

Univerzita Hradec Králové

Filozofická fakulta

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

2020

Jiří Zeman

UNIVERZITA HRADEC KRÁLOVÉ

Filozofická fakulta

Katedra pomocných věd historických a archivnictví

**SCHEMATISMY DUCHOVENSTVA KRÁLOVÉHRADECKÉ DIECÉZE
Z 19. STOLETÍ JAKO PRAMEN PRO DĚJINY NIŽŠÍ CÍRKEVNÍ SPRÁVY**

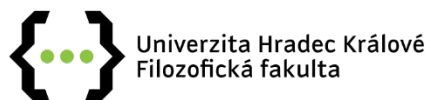
*SCHEMATISMS OF CLERGY OF THE DIOCESE OF HRADEC KRÁLOVÉ FROM THE 19TH CENTURY
AS A HISTORICAL SOURCE FOR THE STUDY OF LOWER ECCLESIASTICAL ADMINISTRATION UNITS*

Bakalářská práce

Autor:		Jiří Zeman
Studijní program:	B3928	Technická podpora humanitních věd
Studijní obor:		Počítačová podpora v archivnictví
Forma studia:		prezenční
Vedoucí bakalářské práce:		Ing. Monika Borkovcová, Ph.D.

Hradec Králové, 2020

Zadání bakalářské práce

Univerzita Hradec Králové
Filozofická fakulta

Autor: Jiří Zeman

Studium: F17BP0059

Studijní program: B3928 Technická podpora humanitních věd

Studijní obor: Počítačová podpora v archivnictví

Název bakalářské práce: **Schematismy duchovenstva Královéhradecké diecéze z 19. století jako pramen pro dějiny nižší církevní správy**

Název bakalářské práce AJ: Schematisms of Clergy of the Diocese of Hradec Králové from the 19th century as a historical source for the study of lower ecclesiastical administration units

Cíl, metody, literatura, předpoklady:

Tzv. Katalogy kléru (Catalogus alphabeticus personarum et locorum in dioecese...) z 19. století jsou dosud ne zcela dostatečně využívaným pramenem pro dějiny nižší církevní správy Královéhradecké diecéze. Je to dáno zejména jejich poněkud problematickou přístupností, a hlavně jejich četností a obsáhlostí.

V úvodu práce bude zpracována charakteristika předmětného pramene, jeho základní charakteristika a kritika.

V rámci práce bude poté provedena digitalizace souboru těchto pramenů z 19. století a jejich zpracování pomocí technologie OCR do textové formy. Takto vytvořený soubor dat bude zahrnut do databáze, která umožní selektivní vyhledávání podle různých hledisek např. demografických, profesních, lokálních, chronologických apod.

Výsledná databáze by měla být využitelná např. při tvorbě archivních pomůcek při zpracování archivních fondů, sestavování odborných studií o dějinách církevní správy na území Královéhradecké diecéze, jako podpůrný pramen regionální historiografie a mnoha dalších oborech. Funkčnost a využitelnost databáze bude v rámci práce ověřena na dodatečně stanoveném vzorku definovaném časově nebo teritoriálně.

Zdroje:

- Fondy Biskupství královéhradeckého Archiv Biskupství královéhradeckého, Biskupská knihovna Biskupství královéhradeckého
- Archivní soubor Biskupská konsistoř Hradec Králové uložena v SOkA HK

BOROVÝ, Klement. Úřední sloh církevní: příručná kniha praktického úřadování pro katolické duchovenstvo. 2. vyd. Praha: B. Stýblo, 1887, 679 s.

Metodický pokyn č. 1/2019 k archivnímu zpracování fondů typu farní úřad. Praha: Odbor archivní správy a spisové služby MV, 2019.

VOJTÍŠKOVÁ, Marie. Farní archivy a historicko-demografické bádání, Historická demografie 4, 1970, s. 39-40.

Garantující Katedra pomocných věd historických a archivnictví,
pracoviště: Filozofická fakulta

Vedoucí Ing. Monika Borkovcová, Ph.D.
práce:

Oponent: Mgr. Petr Polehla, Ph.D.

Datum zadání závěrečné práce: 30.11.2019

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem při vypracování této závěrečné práce pracoval samostatně pod vedením vedoucího práce a konzultantů a v seznamu zdrojů a použité literatury jsem uvedl veškeré zdroje, ze kterých jsem při tvorbě práce čerpal. Tato práce ani její podstatná část nebyla předložena k získání jiného nebo stejného akademického titulu.

V Hradci Králové 5. srpna 2020

.....

Jiří Zeman

Poděkování

Mé poděkování za pomoc při tvoření této práce patří v první řadě vedoucí Monice Borkovcové za vytrvalou podporu, Zdeňku Zahradníkovi, řediteli Biskupské knihovny Biskupství královéhradeckého, a Ladislavu Holoubkovi, archiváři Archivu Biskupství královéhradeckého, již za pouhou možnost vzniku této práce, za jejich nezměrnou trpělivost, hodiny věnovaného času, poskytnuté konzultace a čaj.

Dále též Kláře Rybenské, Kristině Zahradníkové, Natálii Živné a dalším kolegům za štědré rady, materiály, korektury a oporu.

V Hradci Králové 5. srpna 2020.

Anotace

ZEMAN, Jiří: Schematismy duchovenstva Královéhradecké diecéze z 19. století jako pramen pro dějiny nižší církevní správy. Hradec Králové: Filozofická fakulta, Univerzita Hradec Králové, 2020. 170 s. Bakalářská práce.

V první řadě tato práce cílí na rozšíření poznatků o současných možnostech využití církevních schematismů jako historického pramene s důrazem na nižší církevní správu v podobě vikariátních a zejména farních úřadů. Dále zkoumá jejich strukturu, důvody vzniku, vývoj a obsažené informace, ke kterým nadále rozvádí možné způsoby využití.

Průzkum byl prováděn na schematismech Královéhradecké diecéze z 19. století uložených v tamním biskupském archivu. Soubor schematismů z prvních tří čtvrtin 19. století prošel digitalizací a procesem OCR a vybraný vzorek let 1801 až 1806 byl dále zpracován do podoby databáze zpřístupněné webovou aplikací.

Klíčová slova:

schematismy duchovenstva, katalogy kléru, nižší církevní správa, 19. století, digitalizace, OCR, Královéhradecká diecéze

Annotation

ZEMAN, Jiří: Catalogues of Clergy of the Diocese of Hradec Králové from the 19th century as a historical source for the study of lower ecclesiastical administration units. Hradec Králové: Faculty of Arts, University of Hradec Králové, 2020. 170 s. Bachelor thesis.

This thesis provides an in-depth study of the possible uses for catalogues of clergy as a hypothetical historical source focusing on lower ecclesiastical administration, including, but not limited to, vicariates and parishes. Additionally, this study explores their inner structure, impetuses behind their creation, their evolution of form and content, that is furthermore developed into several indications of conceivable applications for the knowledge inclosed therein.

The study is based on catalogues of the Diocese of Hradec Králové from the 19th century deposited in the local Bishopric archive. Selected sample was subjected to digitisation, OCR and a thorough probe of years 1801-1806 was moreover processed into a database accessible via web application.

Keywords:

schematisms of clergy, catalogus cleri, lower ecclesiastical administration, 19th century, OCR, Diocese of Hradec Králové

Obsah

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK	10
ÚVOD	11
1 BISKUPSTVÍ KRÁLOVÉHRADECKÉ	12
1.1 STRUKTURA DIECÉZE.....	12
1.2 HISTORIE DIECÉZE.....	13
2 CÍRKEVNÍ SPRÁVA V ČESKÝCH ZEMÍCH	18
2.1 FARNOST A FARNÍ ÚŘAD.....	18
2.2 VIKARIÁT A VIKARIÁTNÍ ÚŘAD.....	20
2.3 OBECNÁ HISTORIE A VÝVOJ.....	21
3 SCHEMATISMY KRÁLOVÉHRADECKÉ DIECÉZE	22
3.1 NEJSTARŠÍ SCHEMATISMY PRAŽSKÉHO ARCIBISKUPSTVÍ.....	23
3.2 KATALOGY KLÉRU KRÁLOVÉHRADECKÉ DIECÉZE.....	24
3.3 SEZNAM KATALOGŮ.....	26
3.4 VÝVOJ OBSAHU A FORMY.....	82
3.5 VÝVOJ KONKRÉTNÍCH ODDÍLŮ.....	86
3.6 SEZNAM LATINSKÝCH ZKRATEK A POJMŮ.....	91
4 DIGITALIZACE	94
4.1 VÝBĚR SKENERU.....	94
4.2 SKENOVÁNÍ.....	96
4.3 TECHNIKY PŘEDZPRACOVÁNÍ SNÍMKŮ (<i>PREPROCESSING</i>).....	97
4.4 OCR.....	98
4.5 TVORBA DATABÁZE.....	105
4.6 WEBOVÁ APLIKACE.....	109
5 NAVRHOVANÉ MOŽNOSTI VYUŽITÍ DAT Z KATALOGŮ KLÉRU	121
5.1 VÝVOJ VIKARIÁTŮ.....	121
5.2 POČTY BENEFICIÍ A DUCHOVNÍCH.....	124
5.3 PATROCINIA KOSTELŮ, DALŠÍ KOSTELY A KAPLE.....	125
5.4 VZDÁLENOSTI A CESTOVÁNÍ.....	126
5.5 OSOBNÍ ÚDAJE DUCHOVNÍCH.....	127
5.6 PATRONI.....	128
5.7 SYNODÁLNÍ A PROSYNODÁLNÍ EXAMINÁTOŘI.....	129
5.8 ŘEHOLNÍ KLÉRUS.....	130
5.9 VOJENŠTÍ DUCHOVNÍ.....	132
5.10 DUCHOVNÍ PŮSOBÍCÍ MIMO DIECÉZI I KNĚŽÍ Z JINÝCH DIECÉZÍ.....	133
5.11 KAPITULA A ČESTNÍ KANOVNÍCI, KONZISTOŘ A KANCELÁŘ, ŠKOLNÍ INSPEKTOŘI.....	134
5.12 SOUD MATRIMONIÁLNÍ A CÍRKEVNÍ.....	135
5.13 DIECÉZNÍ SEMINÁŘ.....	136
5.14 HISTORICKÉ MÍSTNÍ NÁZVY.....	138
5.15 VÝVOJ POČTU OBYVATEL FARNOSTÍ A OBCÍ.....	139
5.16 JAZYKOVÉ POMĚRY.....	142
5.17 POŠTA A TELEGRAF.....	143
5.18 ZHODNOCENÍ.....	144
ZÁVĚR	147
SEZNAM ZDROJŮ A LITERATURY	149
SEZNAM PŘÍLOH	155
PŘÍLOHY	I

Seznam použitých zkratk

Zkratka	Význam
AAPD	program Adobe Acrobat Pro DC
ABiHK	archiv Biskupství královéhradeckého
AI	umělá inteligence (<i>Artificial Intelligence</i>)
ANSI	Americký národní institut pro normalizaci (<i>American National Standards Institute</i>)
bis.	biskup, případně biskupství
c. k.	císařsko-královská (tradičně užíváno pro Habsburskou monarchii)
CCD	polovodičový světelný sensor často používaný v digitálních fotoaparátech (<i>Charge-Coupled Device</i>)
CIS	kontaktní světelný sensor používán ve většině stolních skenerů (<i>Contact Imaging Sensor</i>)
CSS	popisovací jazyk pro styl prvků webových stránek (<i>Cascading Style Sheets</i>)
CSV	textový databázový formát s dělicími znaky (<i>Comma-separated Values</i>)
DPI	jednotka rozlišení obrazu – počet bodů na jeden palec čtvereční (<i>Dots per Inch</i>)
ECMA	Evropská asociace počítačových výrobců (<i>European Computer Manufacturers Association</i>)
FADGI	Metodika federálních agentur pro zpracování digitálního materiálu (<i>Federal Agencies Digital Guidelines Initiative</i>)
fol.	list (folium)
gIR	program gImageReader
HTML	značkovací programovací jazyk určený pro webové stránky (<i>HyperText Markup Language</i>)
ICDAR	Mezinárodní konference pro analýzu a rozpoznávání dokumentů (<i>International Conference on Document Analysis and Recognition</i>)
IWFHR	Mezinárodní workshop pro výzkum rozpoznávání ručně psaného písma (<i>International Workshop on Frontiers in Handwriting Recognition</i>)
JPG / JPEG	obrazový formát se ztrátovou kompresí (<i>Joint Photographic Experts Group</i>)
OPD	proprietární dokumentový formát <i>OmniPage Document</i>
OPU	program OmniPage Ultimate
PDF	proprietární souborový formát s otevřenou dokumentací (<i>Portable Document Format</i>)
PHP	programovací jazyk určený pro webové stránky (<i>PHP: Hypertext Preprocessor</i>)
r.	rok
s.	strana (číslovaná)
st.	století
sv.	svatý
SQL	strukturovaný deklarativní jazyk pro operace s relačními databázemi (<i>Structured Query Language</i>)
SVKHK	Státní vědecká knihovna Hradec Králové

Úvod

Předpokládaná práce nabízí, v souvislosti se zvýšeným zájmem odborné i laické veřejnosti¹ o církevní dějiny i správu Královéhradecké diecéze, možnosti využití specifického pramene, diecézního schematismu, *catalogu cleri*, pro bádání v oblasti regionální nižší církevní správy² v 19. století. Katalog kléru se jako pramen statistické povahy jeví jako velice vhodný pro zpracování výpočetní technikou, ale i koncentrace poměrně velikého množství dat na jednom místě umožňuje vytvářet specifické sondy, které mohou posloužit současné historiografii při tvorbě různých interpretačních rámců.

V této souvislosti bychom čtenáře velmi rádi upozornili na skutečnost, že si práce v žádném případě neklade za cíl takovéto interpretační rámce tvořit, ani zasazovat v pramenech dosažené informace do širších dějinných kontextů. Jejich hlavním cílem je nabídnout čtenáři k diskusi metodologické postupy a východiska při zacházení se specifickým pramenem, v tomto případě s pramenem poměrně badatelsky dostupným.

Výchozím materiálem pro získání dat k následnému zpracování byl soubor 67 katalogů kléru z let 1796-1873 z Archivu Biskupství královéhradeckého (dále jen ABiHK),³ který obsahuje katalogy kléru, které byly velmi patrně používány v konzistorní kanceláři či kanceláři biskupského ordinariátu. Nespornou výhodou tohoto uceleného souboru byla možnost zachytit pramen v jeho vývoji a způsobu užití u původce.

Při výzkumu byl rovněž brán zřetel k dosavadnímu bádání v oblasti katalogů kléru i nižší církevní správy. Zde je třeba zmínit zejména práce Vladimíra Koronthályho, Věry Slavíkové, Lenky Martínkové, Jaroslava Šůly a Pavla Pumpra.⁴ Jistým vodítkem byly také dobové příručky pro církevní úřadování⁵ i statistické práce.⁶

Značné komplikace, které ve svém konečném důsledku zapříčinily omezení původně zamýšleného rozsahu práce, způsobila mimořádná opatření usnesením vlády České republiky v souvislosti s šířením epidemie onemocnění COVID-19.⁷

---

¹ Zde zejména máme na mysli vydání metodického pokynu č. 1/2019. (MVČR 2019)

² Pod pojmem nižší církevní správy zde rozumíme články církevní správy až po úroveň vikariátního úřadu. Zcela stranou zůstaly instituce spjaté se správou diecéze i vzdělávání duchovních. V tomto ohledu je také pohlíženo na klérus řeholní, který je zohledněn pouze v jednotlivých případech konkrétních osob.

³ Zadání a téma této práce vznikly ve spolupráci s Archivem a také Biskupskou knihovnou Biskupství královéhradeckého.

⁴ (Koronthály 2013, Martínková 2017, Pumpr 2014, Slavíková 2020, Šůla 2008)

⁵ (Borový 1879, Helfert 1864)

⁶ Šrůtek (1857)

⁷ Viz usnesení vlády ČR č. 194 a předpis č. 69/2020 Sb. ze dne 12. 3. 2020.

1 Biskupství královéhradecké

(Diæcesis Episcopalis Reginae Gradecensis)

Rok založení:	1664
Současný biskup	J. E. Mons. JUDr. Ing. Jan Vokál, JU.D. (25. biskup královéhradecký)
Rozloha:	11 633 km ²
Počet obyvatel:	1 296 000
Počet katolíků	307 000
Katolicky pokřtěných obyvatel:	450 000 (odhad)
Správní členění:	14 vikariátů, 265 farností

Tabulka 1 – základní informace o diecézi z roku 2010 (BisHK 2015), vlastní zpracování

1.1 Struktura diecéze

Dnes se Královéhradecká diecéze skládá z následujících jednotek 14 vikariátů:⁸

Havlíčkův Brod	Jilemnice	Rychnov n. K.
Hradec Králové	Kutnohorsko-Poděbradský	Trutnov
Humpolec	Litomyšl	Ústí nad Orlicí
Chrudim	Náchod	Žamberk
Jičín	Pardubice	

Každý vikariát je spravován zastupujícím knězem ve funkci vikáře, který vykonává dohled nad farnostmi, kterých je v současné době 265. Jedna farnost spravuje území jedné nebo vyššího počtu obcí. Ke každé přísluší kněz, kteří mohou spravovat více farností najednou.⁹ V posledních letech jsou farnosti výrazně slučovány pro zjednodušení jejich správy, viz tabulka č. 2.

Rok:	1845	1875	1899	2004	2006	2007	2008	2009	2010
Počet farností	256	399	422	444	406	356	309	287	265

Tabulka 2 – vývoj počtu farností v diecézi v 21. st (BisHK 2015) a Katalogy 1845, 1875 a 1899, vlastní zpracování

⁸ Viz mapa v příloze č. 1.

⁹ Tzv. *excurrendo*.

1.2 Historie diecéze¹⁰

Nynější katedrální kostel sv. Ducha stojí patrně na základech staršího gotického farního kostela řádu německých rytířů a obdobně starou stavbou může být také sousední kaple sv. Klimenta¹¹ s dochovanými pozůstatky datovanými do 14. st. O farním kostelu se stejným patrocinie se zmiňují Hradištsko-opatovické anály již v roce 1134, ale patrně stával v jiné části města.¹²

Původní Pražská diecéze římskokatolické církve, která zahrnovala i severovýchodní Čechy, byla roku 1344 povýšena na arcidiecézi, již byla podřízena Diecéze olomoucká i nově zřízená Diecéze litomyšlská. V roce 1421 se tehdejší pražský arcibiskup Konrád z Vechty veřejně přihlásil ke Čtyřem artikulům pražským, pročež byl koncem r. 1425 papežem zbaven úřadu. Arcidiecéze byla nadále spravována prostřednictvím administrátorů, přičemž tato sedisvakance skončila teprve roku 1561, kdy se novým pražským arcibiskupem stal Antonín Brus z Mohelnice.

V této době, v souvislosti s výsledky Tridentského koncilu¹³ v letech 1545-1563, se objevily první snahy o vnitřní reorganizaci církevní správy rozdělením arcidiecéze na vícero správních celků.¹⁴ V 80. letech pak předložili nuncius Filip Sega a jezuitský vizitátor P. N. Lanoy návrh na zřízení dvou až tří biskupství.¹⁵ Na přelomu 16. a 17. století potom obdobný námět doporučil pražskému arcibiskupovi Zbyňku Berkovi z Dubé vídeňský kardinál Melchior Klheshl.¹⁶

---

¹⁰ Účelem předkládané práce není historický výklad vývoje královéhradecké. Proto i tato kapitola je pouhým přehledným uvedením do historických souvislostí vzniku diecéze. Z dnes již poměrně bohaté literatury k tématu lze uvést např.:

BRÜCKNER, Hugo. Die Gründung des Bistums Königgrätz. Königstein/Taunus, 1964.

CROY, Jana. Královéhradečtí biskupové a jejich rezidence. Hradec Králové: Garamon, 2014.
POLEHLA, Petr. 350 let Královéhradecké diecéze. Červený Kostelec: Pavel Mervart, 2015.

HRUBÝ, Vladimír – NEPILÝ, Ota – ZBOŘILOVÁ, Dagmar. Královéhradecká diecéze: diecéze, biskupství, biskupové: pohledy do minulosti církve na území Královéhradecké diecéze. Hradec Králové: Nadace pro opravu církevních památek v diecézi Královéhradecké, [1994].

ZOUHAR, Jakub. Prameny a literatura k dějinám královéhradeckého biskupství v letech 1664-1782 (přehled problematiky). In: Východočeské listy historické / Ústí nad Orlicí: Oftis 25, (2008,) s. 115-135.

¹¹ Hájkova Kronika česká mylně uvádí, že byla vybudována pokřtěným knížetem Bořivojem po návratu z velkomoravského Velehradu. Patrně jde o záměnu za Levý Hradec. (Hájek z Libočan 1819)

¹² (Hrubý 2002, s. 128-136)

¹³ (Richard 2015, s. 23)

¹⁴ Litomyšlské biskupství se nikdy zcela nevzpamatovalo z husitských válek a poslední část, kapitula ve Svitavách, zanikla v 16. st.

¹⁵ (Mikan 1946, s. 3)

¹⁶ (Schlenz 1912, s. 12)

Hlavně z ekonomických důvodů se však návrhy v této době nedočkaly realizace a období třicetileté války následně tuto myšlenku zcela znemožnilo, ale také přineslo řadu nových změn.

Po zrušení Rudolfova Majestátu na svobodu náboženskou z r. 1609 byli ze země vypovězeni všichni nekatoličtí kněží a na protestantskou šlechtu i města směřovaly rozsáhlé konfiskace majetku a omezení práv.

V souvislosti s obnovením dominantní pozice katolíků bylo r. 1621 předloženo tzv. *Concilium*, návrh na obnovení katolického náboženství v Čechách, který mj. počítal se založením šesti nových biskupství, z nichž jedno mělo sídlit v Broumově, ovšem s kapitulou a konzistoří v Hradci Králové.¹⁷

Tzv. Obnovené zřízení zemské z r. 1627 ještě více upevnilo pozici církve prohlášením katolictví za jediné legální náboženství a stát se tak stal hlavním iniciátorem a strůjcem počínající rekatolizace. Jedním z nástrojů mělo být právě ustavení nových biskupství, ale tyto snahy opět tvrdě narazily na ekonomické problémy, které se podařilo zmírnit teprve v r. 1632, kdy byla schválena tzv. solní pokladna („*casalis*“) z daně na dováženou sůl.

Na svém panství velmi podporoval myšlenku vzniku nové diecéze Albrecht z Valdštejna, ale ke zřízení biskupství v Jičíně nedošlo a po jeho vraždě bylo r. 1634 od této myšlenky zcela upuštěno.¹⁸

V 50. letech 17. století sehrál nezastupitelnou roli při reorganizaci církevní správy na Královéhradecku kardinál Harrach, který kromě jiného prosadil r. 1656 nákup panství Chrast se širokým příslušenstvím a zajistil tak pro biskupství nezbytné zázemí.¹⁹

K založení biskupství došlo v rámci obnovy církevní správy v r. 1664. Jeho územní působnost se vztahovala pouze na Hradecký kraj, kde byla r. 1652 řádně obsazena jen třetina far.²⁰ Biskupem byl r. 1659 jmenován Matouš Ferdinand Sobek z Bilenberka,²¹ benediktýnský opat u sv. Mikuláše na Starém Městě pražském a umírněný reformátor.²²

---

¹⁷ (Richard 2015, s. 28-29)

¹⁸ (Pokorný 1995, s. 72-84)

¹⁹ (Biener von Bienenberg 1790, s. 299)

²⁰ (Bílek 1892, s. 257-258)

²¹ Původně měl být biskupem horlivý reformátor Juan Caramuel, jenž byl již potvrzen od papeže.

²² (Biener von Bienenberg 1790, s. 299-300)

10. 11. 1664 vydal papež Alexander VII. bulu *Super Universas*, kterou formálně vzniklo Královéhradecké biskupství oddělením devíti vikariátů od Arcibiskupství pražského. Po přeorganizování měla tehdy diecéze jedno arciděkanství, 12 děkanství a 116 far, z toho 63 obnovených, 10 neobsazených a 43 filiálních.²³ Dále byly na území diecéze dvě jezuitské koleje (Hradec Králové a Jičín), tři kláštery a tři misijní domy.²⁴

Pro spory s Hradcem Králové byl biskupským sídlem učiněn zámek Chrast, 35 km daleko. Hradečtí především odmítali vydržovat biskupství z městské pokladny, a ve městě vznikl biskupský palác až na počátku 18. st.

R. 1781 byl vydán tzv. Toleranční patent, který ale neměl vliv ani tolik na církevní správu, jako na samotné obyvatele.²⁵ K podstatným změnám došlo r. 1782 v důsledku dvorského dekretu Josefa II. k přiřazení nového území do Královéhradecké diecéze, jmenovitě kraje Čáslav a Chrudim, a mezi farnostmi např. Poděbrady a Sadská.²⁶

V polovině 80. let 18. st. došlo ke sjednocení krajských a diecézních hranic. Diecéze byla nově rozdělena na 24 vikariátů na území čtyř krajů.

Na přelomu 18. a 19. století tak existovala na severovýchodě Čech již v podstatě územně stabilní Královéhradecká diecéze, jak je zachycena v grafické podobě na dobové mapě z r. 1790, kterou vytvořil královéhradecký kanovník Jan Antonín Venuto.²⁷

V průběhu 19. století se na biskupském stolci v Hradci Králové vystříдалo pět výrazných osobností, během jejichž působení došlo k mnoha změnám a reformám, které se odrážejí také na nižší správě v diecézi a samotných schematismech.

XV. Maria Tadeáš hrabě z Trautmannsdorfu a Weinsberga (1795 až 1811)

Za jeho působení bylo zrušeno několik nařízení zemřelého panovníka Josefa II., a znovu byly obnoveny některé tradiční slavnosti, bohoslužby a svátky.

V říjnu r. 1798 došlo k požáru v obci Žiželice, při kterém byly zničeny dokumenty uložené na faře. Kvůli tomuto i jiným případům vešlo v platnost nařízení, aby faráři pořizovali ke všem knihám dva opisy. Jeden pro vikáře a jeden pro biskupství.²⁸

---

²³ (Solař 1870, s. 248)

²⁴ (Hrubý 1994, s. 31)

²⁵ (Nekvapil 2010, s. 171)

²⁶ (Tluka 2002, s. 1)

²⁷ Viz příloha č. 14. (Venuto 1790).

²⁸ (Solař 1870, s. 380)

Otevřel několik nových škol a r. 1802 nový kněžský seminář,²⁹ aby napravil nedostatek duchovních v nižší správě. V roce 1811 se stal arcibiskupem olomouckým, ale hradecké diecézi věnoval ohromnou sbírku knih.

XVI. Alois Josef hrabě Kolovrat Krakovský, svobodný pán z Újezda (1815 až 1830)

Zavedl několik změn do katalogů duchovenstva, např. přidání přesného data narození kněží. Roku 1830 byl jmenován arcibiskupem pražským.

XVII. Karel Boromejský Hanl z Kirchtreu (1832 až 1874)

Byl prvním ze zdejších biskupů s neurozeným původem. Významnou byla jeho snaha vydávat české knihy a prosadil také řadu vlastních nápadů a reforem.

Sám vydal nařízení týkající se důkladnějšího vedení matrik, založení farních pamětních knih, nový styl vedení schematismů a ulehčil největším vikariátům tím, že v roce 1837 (a znovu r. 1842) požádal vládu o povolení územního přerozdělení stávajících za vzniku několika zcela nových.³⁰ Tyto i jiné změny výrazně změnilo fungování zdejší správy na řadu let dopředu.

Život v diecézi výrazně ovlivnila stavba železnice z Pardubic do Liberce a ve stejné době došlo k rozhodnutí o zrušení hradecké pevnosti, což bylo ještě několikrát anulováno a opětovně rozhodnuto, především v souvislosti s další válkou, při které se v roce 1866 pevnostní hradby obnovily a nadále rozšířily, zatímco místní úřady byly přesunuty do okolních měst a většina obyvatel i duchovních město opustila.

Zajímal se o historii diecéze a sepsal Dějiny biskupského panství, v rámci čehož rovněž nechal zhotovit litografie všech předchozích královéhradeckých biskupů. Také zorganizoval oslavy dvoustého jubilea diecéze a u té příležitosti došlo k nákladné opravě a renovaci katedrály sv. Ducha.³¹

XVIII. Josef Jan Hais (1875 až 1892)

Vnímá rostoucí národnostní citění a plně se hlásil k české národnosti. Zároveň se snažil umenšit dosavadní přemíru němčiny a bojoval s případy diskriminace menšin.

---

²⁹ S výukou češtiny.

³⁰ Například nový vikariát Kopidlenský.

³¹ Stavitelem byl známý architekt a restaurátor František Schmoranz starší.

Také podporoval dobročinnost, např. založením Ústavu pro hluchoněmé a za jeho působení začala novogotická přestavba katedrály. Podporoval obnovu kostelů, kaplí i poutních míst a usiloval o větší sjednocení církve v politickém duchu.

XIX. Edvard Jan Brynych (1893 až 1902)

V Hradci Králové studoval a později také v kněžském semináři vyučoval. Na jeho popud vzniklo několik nových staveb³² a provedl několik správních reforem.

Výrazně se angažoval v politickém životě a tvrdě hájil národnostní práva Čechů. Své názory byl po předvolání nucen obhajovat až před papežským stolcem, kde mu bylo vytýkáno národnostní rozdělování diecéze právě jím provedenými reformami.³³

V politicky vyhroceném počátku 20. st setrvala diecéze v podpoře myšlenky udržení celistvosti a jednoty, navzdory sílícím snahám o národnostní rozdělení české církevní provincie podporovaným německými katolíky.

---

³² Např. Adalbertinum či Boromeum, dnes budova Biskupského gymnázia Bohuslava Balbína.

³³ Tehdejší podobu diecéze je možné vidět na mapě v příloze č. 15.

2 Církevní správa v českých zemích

V církvi panovala přísná hierarchie, předpisy a pravidla ukotvené v kanonickém právu, což se neměnilo ani postupným prolínáním nižší církevní správy s tou státní. Tím se vneslo do jejich rolí více nároků a povinností, ale i nadále to byli v první řadě duchovní, a nikoliv státní úředníci.

Kněz musel dodržovat pravidla týkající se takřka všeho, od jeho oděvu a vzezření, až po pravidla, za jakých okolností smí, či je dokonce povinen, použít namísto psané pošty telegram, a kdo tento drahý komunikační prostředek zaplatí.³⁴

Jmenování farářů a vikářů zcela spočívalo v rukou biskupa dané diecéze. Jmenován byl vždy nejprve po předložení osvědčení o způsobilosti a přijetí jako prozatímní správce, než se za určitou dobu prokázal jako dostatečně schopný.

2.1 Farnost a farní úřad³⁵

Základní jednotkou veškeré církevní správy je tradičně farnost, kterou lze ovšem vymezit v několika rozličných oblastech. Jde o územní jednotku a zároveň lidské společenství zaštiťované svým pastýřem, farářem, který zprostředkovává spojení s vyššími církevními strukturami.³⁶

Zároveň farář dbá na své osadníky,³⁷ zajišťuje liturgické svátosti, ale to je jenom jedna z jeho povinností. Udržování morálky a klidu, školní výuka, dbání zákona, úřednické úkony, starost o nemocné a chudé a mnoho dalších povinností bylo s tímto postem v minulosti spojeno. Např. vedení křestních a oddacích matričních knih bylo na území Pražské arcidiecéze nařízeno již r. 1605.³⁸

Farář měl být osobou, ke které je vzhlíženo, která doprovází své farníky po celý život od křtu po poslední pomazání, některé také zaměstnával a jiným umožňoval pacht církevní půdy. Zpravidla také faráři setrvali na svém postu až do pozdního věku a provázeli tak životem řadu generací. Mohla být vznesena žádost o přemístění nebo resignaci, ale stávalo se tak pouze z vážných a prokazatelných důvodů.

---

³⁴ (Borový 1879, s. 62)

³⁵ (Borový 1879, MVČR, 2019)

³⁶ Ze správního hlediska především vikariát a z duchovního biskupství.

³⁷ Lidi s domovským právem na území farnosti.

³⁸ (Krafl 2009, s. 352)

Dokonce se bez zastoupení nemohl vzdálit z farnosti na víc než jeden den, a na tři dny a více musel mít povolení od svého vikáře, na týden už od biskupské konzistoře.

Jedním z důležitých momentů pro zkoumané období byly josefínské reformy a obzvlášť rok 1782 (pro Moravu již 1777), kdy byla existence církevní správy, a především farností, nerozlučně propojena s funkcemi a povinnostmi státní správy. Důkazem může být i samotný nový název – farní úřad.

O dva roky později, r. 1784, byl vydán dvorský dekret o jednotném vedení matričních knih, které se tak rovněž ocitly pod kontrolou a vedením státu. I přes 18. st. setrvává většina samotných zápisů a vedení knih v kompetenci katolických farářů a státními orgány byly pouze potvrzovány, a to včetně vypisování křestních, oddacích i úmrtních listů.³⁹

R. 1785 vyšlo dvorské nařízení vztahující se na péči o sirotky a chudé, později také byly upraveny způsoby vedení evidence movitých i nemovitých věcí a ošetřeny způsoby, jak s nimi nakládat, a postupně vyšla celá řada dalších státních nařízení a směrnic, které byla průběžně doplňovány a aktualizovány.⁴⁰

Pokud si to farnost mohla finančně dovolit, mohl mít farář dle vlastního uvážení podřízené, na něž se převáděla část z jeho povinností. Mohli mu podléhat místní kaplani, kooperátoři a katecheté,⁴¹ jejichž některé vzájemné povinnosti musely být stvrzeny písemnými smlouvami schvalovanými nadřízenými vikáři a biskupstvem. To bylo obzvlášť důležité ve starších dobách, kdy bylo farností jen velmi omezené množství, ale tento počet celkově stoupal, a tento růst ještě více podpořily josefínské reformy.

Také vznikaly nově tzv. lokálie (také expozitury), které zpravidla zahrnovaly finančně soběstačné a samosprávné kostely s obydlím pro kaplana (lokalistu) vzdálenější od vlastního filiálního farního kostela. Lokalista veškeré příjmy podstupoval faráři a nemohl ho plně zastoupit při veškerých obřadech, ale měl obdobné správní pravomoci.

---

³⁹ V případě oprav a dodatečného provedení zápisů vyřizovala žádost biskupská konzistoř.

⁴⁰ Příbylo například evidování inkolátu, zajišťování výuky, zdravotní péče aj.

⁴¹ Pro určité práce mohl zaměstnávat také laiky, typicky služebnictvo, ale jejich výběr se také řídil konkrétními pravidly.

Lokálie byly zpravidla časem povýšeny na samostatné farní úřady, když dosáhly dostatečného finančního příjmu.⁴²

Při uprázdnění farnosti byl vyhlášen konkurs, kdy během šesti týdnů mohly být podány žádosti jednotlivých zájemců. Následovala konkursní zkouška, kde uchazeč prokazoval své znalosti a schopnosti.⁴³

Po složení konkursních zkoušek mohla být sepsána žádost o propůjčení benefícia. Pokud byl přijat, složil přísahu, následně byl představen farnosti a mohl se ujmout benefícia. Po roce 1873 musel ještě získat potvrzení od c. k. místodržitelství.

2.2 Vikariát a vikariátní úřad⁴⁴

Na rozdíl od farností vznikaly na našem území vikariáty až v sedmnáctém století pro zprostředkování správní agendy mezi nižšími správními jednotkami a biskupstvím.

Vikář byl zástupcem biskupa, ale sám neměl výraznější pravomoce než většina farářů. Dohlížel na faráře, které informoval o nových nařízeních, zajišťoval finanční zabezpečení od patronů, shromažďoval listiny a úřední korespondenci farářů pro biskupství doplněné o vlastní dobrozdání, prováděli vizitace a měl pravomoc vést manželské soudy.

V jeho povinnostech bylo také udržování zásoby svěcených olejů a mohl světit určité stavby. Mohl vést vikariátní knihovnu určenou hlavně pro faráře, kteří neměli dostatek prostředků na pořízení vlastních knih.

Počet vikariátních úřadů rostl v první polovině 19. st souběžně s rostoucím počtem farností, ale od r. 1842 se na území diecéze nachází již poměrně stabilní síť 31 vikariátů.

---

⁴² V druhé polovině devatenáctého století došlo postupně k plošnému povýšení všech lokálií.

⁴³ Konkursní zkoušky pro konkrétní beneficium musely probíhat jednotlivě, ale často se pořádaly několikrát do roka hromadné písemné a ústní zkoušky zaměřené na znalosti uchazečů.

⁴⁴ (Borový 1879, Krafl 2009, MVČR 2019)

2.3 Obecná historie a vývoj⁴⁵

Roku 1782 došlo k velké reformě Josefa II., kdy součástí reformy dotýkajících se církve, byla také císařská instrukce pro zakládání nových farností, kterým se pro odlišení od nedostačujících stávajících církevních říkalo fary císařské v každé obci, která měla alespoň 700 obyvatel, nebo byla příliš vzdálená od stávající fary.⁴⁶

Vznikaly farnostem hierarchicky podřízené lokálie (opět císařské), u kterých se jednalo o samostatné správní jednotky se stejnou, nebo téměř stejnou, správní a soudní pravomocí.

Došlo k přípravě a následně realizování územní úpravy stávajících diecézí, včetně zřízení nového Biskupství českobudějovického, kdy po vzájemné výměně farností a děkanátů došlo k narovnání hranic a souladu s tehdejšími obvody státní správy. Obdobné nařízení pro území Moravy bylo vydáno již o pět let dříve r. 1777.

Každému faráři navíc přibyla povinně státní agenda v podobě povinnosti informovat o důležitých nařízeních, vylepovat plakáty, vedení matričních knih a obecně dohled nad pořádkem a blahobytem svých osadníků. Došlo ke zrušení tradičního zdroje příjmů, desátků, a namísto toho byla část jejich platu nově hrazena přímo státem, a také se prvně objevují a upevňují názvy jako farní a vikariátní úřad.

V roce 1848 došlo na krátký čas ke změnám, kdy církev přestala být natolik závislá na státním aparátu, a opět se jí dostalo plné svobody ve vnitřních záležitostech vlastní správy, nebo také školství, ale její vliv zmenšoval, až se opět ocitla pod státním dohledem, ale i ochranou. Až do dvacátého století nedokázala státní správa (ani samospráva) tu církevní nahradit a ta tudíž zůstávala i nadále její nedílnou součástí.

Veškeré tyto změny měly svým určitým způsobem odezvu v obsahu a struktuře katalogů kléru.

---

⁴⁵ (Boháč 1993, Krafl 2009, Hledíková, 2005)

⁴⁶ Toleranční patent umožnil vznik nových samostatných nekatolických farností, ale nedostávalo se jim ještě stejných svobod a práv, ale ani povinností.

3 Schematismy Královéhradecké diecéze

Vznik prvních schematismů byl postupný a relativně nahodilý, ale svým vznikem soustředěným zhruba v druhé polovině 17. století dávají tušit o širším procesu probíhajícím v celé tehdejší společnosti, který zapříčinil potřebu vést takový typ písemnosti, neboť schematismy lze najít napříč širokým spektrem oblastí od armády přes úřednictvo až po samotnou církev.

Pro účely této práce se jedná o hromadně tištěné svazky určené pro vnitřní potřebu konkrétní církevní diecéze. Také se často označují jako katalogy duchovenstva (*catalogus cleri*), tyto názvy jsou prakticky zaměnitelné, přestože katalog označuje později pouze část celého svazku.

Obsah a forma schematismů se postupně vyvíjely, ale hlavní část, tj. katalog kléru, obsahoval především jmenný seznam duchovních nacházejících se v diecézi společně se seznamem beneficí. Počáteční strohá úřednická forma se postupně rozvíjí a v průběhu let se mění způsob složení katalogu a přibývají další podrobnější údaje.

Vedení schematismů bylo na našem území zpočátku hromadné pod Arcibiskupstvím pražským, ale ostatní diecéze si postupně začaly odděleně pro svou potřebu vydávat své vlastní schematismy.

Církevní schematismy také nevycházely pouze na našem území, ale byly univerzálně vydávány v diecézích (nejenom) po celé Evropě. Přesto však jejich vznik nebyl podmíněn nařízením shora, ale spíše potřebou zdola. Svědčit o tom může fakt, že první schematismy s jasně danou ucelenou formou na objednání Papežství v samotném Římě vznikají až v první polovině 18. st., zatímco první pokusy o vytvoření katalogu pro celou církev až ve století devatenáctém.⁴⁷

---

⁴⁷ Vychází dodnes zpravidla každoročně pod názvem *Annuario pontificio*, ale zachycuje jmenovitě pouze vyšší církevní správu, zatímco k nižší zde jsou pouze součty a další statistické údaje.

3.1 Nejstarší schematismy Pražského arcibiskupství

Jedním z důležitých dokumentů raně novověké římskokatolické církevní správy jsou tzv. katalogy kléru, označované též jako „schematismy“, zachycující rukopisnou, posléze tištěnou formou množství údajů o strukturách církevní správy.

Prvotní formu těchto katalogů určenou zpočátku především pro potřeby úzkého okruhu uživatelů (biskupů, případně arcibiskupů a jejich nejbližšího okolí) představují ručně psané soupisy, které neměly pevnou formu a vznikaly nepravidelně.

Na nejstarší schematismy Pražské arcidiecéze upozornil před časem Vladimír Koronthály.⁴⁸ Podle jeho zjištění, obsahuje nejstarší známý katalog z roku 1648⁴⁹ pouze přehled arcijáhnů, proboštů, děkanů a farářů podle jednotlivých krajů, tedy i klérus Královéhradecka.

Další dochovaný rukopisný soupis z roku 1681⁵⁰ se zabývá pouze mimopražskými kraji a podává informace o farnostech (ve struktuře podle vikariátů) včetně filiálních kostelů a o jejich kolátorech a farářích, případně kaplanech ustanovených u filiálních kostelů a kaplí.

Třetí rukopisný katalog, který Koronthály uvádí, je seznamem držitelů beneficií z let 1734–1806,⁵¹ podává informaci o tom, kdo a od kdy drží které beneficium.

Je zjevné, že smyslem těchto rukopisných seznamů vyhotovených pouze v jediném originálním exempláři, bylo poskytnout úřadu pražského arcibiskupa přehlednou informaci o arcidiecézi. Podobný typ pramene se dochoval i na Moravě, kde nejstarší známý rukopisný katalog kléru Olomoucké diecéze pochází z let 1746 až 1747 (vznikl jako podklad pro tištěnou vydanou v roce 1746) a jehož podrobnou analýzu provedl Pavel Pumpr⁵². Další rukopisné katalogy pocházejí z let 1756, 1760 a 1761.⁵³

---

⁴⁸ KORONTHÁLY, Vladimír 2008. Správa pražské arcidiecéze v letech 1913-2006 ve světle katalogů kléru [online]. Praha. Bakalářská práce. Univerzita Karlova v Praze. Vedoucí práce PhDr. Petr Kubín, Ph.D.

⁴⁹ Tamtéž, s.11, pozn. 28.

⁵⁰ Tamtéž, s. 32, pozn. 30.

⁵¹ Tamtéž, s. 63, pozn. 30.

⁵² Pumpr (2014)

⁵³ Tamtéž s. 68, pozn. 17.

Rostoucí objem úředních funkcí vykonávaných církevní správou a s ní související potřeba podrobných a aktuálních informací o stavu církevní struktury i na nižších stupních (farnosti a vikariáty) si postupně v průběhu 18. století vynutila vydávání katalogů kléru ve větším počtu exemplářů, tj. formou tištěných multiplikátů.

Jako první takový tištěný katalog Pražské arcidiecéze uvádí Josef Peterka vydání pro rok 1741.⁵⁴ Nejstarším tištěným katalogem kléru dochovaným na Pražském arcibiskupství je dle Koronthályho⁵⁵ *Catalogus universi cleri Archidioecesiani Pragensis* pro rok 1831, vydaný patrně na konci r. 1830. Katalog je ve skutečnosti souborem čtyř katalogů všech tehdy existujících diecézí na území Čech.⁵⁶ Každý oddíl má svou vlastní grafickou úpravu odpovídající vlastním katalogům diecéze.

V arcidiecézi nadále vycházel souhrnný katalog pro celé území Čech souběžně s vlastními katalogy jednotlivých diecézí.⁵⁷

3.2 Katalogy kléru Královéhradecké diecéze

Pro královéhradeckou diecézi vznikl první dochovaný tištěný schematismus pro rok 1751,⁵⁸ ale vycházel jako součást katalogů Pražské arcidiecéze až do r. 1772.

Schematismy vycházely v dostatečném nákladu, aby jimi mohli být vybaveni všichni od alumnů v semináři až po biskupa. Vydávaný počet kusů lze jen obtížně odhadnout, ale zajisté se jednalo o stovky až jednotky tisíců kusů. Jejich určení se odráželo na honosnosti zpracování konkrétního svazku a jejich rozdílné užívání se odráželo na podobě konkrétních dochovaných katalogů,⁵⁹ přesto byly tiskově totožné.

---

⁵⁴ Peterka (2006, s. 18)

⁵⁵ Koronthály (2008, s. 14)

⁵⁶ Litoměřické, Královéhradecké, Českobudějovické a Arcidiecéze pražské.

⁵⁷ Pro Litoměřické biskupství je nejstarší samostatný katalog dochován z r. 1749. (*Catalogus universi cleri in dioecesi episcopali Litomericensi existentis anno... 1941*)

⁵⁸ Uložen ve fondu Biskupská konzistoř Hradec Králové (1664-1950) v SOkA Hradec Králové.

⁵⁹ Je zcela jednoznačné, že jiným způsobem užíval katalog královéhradecký biskup, jinak venkovský farář. V přílohách č. 2 a 3 lze porovnat poznámku o vedení zádušní mši za Františka I. (vzniklou v okruhu biskupa) a recept na krmení bažantích kuřat. (Katalogy 1852 a 1827)

Předkládaná práce je zaměřena na schematismy Královéhradecké diecéze devatenáctého století. Jedinou výjimkou, která byla vzata v úvahu, je katalog pro rok 1796 (dále jen: Katalog 1796),⁶⁰ který těsně předchází sledovanému období a je rovněž zachován v Archivu Biskupství královéhradeckého.

Ve fondu ABiHK byly k dispozici katalogy pro roky:

- 1796
- 1801–1804
- 1806
- 1808–1810
- 1812–1821
- 1823–1827
- 1829–1831
- 1833–1840
- 1842–1873

Počínaje r. 1873 jsou katalogy duchovenstva veřejně přístupné v digitální formě, a to zpracované z vlastních fondů Státní vědeckou knihovnou v Hradci Králové.⁶¹

Celkově lze konstatovat, že pro účely práce je k dispozici poměrně reprezentativní soubor katalogů kléru Královéhradecké diecéze, přičemž zpracovateli této studie nebyly přístupné ročníky 1800, 1805, 1807, 1811, 1822, 1828, 1832 a 1841 z fondů ABiHK a ročníky 1876, 1877, 1882, 1884, 1886-1888 a 1890-1892 z digitalizovaného fondu SVKHK.

Celkem tedy nebylo prozkoumáno 18 ročníků, přičemž je možné oprávněně předpokládat, že některé chybějící ročníky se mohly dochovat v jiných paměťových institucích, případně i ve farních archivech, a mohou být následně použity pro další zpracování a vyhodnocení.

Vzhledem k tomu, že katalogy kléru Královéhradecké diecéze 19. století nebyly dosud v širší míře a komplexnosti využity, následuje základní popis jednotlivých ročníků, které byly v rámci předkládané práce zpracovány:

---

⁶⁰ Zde přejímám metodiku Vladimíra Koronthályho (2008, s. 10), kdy autor užívá pro katalogy zkráceného označení „Katalog RRRR“, kde letopočet znamená rok, pro který je katalog vydán.

⁶¹ K dispozici jsou online na webu digitální knihovny Kramerius na následujícím odkazu: <https://kramerius.svkhk.cz/periodical/uuid:e7b6259c-3283-4c2d-a910-9a47f6dbabe7>

3.3 Seznam katalogů

Přehled jednotlivých katalogů od r. 1796 do 1873, rozdělen do tří období:

1. 1796-1826, kdy je hlavní součástí z pohledu množství dat především oddíl *Catalogus Personarum* a *Catalogus Locorum*.
2. 1827-1847, kdy výrazně nabývá rozsah oddílů *Syllabus Beneficiorum* a *Catalogus Locorum*, jakožto i objem obsažených informací.
3. 1848-1873, období nejzdobnější úpravy tisku. Objem informací se z velké části ustálil, pouze dochází k dalšímu přesunu ve prospěch oddílu *Syllabus Beneficiorum* (později *Venerabilis Clerus Curatus*).

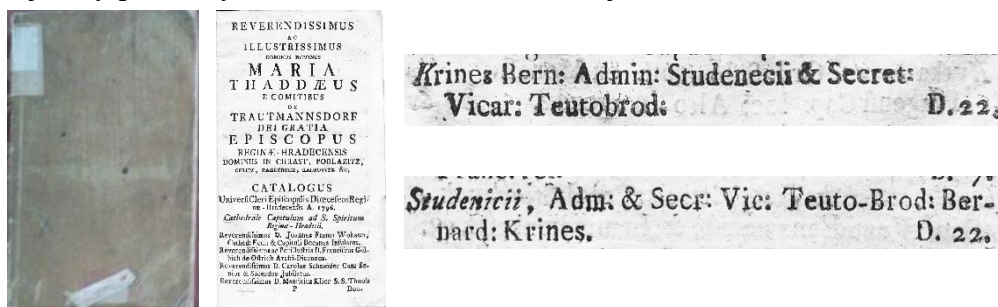
Název

- rozměry, počet listů, desky, jazyk, stránkování
- tiskař (je-li uveden)
- direktář a další poznámky

- oddíl 1
- oddíl 2 ...

3.3.1 Období 1796-1826

Catalogus Universi Cleri Episcopalis Dioceseos Reginæ-Hradecensis Anno 1796

- 165 x 99 mm, 30 listů, měkké desky, latina, nestránkováno, tiskařské značky
- svázáno se zlomkem direktáře
- *Syllabus Mortuorum ex Venerabili Clero Diocesano* – seznam zemřelých za r. 1794 a 1795, jméno, funkce, datum a místo
- členové katedrální kapituly, konzistoře, alumnové
- seznam 23 vikariátů ve čtyřech krajích
- *Catalogus Personarum Alphabeticus* – abecedně řazený jmenný katalog s funkcí, působištěm a značkou kraje a vikariátu
- *Catalogus Locorum Alphabeticus* – abecedně řazený místní katalog s funkcemi a jmény příslušných duchovních a značkou kraje a vikariátu

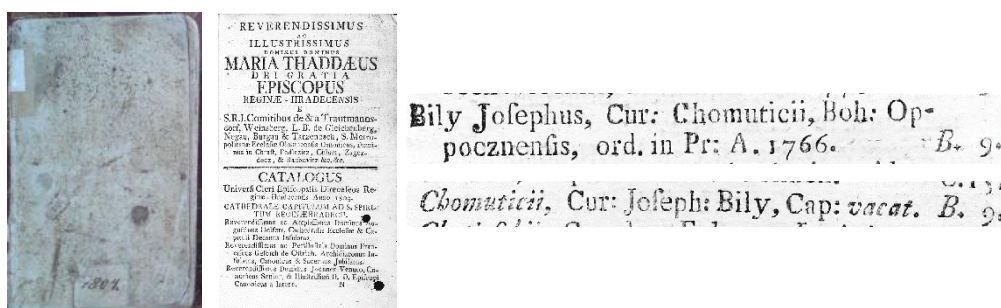
Obrázek 1 – desky, titulní stránka, zápis duchovního a zápis místa, Katalog 1796, vlastní zpracování

Catalogus Universi Cleri Episcopalis Dioceseos Reginæ-Hradecensis Anno 1803

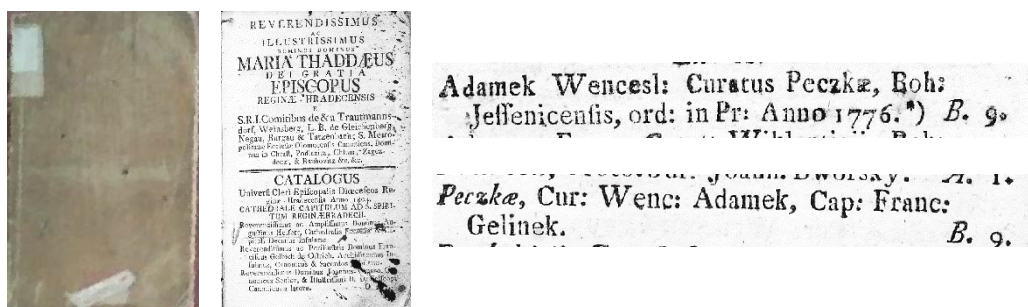
- 168 x 103 mm, 48 listů, měkké desky, latina, nestránkováno, tiskařské značky
- tiskař Jan František Hostivít Pospíšil v Hradci Králové
- bez direktáře
- členové katedrální kapituly, konzistoře, profesori a alumnové semináře
- *Syllabus Beneficiorum* – seznam krajů s 24 vikariáty a v nich obsaženými beneficiemi, seznam klášterů v diecézi
- *Catalogus Personarum Alphabeticus* – abecedně řazený jmenný katalog s funkcí, působištěm, místem narození, rokem svěcení a značkou kraje a vikariátu
- *Catalogus Locorum Alphabeticus* – abecedně řazený místní katalog s funkcemi a jmény příslušných duchovních a značkou kraje a vikariátu
- *Syllabus Mortuorum ex Venerabili Clero Diocesano* – seznam zemřelých za r. 1801 a 1802, jméno, funkce, datum a místo

Obrázek 4 – desky, titulní stránka, zápis duchovního a zápis místa, Katalog 1803, vlastní zpracování

Catalogus Universi Cleri Episcopalis Dioceseos Reginæ-Hradecensis Anno 1804

- 168 x 98 mm, 94 listů, měkké desky, latina, nestránkováno, tiskařské značky
- vlastnoruční poznámky, bez direktáře
- členové katedrální kapituly, konzistoře, profesori a alumnové semináře
- *Syllabus Beneficiorum* – seznam krajů s 24 vikariáty s jejich beneficiemi, seznam klášterů
- *Catalogus Personarum Alphabeticus* – abecedně řazený jmenný katalog s funkcí, působištěm, místem narození, rokem svěcení a značkou kraje a vikariátu
- *Catalogus Locorum Alphabeticus* – abecedně řazený místní katalog s funkcemi a jmény příslušných duchovních a značkou kraje a vikariátu
- *Syllabus Mortuorum ex Venerabili Clero Diocesano* – seznam zemřelých za r. 1802 a 1803, jméno, funkce, datum a místo + ručně psané za 1803 a 1804

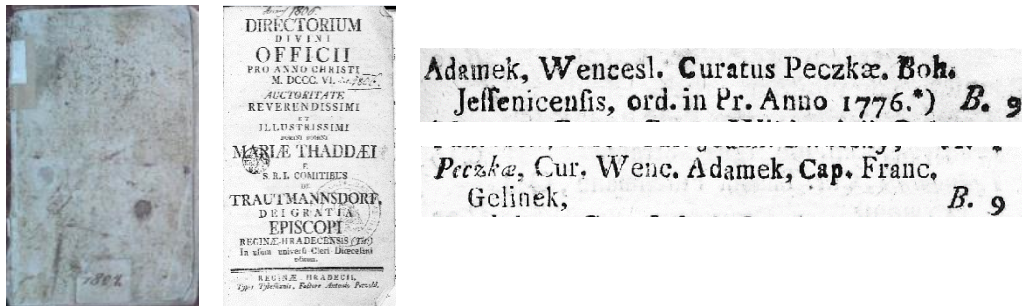

Obrázek 5 – desky, titulní stránka, zápis duchovního a zápis místa, Katalog 1804, vlastní zpracování

Directorium Divini Officii pro Anno Christi M. DCCC. VI.

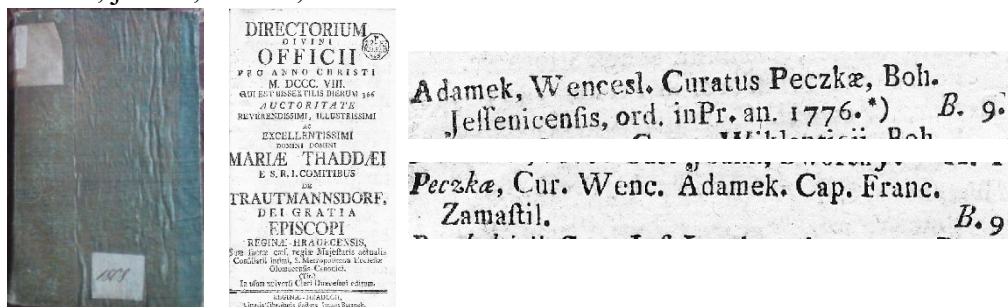
- 170 x 105 mm, 123 listů, měkké desky, latina, nestránkováno, tiskařské značky
- tiskař Antonio Petzold, Hradec Králové
- vlastnoruční poznámky, svázáno s direktářem
- členové katedrál ní kapituly, konzistoře, profesoři a alumnové semináře
- *Syllabus Beneficiorum* – seznam krajů s 24 vikariáty s jejich beneficií, seznam klášterů
- *Catalogus Personarum Alphabeticus* – abecedně řazený jmenný katalog s funkcí, působištěm, místem narození, rokem svěcení a značkou kraje a vikariátu
- *Catalogus Locorum Alphabeticus* – abecedně řazený místní katalog s funkcemi a jmény příslušných duchovních
- *Syllabus Mortuorum ex Venerabili Clero Diocesano* – seznam zemřelých za r. 1804 a 1805, jméno, funkce, datum a místo

Obrázek 6 – desky, titulní stránka, zápis duchovního a zápis místa, Katalog 1806, vlastní zpracování

Directorium Divini Officii pro Anno Christi M. DCCC. VIII.

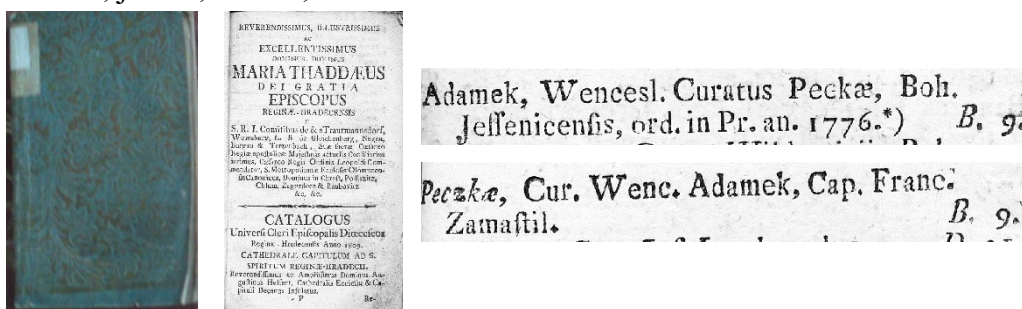
- 174 x 106 mm, 142 listů, pevné desky, latina, nestránkováno, tiskařské značky
- tiskař Joanne Beránek v Hradci Králové
- svázáno s direktářem
- členové katedrál ní kapituly, konzistoře a kanceláře, profesoři a alumnové semináře
- *Syllabus Beneficiorum* – seznam krajů s 24 vikariáty s jejich beneficií, seznam klášterů
- *Catalogus Personarum Alphabeticus* – abecedně řazený jmenný katalog s funkcí, působištěm, místem narození, rokem svěcení a značkou kraje a vikariátu
- *Catalogus Locorum Alphabeticus* – abecedně řazený místní katalog s funkcemi a jmény příslušných duchovních
- *Syllabus Mortuorum ex Venerabili Clero Diocesano* – seznam zemřelých za r. 1806 a 1807, jméno, funkce, datum a místo

Obrázek 7 – desky, titulní stránka, zápis duchovního a zápis místa, Katalog 1808, vlastní zpracování

Catalogus Universi Cleri Episcopalis Dioceseos Reginæ-Hradecensis Anno 1809

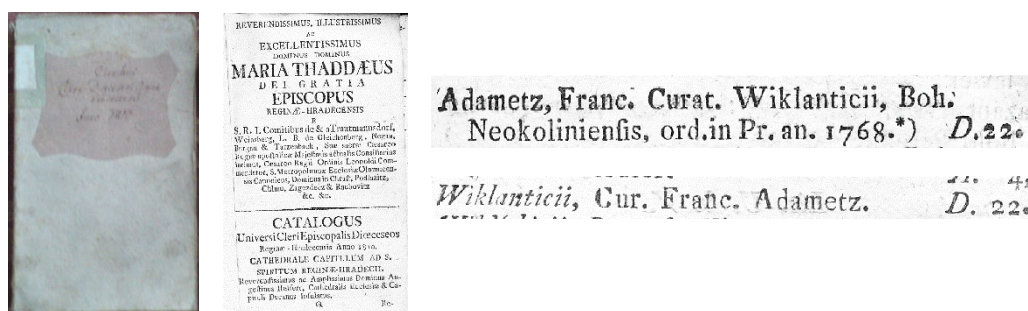
- 166 x 100 mm, 51 listů, měkké desky, latina, nestránkováno, tiskařské značky
- bez direktáře
- členové katedrál ní kapituly, konzistoře a kanceláře, profesoři a alumnové semináře
- *Syllabus Beneficiorum* – seznam krajů s 24 vikariáty s jejich beneficii, seznam klášterů
- *Catalogus Personarum Alphabeticus* – abecedně řazený jmenný katalog s funkcí, působištěm, místem narození, rokem svěcení a značkou kraje a vikariátu
- *Catalogus Locorum Alphabeticus* – abecedně řazený místní katalog s funkcemi a jmény příslušných duchovních
- *Syllabus Mortuorum ex Venerabili Clero Diocesano* – seznam zemřelých za r. 1807 a 1808, jméno, funkce, datum a místo

Obrázek 8 – desky, titulní stránka, zápis duchovního a zápis místa, Katalog 1809, vlastní zpracování

Catalogus Universi Cleri Episcopalis Dioceseos Reginæ-Hradecensis Anno 1810

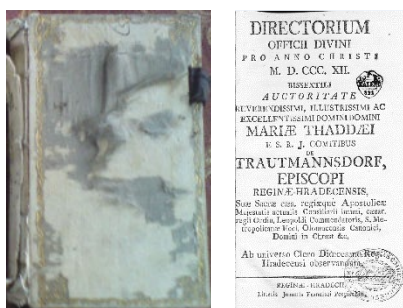
- 162 x 98 mm, 48 listů, měkké desky, latina, nestránkováno, tiskařské značky
- bez direktáře
- členové katedrál ní kapituly, konzistoře a kanceláře, profesoři a alumnové semináře
- *Syllabus Beneficiorum* – seznam krajů s 24 vikariáty s jejich beneficii, seznam klášterů
- *Catalogus Personarum Alphabeticus* – abecedně řazený jmenný katalog s funkcí, působištěm, místem narození, rokem svěcení a značkou kraje a vikariátu
- *Catalogus Locorum* – abecedně řazený místní katalog s funkcemi a jmény příslušných duchovních
- *Syllabus Mortuorum ex Venerabili Clero Diocesano* – seznam zemřelých za r. 1808 a 1809, jméno, funkce, datum a místo

Obrázek 9 – desky, titulní stránka, zápis duchovního a zápis místa, Katalog 1810, vlastní zpracování

Directorium Officii Divini pro Anno Christi M. D. CCC. XII.

- 166 x 100 mm, 194 listů, pevné desky, latina, nestránkováno, tiskařské značky
- tiskař Jan František Hostivít Pospíšil v Hradci Králové
- svázáno s direktářem s ustříhovanými rohy stránek, na konci ručně psaný seznam zkratek
- členové katedrální kapituly, konzistoře a kanceláře, profesori a alumnové semináře
- *Syllabus Beneficiorum* – seznam krajů s 24 vikariáty s jejich beneficií, seznam klášterů
- *Catalogus Personarum Alphabeticus* – abecedně řazený jmenný katalog s funkcí, působištěm, místem narození, rokem svěcení a značkou kraje a vikariátu
- *Catalogus Locorum* – abecedně řazený místní katalog s funkcemi a jmény příslušných duchovních
- *Mortuorum ex Venerabili Clero Diocæsano* – seznam zemřelých za r. 1810 a 1811, jméno, funkce, datum a místo

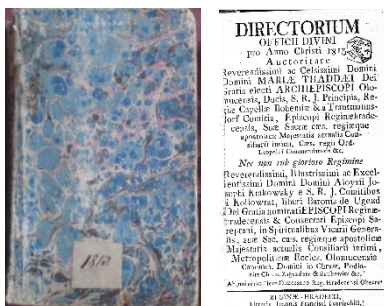
Adametz Francif. Curat. Wiklanticii,
Boh. Neokolnienfis, Pr. 1768.*) D. 22.

Wiklanticii, Cur. Franc. Adametz. D. 22.

Obrázek 10 – desky, titulní stránka, zápis duchovního a zápis místa, Katalog 1812, vlastní zpracování

Directorium Officii Divini pro Anno Christi 1813

- 170 x 105 mm, 193 listů, pevné desky, latina, nestránkováno, tiskařské značky
- tiskař Jan František Hostivít Pospíšil v Hradci Králové
- svázáno s direktářem
- členové katedrální kapituly, konzistoře a kanceláře, externí duchovní, profesori a alumnové semináře
- *Syllabus Beneficiorum* – seznam krajů s 24 vikariáty s jejich beneficií, seznam klášterů
- *Catalogus Personarum Alphabeticus* – abecedně řazený jmenný katalog s funkcí, působištěm, místem narození, rokem svěcení a značkou kraje a vikariátu
- *Catalogus Locorum* – abecedně, místní katalog s funkcemi a jmény duchovních
- *Mortuorum ex Venerabili Clero Diocæsano* – seznam zemřelých za r. 1811 a 1812, jméno, funkce, datum a místo

Adametz Francif. Curat. Wiklanticii,
Boh. Neokollinenfis, Pr.*) 1868. D. 22.

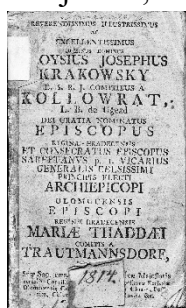
Wiklanticii, Cur. Franc. Adametz. D. 22.

Obrázek 11 – desky, titulní stránka, zápis duchovního a zápis místa, Katalog 1813, vlastní zpracování

Catalogus Universi Cleri Episcopalis Dioceseos Reginae-Hradecensis Anno 1814

- 164 x 96 mm, 60 listů, latina, nestránkováno, tiskařské značky
- tiskař Jan František Hostivít Pospíšil v Hradci Králové
- chybí desky, bez direktáře
- členové kapituly, konzistoře a kanceláře, čestní kanovníci, profesori a alumnové semináře
- *Syllabus Beneficiorum* – seznam krajů s 24 vikariáty s jejich beneficií, seznam klášterů
- *Catalogus Personarum Alphabeticus* – abecedně řazený jmenný katalog s funkcí, působištěm, místem narození, rokem svěcení a značkou kraje a vikariátu
- *Catalogus Locorum* – abecedně řazený místní katalog s funkcemi a jmény příslušných duchovních
- *Mortuorum ex Venerabili Clero Diocesano* – seznam zemřelých za r. 1812 a 1813, jméno, funkce, datum a místo

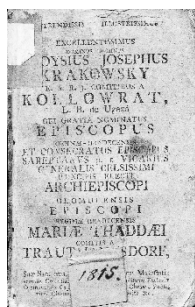

Adametz Carol. Capellan. Nekorzien-
fis, Bohem. Nekorz. Pr.*) 1813. A. 4.
Nekorzii, Dec. & Vicar. Episc. foran.
Nekorz. Joseph. Ulrich, Cap. Carol.
Adametz. A. 4.

Obrázek 12 – titulní stránka, zápis duchovního a zápis místa, Katalog 1814, vlastní zpracování

Catalogus Universi Cleri Episcopalis Dioceseos Reginae-Hradecensis Anno 1815

- 165 x 104 mm, 55 listů, latina, nestránkováno, tiskařské značky
- tiskař Jan František Hostivít Pospíšil v Hradci Králové
- chybí desky, bez direktáře
- členové kapituly, konzistoře a kanceláře, čestní kanovníci, profesori a alumnové semináře
- *Syllabus Beneficiorum* – seznam krajů s 24 vikariáty s jejich beneficií, seznam klášterů
- *Catalogus Personarum Alphabeticus* – abecedně řazený jmenný katalog s funkcí, působištěm, místem narození, rokem svěcení a značkou kraje a vikariátu
- *Catalogus Locorum* – abecedně, místní katalog s funkcemi a jmény duchovních
- *Mortuorum ex Venerabili Clero Diocesano* – seznam zemřelých za r. 1813 a 1814, jméno, funkce, datum a místo

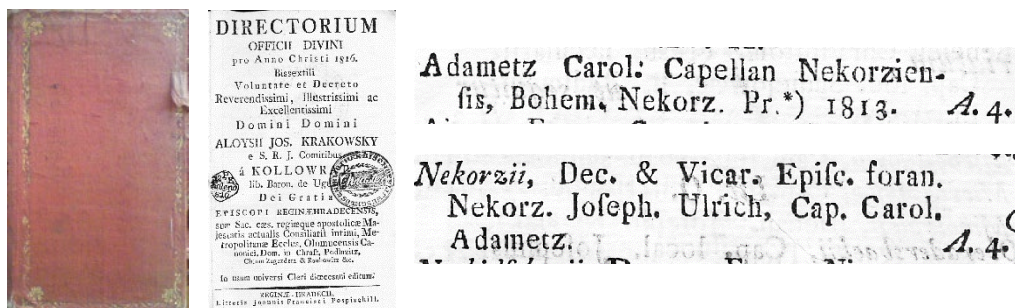

Adametz Carol. Capellan Nekorzien-
fis, Bohem. Nekorz. Pr.*) 1813. A. 4.
Nekorzii, Dec. & Vicar. Episc. foran.
Nekorz. Joseph. Ulrich, Cap. Carol.
Adametz. A. 4.

Obrázek 13 – titulní stránka, zápis duchovního a zápis místa, Katalog 1815, vlastní zpracování

Directorium Officii Divini pro Anno Christi 1816

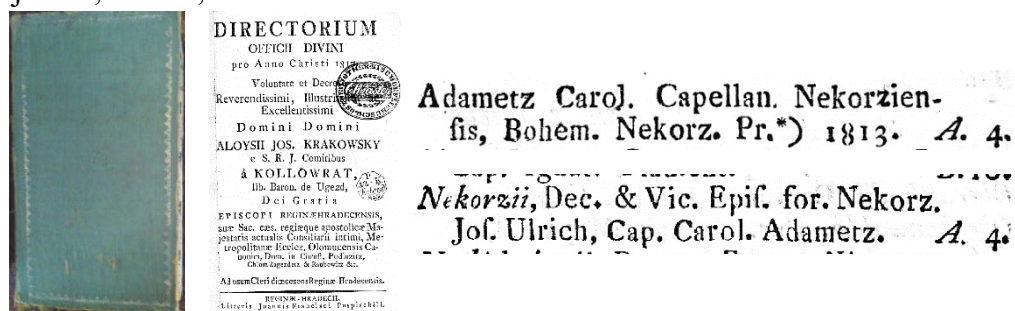
- 172 x 105 mm, 176 listů, pevné desky, latina, nestránkováno, tiskařské značky
- tiskař Jan František Hostivít Pospíšil v Hradci Králové
- svázáno s direktářem (jednotlivě odštíhované rohy), vlastnoruční poznámky
- členové kapituly, konzistoře a kanceláře, čestní kanovníci, profesori a alumnové semináře
- *Syllabus Beneficiorum* – seznam krajů s 24 vikariáty s jejich beneficií, seznam klášterů
- *Catalogus Personarum Alphabeticus* – abecedně řazený jmenný katalog s funkcí, působištěm, místem narození, rokem svěcení a značkou kraje a vikariátu
- *Catalogus Locorum* – abecedně řazený místní katalog s funkcemi a jmény příslušných duchovních
- *Mortuorum ex Venerabili Clero Diocæsano* – seznam zemřelých za r. 1814 a 1815, jméno, funkce, datum a místo

Obrázek 14 – desky, titulní stránka, zápis duchovního a zápis místa, Katalog 1816, vlastní zpracování

Directorium Officii Divini pro Anno Christi 1817

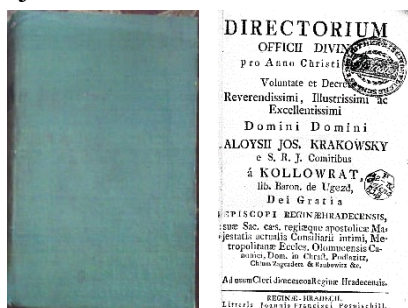
- svázáno s direktářem (jednotlivě odštíhované rohy)
- 170 x 105 mm, 177 listů, pevné desky, latina, nestránkováno, tiskařské značky
- tiskař Jan František Hostivít Pospíšil v Hradci Králové
- členové kapituly, konzistoře a kanceláře, čestní kanovníci, profesori a alumnové semináře
- *Syllabus Beneficiorum* – seznam krajů s 24 vikariáty s jejich beneficií, seznam klášterů
- *Catalogus Personarum Alphabeticus* – abecedně řazený jmenný katalog s funkcí, působištěm, místem narození, rokem svěcení a značkou kraje a vikariátu
- *Catalogus Locorum* – abecedně řazený místní katalog s funkcemi a jmény příslušných duchovních
- *Mortuorum ex Venerabili Clero Diocæsano* – seznam zemřelých za r. 1815 a 1816, jméno, funkce, datum a místo

Obrázek 15 – desky, titulní stránka, zápis duchovního a zápis místa, Katalog 1817, vlastní zpracování

Directorium Officii Divini pro Anno Christi 1818

- 170 x 105 mm, 178 listů, pevné desky, latina, nestránkováno, tiskařské značky
- tiskař Jan František Hostivít Pospíšil v Hradci Králové
- svázáno s direktářem (jednotlivě odstříhované rohy), na konci česky a německy nabídka knihtiskáře Pospíšila
- členové kapituly, konzistoře a kanceláře, čestní kanovníci, profesori a alumnové semináře
- *Syllabus Beneficiorum* – seznam krajů s 24 vikariáty a v nich obsaženými beneficiemi, seznam klášterů v diecézi
- *Catalogus Personarum Alphabeticus* – abecedně řazený jmenný katalog s funkcí, působištěm, místem narození, rokem svěcení a značkou kraje a vikariátu
- *Catalogus Locorum* – abecedně, místní katalog s funkcemi a jmény duchovních
- *Mortuorum ex Venerabili Clero Diocesano* – seznam zemřelých za r. 1816 a 1817, jméno, funkce, datum a místo

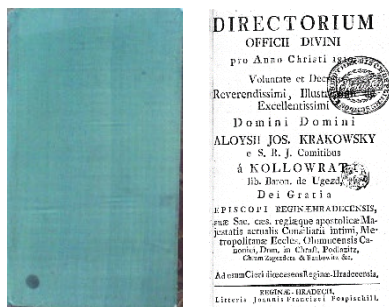

Adametz Carol. Capellan. Nekorzien.
fis, Bohem. Nekorz. Pr.*) 1813. A. 4.
Nekorzii, Dec. & Vic. Epif. for. Nekorz.
Jof. Ulrich, Cap. Carol. Adametz. A. 4.

Obrázek 16 – desky, titulní stránka, zápis duchovního a zápis místa, Katalog 1818, vlastní zpracování

Directorium Officii Divini pro Anno Christi 1819

- 177 x 108 mm, 167 listů, pevné desky, latina, nestránkováno, tiskařské značky
- tiskař Jan František Hostivít Pospíšil v Hradci Králové
- svázáno s direktářem (jednotlivě odstříhované rohy)
- členové kapituly, konzistoře a kanceláře, čestní kanovníci, profesori a alumnové semináře
- *Syllabus Beneficiorum* – seznam krajů s 24 vikariáty s jejich beneficiemi, seznam klášterů
- *Catalogus Personarum Alphabeticus* – abecedně řazený jmenný katalog s funkcí, působištěm, místem narození, rokem svěcení a značkou kraje a vikariátu
- *Catalogus Locorum* – abecedně, místní katalog s funkcemi a jmény duchovních
- *Mortuorum ex Venerabili Clero Diocesano* – seznam zemřelých za r. 1817 a 1818, jméno, funkce, datum a místo

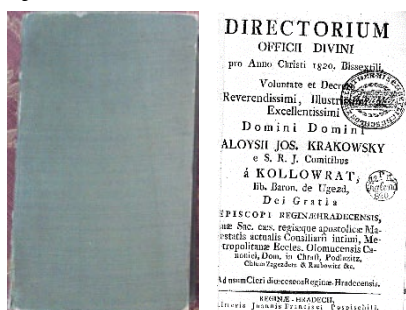
Adametz Carol. Capellan. Nekorzien.
fis, Bohem. Nekorz. Pr.*) 1813. A. 4.
Nekorzii, Dec. & Vic. Epif. for. Nekorz.
Jof. Ulrich, Cap. Carol. Adametz. A. 4.

Obrázek 17 – desky, titulní stránka, zápis duchovního a zápis místa, Katalog 1819, vlastní zpracování

Directorium Officii Divini pro Anno Christi 1820

- 174 x 104 mm, 163 listů, pevné desky, latina, nestránkováno, tiskařské značky
- tiskař Jan František Hostivít Pospíšil v Hradci Králové
- svázáno s direktářem (jednotlivě odstřihované rohy)
- členové kapituly, konzistoře a kanceláře, čestní kanovníci, profesori a alumnové semináře
- *Syllabus Beneficiorum* – seznam krajů s 24 vikariáty a jejich beneficii, seznam klášterů
- *Catalogus Personarum Alphabeticus* – abecedně řazený jmenný katalog s funkcí, působištěm, místem narození, rokem svěcení a značkou kraje a vikariátu
- *Catalogus Locorum* – abecedně, místní katalog s funkcemi a jmény duchovních
- *Mortuorum ex Venerabili Clero Diocesano* – seznam zemřelých za r. 1818 a 1819, jméno, funkce, datum a místo

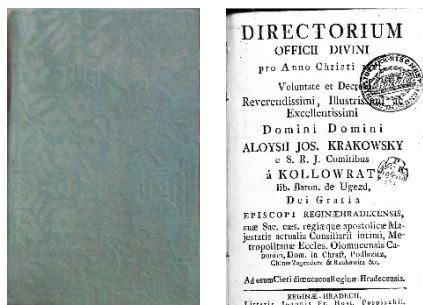
Adametz Carol. Capellan. Nekorzien-
fis, Bohem. Nekorz. Pr.*) 1813. A. 4.

Nekorzii, Dec. & Vic. Epif. for. Nekorz.
Jof. Ulrich, Cap. Carol. Adametz. A. 4.

Obrázek 18 – desky, titulní stránka, zápis duchovního a zápis místa, Katalog 1820, vlastní zpracování

Directorium Officii Divini pro Anno Christi 1821

- 170 x 105 mm, 171 listů, pevné desky, latina, nestránkováno, tiskařské značky
- tiskař Jan František Hostivít Pospíšil v Hradci Králové
- svázáno s direktářem
- členové kapituly, konzistoře a kanceláře, čestní kanovníci, profesori a alumnové semináře
- *Syllabus Beneficiorum* – seznam krajů s 24 vikariáty a jejich beneficii, seznam klášterů
- *Catalogus Personarum Alphabeticus* – abecedně řazený jmenný katalog s funkcí, působištěm, místem narození, rokem svěcení a značkou kraje a vikariátu
- *Catalogus Locorum* – abecedně, místní katalog s funkcemi a jmény duchovních
- *Mortuorum ex Venerabili Clero Diocesano* – seznam zemřelých za r. 1819 a 1820, jméno, funkce, datum a místo

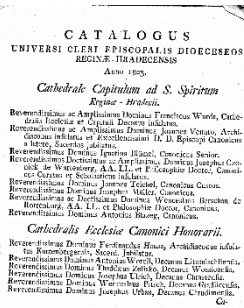
Adametz Carol. Capellan. Nekorzien-
fis, Bohem. Nekors. Pr.*) 1813. A. 4.

Nekorzii, Dec. & Vic. Epif. for. Nekorz.
Jof. Ulrich, Cap. Carol. Adametz. A. 4.

Obrázek 19 – desky, titulní stránka, zápis duchovního a zápis místa, Katalog 1821, vlastní zpracování

Catalogus Universi Cleri Episcopalis Dioeceseos Reginae-Hradecensis Anno 1823

- 204 x 167 mm, 38 listů, měkké desky, latina, nestránkováno, tiskařské značky
- tiskař Jan František Hostivít Pospíšil v Hradci Králové
- seznam zkratek významných patronů pro *Catalogus Locorum*, bez direktáře
- členové kapituly, konzistoře a kanceláře, čestní kanovníci, profesori a alumnové semináře
- *Syllabus Beneficiorum* – seznam krajů s 24 vikariáty a beneficii, seznam klášterů
- *Catalogus Personarum Alphabeticus* – abecedně řazený jmenný katalog s funkcí, působištěm, místem narození, datem narození, datem svěcení a značkou kraje a vikariátu
- *Catalogus Locorum* – abecedně, místní katalog s funkcemi a jmény duchovních
- *Mortuorum ex Venerabili Clero Diocesano* – seznam zemřelých za r. 1821 a 1822, jméno, funkce, datum a místo

Lit. A.

Natus	Presb. Ord.	Nr.
10. Oct. 1790	17. Oct. 1813	A. 4.

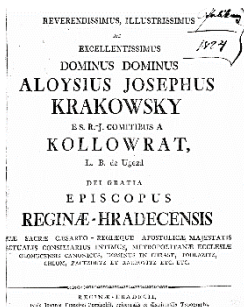
Adametz Carol. Capellan. Nekorzien-
sis, Bohem. Nekorz.

**Nekorzii, Patr. D. Geyersberg. Dec.
et Vic. Ep. for. Nekorz. Jof. Ul-
rich, Cap. Carol. Adametz. A. 4.**

Obrázek 20 – desky, titulní stránka, zápis duchovního a zápis místa, Katalog 1823, vlastní zpracování

Catalogus Universi Cleri Episcopalis Dioeceseos Reginae-Hradecensis Anno 1824

- 204 x 167 mm, 37 listů, měkké desky, latina, stránkováno, tiskařské značky
- tiskař Jan František Hostivít Pospíšil v Hradci Králové
- seznam zkratek významných patronů pro *Catalogus Locorum*, bez direktáře
- členové kapituly, konzistoře a kanceláře, čestní kanovníci, profesori a alumnové semináře
- *Syllabus Beneficiorum* – seznam krajů s 24 vikariáty a beneficii, seznam klášterů
- *Catalogus Personarum Alphabeticus* – abecedně řazený jmenný katalog s funkcí, působištěm, místem narození, datem narození, datem svěcení a značkou kraje a vikariátu
- *Catalogus Locorum* – abecedně, místní katalog s funkcemi a jmény duchovních
- *Mortuorum ex Venerabili Clero Diocesano* – seznam zemřelých za r. 1822 a 1823, jméno, funkce, datum a místo

Lit. A.

Natus	Presb. Ord.	Nro.
10. Oct. 1790	17. Oct. 1813	A. 4.

Adametz Carol. Capellan. Nekorzien-
sis, Bohem. Nekorz.

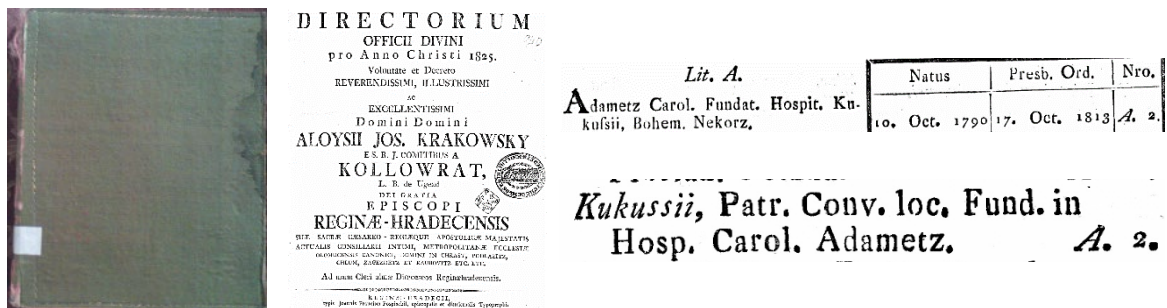
**Nekorzii, Patr. D. Geyersberg. Dec.
et Vic. Ep. for. Nekorz. Jof. Ul-
rich, Cap. Carol. Adametz, Coop.
tract. Casimir. Spalek. A. 4.**

Obrázek 21 – desky, titulní stránka, zápis duchovního a zápis místa, Katalog 1824, vlastní zpracování

Directorium Officii Divini pro Anno Christi 1825

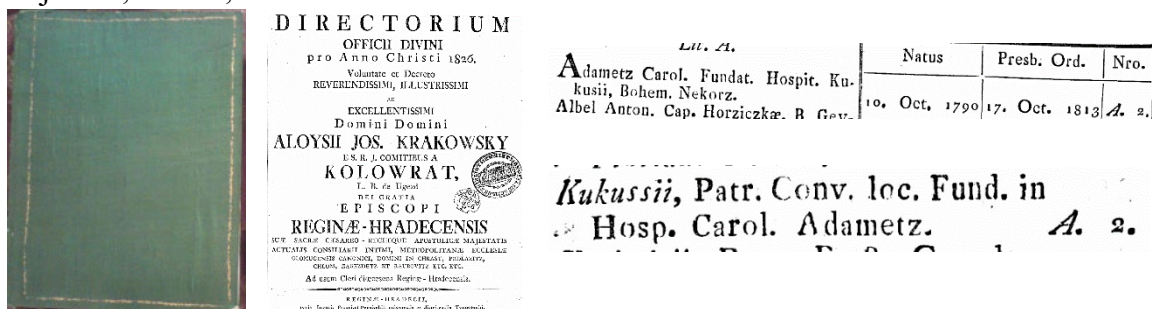
- 227 x 176 mm, 101 listů, pevné desky, latina, stránkováno
- tiskař Jan František Hostivít Pospíšil v Hradci Králové
- svázáno s direktářem, seznam zkratek patronů pro *Catalogus Locorum*
- členové kapituly, konzistoře a kanceláře, čestní kanovníci, profesori a alumnové semináře
- *Syllabus Beneficiorum* – seznam krajů s 24 vikariáty a beneficii, seznam klášterů
- *Catalogus Personarum Alphabeticus* – abecedně řazený jmenný katalog s funkcí, působištem, místem narození, datem narození, datem svěcení a značkou kraje a vikariátu
- *Catalogus Locorum* – abecedně, místní katalog s funkcemi a jmény duchovních
- *Mortuorum ex Venerabili Clero Diocæsano* – seznam zemřelých za r. 1823 a 1824, jméno, funkce, datum a místo

Obrázek 22 – desky, titulní stránka, zápis duchovního a zápis místa, Katalog 1825, vlastní zpracování

Directorium Officii Divini pro Anno Christi 1826

- 218 x 174 mm, 97 listů, pevné desky, latina, stránkováno
- tiskař Jan František Hostivít Pospíšil v Hradci Králové
- ručně psané poznámky v direktáři (úmrťi, vizitace aj.), seznam zkratek významných patronů pro *Catalogus Locorum*, na konci německy nabídka knihtiskaře Pospíšila
- členové kapituly, konzistoře a kanceláře, čestní kanovníci, profesori a alumnové semináře
- *Syllabus Beneficiorum* – seznam krajů s 24 vikariáty a beneficii, seznam klášterů
- *Catalogus Personarum Alphabeticus* – abecedně řazený jmenný katalog s funkcí, působištem, místem narození, datem narození, datem svěcení a značkou kraje a vikariátu
- *Catalogus Locorum* – abecedně, místní katalog s funkcemi a jmény duchovních
- *Mortuorum ex Venerabili Clero Diocæsano* – seznam zemřelých za r. 1824 a 1825, jméno, funkce, datum a místo

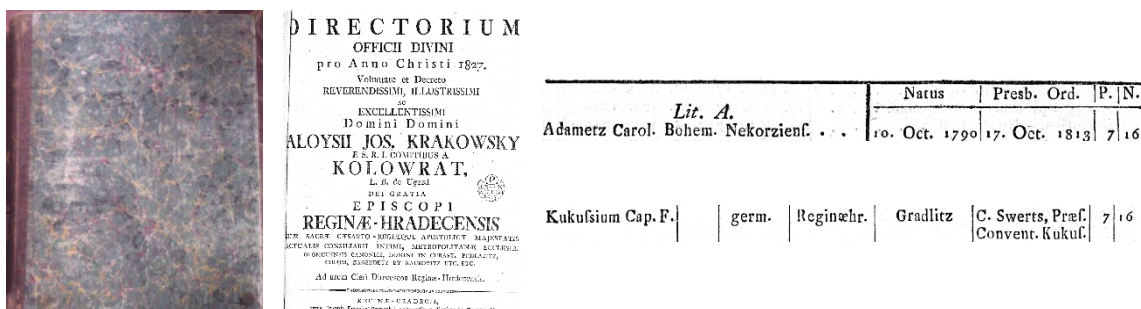

Obrázek 23 – desky, titulní stránka, zápis duchovního a zápis místa, Katalog 1826, vlastní zpracování

3.3.2 Období 1827-1847

Directorium Officii Divini pro Anno Christi 1827

- 211 x 167 mm, 98 listů, pevné desky, latina, stránkováno (v *Syllabu* po sloupcích)
- tiskař Jan František Hostivít Pospíšil v Hradci Králové
- na začátku ručně psaný recept, v direktáři vlastnoruční poznámky, na konci německy nabídka knihtiskaře Pospíšila
- členové kapituly, konzistoře a kanceláře, čestní kanovníci, profesori a alumnové semináře
- *Syllabus Beneficiorum* – seznam čtyř krajů s vikariáty a jejich beneficii včetně obsazení, duchovní mimo diecézi, seznam klášterů a řeholníků s funkcí a datem profesury
- *Catalogus Personarum Alphabeticus* – abecedně řazený jmenný katalog s místem narození, datem narození a svěcení, číslem strany a pořadí ve vikariátu
- *Catalogus Locorum et Beneficiorum alphabeticus* – abecedně řazený místní katalog s počtem katolíků a nekatolíků, převládajícím jazykem, krajem, dominiem, patronem a stranou odkazující k *Syllabus Beneficiorum*
- *Mortuorum ex Venerabili Clero Diœcesano* – seznam zemřelých za r. 1825 a 1826, jméno, funkce, datum a místo

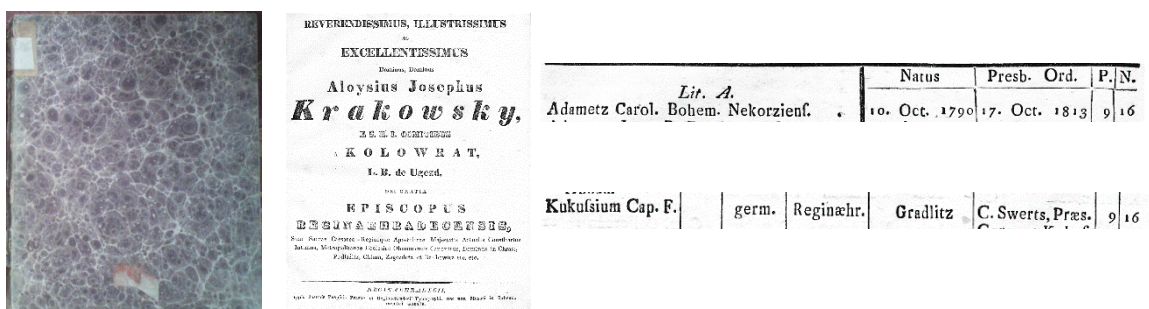

Obrázek 24 – desky, titulní stránka, zápis duchovního a zápis místa, Katalog 1827, vlastní zpracování

Catalogus Universi Cleri Episcopalis Dioeceseos Reginae - Hradecensis Anno 1830

- 204 x 167 mm, 40 listů, měkké desky, latina, stránkováno (v *Syllabu* po sloupcích)
- tiskař Jan František Hostivít Pospíšil v Hradci Králové
- na konci německy nabídka knihtiskaře Pospíšila, bez direktáře
- členové kapituly, konzistoře a kanceláře, čestní kanovníci, profesori a alumnové dle ročníku
- *Syllabus Beneficiorum* – seznam čtyř krajů s vikariáty a jejich beneficii včetně obsazení, duchovní mimo diecézi, seznam klášterů a řeholníků s funkcí a datem profesury
- *Catalogus Personarum Alphabeticus* – abecedně řazený jmenný katalog s místem narození, datem narození a svěcení, číslem strany a pořadí ve vikariátu
- *Catalogus Locorum et Beneficiorum alphabeticus* – abecedně řazený místní katalog s počtem katolíků a nekatolíků, převládajícím jazykem, krajem, dominiem, patronem a stranou odkazující k *Syllabus Beneficiorum*
- *Mortuorum ex Venerabili Clero Dioccesano* – seznam zemřelých za r. 1828 a 1829, jméno, funkce, datum a místo

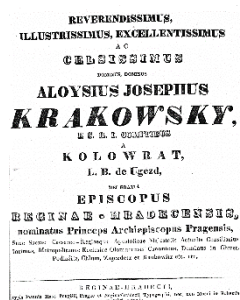

Obrázek 26 – desky, titulní stránka, zápis duchovního a zápis místa, Katalog 1830, vlastní zpracování

Catalogus Universi Cleri Episcopalis Dioeceseos Reginae - Hradecensis Anno 1831

- 213 x 172 mm, 38 listů, pevné desky, latina, stránkováno (v *Syllabu* po sloupcích)
- tiskař Jan František Hostivít Pospíšil v Hradci Králové
- bez direktáře
- členové kapituly, konzistoře a kanceláře, čestní kanovníci, vikáři, profesoři a alumnové dle ročníku
- *Syllabus Beneficiorum* – seznam čtyř krajů s vikariáty a jejich beneficií včetně obsazení, duchovní mimo diecézi, seznam klášterů a řeholníků s funkcí a datem profesury
- *Catalogus Personarum Alphabeticus* – abecedně řazený jmenný katalog s místem narození, datem narození a svěcení, číslem strany a pořadí ve vikariátu
- *Catalogus Locorum et Beneficiorum alphabeticus* – abecedně řazený místní katalog s počtem katolíků a nekatolíků, převládajícím jazykem, krajem, dominiem, patronem a stranou odkazující k *Syllabus Beneficiorum*
- *Consignatio* – nově seznam povinných úkonů pro vikáře a školní inspektory vázající se zpravidla k určitému datu (např. matriky a katalogy kléru)
- *Mortuorum ex Venerabili Clero Diocesano* – seznam zemřelých za r. 1829 a 1830, jméno, funkce, datum a místo

Districtus Vicariatus Teutobro-
densis.

Nr. 1. *Borova*, Cur. et Admin. Ep. Vic.
for. Joan. Brusček, Cap. Josef Kuhn.
2. *Bielá*, Cur. Carol. Czermak.

	Natus	Presb. Ord.	P.	N.
<i>Lit. A.</i> Adametz Carol. Bohem. Nekorzienf.	30. Oct. 1790	17. Oct. 1813	9	15
Adametz Ioan. – Przelauczenf.				

Locus Beneficii	Nrus animar.	Lingua	Districtus seu Circulus	Dominium	Patronus	P.	N.
Brauna	6451	germ.	Reginæhr.	Braunau	Abbas Braunenf.	10	5

Obrázek 27 – desky, titulní stránka, zápis duchovního a zápis místa, Katalog 1831, vlastní zpracování

Directorium Officii Divini pro Anno Christi 1833

- 233 x 195 mm, 98 listů, pevné desky, latina, stránkováno (v *Syllabu* po sloupcích)
- tiskař Jan František Hostivít Pospíšil v Hradci Králové
- svázáno s direktářem
- členové kapituly, konzistoře a kanceláře, čestní kanovníci, vikáři, profesori a alumnové dle ročníku
- *Syllabus Beneficiorum* – seznam čtyř krajů s vikariáty a jejich beneficii včetně obsazení, duchovní mimo diecézi, seznam klášterů a řeholníků s funkcí a datem profesury
- *Catalogus Personarum Alphabeticus* – abecedně řazený jmenný katalog s místem narození, datem narození a svěcení, číslem strany a pořadí ve vikariátu
- *Catalogus Locorum et Beneficiorum alphabeticus* – abecedně řazený místní katalog s počtem katolíků a nekatolíků, převládajícím jazykem, krajem, dominiem, patronem a stranou odkazující k *Syllabus Beneficiorum*
- *Mortuorum ex Venerabili Clero Diocesano* – seznam zemřelých za r. 1831 a 1832, jméno, funkce, datum a místo
- *Consignatio* – seznam povinných úkonů vázající se zpravidla k určitému datu (např. matriky a údaje pro katalogy kléru) a kam odeslat

Districtus Vicar. Teutobrodensis.
 Nro. 1. Borovae, Cur. et Ep. Vic. for. Joan.
 Bruschek, Cap. Jos. Kuhn.
 2. Bielae, Cur. Carol. Czermak.

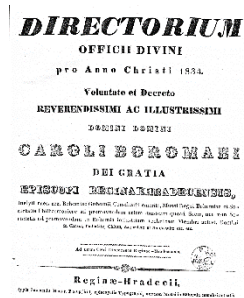
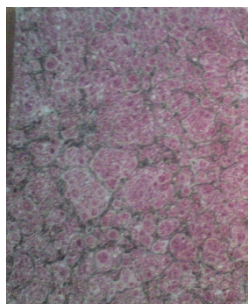
	Natus	Presb.	P. N.
<i>Lit. A.</i> Adametz Carol. Bohem. Nekorziens. . . .	10. Oct. 1790	17. Oct. 1813	9 15

Locus Beneficii	Nrus ani- mar.	Lingua	Districtus seu Circulus	Dominium	Patronus	P. N.
<i>Lit. A.</i> Abtsdorfium	3500	germ.	Chrudim.	Leitomischl	Com. Waldstein	22 3

Obrázek 28 – desky, titulní stránka, zápis duchovního a zápis místa, Katalog 1833, vlastní zpracování

Directorium Officii Divini pro Anno Christi 1834

- 232 x 192 mm, 101 listů, pevné desky, latina, stránkováno (v *Syllabu* po sloupcích)
- tiskař Jan František Hostivít Pospíšil v Hradci Králové
- svázáno s direktářem, na s. 34 počty duchovenstva a obyvatelstva s vyznáním v diecézi, na konci česky i německy nabídka knihtiskaře Pospíšila
- *Series* – seznam biskupů s příležitostnými daty konfirmace, promoce a smrti nebo případně důvodem odstoupení
- členové kapituly, konzistoře a kanceláře, čestní kanovníci, vikáři, emeritní vikáři, profesori a alumnové semináře dle ročníku, také alumnové v arcibiskupském semináři v Praze
- *Syllabus Beneficiorum* – seznam čtyř krajů s vikariáty a jejich beneficii včetně obsazení, duchovní mimo diecézi, počty duchovních, počet obyvatelstva v diecézi – katolíků, helvétského a augsburského vyznání za předchozí rok
- *Clerus Regularis* – seznam klášterů a řeholníků s funkcí a datem profesury
- *Catalogus Personarum Alphabeticus* – abecedně řazený jmenný katalog s místem narození, datem narození a svěcení, číslem strany a pořadí ve vikariátu
- *Catalogus Locorum et Beneficiorum alphabeticus* – abecedně řazený místní katalog s počtem katolíků a nekatolíků, převládajícím jazykem, krajem, dominiem, patronem a stranou odkazující k *Syllabus Beneficiorum*
- *Mortuorum ex Venerabili Clero Diocesano* – seznam zemřelých za r. 1832 a 1833, jméno, funkce, datum a místo
- *Consignatio* – seznam povinných úkonů vázající se zpravidla k určitému datu (např. matriky a údaje pro katalogy kléru) a kam odeslat

Districtus Vicar. Teutobrodensis.
Nro. 1. Borovae, Ep. Vic. for. Consil. Con-
sist. tit. Schol. nat. Insp. distr. et Cur.
Joan. Bružek, Cap. Jos. Kuhn.
2. Bielae, Cur. Carol. Čžermak.

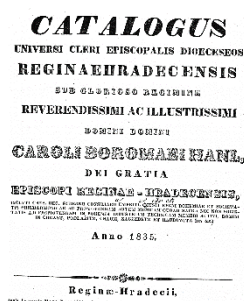
				Natus	Presb. Ord.	P.	N.
Galli Joan. Boh. Bohemo - Treboviens. . .				19. Maji 1797	24. Aug. 1821	22	4
Locus Beneficii	Nrus animar.	Lingua	Districtus seu Circulus	Dominium	Patronus	P.	N.
Chlenium	2159	boh.	Reginaehr.	Kosteletz	Com. Kinsky Praes. Dec. Kostelec. ad Aquil.	14	7

Obrázek 29 – desky, titulní stránka, zápis duchovního a zápis místa, Katalog 1834, vlastní zpracování

Catalogus Universi Cleri Episcopalis Dioeceseos Reginae - Hradecensis Anno 1835

- 220 x 186 mm, 40 listů, pevné desky, latina, stránkováno (v *Syllabu* po sloupcích)
- tiskař Jan František Hostivít Pospíšil v Hradci Králové
- bez direktáře, na s. 34 počty duchovenstva a obyvatelstva s vyznáním v diecézi, na konci česky nabídka knihtiskáře Pospíšila
- členové kapituly, konzistoře a kanceláře, čestní kanovníci, vikáři, emeritní vikáři, profesori a alumnové semináře dle ročníku, také alumnové v arcibiskupském semináři v Praze
- *Syllabus Beneficiorum* – seznam čtyř krajů s vikariáty a jejich beneficii včetně obsazení, duchovní mimo diecézi, počty duchovních, počet obyvatelstva v diecézi – katolíků, helvétského a augsburského vyznání za předchozí rok
- *Catalogus Personarum Alphabeticus* – abecedně řazený jmenný katalog s místem narození, datem narození a svěcení, číslem strany a pořadí ve vikariátu
- *Catalogus Locorum et Beneficiorum alphabeticus* – abecedně řazený místní katalog s počtem katolíků a nekatolíků, převládajícím jazykem, krajem, dominiem, patronem a stranou odkazující k *Syllabus Beneficiorum*
- *Mortuorum ex Venerabili Clero Diocesano* – seznam zemřelých za r. 1833 a 1834, jméno, funkce, datum a místo
- *Consignatio* – seznam povinných úkonů vztahující se zpravidla k určitému datu (např. matriky a údaje pro katalogy kléru) a kam odeslat

Districtus Vicar. Teutobrodensis.

- Nro. 1. *Borovae*, Ep. Vic. for. Consil. Consist. tit. Schol. nat. Insp. distr. et Cur. Joan. Bružek, Cap. Jos. Nožička.
 2. *Bielae*, Cur. Carol. Cžermak.

	Natus	Presb. Ord.	P.	N.
Bibus Vineent. Boh. Landskronens. . . .	23. Mart. 1786	3. Aug. 1808	3	

Locus Beneficii	Nr. animar.		Lingua	Districtus seu Circulus	Dominium	Patronus	P.	N.
	uni-vers.	acath.						
<i>Lit. A.</i> Abtsdorfium	3503		germ.	Chrudim.	Leitomischl	Com. Waldstein	23	2

Obrázek 30 – desky, titulní stránka, zápis duchovního a zápis místa, Katalog 1835, vlastní zpracování

Directorium Officii Divini pro Anno Christi 1836

- 235 x 190 mm, 98 listů, pevné desky, latina, stránkováno (v *Syllabu* po sloupcích)
- tiskař Jan František Hostivít Pospíšil v Hradci Králové
- ručně psané poznámky v direktáři (úmrtí, vizitace aj.)
- členové kapituly, konzistoře a kanceláře, čestní kanovníci, vikáři, emeritní vikáři, profesoři a alumnové semináře dle ročníku, také alumnové v arcibiskupském semináři v Praze
- *Syllabus Beneficiorum* – seznam čtyř krajů s vikariáty a jejich beneficii včetně obsazení, duchovní mimo diecézi, počty duchovních, počet obyvatelstva v diecézi – katolíků, helvétského a augsburského vyznání za předchozí rok
- *Catalogus Personarum Alphabeticus* – abecedně řazený jmenný katalog s místem narození, datem narození a svěcení, číslem strany a pořadí ve vikariátu
- *Catalogus Locorum et Beneficiorum alphabeticus* – abecedně řazený místní katalog s počtem katolíků a nekatolíků, převládajícím jazykem, krajem, dominiem, patronem a stranou v *Syllabus Beneficiorum*
- *Mortuorum ex Venerabili Clero Diocesano* – seznam zemřelých za r. 1834 a 1835, jméno, funkce, datum a místo
- *Consignatio* – seznam povinných úkonů vázající se zpravidla k určitému datu (např. matriky a údaje pro katalogy kléru) a kam odeslat

Districtus Vicar. Teutobrodensis.
 Nro. 1. *Borova*, Ep. Vic. for. Consil. Consist. tit. Schol. nat. Insp. distr. et Cur.
 D. Joan. Bružek, Cap. Jos. Nožička,
 2. *Bielva*, Cur. Carol. Čermak.

<i>Lit. A.</i>	Natus	Presb. Ord.	P.	N.
Acksteiner Joach. Bohem. Katscherens.	25. Nov. 1808	25. Julii 1835	13	10

Locus Beneficii	Nr. animar.		Lingua	Districtus seu Circulus	Dominium	Patronus	P.	N.
	uni-vers.	acath.						
<i>Lit. A.</i> Abtsdorfium	3550		germ.	Chrudim.	Leitomischl	Com. Waldstein	24	2

Obrázek 31 – desky, titulní stránka, zápis benefícia, duchovního a místa, Katalog 1836, vlastní zpracování

Directorium Officii Divini pro Anno Christi 1837

- 235 x 190 mm, 115 listů, pevné desky, latina, stránkováno (v *Syllabu* po sloupcích)
- tiskař Jan František Hostivít Pospíšil v Hradci Králové
- vodoznak na tenčích listech "Ferdinand der Erste" a "Gott Erhalte den Kaiser", na s. 35 počty duchovních, řeholníků a obyvatelstva katolických, helvétského vyznání a augustiánů, na konci česky i německy nabídka knihtiskaře Pospíšila, svázáno s direktářem
- členové kapituly, konzistoře a kanceláře, čestní kanovníci, vikáři, emeritní vikáři, profesori a alumnové semináře dle ročníku, také alumnové v arcibiskupském semináři v Praze
- *Syllabus Beneficiorum* – seznam čtyř krajů s vikariáty a jejich beneficií včetně obsazení
- *Elenchus* – kněží kteří dovršili padesát let služby
- duchovní mimo diecézi, počty duchovních, počet obyvatelstva v diecézi – katolíků, helvétského a augsburského vyznání za předchozí rok
- *Catalogus Personarum Alphabeticus* – abecedně řazený jmenný katalog s místem narození, datem narození a svěcení, číslem strany a pořadí ve vikariátu
- *Catalogus Locorum et Beneficiorum alphabeticus* – abecedně řazený místní katalog s počtem katolíků a nekatolíků, převládajícím jazykem, krajem, dominiem, patronem a stranou v *Syllabus Beneficiorum*
- *Mortuorum ex Venerabili Clero Diœcesano* – seznam zemřelých za r. 1835 a 1836, jméno, funkce, datum a místo
- *Consignatio* – seznam povinných úkonů vázající se zpravidla k určitému datu (např. matriky a údaje pro katalogy kléru) a kam odeslat

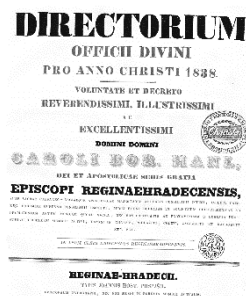
Districtus Vicariatus Jaromiriensis.
21. *Wschestarii*, Cur. Aloys. Koch, Cap.
Franc. Fultner. Joan. Hlawaty, Presb.
Eccl. pens. Nedielischtii degens.

				Natus	Presb. Ord.	P.	N.	
<i>Lit. A.</i> Acksteiner Joachim, Boh. Katscherensis				25. Nov. 1808	25. Julii 1835	14	7	
Locus Beneficii	Nr. animar.		Lingua	Districtus seu Circulus	Dominium	Patronus	P.	N.
	uni- vers.	acath.						
<i>Lit. A.</i> Abtsdorfium	3570		germ.	Chrudim.	Leitomischl	Com. Waldstein	25	3

Obrázek 32 – desky, titulní stránka, zápis benefícia, duchovního a zápis místa, Katalog 1837, vlastní zpracování

Directorium Officii Divini pro Anno Christi 1838

- 235 x 190 mm, 104 listů, pevné desky, latina, stránkováno (v *Syllabu* po sloupcích)
- tiskař Jan František Hostivít Pospíšil v Hradci Králové
- na s. 39 počty duchovních, řeholníků a obyvatelstva katolických, helvétského vyznání a augustiánů, na konci česky i německy nabídka knihtiskaře Pospíšila, svázano s direktářem
- *Series* – seznam biskupů s příležitostnými daty konfirmace, promoce a smrti nebo případně důvodem odstoupení, životopis prvního biskupa Matouše z Bilenberka
- členové kapituly, konzistoře a kanceláře, čestní kanovníci, vikáři, emeritní vikáři, profesori a alumnové semináře dle ročníku, také alumnové v arcibiskupském semináři v Praze
- *Syllabus Beneficiorum* – seznam krajů s vikariáty a jejich beneficii včetně obsazení
- *Elenchus* – kněží kteří dovršili padesát let služby
- duchovní mimo diecézi, počty duchovních, počet obyvatelstva v diecézi – katolíků, helvétského a augsburského vyznání za předchozí rok
- *Catalogus Personarum Alphabeticus* – abecedně řazený jmenný katalog s místem narození, datem narození a svěcení, číslem strany a pořadí ve vikariátu
- *Catalogus Locorum et Beneficiorum alphabeticus* – abecedně řazený místní katalog s počtem katolíků a nekatolíků, převládajícím jazykem, krajem, dominiem, patronem a stranou v *Syllabus Beneficiorum*
- *Mortuorum ex Venerabili Clero Diocesano* – seznam zemřelých za r. 1836 a 1837, jméno, funkce, datum a místo
- *Consignatio* – seznam povinných úkonů vázající se zpravidla k určitému datu (např. matriky a údaje pro katalogy kléru) a kam odeslat

Districtus Vicariatus Trutnoviensis.
3. Bernsdorfi, Cur. pens. Fr. Klein, Sacerd.
jub. Adm. Jos. Hruby, Coop. Ant. Scholz.

Locus Beneficii	Nr. animar.		Lingua	Districtus seu Circulus	Dominium	Patronus	P.	N.
	uni- vers.	acath.						
<i>Lit. A.</i> Abtsdorfium	3600		germ.	Chrudim.	Leitomischl	Com. Waldstein	29	2
					Natus	Presb. Ord.	P.	N.
<i>Lit. A.</i> Acksteiner Joachim, Boh. Katscherensis					25. Nov. 1808	25. Julii 1835	18	10

Obrázek 33 – desky, titulní stránka, zápis benefícia, duchovního a zápis místa, Katalog 1838, vlastní zpracování

Directorium Officii Divini pro Anno Christi 1839

- 235 x 190 mm, 159 listů, pevné desky, latina, stránkováno (v *Syllabu* po sloupcích)
- tiskař Jan František Hostivít Pospíšil v Hradci Králové
- vodoznak Ferdinand I a erb na tenčích listech, vlastnoruční poznámky v direktáři, s. 39 součty duchovensta a obyvatelstva podle vyznání
- *Series* – seznam biskupů s příležitostnými daty konfirmace, promoce a smrti nebo případně důvodem odstoupení, životopis druhého biskupa Jana z Valdštejna
- členové kapituly, konzistoře a kanceláře, čestní kanovníci, vikáři, emeritní vikáři, profesori a alumnové semináře dle ročníku, také alumnové v arcibiskupském semináři v Praze
- *Syllabus Beneficiorum* – seznam krajů s vikariáty a jejich beneficii včetně obsazení
- *Elenchus* – kněží kteří dovršili padesát let služby
- duchovní mimo diecézi, počty duchovních, počet obyvatelstva v diecézi – katolíků, helvétského, augsburského a židovského vyznání za předchozí rok
- *Catalogus Personarum Alphabeticus* – abecedně řazený jmenný katalog s místem narození, datem narození a svěcení, číslem strany a pořadí ve vikariátu
- *Catalogus Locorum et Beneficiorum alphabeticus* – abecedně řazený místní katalog s počtem katolíků a nekatolíků, převládajícím jazykem, krajem, dominiem, patronem a stranou v *Syllabus Beneficiorum*
- *Mortuorum ex Venerabili Clero Diocesano* – seznam zemřelých za r. 1837 a 1838, jméno, funkce, datum a místo
- *Consignatio* – seznam povinných úkonů vázající se zpravidla k určitému datu (např. matriky a údaje pro katalogy kléru) a kam odeslat

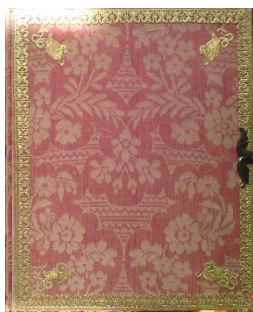
Districtus Vicariatus Jaromiriensis.
21. Wšestarii, Admin. benef. Franc. Fultner, Cap. Christian. Seykora, Joan. Hlawatý, Presb. Eccl. pens. Nedělistii degens.

Locus Beneficii	Nr. animarum			Lingua	Districtus seu Circulus	Dominium	Patronus	P.	N.
	cath.	acath.	jud.						
<i>Lit. A.</i> Abtsdorfium	3562		11	germ.	Chrudim.	Leitomischl	C. Waldstein	29	2
						Natus	Presb. Ord.	P.	N.
<i>Lit. A.</i> Acksteiner Joachim, Boh. Kačerenensis						25. Nov. 1808	25. Julii 1835	18	10

Obrázek 34 – desky, titulní stránka, zápis benefícia, duchovního a zápis místa, Katalog 1839, vlastní zpracování

Directorium Officii Divini pro Anno Christi 1840

- 233 x 193 mm, 115 listů, pevné desky, latina, stránkováno (v *Syllabu* po sloupcích)
- tiskař Jan František Hostivít Pospíšil v Hradci Králové
- vodoznak Ferdinand I a erb na tenčích listech, vlastnoruční poznámky v direktáři, s. 39 součty duchovensta a obyvatelstva podle vyznání
- *Series* – seznam biskupů s příležitostnými daty konfirmace, promoce a smrti nebo případně důvodem odstoupení, životopis třetího biskupa Jana z Talmberka
- členové kapituly, konzistoře a kanceláře, čestní kanovníci, vikáři, emeritní vikáři, profesori a alumnové semináře dle ročníku, také alumnové v arcibiskupském semináři v Praze
- *Syllabus Beneficiorum* – seznam krajů s vikariáty a jejich beneficií včetně obsazení
- *Elenchus* – kněží kteří dovršili padesát let služby
- duchovní mimo diecézi, počty duchovních, počet obyvatelstva v diecézi – katolíků, helvétského, augsburského a židovského vyznání za předchozí rok
- *Catalogus Personarum Alphabeticus* – abecedně řazený jmenný katalog s místem narození, datem narození a svěcení, číslem strany a pořadí ve vikariátu
- *Catalogus Locorum et Beneficiorum alphabeticus* – abecedně řazený místní katalog s počtem katolíků a nekatolíků, převládajícím jazykem, krajem, dominiem, patronem a stranou v *Syllabus Beneficiorum*
- *Mortuorum ex Venerabili Clero Diocesano* – seznam zemřelých za r. 1838 a 1839, jméno, funkce, datum a místo *Consignatio* – seznam povinných úkonů vázající se zpravidla k určitému datu (např. matriky a údaje pro katalogy kléru) a kam odeslat
- *Consignatio* – seznam povinných úkonů vázající se zpravidla k určitému datu (např. matriky a údaje pro katalogy kléru) a kam odeslat

Districtus Vicariatus Jaromiriensis.
21. *Wšestarii*, Cur. Franc. Hawránek, Cap.
Car. Hollitz. Franc. Fultner, Presb. Eccl.
pens. Nedělišti degens.

<i>Lit. A.</i>	Natus		Presb. Ord.		P.		N.	
	Acksteiner Joachim, Boh. Kačersensis . .	25.	Nov. 1808	25.	Julii 1835	18	10	

Locus Beneficii	Nr. animarum			Lingua	Districtus seu Circulus	Dominium	Patronus	P.	N.
	cath.	acath.	jud.						
Bělohradium	4442	1	11	boh.	N. Bidčov.	Bělohrad	B. Stillfried	22	3

Obrázek 35 – desky, titulní stránka, zápis benefícia, duchovního a zápis místa, Katalog 1840, vlastní zpracování

Directorium Officii Divini pro Anno Christi 1842

- 246 x 205 mm, 124 listů, pevné desky, latina, stránkováno (v *Syllabu* po sloupcích)
- tiskař Jan František Hostivít Pospíšil v Hradci Králové
- vodoznak Ferdinand I a erb na tenčích listech, vlastnoruční poznámky v direktáři, s. 42 součty duchovensta a obyvatelstva podle vyznání
- *Series* – seznam biskupů s příležitostnými daty konfirmace, promoce a smrti nebo případně důvodem odstoupení, životopis pátého biskupa Tobiáše Beckera
- členové kapituly, konzistoře a kanceláře, čestní kanovníci, vikáři, emeritní vikáři, profesori a alumnové semináře dle ročníku, také alumnové v arcibiskupském semináři v Praze
- *Syllabus Beneficiorum* – seznam krajů s vikariáty a jejich beneficií včetně obsazení
- *Elenchus* – kněží kteří dovršili padesát let služby
- duchovní mimo diecézi, počty duchovních, počet obyvatelstva v diecézi – katolíků, helvétského, augsburského a židovského vyznání za předchozí rok
- *Catalogus Personarum Alphabeticus* – abecedně řazený jmenný katalog s místem narození, datem narození a svěcení, číslem strany a pořadí ve vikariátu
- *Catalogus Locorum et Beneficiorum alphabeticus* – abecedně řazený místní katalog s počtem katolíků a nekatolíků, převládajícím jazykem, krajem, dominiem, patronem a stranou v *Syllabus Beneficiorum*
- *Mortuorum ex Venerabili Clero Diocesano* – seznam zemřelých za r. 1840 a 1841, jméno, funkce, datum a místo
- *Consignatio* – seznam povinných úkonů vztahující se zpravidla k určitému datu (např. matriky a údaje pro katalogy kléru) a kam odeslat

Districtus Vicariatus Grulichensis.
7. Nekoři, Cur. Franc. Worjšek, Cap. Joan.
Tomas.

				Natus	Presb. Ord.	P.	N.	
<i>Lit. A.</i>								
Acksteiner Joachim, Boh. Kačerensis . . .				25. Nov. 1808	25. Julii 1835	21	10	
Locus Beneficii	Nr. animarum			Districtus seu Circulus	Dominium	Patronus	P.	N.
	cath.	acath.	jud.					
<i>Lit. A.</i> Abtsdorfum	2888	1	9	germ.	Chrudim.	Leitomischl	C. Waldstein	31 3

Obrázek 36 – desky, titulní stránka, zápis benefícia, duchovního a zápis místa, Katalog 1842, vlastní zpracování

Directorium Officii Divini pro Anno Christi 1843

- 243 x 200 mm, 138 listů, pevné desky, latina, stránkováno (v *Syllabu* po sloupcích)
- tiskař Jan František Hostivít Pospíšil v Hradci Králové
- vlastnoruční poznámky v direktáři, s. 41 součty duchovensta a obyvatelstva podle vyznání
- *Series* – seznam biskupů s příležitostnými daty konfirmace, promoce a smrti nebo případně důvodem odstoupení, životopis šestého biskupa Jana z Mitrovic
- členové kapituly, konzistoře a kanceláře, čestní kanovníci, vikáři, emeritní vikáři, profesori a alumnové semináře dle ročníku, také alumnové v arcibiskupském semináři v Praze
- *Syllabus Beneficiorum* – seznam krajů s vikariáty a jejich beneficii včetně obsazení
- *Elenchus* – kněží kteří dovršili padesát let služby
- duchovní mimo diecézi, počty duchovních, počet obyvatelstva v diecézi – katolíků, helvétského, augsburského a židovského vyznání za předchozí rok
- *Catalogus Personarum Alphabeticus* – abecedně řazený jmenný katalog s místem narození, datem narození a svěcení, číslem strany a pořadí ve vikariátu
- *Catalogus Locorum et Beneficiorum alphabeticus* – abecedně řazený místní katalog s počtem katolíků a nekatolíků, převládajícím jazykem, krajem, dominiem, patronem a stranou v Syllabus Beneficiorum
- *Mortuorum ex Venerabili Clero Diocesano* – seznam zemřelých za r. 1841 a 1842, jméno, funkce, datum a místo
- *Consignatio* – seznam povinných úkonů vázající se zpravidla k určitému datu (např. matriky a údaje pro katalogy kléru) a kam odeslat

Districtus Vicariatus Kostelecensis.
4. Brundusii, cis Aquilam, Cur. Jos. Kolař,
Cap. Jos. Aron.

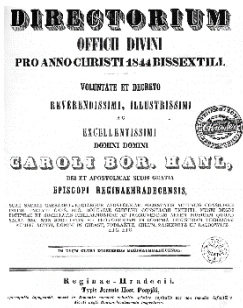
				Natus	Presb. Ord.	P.	N.	
Lit. A.								
Acksteiner Joachim, Boh. Kačerensis . . .				25. Nov. 1808	25. Julii 1835	19	10	
Locus Beneficii	Nr. animarum			Lingua seu Circulus	Dominium	Patronus	P.	N.
	cath.	acath.	jud.					
Lit. A. Abtsdorfium	2879	1	8	germ.	Chrudim. Leitomischl	C. Waldstein	30	3

Obrázek 37 – desky, titulní stránka, zápis beneficia, duchovního a zápis místa, Katalog 1843, vlastní zpracování

Directorium Officii Divini pro Anno Christi 1844

- 242 x 196 mm, 104 listů, pevné desky, latina, stránkováno (v *Syllabu* po sloupcích)
- tiskař Jan František Hostivít Pospíšil v Hradci Králové
- vlastnoruční poznámky v direktáři, s. 41 součty duchovensta a obyvatelstva podle vyznání
- *Series* – seznam biskupů s příležitostnými daty konfirmace, promoce a smrti nebo případně důvodem odstoupení, životopis sedmého biskupa Václava z Košina a osmého Mořice vévody Saského
- členové kapituly, konzistoře a kanceláře, čestní kanovníci, vikáři, emeritní vikáři, profesori a alumnové semináře dle ročníku, také alumnové v arcibiskupském semináři v Praze
- *Syllabus Beneficiorum* – seznam krajů s vikariáty a jejich beneficii včetně obsazení
- *Elenchus* – kněží kteří dovršili padesát let služby
- duchovní mimo diecézi, počty duchovních, počet obyvatelstva v diecézi – katolíků, helvétského, augsburského a židovského vyznání za předchozí rok
- *Catalogus Personarum Alphabeticus* – abecedně řazený jmenný katalog s místem narození, datem narození a svěcení, číslem strany a pořadí ve vikariátu
- *Catalogus Locorum et Beneficiorum alphabeticus* – abecedně řazený místní katalog s počtem katolíků a nekatolíků, převládajícím jazykem, krajem, dominiem, patronem a stranou v *Syllabus Beneficiorum*
- *Mortuorum ex Venerabili Clero Diocesano* – seznam zemřelých za r. 1842 a 1843, jméno, funkce, datum a místo

Districtus Vicariatus Opočnensis.
15. Třebechovicí, Cur. Wenc. Wich, Cap.
Wenc. Brandeis et Wenc. Brož, H. N. M.
Hic degens: Joan. Kašpar, Presb. eccl.
H. N. M.

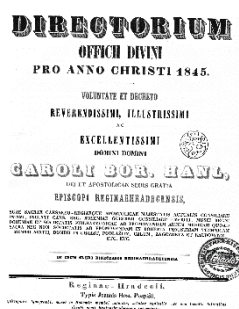
Lit. A.				Natus	Presb. Ord.	P.	N.		
Acksteiner Joachim, Boh. Kačerensis . . .				25. Nov. 1808	25. Julii 1835	19	10		
Locus Beneficii	Nr. animarum			Lingua	Districtus seu Circulus	Dominium	Patronus	P.	N.
	cath.	acath.	jud.						
Lit. Š. Štěpanicium	2371	594		boh.	N. Bidčov.	Starkenbach	Com. Harrach	21	15

Obrázek 38 – desky, titulní stránka, zápis benefícia, duchovního a zápis místa, Katalog 1844, vlastní zpracování

Directorium Officii Divini pro Anno Christi 1845

- 237 x 189 mm, 101 listů, pevné desky, latina, stránkováno (v *Syllabu* po sloupcích)
- tiskař Jan František Hostivít Pospíšil v Hradci Králové
- vlastnoruční poznámky v direktáři, s. 42 součty duchovensta a obyvatelstva podle vyznání
- *Series* – seznam biskupů s příležitostnými daty confirmace, promoce a smrti nebo případně důvodem odstoupení, životopis devátého biskupa Jana z Mitrovic a desátého Antonína z Příchovic
- členové kapituly, konzistoře a kanceláře, čestní kanovníci, vikáři, emeritní vikáři, profesori a alumnové semináře dle ročníku, také alumnové v arcibiskupském semináři v Praze
- *Syllabus Beneficiorum* – seznam krajů s vikariáty a jejich beneficií včetně obsazení
- *Elenchus* – kněží kteří dovršili padesát let služby
- duchovní mimo diecézi, počty duchovních, počet obyvatelstva v diecézi – katolíků, helvétského, augsburského a židovského vyznání za předchozí rok
- *Catalogus Personarum Alphabeticus* – abecedně řazený jmenný katalog s místem narození, datem narození a svěcení, číslem strany a pořadí ve vikariátu
- *Catalogus Locorum et Beneficiorum alphabeticus* – abecedně řazený místní katalog s počtem katolíků a nekatolíků, převládajícím jazykem, krajem, dominiem, patronem a stranou v *Syllabus Beneficiorum*
- *Mortuorum ex Venerabili Clero Diocesano* – seznam zemřelých za r. 1843 a 1844, jméno, funkce, datum a místo
- *Consignatio* – seznam povinných úkonů vázající se zpravidla k určitému datu (např. matriky a údaje pro katalogy kléru) a kam odeslat

Districtus Vicariatus Kostelecensis.
7. Častolovicí, Cur. Jos. Thomann, Cap.
Jos. Berger.

				Natus	Presb. Ord.	P. N.		
Geřábek Coelestinus, Boh. Wolinensis . . .				4. Jan. 1802	20. Aug. 1827	43		
Locus Beneficii	Nr. animarum			Lingua	Districtus seu Circulus	Dominium	Patronus	P. N.
	cath.	acath.	jud.					
Skála	1570	12	64	boh.	Čáslav.	Okrauhitz	Fund. Reug.	38 12
Skalicium	5530	19	10	boh.	Reginaehr.	Náchod	P. Lip. Schaumburg	19 12

Obrázek 39 – desky, titulní stránka, zápis benefícia, duchovního a zápis místa, Katalog 1845, vlastní zpracování

Directorium Officii Divini pro Anno Christi 1846

- 236 x 191 mm, 99 listů, pevné desky, latina, stránkováno (v *Syllabu* po sloupcích)
- tiskař Jan František Hostivít Pospíšil v Hradci Králové
- vlastnoruční poznámky v direktáři, s. 42 součty duchovensta a obyvatelstva podle vyznání
- *Series* – seznam biskupů s příležitostnými daty konfirmace, promoce a smrti nebo případně důvodem odstoupení, životopis jedenáctého biskupa Heřmana z Blümegenu a dvanáctého Jana z Kaisern
- členové kapituly, konzistoře a kanceláře, čestní kanovníci, vikáři, emeritní vikáři, profesori a alumnové semináře dle ročníku, také alumnové v arcibiskupském semináři v Praze
- *Syllabus Beneficiorum* – seznam krajů s vikariáty a jejich beneficii včetně obsazení
- *Elenchus* – kněží kteří dovršili padesát let služby
- duchovní mimo diecézi, počty duchovních, počet obyvatelstva v diecézi – katolíků, helvétského, augsburského a židovského vyznání za předchozí rok
- *Catalogus Personarum Alphabeticus* – abecedně řazený jmenný katalog s místem narození, datem narození a svěcení, číslem strany a pořadí ve vikariátu
- *Catalogus Locorum et Beneficiorum alphabeticus* – abecedně řazený místní katalog s počtem katolíků a nekatolíků, převládajícím jazykem, krajem, dominiem, patronem a stranou v *Syllabus Beneficiorum*
- *Mortuorum ex Venerabili Clero Diocesano* – seznam zemřelých za r. 1844 a 1845, jméno, funkce, datum a místo
- *Consignatio* – seznam povinných úkonů vázající se zpravidla k určitému datu (např. matriky a údaje pro katalogy kléru) a kam odeslat

Districtus Vicariatus Grulichensis.
9. Oberkunwaldæ, Cur. Joan. Kraus, Coop.
Ant. Treytnar, H. N. M.

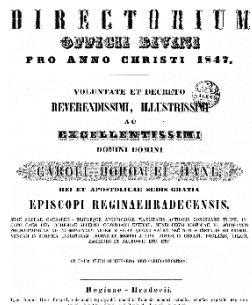
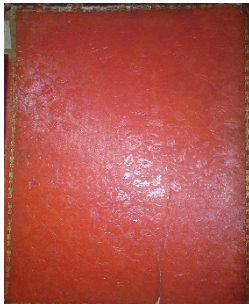
		Natus	Presb. Ord.	P.	N.
Lit. A.					
Acksteiner Joachim, Boh. Kačerensis	. . .	25. Nov. 1808	25. Julii 1835	20	10

Locus Beneficii	Nr. animarum			Lingua	Districtus seu Circulus	Dominium	Patronus	P.	N.
	cath.	acath.	jud.						
Merkelsdorfium	2442		17	germ.	Reginaehr. Adersbach	D. de Nádherný		15	5
Merzdorfium	4259	1	13	germ.	Reginaehr. Braunau	Ab. Braunens,		15	6

Obrázek 40 – desky, titulní stránka, zápis benefícia, duchovního a zápis místa, Katalog 1846, vlastní zpracování

Directorium Officii Divini pro Anno Christi 1847

- 235 x 198 mm, 100 listů, pevné desky, latina, stránkováno (v *Syllabu* po sloupcích)
- tiskař Jan František Hostivít Pospíšil v Hradci Králové
- na s. 51 součty duchovensta a obyvatelstva podle vyznání, svázáno s direktářem
- *Series* – seznam biskupů s příležitostnými daty konfirmace, promoce a smrti nebo případně důvodem odstoupení, životopis třináctého biskupa Josefa Arco
- členové kapituly, konzistoře a kanceláře, čestní kanovníci, vikáři, emeritní vikáři, profesori a alumnové semináře dle ročníku, také alumnové v arcibiskupském semináři v Praze
- *Syllabus Beneficiorum* – seznam krajů s vikariáty a jejich beneficií včetně obsazení
- *Elenchus* – kněží kteří dovršili padesát let služby
- duchovní mimo diecézi, počty duchovních, počet obyvatelstva v diecézi – katolíků, helvétského, augsburského a židovského vyznání za předchozí rok
- *Catalogus Personarum Alphabeticus* – abecedně řazený jmenný katalog s místem narození, datem narození a svěcení, číslem strany a pořadí ve vikariátu
- *Catalogus Locorum et Beneficiorum alphabeticus* – abecedně řazený místní katalog s počtem katolíků a nekatolíků, převládajícím jazykem, krajem, dominiem, patronem a stranou v *Syllabus Beneficiorum*
- *Mortuorum ex Venerabili Clero Diocesano* – seznam zemřelých za r. 1845 a 1846, jméno, funkce, datum a místo
- *Consignatio* – seznam povinných úkonů vázající se zpravidla k určitému datu (např. matriky a údaje pro katalogy kléru) a kam odeslat

VI. Districtus Vicar. Náchodiens.
Nro. 1. *Náchodii, S. Laurentii, Dec. Ep.*
Vic. for. Consist. Consil. tit. Schol. nat.
Inspect. distr. Dom. Jos. Regner, Cap.
Nicol Funk et Jos. Fikeys. Cap. arc. Jos.
Samohrd. Hic degentes: Casp. Nykliček,
Presb. eccl. pens. — Wenc. Žitt, Presb.
eccl. pens. Archidioec. Prag. Eccl. coem.
S. Joan. Bapt.

				Natus	Presb. Ord.	P	N.		
Lit. A.									
Acksteiner Joachim, Boh. Kačerensis				25. Nov. 1808	25. Julii 1835	23	10		
Acksteiner Joseph									
Locus Beneficii	Nr. animarum				Lingua	Districtus seu Circulus	Dominium	Patronus	P. N.
	cath.	acathol. helv. aug. confessionis	jud.						
Zhořium	1749		83	boh. ger.	Čáslav.	Čechtie	Fund. Relig.	44	15

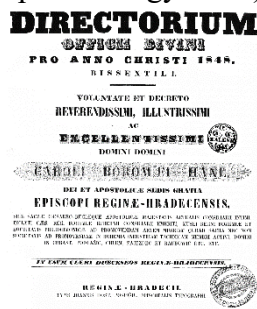
Obrázek 41 – desky, titulní stránka, zápis benefícia, duchovního a zápis místa, Katalog 1847, vlastní zpracování

3.3.3 Období 1848-1873

Directorium Officii Divini pro Anno Christi 1848

- 245 x 201 mm, 108 listů, pevné desky, latina, stránkováno (v *Syllabu* po sloupcích)
- tiskař Jan František Hostivít Pospíšil v Hradci Králové
- vlastnoruční poznámky v direktáři, na s. 52 součty duchovensta a obyvatelstva podle vyznání
- *Series* – seznam biskupů s příležitostnými daty konfirmace, promoce a smrti nebo případně důvodem odstoupení, životopis čtrnáctého biskupa Jana Haje
- členové kapituly, konzistoře a kanceláře, čestní kanovníci, vikáři, emeritní vikáři, profesori a alumnové semináře dle ročníku, také alumnové v arcibiskupském semináři v Praze
- *Syllabus Beneficiorum* – seznam krajů s vikariáty a jejich beneficií včetně obsazení
- *Elenchus* – kněží kteří dovršili padesát let služby
- duchovní mimo diecézi, počty duchovních, řeholníci, počet obyvatelstva v diecézi – katolíků, helvétského, augsburského a židovského vyznání za předchozí rok
- *Catalogus Personarum Alphabeticus* – abecedně řazený jmenný katalog s místem narození, datem narození a svěcení, číslem strany a pořadí ve vikariátu
- *Catalogus Locorum et Beneficiorum alphabeticus* – abecedně řazený místní katalog s počtem katolíků a nekatolíků, převládajícím jazykem, krajem, dominiem, patronem a stranou v *Syllabus Beneficiorum*
- *Index Ecclesiarum filialium alphabeticus* – index filiálních kostelů s odkazem na stránku a číslo vikariátu
- *Mortuorum ex Venerabili Clero Diocesano* – seznam zemřelých za r. 1846 a 1847, jméno, funkce, datum a místo
- *Consignatio* – seznam povinných úkonů vázající se zpravidla k určitému datu (např. matriky a údaje pro katalogy kléru) a kam odeslat

XVIII. District. Vicar. Chrastens.

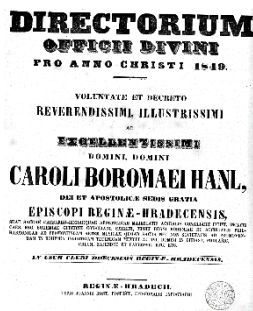
Nro. 1. Trhow-Kamenicii, SS. Philippi et Jacobi, Cur. Ep. Vic. for. Admin. et schol. nat. Inspect. distr. interim. Jos. Rašek, Coop. Franc. Zástěra. Ad S. Nicol. eccl. cœm. S. Nicol. -- **Zubřii**, Cap. publ. S. Joan. Nep.

					Natus	Presb. Ord.	P. N.		
Littera A.					25. Nov. 1808	25. Julii 1835	22	10	
Locus Beneficii	Nr. animarum				Lingua	Districtus seu Circulus	Dominium	Patronus	P. N.
	cath.	acathol. helv. aug. confessionis	jud.						
Polička	4964	299	„	11	boh.	Chrud.	Polička	Cæs. Majestas	40 7

Obrazek 42 – desky, titulní stránka, zápis benefícia, duchovního a zápis místa, Katalog 1848, vlastní zpracování

Directorium Officii Divini pro Anno Christi 1849

- 241 x 199 mm, 109 listů, pevné desky, latina, stránkováno (v *Syllabu* po sloupcích)
- tiskař Jan František Hostivít Pospíšil v Hradci Králové
- na s. 54 součty duchovensta a obyvatelstva podle vyznání, svázáno s direktářem
- *Series* – seznam biskupů s daty konfirmace, promoce a smrti nebo případně důvodem odstoupení, životopis patnáctého biskupa Marii z Trautmannsdorfu
- členové kapituly, konzistoře a kanceláře, čestní kanovníci, vikáři, emeritní vikáři, profesori a alumnové semináře dle ročníku, také alumnové v arcibiskupském semináři v Praze
- *Syllabus Beneficiorum* – seznam krajů s vikariáty a jejich beneficií včetně obsazení
- *Elenchus* – kněží kteří dovršili padesát let služby
- duchovní mimo diecézi, počty duchovních, řeholníci, počet obyvatelstva v diecézi – katolíků, helvétského, augsburského a židovského vyznání za předchozí rok
- *Catalogus Personarum Alphabeticus* – abecedně řazený jmenný katalog s místem narození, datem narození a svěcení, číslem strany a pořadí ve vikariátu
- *Catalogus Locorum et Beneficiorum alphabeticus* – abecedně řazený místní katalog s počtem katolíků a nekatolíků, převládajícím jazykem, krajem, dominiem, patronem a stranou v *Syllabus Beneficiorum*
- *Index Ecclesiarum filialium alphabeticus* – index filiálních kostelů s odkazem na stránku a číslo vikariátu
- *Mortuorum ex Venerabili Clero Diocesano* – seznam zemřelých za r. 1847 a 1848, jméno, funkce, datum a místo
- *Consignatio* – seznam povinných úkonů vázající se zpravidla k určitému datu (např. matriky a údaje pro katalogy kléru) a kam odeslat

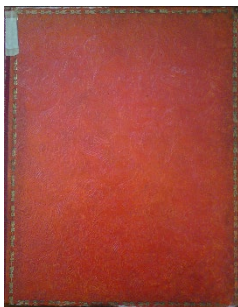
16. Žluncii, SS. Petri et Pauli, Cur. Jos. Sobotka, Cap. Wenc. Šimerka, H. N. M. Eccl. fil. Chraustovii, Assumpt. B. V. M. et Magno - Kozogedæ, S. Wenc.

Locus Beneficii	Nr. animarum				Lingua	Districtus seu Circulus	Dominium	Patronus	P. N.
	cath.	acathol. helv. aug. confessionis	jud.						
Běla	1965	1	-	51	boh.	Čáslav.	Bělau	Dom. Langer	51 1
Littera A.							Natus	Presb. Ord.	P. N.
Acksteiner Joachim, Boh. Kačerenensis							25. Nov. 1808	25. Julii 1835	24 10

Obrázek 43 – desky, titulní stránka, zápis benefícia, duchovního a zápis místa, Katalog 1849, vlastní zpracování

Directorium Officii Divini pro Anno Christi 1850

- 240 x 194 mm, 113 listů, pevné desky, latina, stránkováno (v *Syllabu* po sloupcích)
- tiskař Jan František Hostivít Pospíšil v Hradci Králové
- na s. 54 součty duchovensta a obyvatelstva podle vyznání, svázáno s direktářem
- *Series* – seznam biskupů s daty konfirmace, promoce a smrti nebo případně důvodem odstoupení, životopis XVI. biskupa Aloise Krakovského z Újezda
- členové kapituly, konzistoře a kanceláře, čestní kanovníci, vikáři, emeritní vikáři, profesori a alumnové semináře dle ročníku, také alumnové v arcibiskupském semináři v Praze
- *Syllabus Beneficiorum* – seznam krajů s vikariáty a jejich beneficií včetně obsazení
- *Elenchus* – kněží kteří dovršili padesát let služby
- duchovní mimo diecézi, počty duchovních, řeholníci, počet obyvatelstva v diecézi – katolíků, helvétského, augsburského a židovského vyznání za předchozí rok
- *Catalogus Personarum Alphabeticus* – abecedně řazený jmenný katalog s místem narození, datem narození a svěcení, číslem strany a pořadí ve vikariátu
- *Catalogus Locorum et Beneficiorum alphabeticus* – abecedně, místní katalog s počtem katolíků a nekatolíků, převládajícím jazykem, krajem, politickým a soudním obvodem, dominiem, patronem a stranou v *Syllabus Beneficiorum*
- *Index Ecclesiarum filialium alphabeticus* – index filiálních kostelů s odkazem na stránku a číslo vikariátu
- *Mortuorum ex Venerabili Clero Diocæsano* – seznam zemřelých za r. 1848 a 1849, jméno, funkce, a datum
- *Consignatio* – seznam povinných úkonů vázající se zpravidla k určitému datu (např. matriky a údaje pro katalogy kléru) a kam odeslat

XXXI. Distr. Vicar. Teutobrodens.
Nro. 1. Habræ, Assumpt. B. M. V., Cur.,
 Ep. Vic. for. Admin. et schol. nat. Inspect.
 district. interim., Dom. *Innoc. Jelínek,*
 Cap. *Wenc. Kirchner.* Eccl. fil. *Kněžů,*
 S. Barthol. *Radenovii,* S. Barthol.

Littera A.				Natus	Presb. Ord.	P. N.		
Acksteiner Joachim, Boh. Kačerensis . . .				25. Nov. 1808	25. Julii 1835	23 10		
Locus Beneficii	Nr. animar.		Lingua Circulus (Kreisregierung)	Districtus		Dominium	Patronus	P. N.
	cath.	acath.		politicus (Bezirks- hauptmann- schaft)	judicialis (Bezirks- gericht)			
Lit. A. Abtsdorfium	2957	-	ger. Pard. Litomyšl.	Litomyšl.	Leitomischl	Com. Waldstein	39	4

Obrázek 44 – desky, titulní stránka, zápis benefícia, duchovního a zápis místa, Katalog 1850, vlastní zpracování

Directorium Officii Divini pro Anno Christi 1852

- 255 x 211 mm, 105 listů, pevné desky, lat., stránkováno (v *Syllabu* po sloupcích)
- tiskař Jan František Hostivít Pospíšil v Hradci Králové
- vlastnoruční poznámky v direktáři, s. 55 součty duchovensta a obyvatelstva podle vyznání
- *Series* – seznam biskupů s příležitostnými daty konfirmace, promoce a smrti nebo případně důvodem odstoupení
- členové kapituly, konzistoře a kanceláře, čestní kanovníci, vikáři, emeritní vikáři, profesori a alumnové semináře dle ročníku, také alumnové v arcibiskupském semináři v Praze
- *Syllabus Beneficiorum* – seznam krajů s vikariáty a jejich beneficií včetně obsazení
- *Elenchus* – kněží kteří dovršili padesát let služby
- duchovní mimo diecézi, počty duchovních, řeholníci, počet obyvatelstva v diecézi – katolíků, nekatolického a židovského vyznání za předchozí rok
- *Catalogus Personarum Alphabeticus* – abecedně řazený jmenný katalog s místem narození, datem narození a svěcení, číslem strany a pořadí ve vikariátu
- *Catalogus Locorum et Beneficiorum alphabeticus* – abecedně řazený místní katalog s počtem katolíků a nekatolíků, převládajícím jazykem, krajem, politickým a soudním obvodem, dominiem, patronem a stranou v *Syllabus Beneficiorum*
- *Index Ecclesiarum filialium alphabeticus* – index filiálních kostelů s odkazem na stránku a číslo vikariátu
- *Mortuorum ex Venerabili Clero Diocesano* – seznam zemřelých za r. 1850 a 1851, jméno, funkce a datum
- *Consignatio* – seznam povinných úkonů vázající se zpravidla k určitému datu (např. matriky a údaje pro katalogy kléru) a kam odeslat

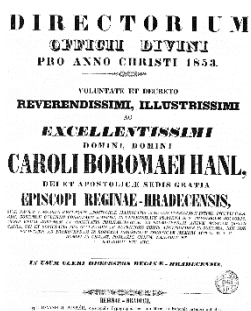
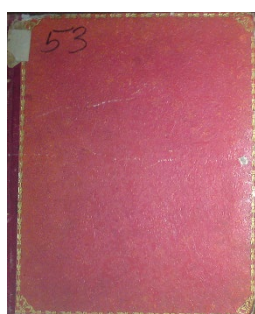
Nro. 1. Biela, S. Barthol., Cur., Dec. pers., Ep. Vic. for., Consist. Consil. tit., Schol. nat. Inspect. distr. et Ep. Commiss. ad Gymnas. Teutobrod. Dom. Car. Čermák, Cap. Ant. Bulíček.

Littera A.			Natus	Presb. Ord.	P. N.				
Acksteiner Joachim, Boh. Kačerensis . . .			25. Nov. 1808	25. Julii 1835	30 11				
Locus Beneficii	Nr. animar.		Lingua Regimen Circuiti	Capitaneatus districtualis	Judicium districtuale	Dominium	Patronus	Pagina	Nro.
	cath.	acath.							
Lit. A. Abtsdorfium	2987	-	ger. Pard. Litomyšl.	Litomyšl.	Leitomischl	Com. Waldstein	45	4	

Obrázek 46 – desky, titulní stránka, zápis benefícia, duchovního a zápis místa, Katalog 1852, vlastní zpracování

Directorium Officii Divini pro Anno Christi 1853

- 232 x 198 mm, 96 listů, pevné desky, latina, stránkováno (v *Syllabu* po sloupcích)
- tiskař Jan František Hostivít Pospíšil v Hradci Králové
- na s. 57 součty duchovensta a obyvatelstva podle vyznání, svázáno s direktářem
- *Series* – seznam biskupů s příležitostnými daty konfirmace, promoce a smrti nebo případně důvodem odstoupení
- členové kapituly, konzistoře a kanceláře, čestní kanovníci, vikáři, emeritní vikáři, profesori a alumnové semináře dle ročníku, také alumnové v arcibiskupském semináři v Praze
- *Syllabus Beneficiorum* – seznam krajů s vikariáty a jejich beneficii včetně obsazení
- *Elenchus* – kněží kteří dovršili padesát let služby
- duchovní mimo diecézi, počty duchovních, řeholníci, počet obyvatelstva v diecézi – katolíků, nekatolického a židovského vyznání za předchozí rok
- *Catalogus Personarum Alphabeticus* – abecedně řazený jmenný katalog s místem narození, datem narození a svěcení, číslem strany a pořadí ve vikariátu
- *Catalogus Locorum et Beneficiorum alphabeticus* – abecedně řazený místní katalog s počtem katolíků a nekatolíků, převládajícím jazykem, krajem, politickým a soudním obvodem, dominiem, patronem a stranou v *Syllabus Beneficiorum*
- *Index Ecclesiarum filialium alphabeticus* – index filiálních kostelů s odkazem na stránku a číslo vikariátu
- *Mortuorum ex Venerabili Clero Diocesano* – seznam zemřelých za r. 1852, jméno, funkce a datum
- *Consignatio* – seznam povinných úkonů vázající se zpravidla k určitému datu (např. matriky a údaje pro katalogy kléru) a kam odeslat

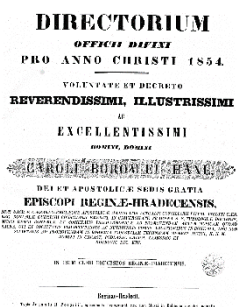
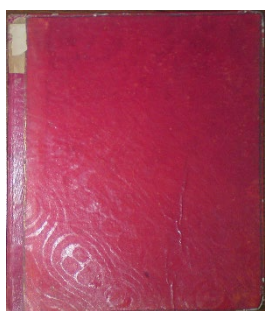
Nro. 1. Bělæ, S. Barthol., Cur., Dec. pers., Ep. Vic. for., Consist. Consil. tit., Schol. nat. Inspect. distr. et Ep. Commiss. ad Gymnas. Teutobrod. Dom. Car. Čermák, Cap. Joan. Weselý.

Littera A.		Natus		Presb. Ord.		P. N.					
		25. Nov. 1808	04. Oct. 1812	25. Julii 1835	15. Julii 1839	31 10	14 11				
Acksteiner Joachim, Boh. Kačerensis . . .											
Locus Beneficii	Nr. animar.		Lingua	Regimen	Circuli	Capitaneatus districtualis	Judicium districtuale	Dominium	Patronus	Pagina	Nro.
	cath.	acath.									
Lit. A.											
Abtsdorfium	3162	-	ger.	Pard.	Litomyšl.	Litomyšl.	Leitomischl	Com. Waldstein	46	4	

Obrázek 47 – desky, titulní stránka, zápis benefícia, duchovního a zápis místa, Katalog 1853, vlastní zpracování

Directorium Officii Divini pro Anno Christi 1854

- 232 x 198 mm, 96 listů, pevné desky, latina, stránkováno (v *Syllabu* po sloupcích)
- tiskař Jan František Hostivít Pospíšil v Hradci Králové
- na s. 57 součty duchovensta a obyvatelstva podle vyznání, svázáno s direktářem
- *Series* – seznam biskupů s příležitostnými daty confirmace, promoce a smrti nebo případně důvodem odstoupení
- členové kapituly, konzistoře a kanceláře, čestní kanovníci, vikáři, emeritní vikáři, profesori a alumnové semináře dle ročníku, také alumnové v arcibiskupském semináři v Praze
- *Syllabus Beneficiorum* – seznam krajů s vikariáty a jejich beneficii včetně obsazení
- *Elenchus* – kněží kteří dovršili padesát let služby
- duchovní mimo diecézi, počty duchovních, řeholníci, počet obyvatelstva v diecézi – katolíků, nekatolického a židovského vyznání za předchozí rok
- *Catalogus Personarum Alphabeticus* – abecedně řazený jmenný katalog s místem narození, datem narození a svěcení, číslem strany a pořadí ve vikariátu
- *Catalogus Locorum et Beneficiorum alphabeticus* – abecedně řazený místní katalog s počtem katolíků a nekatolíků, převládajícím jazykem, krajem, politickým a soudním obvodem, dominiem, patronem a stranou v *Syllabus Beneficiorum*
- *Index Ecclesiarum filialium, cœmeterialium et Capellarum publicarum* – index filiálních kostelů, hřbitovů a veřejných kaplí s odkazem na stránku a číslo vikariátu
- *Elenchus in Domino pie defunctorum ex Venerabili Clero Diœcesano* – seznam zemřelých za r. 1852 a 1853, jméno, funkce a datum
- *Consignatio* – seznam povinných úkonů vázající se zpravidla k určitému datu (např. matriky a údaje pro katalogy kléru) a kam odeslat
- *Mutationes currente typo et corrigeda* – chyby a opravy v tisku

1. Bělæ S. Barthol., Cur., Dec. pers., Ep. Vic. for., Consil. Consist. tit., Schol. nat. Inspect. distr. et Ep. Commiss. ad Gymnas. Teutobrod. Dom. Carol. Čermák, Cap. Joan. Veselý.

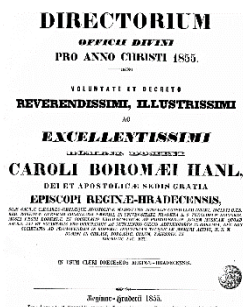
Littera A.		Natus	Presb. Ord.	P. N.					
Acksteiner Joachim, Boh. Kačerenensis . . .		25. Nov. 1808	25. Julii 1835	30 10					
Locus Beneficii	Nr. animar.		Lingua Regimen Circuli	Capitaneatus districtualis	Judicium districtuale	Dominium	Patronus	Pagina	Nro.
	cath.	acath.							
Losenice	2137	238	Boh. Pard.	Teutobrod.	Přibyslav.	Polná	Pr. Dietrichstein	49	4

Obrázek 48 – desky, titulní stránka, zápis benefícia, duchovního a zápis místa, Katalog 1854, vlastní zpracování

Directorium Officii Divini pro Anno Christi 1855

- 248 x 204 mm, 111 listů, pevné desky, lat., stránkováno (v *Syllabu* po sloupcích)
- tiskař Jan František Hostivít Pospíšil v Hradci Králové
- na s. 57 součty duchovensta a obyvatelstva podle vyznání, svázáno s direktářem
- *Series* – seznam biskupů s příležitostnými daty konfirmace, promoce a smrti nebo případně důvodem odstoupení
- členové kapituly, konzistoře a kanceláře, čestní kanovníci, vikáři, emeritní vikáři, profesori a alumnové semináře dle ročníku, také alumnové v arcibiskupském semináři v Praze
- *Syllabus Beneficiorum* – seznam krajů s vikariáty a jejich beneficii včetně obsazení
- *Elenchus* – kněží kteří dovršili padesát let služby
- duchovní mimo diecézi, počty duchovních, řeholníci, počet obyvatelstva v diecézi – katolíků, nekatolického a židovského vyznání za předchozí rok
- *Catalogus Personarum Alphabeticus* – abecedně řazený jmenný katalog s místem narození, datem narození a svěcení, číslem strany a pořadí ve vikariátu
- *Catalogus Locorum et Beneficiorum alphabeticus* – abecedně řazený místní katalog s počtem katolíků a nekatolíků, převládajícím jazykem, krajem, politickým a soudním obvodem, dominiem, patronem a stranou v *Syllabus Beneficiorum*
- *Index Ecclesiarum filialium, cœmeterialium et Capellarum publicarum* – index filiálních kostelů, hřbitovů a veřejných kaplí s odkazem na stránku a číslo vikariátu
- *Elenchus in Domino pie defunctorum ex Venerabili Clero Diœcesano* – seznam zemřelých za r. 1853 a 1854, jméno, funkce a datum
- *Consignatio* – seznam povinných úkonů vázající se zpravidla k určitému datu (např. matriky a údaje pro katalogy kléru) a kam odeslat
- *Mutationes currente typo et corrigeda* – chyby a opravy v tisku

1. Bělæ S. Barthol., Cur., Dec. pers., Ep. Vic. for., Consist. Consil. tit., Schol. nat. Inspect. distr. et Ep. Commiss. ad Gymnas. Teutobrod. Dom. Carol. Čermák, Cap. Joan. Veselý. Post. Deutschbrod.

Littera A.	Natus	Presb. Ord.	P. N.
Acksteiner Joachim, Boh. Kačerensis . . .	25. Nov. 1808	25. Julii 1835	32 10

Locus Beneficii	Nr. aninar.		Lingua	Regimen Circuiti	Capitaneatus districtualis	Judicium districtuale	Dominium	Patronus	Pagina	Nro.
	cath.	acath.								
Lit. A. Abtsdorf	3154	-	ger.	Pard.	Litomyšl.	Litomyšl.	Leitomischl	Comes Waldstein	47	4

Obrázek 49 – desky, titulní stránka, zápis benefícia, duchovního a zápis místa, Katalog 1855, vlastní zpracování

Directorium Officii Divini pro Anno Christi 1856

- 244 x 201 mm, 105 listů, pevné desky, latina, stránkováno (případně po sloupcích)
- tiskař Jan František Hostivít Pospíšil v Hradci Králové
- na s. 64 součty duchovensta a obyvatelstva podle vyznání, svázáno s direktářem
- *Series* – seznam biskupů s příležitostnými daty konfirmace, promoce a smrti nebo důvodem odstoupení, krátký životopis sedmnáctého biskupa Karla B. Hanla
- členové kapituly, konzistoře a kanceláře, čestní kanovníci, vikáři, emeritní vikáři, profesori a alumnové semináře dle ročníku, také alumnové v arcibiskupském semináři v Praze
- *Venerabilis Clerus Curatus* – seznam krajů s vikariáty a beneficii včetně obsazení
- kněží kteří dovršili padesát let služby, duchovní mimo diecézi, řeholníci
- *Conspectus* – seznam vikariátů a krajů, počty duchovních, počet obyvatelstva v diecézi – katolíků, nekatolického a židovského vyznání za předchozí rok
- *Catalogus Sacerdotum alphabeticus* – abecedně řazený jmenný katalog s funkcí, působištěm, místem narození, datem narození a svěcení, číslem strany a pořadí ve vikariátu
- *Catalogus Locorum et Beneficiorum alphabeticus* – abecedně řazený místní katalog s počtem katolických, nekatolických a židovských obyvatelstva, převládajícím jazykem, krajem, politickým a soudním obvodem, dominiem, patronem a stranou
- *Index Ecclesiarum filialium, cœmeterialium et Capellarum publicarum* – index filiálních kostelů, hřbitovů a veřejných kaplí s odkazem na stránku a číslo vikariátu
- *Elenchus in Domino pie defunctorum ex Venerabili Clero Diœcesano* – seznam zemřelých za r. 1854 a 1855, jméno, funkce a datum
- *Consignatio* – seznam povinných úkonů vázající se zpravidla k určitému datu (např. matriky a údaje pro katalogy kléru) a kam odeslat
- *Mutationes currente typo et corrigeda* – chyby a opravy v tisku

G. Habræ (Habern) Assumpt. B. M. V.,
Cur. Innoc. Jelínek, Cap. Joan. Neumann. — Eccl. fil. Kněžíi S. Barthol.,
Radoňovii S. Barthol. P. in loco.

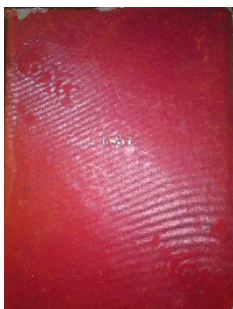
Littera A.				Natus	Presb. Ord.	P.N.				
Acksteiner Josephus, Boh. Kačerensis . . .				24. Oct. 1813	15. Julii 1839	16 11				
Locus Beneficii	Nr. animarum			Lingua	Circulus	Districtus judic. et polit.	Dominium	Patronus	Pagina	Nro.
	cath.	acath.	jud.							
Lit. A.										
Abtsdorf	3146	-	6	ger.	Chrud.	Litomyšl.	Leitomischl	Com. Waldstein	39	4

Obrázek 50 – desky, titulní stránka, zápis benefícia, duchovního a zápis místa, Katalog 1856, vlastní zpracování

Directorium Officii Divini pro Anno Christi 1857

- 244 x 201 mm, 107 listů, pevné desky, latina, stránkováno (případně po sloupcích)
- tiskař Ladislav Pospíšil v Hradci Králové
- na s. 64 součty duchovensta a obyvatelstva podle vyznání, svázáno s direktářem
- *Series* – seznam biskupů s příležitostnými daty konfirmace, promoce a smrti nebo důvodem odstoupení, krátký životopis sedmnáctého biskupa Karla B. Hanla
- členové kapituly, konzistoře a kanceláře, čestní kanovníci, vikáři, emeritní vikáři, profesori a alumnové semináře dle ročníku, také alumnové v arcibiskupském semináři v Praze
- *Venerabilis Clerus Curatus* – seznam krajů s vikariáty a beneficii včetně obsazení
- kněží kteří dovršili padesát let služby, duchovní mimo diecézi, řeholníci
- *Conspectus* – seznam vikariátů a krajů, počty duchovních, počet obyvatelstva v diecézi – katolíků, nekatolického a židovského vyznání za předchozí rok
- *Catalogus Sacerdotum alphabeticus* – abecedně řazený jmenný katalog s funkcí, působištěm, místem narození, datem narození a svěcení, číslem strany a pořadím ve vikariátu
- *Catalogus Locorum et Beneficiorum alphabeticus* – abecedně řazený místní katalog s počtem katolických, nekatolických a židovských obyvatelstva, převládajícím jazykem, krajem, politickým a soudním obvodem, dominiem, patronem a stranou
- *Index Ecclesiarum filialium, cœmeterialium et Capellarum publicarum* – index filiálních kostelů, hřbitovů a veřejných kaplí s odkazem na stránku a číslo vikariátu
- *Elenchus in Domino pie defunctorum ex Venerabili Clero Diœcesano* – seznam zemřelých za r. 1855 a 1856, jméno, funkce a datum
- *Consignatio* – seznam povinných úkonů vázající se zpravidla k určitému datu (např. matriky a údaje pro katalogy kléru) a kam odeslat
- *Mutationes currente typo et corrigeda* – chyby a opravy v tisku

1. Bělæ S. Barthol., Admin. benef. Joan. Veselý. — Hic degit: Dom. Car. Čermák, Dec. pers., Ep. Vic. for., Consist. Consil. tit., Schol. nat. Inspect. distr., Ep. Commiss. ad Gymnas. Teutobrod. et Cur. Běl. pens. Post. Deutschbrod.

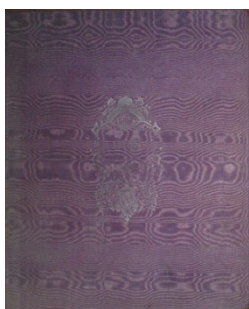
Littera A.	Natus	Presb. Ord.	P.N.
Acksteiner Josephus, Boh. Kačerensis . . .	24. Oct. 1813	15. Julii 1839	16 11

Locus Beneficii	Nr. animarum			Lingua	Circulus	Districtus judic. et polit.	Dominium	Patronus	Pagina	Nro.
	cath.	acath.	jud.							
Lukavec	3008	-	199	boh.	Tábor.	Pacov.	Lukavec	Pr. Löwenstein	32	11

Obrázek 51 – desky, titulní stránka, zápis benefícia, duchovního a zápis místa, Katalog 1857, vlastní zpracování

Directorium Officii Divini pro Anno D. N. Christi 1858

- 242 x 199 mm, 109 listů, pevné desky, latina, stránkováno (případně po sloupcích)
- tiskař Ladislav Pospíšil v Hradci Králové
- vlastnoruční poznámky v direktáři, s. 70 součty duchovensta a obyvatelstva podle vyznání
- *Series* – seznam biskupů s příležitostnými daty konfirmace, promoce a smrti nebo důvodem odstoupení, krátký životopis sedmnáctého biskupa Karla B. Hanla
- členové kapituly, konzistoře a kanceláře, čestní kanovníci, vikáři, emeritní vikáři, profesori a alumnové semináře dle ročníku, také alumnové v arcibiskupském semináři v Praze
- *Venerabilis Clerus Curatus* – seznam krajů s vikariáty a beneficii včetně obsazení
- kněží kteří dovršili padesát let služby, duchovní mimo diecézi, řeholníci
- *Conspectus* – seznam vikariátů a krajů, počty duchovních, počet obyvatelstva v diecézi – katolíků, nekatolického a židovského vyznání za předchozí rok
- *Catalogus Sacerdotum alphabeticus* – abecedně řazený jmenný katalog s funkcí, působištěm, místem narození, datem narození a svěcení, číslem strany a pořadí ve vikariátu
- *Catalogus Locorum et Beneficiorum alphabeticus* – abecedně řazený místní katalog s počtem katolických, nekatolických a židovských obyvatelstva, převládajícím jazykem, krajem, politickým a soudním obvodem, dominiem, patronem a stranou
- *Index Ecclesiarum filialium, cœmeterialium et Capellarum publicarum* – index filiálních kostelů, hřbitovů a veřejných kaplí s odkazem na stránku a číslo vikariátu
- *Elenchus in Domino pie defunctorum ex Venerabili Clero Diœcesano* – seznam zemřelých za r. 1856 a 1857, jméno, funkce a datum
- *Consignatio* – seznam povinných úkonů vázající se zpravidla k určitému datu (např. matriky a údaje pro katalogy kléru) a kam odeslat
- *Mutationes currente typo et corrigeda* – chyby a opravy v tisku

2. Bělæ S. Barthol., Cur. Joan. Voldán, Cap. Joan. Veselý. Post. Deutehbrod.
3. Příbramæ S. Michaël., Cur. Cajetan. Albrecht. P. Chotěboř.

Littera A.				Natus		Presb. Ord.		P.N.		
Acksteiner Josephus, Boh. Kačerensis				24. Oct. 1813		15. Julii 1839		18 11		
Locus Beneficii	Nr. animarum			Lingua	Circulus	Districtus judic. et polit.	Dominium	Patronus	Pagina	Nro.
	cath.	acath.	jud.							
Chroustovice	2718	36	12	boh.	Chrud.	Altomaut.	Chroustovic	Pr. Thurn-Taxis	16	3

Obrazek 52 – desky, titulní stránka, zápis beneficia, duchovního a zápis místa, Katalog 1858, vlastní zpracování

Directorium Officii Divini pro Anno D. N. Christi 1859

- 235 x 195 mm, 106 listů, pevné desky, latina, stránkováno (případně po sloupcích)
- tiskař Ladislav Pospíšil v Hradci Králové
- na s. 70 součty duchovensta a obyvatelstva podle vyznání, svázáno s direktářem
- *Series* – seznam biskupů s příležitostnými daty konfirmace, promoce a smrti nebo důvodem odstoupení, krátký životopis sedmnáctého biskupa Karla B. Hanla
- členové kapituly, konzistoře a kanceláře, čestní kanovníci, vikáři, emeritní vikáři, profesori a alumnové semináře dle ročníku, také alumnové v arcibiskupském semináři v Praze
- *Venerabilis Clerus Curatus* – seznam krajů s vikariáty a beneficii včetně obsazení
- kněží kteří dovršili padesát let služby, duchovní mimo diecézi, řeholníci
- *Conspectus* – seznam vikariátů a krajů, počty duchovních, počet obyvatelstva v diecézi – katolíků, nekatolického a židovského vyznání za předchozí rok
- *Catalogus Sacerdotum alphabeticus* – abecedně řazený jmenný katalog s funkcí, působištěm, místem narození, datem narození a svěcení, číslem strany a pořadí ve vikariátu
- *Catalogus Locorum et Beneficiorum alphabeticus* – abecedně řazený místní katalog s počtem katolických, nekatolických a židovských obyvatelstva, převládajícím jazykem, krajem, politickým a soudním obvodem, dominiem, patronem a stranou
- *Index Ecclesiarum filialium, cœmeterialium et Capellarum publicarum* – index filiálních kostelů, hřbitovů a veřejných kaplí s odkazem na stránku a číslo vikariátu
- *Elenchus in Domino pie defunctorum ex Venerabili Clero Diœcesano* – seznam zemřelých za r. 1855, 1857 a 1858, jméno, funkce a datum
- *Consignatio* – seznam povinných úkonů vázající se zpravidla k určitému datu (např. matriky a údaje pro katalogy kléru) a kam odeslat
- *Mutationes currente typo et corrigeda* – chyby a opravy v tisku

2. Bělæ S. Barthol., Cur. Joan. Voldán, Cap. Ant. Kunz. P. Deutschbrod.
3. Příbramæ S. Michaël., Cur. Franc. Raimann. P. Chotěboř.

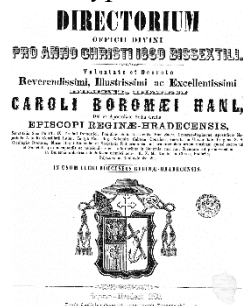
Littera A.				Natus		Presb. Ord.	P.N.			
				24. Oct. 1813	15. Julii 1839	18	11			
Acksteiner Josephus, Boh. Kačerensis . . .										
Locus Beneficii	Nr. animarum			Lingua	Circulus	Districtus judic. et polit.	Dominium	Patronus	Pagina	Nro.
	cath.	acath.	jud.							
Lit. A. Abtsdorf (Opatov)	3111	-	6	ger.	Chrud.	Litomyšl.	Leitomischl	Pr. Thurn-Taxis	42	4

Obrázek 53 – desky, titulní stránka, zápis beneficia, duchovního a zápis místa, Katalog 1859, vlastní zpracování

Directorium Officii Divini pro Anno D. N. Christi 1860

- 238 x 190 mm, 111 listů, měkké desky, latina, stránkováno (případně po sloupcích)
- tiskař Ladislav Pospíšil v Hradci Králové
- vyřiznutá Suffragia (poškození následujících stránek), poznámky v direktáři, s. 70 součty duchovensta a obyvatelstva podle vyznání, okousané rohy od myši
- *Series* – seznam biskupů s příležitostnými daty konfirmace, promoce a smrti nebo důvodem odstoupení, krátký životopis sedmnáctého biskupa Karla B. Hanla
- členové kapituly, konzistoře a kanceláře, čestní kanovníci, vikáři, emeritní vikáři, profesori a alumnové semináře dle ročníku, také alumnové v arcibiskupském semináři v Praze
- *Venerabilis Clerus Curatus* – seznam krajů s vikariáty a beneficii včetně obsazení
- kněží kteří dovršili padesát let služby, duchovní mimo diecézi, řeholníci
- *Conspectus* – seznam vikariátů a krajů, počty duchovních, počet obyvatelstva v diecézi – katolíků, nekatolického a židovského vyznání za předchozí rok
- *Catalogus Sacerdotum alphabeticus* – abecedně řazený jmenný katalog s funkcí, působistěm, místem narození, datem narození a svěcení a značkou vikariátu
- *Catalogus Locorum et Beneficiorum alphabeticus* – abecedně řazený místní katalog s počtem katolických, nekatolických a židovských obyvatelstva, převládajícím jazykem, krajem, politickým a soudním obvodem, dominiem, patronem a stranou
- *Index Ecclesiarum filialium, cæmeterialium et Capellarum publicarum* – index filiálních kostelů, hřbitovů a veřejných kaplí s odkazem na stránku a číslo vikariátu
- *Elenchus in Domino pie defunctorum ex Venerabili Clero Diæcesano* – seznam zemřelých za r. 1858 a 1859, jméno, funkce a datum
- *Consignatio* – seznam povinných úkonů vázající se zpravidla k určitému datu (např. matriky a údaje pro katalogy kléru) a kam odeslat
- *Mutationes currente typo et corrigeda* – chyby a opravy v tisku

2. Bělæ S. Barthol., Cur. Joan. Voldán, Cap. Joan. Freisleben H.N. & CM. M. P. Dtschr.
3. Příbramæ S. Michaël., Cur. Franc. Raimann. P. Chotěboř.

Littera A.				Natus	Presb. Ord.	P.N.			
Acksteiner Josephus, Boh. Kačerensis				24. Oct. 1813	15. Julii 1839	18 11			
Locus Beneficii	Nr. animarum			Lingua	Circulus	Districtus judic. et polit.	Dominium	Patronus	Pagina Nro.
	cath.	acath.	jud.						
Chvalkovice	2986	8	112 _{b.g.}	R. Hrad.	Jaromeř.	Chvalkovice	Pr. Lippe Sch.	43	5

Obrázek 54 – desky, titulní stránka, zápis benefícia, duchovního a zápis místa, Katalog 1860, vlastní zpracování

Directorium Officii Divini pro Anno D. N. Christi 1861

- 242 x 197 mm, 109 listů, pevné desky, latina, stránkováno (případně po sloupcích)
- tiskař Ladislav Pospíšil v Hradci Králové
- na s. 70 součty duchovensta a obyvatelstva podle vyznání, svázáno s direktářem
- *Series* – seznam biskupů s příležitostnými daty confirmace, promoce a smrti nebo důvodem odstoupení, krátký životopis sedmnáctého biskupa Karla B. Hanla
- členové kapituly, konzistoře a kanceláře, čestní kanovníci, vikáři, emeritní vikáři, profesori a alumnové semináře dle ročníku, také alumnové v arcibiskupském semináři v Praze
- *Venerabilis Clerus Curatus* – seznam krajů s vikariáty a beneficii včetně obsazení
- kněží kteří dovršili padesát let služby, duchovní mimo diecézi, řeholníci
- *Conspectus* – seznam vikariátů a krajů, počty duchovních, počet obyvatelstva v diecézi – katolíků, nekatolického a židovského vyznání za předchozí rok
- *Catalogus Sacerdotum alphabeticus* – abecedně řazený jmenný katalog s funkcí, působištěm, místem narození, datem narození a svěcení, číslem strany a pořadí ve vikariátu
- *Catalogus Locorum et Beneficiorum alphabeticus* – abecedně řazený místní katalog s počtem katolických, nekatolických a židovských obyvatelstva, převládajícím jazykem, krajem, politickým a soudním obvodem, dominiem, patronem a stranou
- *Index Ecclesiarum filialium, cœmeterialium et Capellarum publicarum* – index filiálních kostelů, hřbitovů a veřejných kaplí s odkazem na stránku a číslo vikariátu
- *Elenchus in Domino pie defunctorum ex Venerabili Clero Diœcesano* – seznam zemřelých za r. 1859 a 1860, jméno, funkce a datum
- *Consignatio* – seznam povinných úkonů vázající se zpravidla k určitému datu (např. matriky a údaje pro katalogy kléru) a kam odeslat
- *Mutationes currente typo et corrigeda* – chyby a opravy v tisku

3. Bělæ S. Barthol., Cur. Joan. Voldán, Cap. Joan. Rosický H.N. & C.M.M. P. Deutschbrod.

4. Chotěbořii S. Jacobi, Cur. Ant. Ther, Cap. Joan. Veselý H.N. & C.M.M., alter Cap. vacat. Hic degentes: Franc. Čestický et Franc. Ninger H.N.M., Presb. eccl. pens. — Cap. arc. SSS. Trinit. P. in loco.

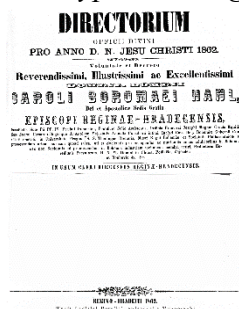
Littera A.				Natus	Presb. Ord.	P.N.				
Acksteiner Josephus, Boh. Kačerensis . . .				24. Oct. 1813	15. Julii 1839	18 11				
Locus Beneficii	Nr. animarum			Lingua	Circulus	Districtus judic. et polit.	Dominium	Patronus	Pagina	Nro.
	cath.	acath.	jud.							
Lit. A. Abtsdorf (Opatov)	2940	-	-	ger.	Chrud.	Litomyšl.	Leitomischl	Pr. Thurn-Taxis	41	4

Obrázek 55 – desky, titulní stránka, zápis beneficia, duchovního a zápis místa, Katalog 1861, vlastní zpracování

Directorium Officii Divini pro Anno D. N. Christi 1862

- 247 x 202 mm, 110 listů, pevné desky, latina, stránkováno (případně po sloupcích)
- tiskař Ladislav Pospíšil v Hradci Králové
- vyřiznuta část titulní stránky, s. 74 součty duchovensta a obyvatelstva podle vyznání, oznámení o knihkupectví Fuchs a Hejmann, svázáno s direktářem
- *Series* – seznam biskupů s příležitostnými daty konfirmace, promoce a smrti nebo důvodem odstoupení, krátký životopis sedmnáctého biskupa Karla B. Hanla
- členové kapituly, konzistoře a kanceláře, čestní kanovníci, vikáři, emeritní vikáři, profesori a alumnové semináře dle ročníku, také alumnové v arcibiskupském semináři v Praze
- *Venerabilis Clerus Curatus* – seznam krajů s vikariáty a beneficii včetně obsazení
- kněží kteří dovršili padesát let služby, duchovní mimo diecézi, řeholníci
- *Conspectus* – seznam vikariátů a krajů, počty duchovních, počet obyvatelstva v diecézi – katolíků, nekatolického a židovského vyznání za předchozí rok
- *Catalogus Sacerdotum alphabeticus* – abecedně řazený jmenný katalog s funkcí, působištěm, místem narození, datem narození a svěcení, číslem strany a pořadí ve vikariátu
- *Catalogus Locorum et Beneficiorum alphabeticus* – abecedně řazený místní katalog s počtem katolických, nekatolických a židovských obyvatelstva, převládajícím jazykem, krajem, politickým a soudním obvodem, dominiem, patronem a stranou
- *Index Ecclesiarum filialium, cæmeterialium et Capellarum publicarum* – index filiálních kostelů, hřbitovů a veřejných kaplí s odkazem na stránku a číslo vikariátu
- *Elenchus in Domino pie defunctorum ex Venerabili Clero Diæcesano* – seznam zemřelých za r. 1861, jméno, funkce a datum
- *Consignatio* – seznam povinných úkonů vázající se zpravidla k určitému datu (např. matriky a údaje pro katalogy kléru) a kam odeslat
- *Mutationes currente typo et corrigeda* – chyby a opravy v tisku

3. **Běla S. Barthol.**, Cur. Joan. Voldán,
Cap. Joan. Rosický H.N. & CM. M.
Post. Deutschbrod.

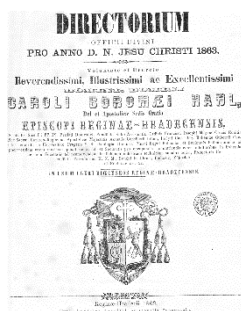
4. **Čachotínii S. Laurentii**, Proto-Cur. Ant.
Bulíček H.N. & CM. M. P. Chotěboř.

				Natus	Presb. Ord.	P. N.				
Littera A.										
Acksteiner Josephus, Boh. Kačerensis . . .				24. Oct. 1813	15. Julii 1839	19	12			
Locus Beneficii	Nr. animarum			Lingua	Circulus	Districtus judic. et polit.	Dominium	Patronus	Pagina	Nro.
	cath.	acath.	jud.							
Chvalkovice	3099	8	105	b. g.	R. Hrad. Jaromeř.	Chvalkovice	Pr. Lippe Sch.	46	4	

Obrázek 56 – desky, titulní stránka, zápis benefícia, duchovního a zápis místa, Katalog 1862, vlastní zpracování

Directorium Officii Divini pro Anno D. N. Christi 1863

- 247 x 202 mm, 110 listů, pevné desky, latina, stránkováno (případně po sloupcích)
- tiskař Ladislav Pospíšil v Hradci Králové
- na s. 74 součty duchovensta a obyvatelstva podle vyznání, svázáno s direktářem
- *Series* – seznam biskupů s příležitostnými daty konfirmace, promoce a smrti nebo důvodem odstoupení, krátký životopis sedmnáctého biskupa Karla B. Hanla
- členové kapituly, konzistoře a kanceláře, čestní kanovníci, vikáři, emeritní vikáři, profesori a alumnové semináře dle ročníku, také v arcibiskupském v Praze
- *Venerabilis Clerus Curatus* – seznam krajů s vikariáty a beneficii včetně obsazení
- kněží kteří dovršili padesát let služby, duchovní mimo diecézi, řeholníci
- *Conspectus* – seznam vikariátů a krajů, počty duchovních, počet obyvatelstva v diecézi – katolíků, nekatolického a židovského vyznání za předchozí rok
- *Catalogus Sacerdotum alphabeticus* – abecedně řazený jmenný katalog s funkcí, působištěm, místem narození, datem narození a svěcení, číslem strany a pořadí ve vikariátu
- *Catalogus Locorum et Beneficiorum alphabeticus* – abecedně řazený místní katalog s počtem katolických, nekatolických a židovských obyvatelstva, převládajícím jazykem, krajem, politickým a soudním obvodem, dominiem, patronem a stranou
- *Index Ecclesiarum filialium, cœmeterialium et Capellarum publicarum* – index filiálních kostelů, hřbitovů a veřejných kaplí s odkazem na stránku a číslo vikariátu
- *Elenchus in Domino pie defunctorum ex Venerabili Clero Diœcesano* – seznam zemřelých za r. 1861 a 1862, jméno, funkce a datum
- *Consignatio* – seznam povinných úkonů vázající se zpravidla k určitému datu (např. matriky a údaje pro katalogy kléru) a kam odeslat
- *Mutationes currente typo et corrigeda* – chyby a opravy v tisku

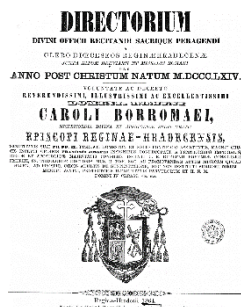
2. Heiligenkreuzii (U sv. Kříže) Invent. S. Crucis, Proto-Cur. et Ep. Vic. for. Secret. Ignat. Javůrek. P. Deutschbrod.
3. Běla Š. Barthol., Cur. Joan. Voldán, Cap. Joan. Rosický H.N. & CM. M. Post. Deutschbrod.

Littera A.				Natus		Presb. Ord.		P. N.		
				24. Oct. 1813		15. Julii 1839		19	12	
Acksteiner Josephus, Boh. Kačerensis . . .										
Locus Beneficii	Nr. animarum			Lingua	Circulus	Districtus judic. et polit.	Dominium	Patronus	Pagina	Nro.
	cath.	acath.	jud.							
Chvalkovice	3149	8	104	b. g.	R. Hrad. Jaroměř.	Chvalkovice	Pr. Lippe Sch.	46	5	

Obrázek 57 – desky, titulní stránka, zápis benefícia, duchovního a zápis místa, Katalog 1863, vlastní zpracování

Directorium Officii Divini pro Anno post Christum Natum M.DCCC.LXIV.

- 247 x 202 mm, 111 listů, pevné desky, latina, stránkováno (případně po sloupcích)
- tiskař Ladislav Pospíšil v Hradci Králové
- v direktáři nově podrobněji o mších a také lunární kalendář pro 1864, na s. 76 součty duchovensta a obyvatelstva podle vyznání
- *Series* – seznam biskupů s příležitostnými daty konfirmace, promoce a smrti nebo důvodem odstoupení, krátký životopis sedmnáctého biskupa Karla B. Hanla
- členové kapituly, konzistoře a kanceláře, čestní kanovníci, vikáři, emeritní vikáři, profesori a alumnové semináře dle ročníku, také alumnové v arcibiskupském semináři v Praze
- *Venerabilis Clerus Curatus* – seznam krajů s vikariáty a beneficii včetně obsazení
- kněží kteří dovršili padesát let služby, duchovní mimo diecézi, řeholníci
- *Conspectus* – seznam vikariátů a krajů, počty duchovních, počet obyvatelstva v diecézi – katolíků, nekatolického a židovského vyznání za předchozí rok
- *Catalogus Sacerdotum alphabeticus* – abecedně řazený jmenný katalog s funkcí, působištěm, místem narození, datem narození a svěcení, číslem strany a pořadí ve vikariátu
- *Catalogus Locorum et Beneficiorum alphabeticus* – abecedně řazený místní katalog s počtem katolických, nekatolických a židovských obyvatelstva, převládajícím jazykem, krajem, politickým a soudním obvodem, dominiem, patronem a stranou
- *Index Ecclesiarum filialium, cœmeterialium et Capellarum publicarum* – index filiálních kostelů, hřbitovů a veřejných kaplí s odkazem na stránku a číslo vikariátu
- *Elenchus in Domino pie defunctorum ex Venerabili Clero Diœcesano* – seznam zemřelých za r. 1862 a 1863, jméno, funkce a datum
- *Consignatio* – seznam povinných úkonů vázající se zpravidla k určitému datu (např. matriky a údaje pro katalogy kléru) a kam odeslat

2. Heiligenkreuzii (*U sv. Kříže*) Invent. S. Crucis, Proto-Cur. et Ep. Vic. for. Secret. Ignat. Javůrek. P. Deutschbrod.
3. Bělæ S. Barthol., Cur. Joan. Voldán, Cap. Joan. Rosický H.N. & CM.M. Post. Deutschbrod.

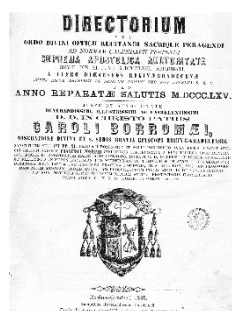
Littera A.				Natus	Presb. Ord.	P. N.				
Acksteiner Josephus, Boh. Kačerensis . . .				24. Oct. 1813	15. Julii 1839	21 12				
Locus Beneficii	Nr. animarum			Lingua	Circulus	Districtus judic. et polit.	Dominium	Patronus	Pagina	Nro.
	cath.	acath.	jud.							
Chvalkovice	3166	8	87	b.g.	R. Hrad.	Jaroměř.	Chvalkovic	Pr. Lippe Sch.	48	5

Obrázek 58 – desky, titulní stránka, zápis benefícia, duchovního a zápis místa, Katalog 1864, vlastní zpracování

Directorium Officii Divini pro Anno Reparatae Salutis M.DCCC.LXV.

- 247 x 202 mm, 109 listů, pevné desky, latina, stránkováno (případně po sloupcích)
- tiskař Ladislav Pospíšil v Hradci Králové
- na s. 76 součty duchovensta a obyvatelstva podle vyznání, svázáno s direktářem
- *Series* – seznam biskupů s příležitostnými daty confirmace, promoce a smrti nebo důvodem odstoupení, krátký životopis sedmnáctého biskupa Karla B. Hanla
- členové kapituly, konzistoře a kanceláře, čestní kanovníci, vikáři, emeritní vikáři, profesori a alumnové semináře dle ročníku, také v arcibiskupském v Praze
- *Venerabilis Clerus Curatus* – seznam krajů s vikariáty a jejich beneficii včetně obsazení
- kněží kteří dovršili padesát let služby, duchovní mimo diecézi, řeholníci
- *Conspectus* – seznam vikariátů a krajů, počty duchovních, počet obyvatelstva v diecézi – katolíků, nekatolického a židovského vyznání za předchozí rok
- *Catalogus Sacerdotum alphabeticus* – abecedně řazený jmenný katalog s funkcí, působištěm, rodištěm, datem narození a svěcení, stranou a pořadím ve vikariátu
- *Catalogus Locorum et Beneficiorum alphabeticus* – abecedně řazený místní katalog s počtem katolických, nekatolických a židovských obyvatelstva, převládajícím jazykem, krajem, politickým a soudním obvodem, dominiem, patronem a stranou
- *Index Ecclesiarum filialium, cœmeterialium et Capellarum publicarum* – index filiálních kostelů, hřbitovů a veřejných kaplí s odkazem na stránku a číslo vikariátu
- *Elenchus in Domino pie defunctorum ex Venerabili Clero Diœcesano* – seznam zemřelých za r. 1863 a 1864, jméno, funkce a datum
- *Consignatio* – seznam povinných úkonů vázající se zpravidla k určitému datu (např. matriky a údaje pro katalogy kléru) a kam odeslat
- *Mutationes durante typo* – chyby a opravy v tisku

3. Běla S. Barthol., Admin. benef. Joan. Veselý H.N. & CM. M., Cap. vacat. Post. Deutschbrod.

4. Cachotínii S. Laurentii, Cur. Leop. Franzl. P. Chotěboř.

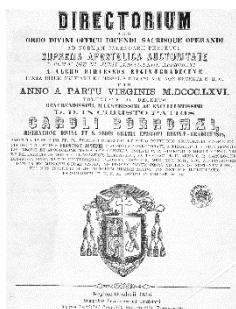
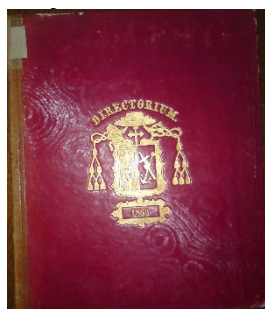
Lit. A.		Natus	Presb. Ord.	P. N.
Acksteiner Josephus, Boh. Kačerensis . . .		24. Oct. 1813	15. Julii 1839	21 12

Locus Beneficii	Nr. animarum			Lingua	Circulus	Districtus judic. et polit.	Dominium	Patronus	Pagina	Nro.
	cath.	acath.	jud.							
Lit. A. Abtsdorf (Opatov)	3003	-	4	ger.	Chrud.	Litomyšl.	Leitomischl	Pr. Thurn-Taxis	46	4

Obrazek 59 – desky, titulní stránka, zápis benefícia, duchovního a zápis místa, Katalog 1865, vlastní zpracování

Directorium Ordo Divini Officii pro Anno a Partu Virginis M.DCCC.LXVI.

- 246 x 202 mm, 113 listů, pevné desky, latina, stránkováno (případně po sloupcích)
- tiskař Ladislav Pospíšil v Hradci Králové
- na s. 78 součty duchovensta a obyvatelstva podle vyznání, svázáno s direktářem
- *Series* – seznam biskupů s příležitostnými daty konfirmace, promoce a smrti nebo důvodem odstoupení, krátký životopis sedmnáctého biskupa Karla B. Hanla
- členové kapituly, konzistoře a kanceláře, čestní kanovníci, vikáři, emeritní vikáři, profesori a alumnové semináře dle ročníku, také v arcibiskupském v Praze
- *Venerabilis Clerus Curatus* – seznam krajů s vikariáty a jejich beneficii včetně obsazení
- kněží kteří dovršili padesát let služby, duchovní mimo diecézi, řeholníci
- *Conspectus* – seznam vikariátů a krajů, počty duchovních, počet obyvatelstva v diecézi – katolíků, nekatolického a židovského vyznání za předchozí rok
- *Catalogus Sacerdotum alphabeticus* – abecedně řazený jmenný katalog s funkcí, působištěm, místem narození, datem narození a svěcení, značkou vikariátu
- *Catalogus Locorum et Beneficiorum alphabeticus* – abecedně řazený místní katalog s počtem katolických, nekatolických a židovských obyvatelstva, převládajícím jazykem, krajem, politickým a soudním obvodem, dominiem, patronem a stranou
- *Index Ecclesiarum filialium, cœmeterialium et Capellarum publicarum* – index filiálních kostelů, hřbitovů a veřejných kaplí s odkazem na stránku a číslo vikariátu
- *Elenchus in Domino pie defunctorum ex Venerabili Clero Diœcesano* – seznam zemřelých za r. 1864 a 1865, jméno, funkce a datum
- *Consignatio* – seznam povinných úkonů vázající se zpravidla k určitému datu (např. matriky a údaje pro katalogy kléru) a kam odeslat
- *Mutationes durante typo* – chyby a opravy v tisku

2. Heiligenkreuzii (U sv. Kříže) Invent. S. Crucis, Proto-Cur. et Ep. Vic. for. Secret. Ignat. Javůrek. P. Deutschbrod.

3. Bělae S. Barthol., Cur. Joan. Veselý H.N. & CM.M. P. Deutschbrod.

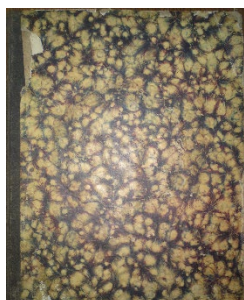
					Natus	Presb. Ord.	P. N.			
Lit. A.										
Acksteiner Josephus, Boh. Kačerensis . . .					24. Oct. 1813	15. Julii 1839	21	12		
Locus Beneficii	Nr. animarum			Lingua	Circulus	Districtus judic. et polit.	Dominium	Patronus	Pagina	Nro.
	cath.	acath.	jud.							
Lit. A. Abtsdorf (Opatov)	3007	-	6	ger.	Chrud.	Litomyšl.	Leitomischl	Pr. Thurn-Taxis	47	4

Obrázek 60 – desky, titulní stránka, zápis benefícia, duchovního a zápis místa, Katalog 1866, vlastní zpracování

Directorium Anno Salutis per Christum Restitutæ M.DCCC.LXVII.

- 250 x 201 mm, 131 listů, pevné desky, latina, stránkováno (případně po sloupcích)
- tiskař Ladislav Pospíšil v Hradci Králové
- na s. 78 součty duchovensta a obyvatelstva podle vyznání, svázáno s direktářem
- *Series* – seznam biskupů s příležitostnými daty konfirmace, promoce a smrti nebo důvodem odstoupení, krátký životopis sedmnáctého biskupa Karla B. Hanla
- členové kapituly, konzistoře a kanceláře, čestní kanovníci, vikáři, emeritní vikáři, profesori a alumnové semináře dle ročníku, také v arcibiskupském v Praze
- *Venerabilis Clerus Curatus* – seznam krajů s vikariáty a jejich beneficii včetně obsazení
- kněží kteří dovršili padesát let služby, duchovní mimo diecézi, řeholníci
- *Conspectus* – seznam vikariátů a krajů, počty duchovních, počet obyvatelstva v diecézi – katolíků, nekatolického a židovského vyznání za předchozí rok
- *Catalogus Sacerdotum alphabeticus* – abecedně řazený jmenný katalog s funkcí, působištěm, rodištěm, datem narození a svěcení, stranou a pořadím ve vikariátu
- *Catalogus Locorum et Beneficiorum alphabeticus* – abecedně řazený místní katalog s počtem katolických, nekatolických a židovských obyvatelstva, převládajícím jazykem, krajem, politickým a soudním obvodem, dominiem, patronem a stranou
- *Index Ecclesiarum filialium, cœmeterialium et Capellarum publicarum* – index filiálních kostelů, hřbitovů a veřejných kaplí s odkazem na stránku a číslo vikariátu
- *Elenchus in Domino pie defunctorum ex Venerabili Clero Diœcesano* – seznam zemřelých za r. 1866, jméno, funkce a datum
- *Consignatio* – seznam povinných úkonů vázající se zpravidla k určitému datu (např. matriky a údaje pro katalogy kléru) a kam odeslat
- *Mutationes durante typo* – chyby a opravy v tisku

2. Heiligenkreuzii (*U sv. Kříže*) Invent. S. Crucis, Proto-Cur. et Ep. Vic. for. Secret. Ignat. Javůrek. P. Deutschbrod.
3. Běla S. Barthol., Cur. Joan. Veselý H.N. & CM. M. P. Deutschbrod.

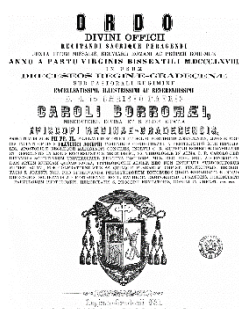
	Natus	Presb. Ord.	P. N.
Lit. A. Acksteiner Josephus, Boh. Kačerensis . . .	24. Oct. 1813	15. Julii 1839	21 12

Locus Beneficii	Nr. animarum			Lingua	Circulus	Districtus judic. et polit.	Dominium	Patronus	Pagina	Nro.
	cath.	acath.	jud.							
Chvalkovice	3217	7	80	b. g.	R. Hrad.	Jaroměř.	Chvalkovice	Pr. Lippe Sch.	50	5

Obrázek 61 – desky, titulní stránka, zápis benefícia, duchovního a zápis místa, Katalog 1867, vlastní zpracování

Ordo Divini Officii Anno a Partu Virginis Bissextili M.DCCC.LXVIII.

- 255 x 207 mm, 113 listů, pevné desky, latina, stránkováno (případně po sloupcích)
- tiskař Ladislav Pospíšil v Hradci Králové
- vlastnoruční poznámky v direktáři, s. 78 součty duchovensta a obyvatelstva podle vyznání
- *Series* – seznam biskupů s příležitostnými daty konfirmace, promoce a smrti nebo důvodem odstoupení, krátký životopis sedmnáctého biskupa Karla B. Hanla
- členové kapituly, konzistoře a kanceláře, čestní kanovníci, vikáři, emeritní vikáři, profesori a alumnové semináře dle ročníku, také v arcibiskupském v Praze
- *Venerabilis Clerus Curatus* – seznam krajů s vikariáty a jejich beneficií včetně obsazení
- kněží kteří dovršili padesát let služby, duchovní mimo diecézi, řeholníci
- *Conspectus* – seznam vikariátů a krajů, počty duchovních, počet obyvatelstva v diecézi – katolíků, nekatolického a židovského vyznání za předchozí rok
- *Catalogus Sacerdotum alphabeticus* – abecedně řazený jmenný katalog s funkcí, působištěm, místem narození, datem narození a svěcení, značkou vikariátu
- *Catalogus Locorum et Beneficiorum alphabeticus* – abecedně řazený místní katalog s počtem katolických, nekatolických a židovských obyvatelstva, převládajícím jazykem, krajem, politickým a soudním obvodem, dominiem, patronem a stranou
- *Index Ecclesiarum filialium, cœmeterialium et Capellarum publicarum* – index filiálních kostelů, hřbitovů a veřejných kaplí s odkazem na stránku a číslo vikariátu
- *Elenchus in Domino pie defunctorum ex Venerabili Clero Diœcesano* – seznam zemřelých za r. 1866 a 1867, jméno, funkce a datum
- *Consignatio* – seznam povinných úkonů vázající se zpravidla k určitému datu (např. matriky a údaje pro katalogy kléru) a kam odeslat
- *Mutationes durante typo* – chyby a opravy v tisku

2. Heiligenkreuzii (*U sv. Kříže*) Invent. S. Crucis, Proto-Cur., et Ep. Vic. for. Secret. Ignat. Javůrek. P. Deutschbrod.
3. Bělæ S. Barthol., Cur. Joan. Veselý H.N. & CM.M. P. Deutschbrod.

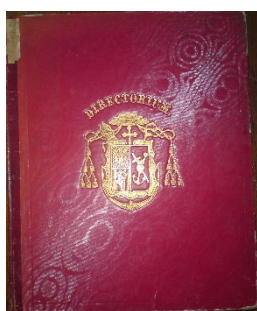
Lit. A.	Natus	Presb. Ord.	P. N.
	Acksteiner Josephus, Boh. Kačerensis . . .	24. Oct. 1813	15. Julii 1839

Locus Beneficii	Nr. animarum			Lingua	Circulus	Districtus judic. et polit.	Dominium	Patronus	Pagina	Nro.
	cath.	acath.	jud.							
Chvalkovicæ	3142	7	81	b. g.	R. Hrad.	Jaromět.	Chvalkovicæ	Pr. Lippe Sch.	50	5

Obrazek 62 – desky, titulní stránka, zápis beneficia, duchovního a zápis místa, Katalog 1868, vlastní zpracování

Ordo Divini Officii Anno a Partu Matris Semper Virginis M.DCCC.LXIX.

- 241 x 197 mm, 118 listů, pevné desky, latina, stránkováno (případně po sloupcích)
- tiskař Ladislav Pospíšil v Hradci Králové
- oříznutá titulní stránka, na s. 78 součty duchovensta a obyvatelstva podle vyznání, svázáno s direktářem
- *Series* – seznam biskupů s příležitostnými daty konfirmace, promoce a smrti nebo důvodem odstoupení, krátký životopis sedmnáctého biskupa Karla B. Hanla
- členové kapituly, konzistoře a kanceláře, čestní kanovníci, vikáři, emeritní vikáři, profesori a alumnové semináře dle ročníku, také v arcibiskupském v Praze
- *Venerabilis Clerus Curatus* – seznam krajů s vikariáty a jejich beneficií včetně obsazení
- kněží kteří dovršili padesát let služby, duchovní mimo diecézi, řeholníci
- *Conspectus* – seznam vikariátů a krajů, počty duchovních, počet obyvatelstva v diecézi – katolíků, nekatolického a židovského vyznání za předchozí rok
- *Catalogus Sacerdotum alphabeticus* – abecedně řazený jmenný katalog s funkcí, působištěm, rodištěm, datem narození a svěcení, stranou a pořadím ve vikariátu
- *Catalogus Locorum et Beneficiorum alphabeticus* – abecedně řazený místní katalog s počtem katolických, nekatolických a židovských obyvatelstva, převládajícím jazykem, krajem, politickým a soudním obvodem, dominiem, patronem a stranou
- *Index Ecclesiarum filialium, cœmeterialium et Capellarum publicarum* – index filiálních kostelů, hřbitovů a veřejných kaplí s odkazem na stránku a číslo vikariátu
- *Elenchus in Domino pie defunctorum ex Venerabili Clero Diœcesano* – seznam zemřelých za r. 1867 a 1868, jméno, funkce a datum
- *Mutationes durante typo* – chyby a opravy v tisku

2. Heiligenkreuzii (*U sv. Kříže*) Invent. S. Crucis, Proto-Cur. et Ep. Vic. for. Secret. Ignat. Javůrek. P. Deutschbrod.

3. Běle S. Barthol., Cur. Joan. Veselý H.N. & CM. M. P. Deutschbrod.

	Natus	Presb. Ord.	P. N.
Lit. A.			
Acksteiner Josephus, Boh. Kačerensis . . .	24. Oct. 1813	15. Julii 1839	21 12

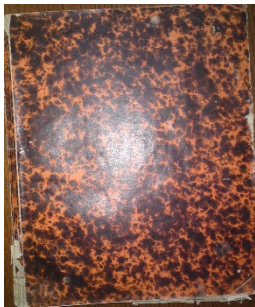
Locus Beneficii	Nr. animarum			Lingua	Circulus	Districtus		Dominium	Patronus	Pagina Nro.
	cath.	acath.	jud.			politicus (Bezirks- hauptmann- schaft)	judicialis (Bezirks- gericht)			
Chvalkovice	3060	7	80	b. g.	R. Hr.	Auloreg.	Jaroměř.	Chvalkovic	Pr. Lippe Sch.	50 5

Obrázek 63 – desky, titulní stránka, zápis benefícia, duchovního a zápis místa, Katalog 1869, vlastní zpracování

Ordo Divini Officii Anno Salutis per Christum Recuperatæ M.DCCC.LXX.

- 242 x 195 mm, 109 listů, měkké desky, latina, stránkováno (případně po sloupcích)
- tiskař Ladislav Pospíšil v Hradci Králové
- vlastnoruční poznámky v direktáři (místy české), s. 80 součty duchovensta a obyvatelstva podle vyznání
- *Series* – seznam biskupů s příležitostnými daty confirmace, promoce a smrti nebo důvodem odstoupení, krátký životopis sedmnáctého biskupa Karla B. Hanla
- členové kapituly, konzistoře a kanceláře, čestní kanovníci, vikáři, emeritní vikáři, profesori a alumnové semináře dle ročníku, také alumnové v arcibiskupském semináři v Praze
- *Venerabilis Clerus Curatus* – seznam krajů s vikariáty a jejich beneficii včetně obsazení
- kněží kteří dovršili padesát let služby, duchovní mimo diecézi, řeholníci
- *Conspectus* – seznam vikariátů a krajů, počty duchovních, počet obyvatelstva v diecézi – katolíků, nekatolického a židovského vyznání za předchozí rok
- *Catalogus Sacerdotum alphabeticus* – abecedně jmenný katalog s funkcí, působištěm, rodištěm, datem narození a svěcení, stranou a pořadím ve vikariátu
- *Catalogus Locorum et Beneficiorum alphabeticus* – abecedně řazený místní katalog s počtem katolických, nekatolických a židovských obyvatelstva, převládajícím jazykem, krajem, politickým a soudním obvodem, dominiem, patronem a stranou
- *Index Ecclesiarum filialium, cæmeterialium et Capellarum publicarum* – index filiálních kostelů, hřbitovů a veřejných kaplí s odkazem na stránku a číslo vikariátu
- *Elenchus in Domino pie defunctorum ex Venerabili Clero Diæcesano* – seznam zemřelých za r. 1869, jméno, funkce a datum
- *Mutationes durante typo* – chyby a opravy v tisku

2. Heiligenkreuzii (U sv. Kříže) Invent. S. Crucis, Proto-Cur. et Ep. Vic. for. Secret. Ignat. Javůrek, H. S. Joan. N. ad subl. Presb. M. P. Deutschbrod.

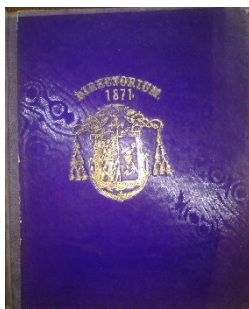
3. Bělæ S. Barthol., Cur. Joan. Veselý, H. S. Joan. N. ad sublev. Presb. M. Post. Deutschbrod.

				Lit. A.		Natus	Presb. Ord.	P. N.			
Acksteiner Josephus, Boh. Kačerensis . . .						24. Oct. 1813	15. Julii 1839	23	12		
Locus Beneficii	Nr. animarum			Lingua	Circulus	Districtus		Dominium	Patronus	Pagina	Nro.
	cath.	acath.	jud.			politicus (Bezirks- hauptmann- schaft)	judicialis (Bezirks- gericht)				
Chrudim	12823	68	55	boh.	Chrud.	Chrudim.	Chrudim.	Chrudim	Cæs. Majestas	25	3

Obrázek 64 – desky, titulní stránka, zápis beneficia, duchovního a zápis místa, Katalog 1870, vlastní zpracování

Directorium Divini Officii pro Anno post Christum Natum MDCCCLXXI

- 245 x 203 mm, 105 listů, pevné desky, latina, stránkováno (případně po sloupcích)
- tiskař Ladislav Pospíšil v Hradci Králové
- odštířené prázdné listy v direktáři, na s. 82 součty duchovenstva a obyvatelstva podle víry
- *Series* – seznam biskupů s příležitostnými daty konfirmace, promoce a smrti nebo důvodem odstoupení, krátký životopis sedmnáctého biskupa Karla B. Hanla
- členové kapituly, konzistoře a kanceláře, čestní kanovníci, vikáři, emeritní vikáři, profesori a alumnové semináře dle ročníku, také alumnové v arcibiskupském semináři v Praze
- *Venerabilis Clerus Curatus* – seznam krajů s vikariáty a jejich beneficii včetně obsazení
- kněží kteří dovršili padesát let služby, duchovní mimo diecézi, řeholníci
- *Conspectus* – seznam vikariátů a krajů, počty duchovních, počet obyvatelstva v diecézi – katolíků, nekatolického a židovského vyznání za předchozí rok
- *Catalogus Sacerdotum alphabeticus* – abecedně řazený jmenný katalog s funkcí, působištěm, místem narození, datem narození a svěcení, číslem strany a pořadí ve vikariátu
- *Catalogus Locorum et Beneficiorum alphabeticus* – abecedně řazený místní katalog s počtem katolických, nekatolických a židovských obyvatelstva, převládajícím jazykem, krajem, politickým a soudním obvodem, dominiem, patronem a stranou
- *Index Ecclesiarum filialium, cœmeterialium et Capellarum publicarum* – index filiálních kostelů, hřbitovů a veřejných kaplí s odkazem na stránku a číslo vikariátu
- *Elenchus in Domino pie defunctorum ex Venerabili Clero Diœcesano* – seznam zemřelých za r. 1869 a 1870, jméno, funkce a datum
- *Mutationes durante typo* – chyby a opravy v tisku

3. Bělæ S. Barthol., Cur. Joan. Veselý,
H. S. Joan. N. ad sublev. Presb. M.
Post. in loco p. Deutschbrod.

				Natus		Presb. Ord.		P. N.			
Lit. A.				24. Oct. 1813		15. Julii 1839		23 12			
Acksteiner Josephus, Boh. Kačerensis . . .											
Locus Beneficii	Nr. animarum			Lingua	Circulus	Districtus		Dominium	Patronus	Pagina	Nro.
	cath.	acath.	jud			politicus (Bezirks- hauptmann- schaft)	judicialis (Bezirks- gericht)				
Chrudim	12831	68	59	boh.	Chrud.	Chrudim.	Chrudim.	Chrudim	Cæs. Majestas	25	3

Obrázek 65 – desky, titulní stránka, zápis benefícia, duchovního a zápis místa, Katalog 1871, vlastní zpracování

Directorium Divini Officii pro Anno Bissextili post Christum Natum MDCCCLXXII.

- 251 x 197 mm, 123 listů, pevné desky, latina, stránkováno (případně po sloupcích)
- tiskař Ladislav Pospíšil v Hradci Králové
- vlastnoruční poznámky v direktáři, na s. 2 zkratky, s. 213 součty duchovensta a obyvatelstva podle vyznání a vikariátů
- *Abbreviationes et signa* – seznam zkratk s latinským významem
- *Series* – seznam biskupů s příležitostnými daty confirmace, promoce a smrti nebo důvodem odstoupení, krátký životopis sedmnáctého biskupa Karla B. Hanla
- členové kapituly, konzistoře a kanceláře, čestní kanovníci, vikáři, emeritní vikáři, profesori a alumnové semináře dle ročníku, také v arcibiskupském v Praze
- *Venerabilis Clerus Curatus* – seznam krajů s vikariáty a jejich beneficij včetně obsazení
- kněží kteří dovršili padesát let služby, duchovní mimo diecézi, řeholníci
- *Elenchus in Domino pie defunctorum* – zemřelí za r. 1871, jméno, funkce, místo a datum
- *Index Personarum* – abecedně řazený jmenný katalog se značkou vikariátu a stranou
- *Catalogus Beneficiorum* – abecedně řazený místní katalog se značkou vikariátu a stranou
- *Consignatio* – seznam povinných úkonů vázající se zpravidla k určitému datu (např. matriky a údaje pro katalogy kléru) a kam odeslat
- *Mutationes durante typo* – chyby a opravy v tisku
- *Conspectus* – seznam vikariátů se stranou, počtem obyvatelstva v diecézi – katolíků, nekatolického a židovského vyznání a počty duchovních za celou diecézi

2. Bělá, Par. antiq. er. ao. ignoto, bellis Hus. devastata, dein Par. Šlapanoviensi incorporata et ao. 1734. restaurata. — *P. in loco.*
Eccl. par. S. Bartholomæi Ap. — Lg. boh.
Patr. Domin. Sajfert. Dom. qd. Bělá, D. p. et j. Německý Brod.
Cur. D. Joan. Veselý, Boh. Dobrovitov., n. 13. Apr. 1825, o. 25. Jul. 1850.
LL. Bělá † par., Sch., 1070 c., 5 ac., 60 j., - 1/3 h.
Krátká Ves 252 c., 9 j., - 1/2 h. Kojetín, Sch., 448 c., - 3/4 h. Počátky, Sch., 352 c. — Num. an. univ. 2122 c., 5 ac., 69 j.
Aditus ad matr. Eccl. facilis. — Dist. a Vic. 2 h.

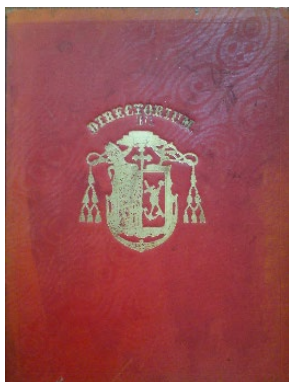
Acksteiner Jos. 35, 10
Adamec Clem. 198
Adamec Joan. 156, 9

Abtsdorf 124, 2
Adersbach 37, 2
Adlerbrandeis 89, 3

Obrázek 66 – desky, titulní stránka, zápis benefícia, duchovního a zápis místa, Katalog 1872, vlastní zpracování

Directorium Officii Divini pro Anno post Christum Natum MDCCCLXXIII.

- 247 x 200 mm, 123 listů, pevné desky, latina, stránkováno (případně po sloupcích)
- tiskař Ladislav Pospíšil v Hradci Králové
- na s. 2 seznam zkratk, s. 220 součty duchovenstva a obyvatelstva podle vyznání a vikariátů, svázáno s direktářem
- *Abbreviationes et signa* – seznam zkratk s latinským významem
- *Series* – seznam biskupů s příležitostnými daty confirmace, promoce a smrti nebo důvodem odstoupení, krátký životopis sedmnáctého biskupa Karla B. Hanla
- členové kapituly, konzistoře a kanceláře, čestní kanovníci, vikáři, emeritní vikáři, profesori a alumnové semináře dle ročníku, také alumnové v arcibiskupském semináři v Praze
- *Venerabilis Clerus Curatus* – seznam krajů s vikariáty a jejich beneficii včetně obsazení
- kněží kteří dovršili padesát let služby, duchovní mimo diecézi, řeholníci
- *Elenchus in Domino pie defunctorum* – zemřelí za r. 1871, jméno, funkce, místo a datum
- *Index Personarum* – abecedně řazený jmenný katalog se značkou vikariátu a stranou
- *Catalogus Beneficiorum* – abecedně řazený místní katalog se značkou vikariátu a stranou
- *Consignatio* – seznam povinných úkonů vztahující se zpravidla k určitému datu (např. matriky a údaje pro katalogy kléru) a kam odeslat
- *Mutationes durante typo* – chyby a opravy v tisku
- *Conspectus* – seznam vikariátů se stranou, počtem obyvatelstva v diecézi – katolíků, nekatolického a židovského vyznání a počty duchovních za celou diecézi

2. Bělá, Par. antiqs. er. ao. ignoto, bellis Hus. devastata, dein Par. Šlapanoviensi incorporata et ao. 1734. restaurata. — *P. in loco.*
Eccl. par. S. Bartholomæi Ap. — Lg. boh.
Patr. Domin. Sajfert. Dom. qd. Bělá, D. p. et j.
 Německý Brod.
Cur. D. Joan. Veselý, HSJM., Boh. Dobrovitov., n. 13. Apr. 1825, o. 25. Jul. 1850.
Cap. D. Jos. Novotný, Boh. Litomyšl., n. 6. Dec. 1839, o. 25. Jul. 1867.
LL. Bělá † par., Sch., 1062 c., 5 ac., 60 j., - 1/3 h. Krátká Ves 250 c., 9 j., - 1/2 h. Kojetín, Sch., 451 c., - 3/4 h. Počátky, Sch., 351 c. — Num. an. univ. 2114 c., 5 ac., 69 j.
Aditus ad matr. Eccl. facilis. — Dist. a Vic. 2 h.

Acksteiner Jos. 36, 10   Abtsdorf 127, 2
 Adamec Clem. 204   Adersbach 38, 2
 Adamec Joan. 161, 9   Adlerbrandeis 91, 3

Obrázek 67 – desky, titulní stránka, zápis beneficia, duchovního a zápis místa, Katalog 1873, vlastní zpracování

3.4 Vývoj obsahu a formy

Podrobně je každý jednotlivý ročník popsán v předchozí kapitole. Zde jsou sumarizovány hlavní prvky obsahu a jejich změny.

3.4.1 Název

Jako název byl v této práci vždy použit titulek prvního titulního listu, kterým byla zpravidla variace názvu *Directorium* nebo *Catalogus Cleri*.

V prvním případě název vypovídá o tom, že součástí dané knihy (tvořící zhruba polovinu obsahu) byl kalendář s přesně stanovenými daty důležitých svátků, obřadů a mší, občas doprovázených stručnými pokyny pro kněze.⁶²

Tato část byla tehdy pro řadu držitelů každodenně snad důležitější a aktivněji využívaná, o čemž svědčí v některých svazcích ustříhované rohy⁶³ a rovněž u některých řada nalezených ručně psaných poznámek, které se povětšinou vztahují zádušním mším u příležitosti úmrtí důležité osobnosti,⁶⁴ nebo ke kanonickým vizitacím.

S tímto se počítalo již ve výrobním procesu, neboť je zde za každým potištěným listem vložen prázdný list. Papír v 19. století již rozhodně nebyl luxusní komoditou, ale ani tak by jím nikdo úmyslně neplýtl.

Název *Catalogus Cleri* pak poukazuje na samotný katalog duchovenstva s přehledem duchovních, beneficíí atp.

3.4.2 Fyzická podoba knihy

V pozorovaném úseku se počet listů, rozměry a zpracování, na rozdíl od obsahu, výrazně liší případ od případu a výtisky nemají jednotnou podobu,⁶⁵ přestože od r. 1803 nesou s několika ojedinělými výjimkami jména pouze dvou knihtiskařů, a to Jana Františka Hostivíta Pospíšila a od r. 1856 jeho syna Ladislava, obou z Hradce Králové.

O pevnosti tohoto vztahu může být důkazem to, že na konci několika schematismů, oficiálních úředních knih, se nachází příloha s nabídkou dalších knih a jejich cenami.⁶⁶

---

⁶² Řada církevních svátků má dodnes pohyblivé datum založené na lunárním kalendáři.

⁶³ Snad obdobná funkce jako u dnes běžného trhacího kalendáře.

⁶⁴ Viz příloha č. 3.

⁶⁵ Od zhruba šestnáctého lze najít svazky až do velikosti formátu kvartového.

⁶⁶ Viz příloha č. 4.

Veškeré vytištěné knihy daného ročníku sdílely obsah, ale mohly se drobně lišit svým zpracováním. Pozorovatelné je to přinejmenším od výtisků ze třicátých let, kdy výtisky určené farářům s měkkou vazbou jsou v jasném kontrastu s bohatě zdobenými pevnými deskami opatřenými zlaceným kováním a zámečkem pocházejícími z biskupské knihovny v Chrasti.⁶⁷

3.4.3 Vývoj struktury

Významnými zpozorovanými předěly v obsahu katalogů jsou zejména roky 1803, 1827, 1834, 1850 a 1872.

Katalog z r. **1796** měl následující strukturu:

1. *Syllabus Mortuorum* – seznam zemřelých od října 1794 do října 1795, kde se uvádí jméno, funkce a datum a místo úmrtí.⁶⁸
2. *Catalogus Cleri* – nejprve jsou jmenováni duchovní katedrální kapituly⁶⁹ a konzistoře s příslušející funkcí a dále jmenný seznam alumnů.
  - seznam krajů a vikariátů⁷⁰
  - *Catalogus Personarum* – abecední seznam duchovních s funkcí, místem původu a značkou odkazující na kraj a vikariát v seznamu⁷¹
  - *Catalogus Locorum* – abecední místní seznam vždy se jmény a funkcí příslušných duchovních a značkou kraje a vikariátu v seznamu⁷²

V této podobě se pokračovalo nadále s následujícími obměnami:

1801 – *Catalogus Personarum* uvádí nově také rok svěcení duchovních.

1803 – nově se uvádí za konzistoři také seminář – tj. rektor a profesori teologie – a k nim se připojuje seznam alumnů v semináři

---

⁶⁷ Viz příloha č. 6.

⁶⁸ Viz příloha č. 7.

⁶⁹ Viz příloha č. 8.

⁷⁰ Viz příloha č. 9.

⁷¹ Viz příloha č. 10.

⁷² Viz příloha č. 11.

- také se objevuje (za seznamem alumnů a před tabulkou vikariátů) *Syllabus Beneficiorum*, kde je podrobně popsán složení jednotlivých krajů a vikariátů, kde se uvádí jméno vikáře a sekretáře, které následuje výčet beneficií (jméno a typ), na konci je odděleně seznam klášterů v jednotlivých krajích

1808 – za členy konzistoře je výčet školních inspektorů a konzistorní kanceláře

1812 – před členy konzistoře je nově přehled duchovních setrvávajících mimo diecézi (jméno, funkce a kde setrvává)

1823 – *Catalogus Personarum* má nově podobu tabulky a obsahuje přesné datum narození a svěcení.

1827 – bývalý *Syllabus Beneficiorum* (nyní bez názvu) je rozšířen o funkce a jména všech duchovních v jednotlivých beneficiích

- je rozšířen seznam klášterů na výčet všech řeholníků *Clerus Regularis* se jménem, funkcí a datem profesury
- *Index Locorum* má nově podobu tabulky a je rozšířen o počet obyvatel, jazyk, kraj, dominium a jméno patrona

1831 – nově před *Mortuorum* oddíl *Consignatio (Relationum certis anni temporibus per Tit. D. D. Vicarios Episcopales foraneos et Scholarum Tractus Inspectores ad Reverendissimum Episcopale Consistorium faciendarum)* se seznamem termínů pro odevzdání určitých dokumentů biskupské konsistoři⁷³

1834 – nově na začátku *Series*, přehled dosavadních biskupů diecéze s krátkým popisem (většinou roky zdejšího působení a úmrtí), alumnové v semináři v Praze

- nově před *Clerus Regularis* součty duchovních (*In hac Dioecesi reperiuntur*) a počet obyvatel v diecézi (*Status animarum*) za předchozí rok

1835 – uvnitř *Catalogus Locorum* je u beneficií uváděn zvlášť počet katolických a nekatolických obyvatel

1837 – nově *Elenchus*, kde je přehled kněží, kteří dovršili padesát let služeb

---

⁷³ Především pro faráře, vikáře a školní inspektory. Viz příloha č. 12.

1838 – za *Series* životopis prvního biskupa Sobka z Bilenberka (každý ročník další biskup v pořadí)

1839 – *Catalogus Locorum* nově uvádí také počet židů v beneficiu

V letech 1845 až 1847 se mění grafická úprava textu, který je tak přehlednější, různorodější a místy zdobenější

1847 – *Catalogus Locorum* nově obsahuje oddělený počet věřících helvétského a augšpurského vyznání v beneficiu

1848 – nově před *Mortuorum* je *Index Ecclesiarum filialium alphabeticus*, rejstřík filiálních kostelů s odkazem na stránku a číslo vikariátu

1850 – *Catalogus Locorum* má opět pouze zvlášť počet katolíků, nekatolíků a židů

- tamtéž je nově uváděn politický a soudní kraj (stále též diecézní kraj a dominium) a vytrácí se počet židů

1854 – *Index filialium* se rozrůstá o hřbitovy a veřejné kaple

- *Syllabus mortuorum* je přejmenován na *Elenchus in Domino pie defunctorum ex Venerabili Clero Diæcesano*, obsah zůstává stejný
- na konci nově *Mutationes currente typo et corrigeda*, chyby a opravy v tisku (později nepravidelná součást)

1856 – *Catalogus Locorum* má opět zvlášť počet židů a taktéž jednotný soudní i politický kraj

1869 – *Catalogus Locorum* opět obsahuje oddělený soudní a politický kraj

- je vypuštěna kapitola *Consignatio*

1872 – mění se struktura jmenného i místního katalogu na pouhý rejstřík se jménem a odkazem na vikariát, kde jsou nově u duchovních data narození a svěcení (případně i profesury) a u beneficií krátká historie (mizí počty konfesí, dominia, soudní a politické obvody), nově je součet konfesí v celé diecézi dělen podle vikariátů

- na konec se vrací oddíl *Consignatio*

3.5 Vývoj konkrétních oddílů

Následuje podrobnější náhled na konkrétní části katalogů kléru, *Catalogus Personarum*, *Catalogus Locorum*, *Syllabus Beneficiorum* a *Consignatio*. Jejich jména se mohou v jednotlivých ročnících mírně lišit, přestože obsah zůstává rámcově totožný, bez ohledu na název. S narůstajícím obsahem stoupá zkratkovitost textu.

3.5.1 *Catalogus Personarum (Index Personarum)*

Tento abecedně řazený jmenný seznam duchovních nacházejících se v diecézi provází schematismy po celé sledované období.

Pro rok 1796 má podobu prostého odstavce s uvedeným jménem, funkcí a místem působitě. Po mezeře následuje vpravo zarovnaná značka tvořená písmenem odkazujícím na nadřazený kraj státní správy a číslem udávajícím vikariát.

Při zpracování vzorku do databáze bylo objeveno několik chybných značek, ale nejčastěji jde pouze o špatný kraj se správným číslem vikariátu.

Rovněž se může stát, že je zápis neúplný, ale pokaždé obsahuje funkci a působitě. Zvláštností je, že takový neúplný zápis se s některými osobami může vázat po řadu let.

V roce 1801 lze již nalézt místo narození se zkratkou země⁷⁴ a také rok svěcení, a tato podoba zůstává až do roku 1823. Tento rok získává zápis duchovního nový tvar, kdy k odstavci se jménem, funkcí, působitěm a místem původu přísluší vedlejší řádek v tabulce, kde je uvedeno datum (nebo alespoň rok) narození, datum svěcení a značka kraj/vikariát. Po tomto roce jsou neúplné záznamy téměř nepřítomny.

Počínaje rokem 1827 se zápis zkracuje. Mizí z něj funkce a působitě, které se přesouvají do oddílu *Syllabus Beneficiorum*, a namísto značky je zde pouze číslo stránky v *Syllabu* a pořadí beneficia ve vikariátu.

Nadále se tato část nemění až do roku 1872, kdy se z ní stává prostý rejstřík jmen s odkazem na číslo stránky a pořadím působitě ve vikariátu.

---

⁷⁴ Nejčastěji *Boh.*, *Morav.* a *Siles.*

3.5.2 *Catalogus Locorum (Index Locorum et Beneficiorum)*

Jde o abecedně řazený místní seznam diecéze, který, obdobně jako předchozí *Catalogus Personarum*, tvoří nedílnou součást schematismů uváděnou v každém roce.

Rokem 1796 počínaje jde o zápis v podobě odstavce, kdy za jménem obce následuje funkce a jméno příslušejících duchovních, na jehož konci se také nachází značka kraj/vikariát.

Názvy bývají různorodou směsicí češtiny, němčiny a latiny, přičemž celolatinské názvy jsou velmi ojedinělé⁷⁵ a někdy se vyskytují např. německé názvy s odkazem na český, aniž by sám uváděl další informace. Postupem času se názvy obecně počesťují.

V roce 1827 dostává tento oddíl formu tabulky. Namísto odkazující značky je pouze jmenován kraj. Nově přibyla informace o počtu obyvatel,⁷⁶ jazyce benefícia,⁷⁷ příslušnosti do panského dominia, patronovi, číslem strany v oddílu *Syllabus Beneficiorum* a pořadovým číslem benefícia ve vikariátu.

R. 1835 přináší oddělení počtu katolíků a nekatolíků na území benefícia a v roce 1839 se ještě vyčleňuje počet židů. Od roku 1847 se nekatolíci ještě dělí na samostatné součty helvétského a augsburského vyznání.

V roce 1850 se počty věřících navrácí k rozdělení pouze na katolíky a nekatolíky. Nově přibývají sloupce politického a soudního okresu.⁷⁸

V roce 1856 se nalézá opět zvlášť počet obyvatel židovského vyznání, a také je sjednocen politický a soudní okres, a to až do roku 1869, kterým počínaje jsou tyto okresy opět oddělené.

V roce 1872 se z tohoto oddílu stává prostý rejstřík s odkazem na číslo stránky a pořadím ve vikariátu.

---

⁷⁵ Ryze latinsky bývají označována řeky Labe (*Albis*) a Orlice (*Aquila*), nebo např. město Vrchlabí (*Albipolis*) nebo Hostinné (*Arnaviæ*) a obce Karlova Studánka (*Carolofonti*) a Želiv (*Siloæ*).

⁷⁶ Výjimečně toto číslo není uvedeno.

⁷⁷ Zpočátku pouze český (boh.) německý (germ.) a smíšený, který navíc později od r. 1837 rozlišuje převažující ze dvou jazyků podle toho, který je uváděn na prvním místě (boh. ger. / ger. boh.).

⁷⁸ Dominium ale zůstává vedené také.

3.5.3 *Syllabus Beneficiorum (Venerabilis Clerus Curatus)*

Tento oddíl se v jisté formě objevuje rovněž po celou dobu zkoumání, ale z nepatrného seznamu se postupně rozrůstá na nejdůležitější část katalogu.

V roce 1796 lze najít pouze nenadepsanou tabulku s jedním sloupcem s 23 postupně očíslovanými vikariáty a druhým se čtyřmi kraji (A až D).⁷⁹ K této tabulce se odkazují značky nacházející se v *Catalogus Personarum* i v *Catalogus Locorum*.

V roce 1803 se konečně objevuje pod názvem *Syllabus Beneficiorum (...)* a kromě původní tabulky na konci nově obsahuje postupný výčet vikariátů v jednotlivých krajích.

Vždy jsou celým jménem uvedeni samotní vikáři společně také s jejich sekretáři. Navíc jsou vypsána všechna beneficia ve vikariátu a u každého je uvedeno, jestli jde o farnost, lokálii, beneficium spravované administrátorem nebo děkanát. Po výčtu vikariátů následuje ještě seznam klášterů v jednotlivých krajích.

V roce 1823 se za označením typu beneficia objevuje tamní jazyk.⁸⁰

V roce 1827 se styl oddílu výrazně mění. Vikariáty již nadále nejsou číslované a ke každému beneficiu se nyní píše (pouze) jejich obsazení vždy s funkcí a jménem.

V roce 1844 je opět vyznačeno pořadí vikariátů, a to římskými číslicemi, ale už na ně jinde není odkazováno.

V roce 1847 k beneficiím přibývá patrocinium farního kostela, nebo také dalších svatostáneků na jejich území s vlastními duchovními správci.

V roce 1855 přibývá na konec zápisu každého beneficia drobným písmem sídelní obec obsluhujícího poštovního úřadu.

Rokem 1872 přebírá tento oddíl (nadepsaný *Venerabilis Clerus Curatus*) v plném rozsahu funkci a obsah katalogů osob i míst. Zápis každého beneficia v odstavcích začíná krátkým popiskem s rokem založení. Následuje farní kostel s patrociniem a místní jazyk, patron a jednotliví duchovní s funkcí, jménem, místem a datem narození a datem svěcení.

Následuje výčet dalších svatostáneků, nebo škol, hřbitovů aj., počet obyvatel katolíků, nekatolíků a židů v každé obci, a nakonec celkově za beneficium.

---

⁷⁹ Viz příloha č. 8.

⁸⁰ Čeština – B (*bohem.*), němčina – G (*german.*) nebo smíšený – U (*uterque*)

Poslední odstavec zápisu hodnotí obslužnost benefícia pomocí popisu obtížnosti cesty k mateřskému kostelu a doby cesty od sídla nadřazeného vikáře s případným zdůvodněním horšího hodnocení.⁸¹ Matoucí může být případ, kdy vikář byl zároveň farářem některé z menších beneficií uvnitř vikariátu, ve kterémž případě se uvádí doba cestování od onoho farního úřadu.⁸²

3.5.4 *Consignatio*

Tento oddíl mohl být patrně pro vykonavatele církevní správy nejdůležitější, ale objevuje se poprvé až v roce 1831. Poté se až na pár výjimek objevuje každoročně.

Forma oddílu se prakticky nemění, po celou dobu má podobu příkazu s datem termínu. Po roce 1833 má podobu tabulky o odděleném pořadovém čísle, vlastním příkazu a vyřizovatelem pro dodání, a to až do roku 1847, po kterém se zápis navrácí k prostému odstavci.

Postupně dochází k patrnému zjednodušení, po kterém jsou jednotlivé prvky seskupeny podle měsíců bez konkrétního data.

Jedná se o seznam povinností k termínům pro podání hlášení, výpisů a dokumentů biskupské konsistoři, zpočátku jmenovitě určený pro vikáře a školní inspektory. Objevují se zde termíny pro odevzdání takových hlášení, jako jsou např. ohlášky nových potenciálních branců, misie mimo Evropu, očkovací seznamy dětí nebo kopie matrik. Znalost skutečnosti, že takové podklady byly v určitém termínu vyžadovány, mohou sloužit jako podklady pro další speciální bádání.

Rovněž i odevzdávání podkladů pro katalogy kléru mělo své přesně stanovené termíny. Např.:

Consignatio

Relationum certis anni temporibus per Tit. D. D. Vicarios Episcopales foraneos et Scholarum Tractus Inspectores ad Reverendissimum Episcopale Consistorium faciendarum.

---

⁸¹ Např. hornatý terén. Případně jmenuje konkrétní obce farnosti.

⁸² Typicky se pohybuje od jedné do pěti hodin. U vikářova sídla je uvedeno *in loco*.

1. *Quovis Quartali militari cum termino ultimi Januarii, Aprilis, Julii et Octobris circa mutationes Religionis ex ordinationibus ddo. 20. Maji 1815 publ. N. 6. – 21. Sept. 1815 publ. N. 12.*
...
4. *In fine anni termino Decembris, acta Visitationis canonicæ una cum præscripta relatione, relate ad Ordinationes ddo. 19. Maji 1817 N. 813 – 3. Jan. 1822 N. 2605 – 18. April. 1822 N. 800 – 31. Januarii 1822 N. 239 – 10. Junii 1822 N. 1150 – 9. Junii 1828 N. 1409.*
5. ***Cum eodem termino: Catalogus super moribus Cleri.***
6. *Item: Copiæ matricarum vidimatæ.*
7. *Item ...*
8. *Item: Summarium extractus ex libris status animarum.*
9. *Ad initium mensis Septembris consignatio animarum pro Catalogo Cleri.*
... (Katalog 1831)

3.6 Seznam latinských zkratek a pojmů

V následující tabulce je obsažen stručný přehled některých latinských zkratek a pojmů nacházejících se v katalogích kléru.

Zkratka	Latinský text	Překlad
+	<i>Capella publica, in qua Sacrificium Missae celebratur</i>	veřejná kaple, kde se slouží mše svaté
+ arc.	<i>Capella arcensis</i>	zámecká kaple
+ coem.	<i>Capella coemeterialis</i>	kaple hřbitovní
+ condit.	<i>Capella conditiva</i>	kaple s hrobkou
+ pub.	<i>Capella publica</i>	veřejná kaple
±	<i>Coemeterium</i>	hřbitov
⌘⌘	<i>Ecclesia filialis</i>	filiální kostel
⌘⌘ coem.	<i>Ecclesia coemeterialis</i>	kostel hřbitovní
⌘⌘ com	<i>Ecclesia commendata</i>	neobsazený farní kostel
⌘⌘ dec.	<i>Ecclesia decanalis</i>	děkanský kostel
⌘⌘ par.	<i>Ecclesia parochialis</i>	farní kostel
Ac.	<i>acatholici</i>	nekatolíci
Adm.	<i>Administrator</i>	administrátor
antiq. er. / ant. er.	<i>antiquissimae erectionis</i>	nejstaršího povýšení (zřízení)
ao. / ai.	<i>anno, anni</i>	rok, léta
boh.	<i>bohemica</i>	český
c.	<i>catholici</i>	katolíci
C.H.P.	<i>Curator ejusdem Haereditatis</i>	správce dědictví
Cap.	<i>Capellanus</i>	kaplan
Catech.	<i>Catechista</i>	katecheta
Coop.	<i>Cooperator</i>	kooperátor
Cur.	<i>Curatus</i>	farář
D.	<i>Dominus</i>	pán
D. j.	<i>Districtus judicialis</i>	soudní okres
D. p.	<i>Districtus politicus</i>	politický okres
Dec. / dec.	<i>Decanus, decanalis</i>	děkan, děkanský
Dom. qd.	<i>Dominium quondam</i>	dříve panství
em.	<i>emeritus</i>	emeritní
ep. Not.	<i>episcopalis Notarius</i>	biskupský notář

ep. Vic.	<i>episcopalis Vicarius</i>	biskupský vikář
F.	<i>Fundator</i>	zakladatel, dárce
F.H.P.	<i>Fundator Haereditatis Parvulorum</i>	zakladatel / dárce drobného dědictví
Fund. Relig.	<i>Fundus religionis</i>	náboženský fond
germ.	<i>germanica</i>	německý
Gym. / gym.	<i>Gymnasium, gymnasialis</i>	gymnázium, gymnaziální
h.	<i>lege horae distinctiae loci ab Ecclesia parochiali</i>	zákon
H. d.	<i>Hic degunt</i>	zde přebývá
HSJF. / HSJ. Fund. / HSJM.	<i>Haereditatis S. Joan. ad sublevandos Presbyteros Fundator</i>	fundátor odkazu nadaci sv. Jana pro podporu presbyterů
HSJM.	<i>Ejusdem Haereditatis Membrum</i>	člen téhož odkazu
Insp.	<i>Inspector</i>	inspektor
Inst.	<i>Institutum</i>	institut
int.	<i>interimalis</i>	interní
j.	<i>judaici</i>	židé
Lg.	<i>Lingua</i>	jazyk (řeč)
Lg. bg.	<i>Lingua bohémica et germanica, praevalente bohémica</i>	jazyk český a německý, převažuje český
Lg. gb.	<i>Lingua germanica et bohémica, praevalente germanica</i>	jazyk německý a český, převažuje německý
LL.	<i>Loci Beneficio adscripti</i>	místa výše psaného benefícia
Loc. / loc.	<i>Localia, localis</i>	lokálie
M.m.	<i>Membrum</i>	součást
Mor.	<i>Moravus</i>	moravský
n.	<i>natus</i>	narozen
nov. er.	<i>novae erectionis</i>	novějšího povýšení (zřízení)
Num. an.	<i>numerus animarum</i>	počet obyvatel (duší)
numis. jub. hon.: „signo lab. 40 an. fid. p.“	<i>Numismate jubil. honorar.: „signo laboris 40 annorum fideliter peracti“</i>	s čestným vyznamenáním "na znamení že uplynulo 40 let věrné služby"
o.	<i>ordinatus</i>	vysvěcený
O.S.B.	<i>Ordinis S. Benedicti</i>	Řád sv. Benedikta
OO. SS.	<i>Omnium Sanctorum</i>	všech svatých
p.	<i>professus</i>	složení řeholního slibu

P.	<i>Postae officium</i>	úřad
Par. / par.	<i>Parochus, Parochia, parochialis</i>	farář, farnost, farní
Patr.	<i>Patronus</i>	patron
pens.	<i>pensionatus</i>	penzionován
pers.	<i>personalis</i>	osobní
Pleb.	<i>Plebana</i>	fara (budova)
Presb.	<i>Presbyter</i>	presbyter
Presb. sæc.	<i>Presbyter sæcularitas</i>	sekulární presbyter
PSM.	<i>pia societas missionum</i>	Pallotini
s. c.	<i>sine confessioni</i>	bez vyznání
Sac. jub.	<i>Sacerdos jubilatus</i>	kněz jubilant
Sch.	<i>Schola</i>	škola
Sil.	<i>Silesius</i>	slezský
T.	<i>Telegraphus</i>	telegraf
Tf.	<i>Telephon</i>	telefon
tit.	<i>titularis</i>	titulární
u.	<i>utraquisti / uterque</i>	utrakvisté / obojí
v.	<i>vota emissa / vide</i>	zrušené sliby / viz
v. t.	<i>vota temporalia</i>	dočasné sliby

Tabulka 3 – seznam latinských zkratk s latinským zněním a českým překladem (Tretera 2011, Sedláček 2011, Heller 1956), vlastní zpracování

4 Digitalizace

Předchozí popis obsahu záznamů v jednotlivých katalozích naznačil, že se celkově jedná o obrovské soubory dat v řádech desítek až stovek tisíců údajů nejrůznější povahy, jejichž zpracování a případné vyhodnocení by představovalo značné množství práce.

Proto byl učiněn pokus předmětné katalogy kléru Královéhradecké diecéze 19. století zpracovat za využití moderních technologií, jako je například počítačové čtení textu OCR.

Pro tento účel bylo nutné nejprve zdrojový tištěný materiál převést skenováním do digitální podoby, aby je bylo možné následně počítačově zpracovat do výsledné podoby → elektronické databáze.

4.1 Výběr skeneru

Pro potřeby prvotního průzkumu možností digitalizace byl nejprve využit profesionální knižní skener Bookeye na půdě Státního okresního archivu v Hradci Králové, který má řadu dobrých parametrů a je určený přímo pro materiál knižní povahy.

4.1.1 Skener Bookeye® 4 V1A Professional⁸³

- Skener planetární konstrukce určený pro profesionální digitalizaci, optimalizován na materiály knižního charakteru o maximálním rozměru A2.
- Splňuje mezinárodní normy ISO 19264-1 úrovně B a FADGI.
- Rychlý CCD snímač snímá s rozlišením až 600 DPI o barevné hloubce do 24 bitů a hotové skeny zobrazuje na zabudované obrazovce se 4K rozlišením. Osvětlení poskytují zabudované LED.
- Je vybaven OS na jádře Linux a vnitřní paměť pro možnost samostatného fungování bez připojení k počítači.
- Pro snazší a šetrnější manipulaci je vybaven nastavitelnou kolébkou s úhlem do 120 ° a krycí skleněnou deskou, která se ukázala být nepraktickou pro odlesky jiných zdrojů světla uvnitř místnosti.

---

⁸³ (Image Access 2018), obrázek skeneru je v příloze č. 11.

- Pomocí interaktivního operátorského panelu lze nastavit řadu parametrů pro samotné skenování.⁸⁴

Na skeneru Bookeye bohužel nebylo nadále možné nadále pracovat. Druhý skener, CanoScan, byl zapůjčen Diecézním konzervátorským centrem v Hradci Králové do Biskupské knihovny.

Ten vyžaduje připojení k počítači, je univerzálnější, má omezenou velikost, kdy nebylo většinou možné snímat dvě stránky najednou, ale dokáže snímat s vyšším rozlišením a dodávaný software nabízí široké možnosti úprav.

4.1.2 Skener CanoScan 9000F⁸⁵

- Vysoce výkonný plochý stolní skener pro standardní předměty, ale umožňuje i skenování fotografických materiálů.⁸⁶
- Rozměr skenovací desky odpovídá formátu A4. Součástí skeneru jsou i podložky pro 35mm a 60mm kinofilm a fotorámečky 35mm diapozitivů.
- Nabízí skenování CCD čipem o rozlišení až 9 600 DPI pro transparentní a 4 800 DPI pro reflexivní materiály při barevné hloubce až 48 bitů.
- Podsvětlení typu LED.⁸⁷
- Lze použít samostatně připojením k tiskárně nebo faxu, ale nemá vnitřní paměť pro ukládání skenů a samostatně nelze ani upravit parametry.
- Připojením k počítači je možné použít doporučený program MP Navigator EX, kde lze řadu parametrů nastavit.⁸⁸
- Skener komunikuje i s jinými programy, ale ty nepodporují jeho pokročilejší funkce, jako je odstranění zrnitosti, prachu a škrábanců FARE, nebo úprava zaostření.

---

⁸⁴ Rozložení snímků, korekci jasu a kontrastu, výstupní formát, barevný prostor, aj.

⁸⁵ (Šurkala 2019), obrázek skeneru je v příloze č. 12

⁸⁶ Filmy, diapozitivy aj.

⁸⁷ Totéž u horní lampy pro transparentní materiály.

⁸⁸ Velikost, kontrast, barevnost, aj.

4.2 Skenování

Při porovnání výsledků obou použitých skenerů nebyly markantnější rozdíly. Použití skeneru CanoScan bylo podmíněno vnějšími faktory, a nikoliv rozdílem funkcí ani jejich parametry.

Bookeye byl rychlejší, umožňoval dvoustranné snímání a pohodlné ovládání přes nožní pedál. Uživatelské rozhraní bylo subjektivně obtížnější na orientaci. Přítlačná skleněná deska byla pro nepraktičnost a odlesky nevyužita, ale její absencí se proces skenování pouze urychlil.

CanoScan má naproti tomu řadu funkcí pro úpravu obrazu, umožňuje kvalitnější skenování⁸⁹ a přibalený program byl uživatelsky přívětivější na nastavení. Každý pořízený snímek se okamžitě ukládal do dočasné paměti počítače, čímž se zmenšilo riziko chyby při přenosu velkého souboru.

Na druhou stranu bylo skenování pomalejší a vyžadovalo přitlačení knihy k desce, a tím namáhání vazby. Pro každý sken bylo nutné manuálně přiložit knihu k označenému rohu skeneru. Měkkými deskami, nekvalitní vazbou a tenkým papírem mohlo dojít k mírnému pootočení výsledného obrazu.⁹⁰

V nastavení programu MP Navigator EX bylo možné upravit řadu parametrů a vylepšení obrazu, ale využité byly pouze funkce ručního nastavení oblasti skenování, režim snímání odstínů šedé a nastavení tónových křivek pro zvýšení kontrastu.⁹¹

Jako výstupní formát byl zvolen pro svou univerzálnost formát .JPEG s minimálním nastavením komprese pro zachování kvality a s rozlišením 300 DPI a barevnou hloubkou 8 bitů.

Dohromady došlo k naskenování 67 knih. Vznikl tak soubor 5 246 snímků o objemu dat lehce přes 7 GB, který nebyl dále upravován, ale jako zdrojové snímky byly využity pro převod do dokumentu .PDF, které byly nadále zpracovávány.

Samotný průběh skenování je zpodobněn formou diagramu v příloze č. 16.

---

⁸⁹ Ale v obou případech bylo použito rozlišení 300 DPI, které plně vystačuje na textový materiál za přijatelného objemu dat. Navíc u obou je fotorealistický CCD senzor namísto obvyklého skenerového CIS.

⁹⁰ Program má funkci automatického pootočení a rozeznání okrajů s odříznutím, ale ta nebyla z neznámého důvodu funkční.

⁹¹ Viz příloha č. 13.

4.3 Techniky předzpracování snímků (*Preprocessing*)

Pro nejsnazší a nejefektivnější provedení OCR je nutné mít vstupní data, v tomto případě mřížku pixelů, v náležité formě a vhodných parametrech. Nejdůležitější kroky lze shrnout do těchto podskupin, kde každý krok směřuje ke zvýšení efektivity a redukcii objemu zpracovávaných dat.

2) Pořízení digitální kopie snímku.

- Viz předchozí kapitola.

3) Analýza rozvržení a rozvrstvení pro udělení důležitosti jednotlivým částem snímku.⁹²

- Obsah katalogů byl snímán a zpracováván v plném rozsahu pro usnadnění prohlížení badatelům.

4) Grafické úpravy snímku.

a) Barevnost – informace ve stupních šedé nebo ryze černobílé jsou snazší pro následné zpracování.

- Tištěný text schematismů byl černé barvy a bez obrazových příloh, proto byly snímky přímo skenovány už v paletě odstínů šedé pro nižší datovou náročnost.⁹³

b) Jas a kontrast – vhodné pro rozjasnění příliš tmavého snímku a navýšení kontrastu mezi jinak podobnými odstíny a detekci okrajů.⁹⁴

- Tento krok byl vykonán již při skenování. Pozitivním dopadem upravení tónové křivky pro vysoký kontrast bylo mj. snížení šumu způsobeným jemnými odchylkami barvy starého papíru a nekvalitním tiskem.

5) Kontrola snímků a náprava chyb – přepočítání počtu snímků a porovnání s počtem stran, prohlédnutí snímků kvůli chybám v přenosu, špatném otočení nebo oříznutí.

---

⁹² Např. pro často opakované šablony, jako je tomu u formulářů, lze vynechat řadu nedůležitých částí, jejichž vyhodnocování by bylo zbytečnou výpočetní zátěží.

⁹³ Černobílá paleta by objem dat snížila výrazněji, ale také stírala drobné rozdíly mezi písmem, tiskovými chybami a ozdobnými prvky. Obzvlášť u mladších, honosnějších, schematismů by tak snižovala kvalitu obsažené informace, což by bylo pro proces OCR značně kontraproduktivní.

⁹⁴ Viz příloha č. 17.

4.4 OCR

Jedná se o softwarový proces,⁹⁵ při kterém dojde k analyzování digitálního snímku za účelem rozpoznání jednotlivých znaků a následně jejich přiřazení k snímku do dokumentu (např. .PDF) nebo případně vytvoření samostatného textového souboru.

Zpočátku vývoje této technologie bylo možné vyhledávání a rozeznávání pomocí předem stanovených pevných šablon, což neumožňovalo použití na ručně psané dokumenty ani starší tisky. Dnes již pokročila mnohem dál, ale ručně psané písmo se pro jeho rozmanitost dá standardizovat pouze do jisté míry a v této práci bylo při jeho čtení dosaženo zanedbatelných úspěchů.⁹⁶

Tištěné písmo nebylo zcela ideální. Některé tisky byly nekvalitní a na jiných se podepsal čas a opotřebování, ale jeho celková kvalita se zdála být dostatečná pro provedení automatizovaného OCR.

Kromě softwaru MP Navigator EX od společnosti Cannon užitého při samotném skenování a částečně předzpracování, bylo pro OCR nutné využít dalších programů pro následné zpracování.

Po průzkumu a krátkém vyzkoušení byly vybrány tři programy pro podrobnější ověření.

4.4.1 Adobe Acrobat Pro DC⁹⁷

Dostupné z: <https://acrobat.adobe.com/cz/cs/acrobat/acrobat-pro.html>

Společnost Adobe v devadesátých letech dvacátého století vyvinula svůj proprietární dokumentový formát PDF, který se stal mezinárodní normou pro archivování dokumentů.⁹⁸

Univerzálním prohlížečem PDF je od téže společnosti program Adobe Acrobat, který v pokročilejší placené verzi Pro DC zahrnuje dodatečné možnosti včetně vytváření a úprav dokumentů, a také OCR.

---

⁹⁵ Analogický, avšak ve většině oblastí stále výrazně podřadnější, schopnosti lidského čtení.

⁹⁶ Ručně psaným písmem se zabývá několik mezinárodních spolků, jako např. IWFHR nebo ICDAR, které ve spojení s novými technologiemi přináší využitelná řešení. (Mj. neuronové sítě a AI.)

⁹⁷ (Adobe Inc. 2020)

⁹⁸ ISO/IEC 29500

V práci byl tento program využit pro převod skenů JPEG do PDF a následnou hromadnou komprimaci vhodnou pro internetové prohlížení, zatímco funkce OCR se prokázala pro tento typ materiálu jako méně vhodná.

Adobe Acrobat Pro DC využívá pro OCR slovníky předdefinovaných jazyků, pročež v textu pátrá po souvislostech a snaží se řídit obsahem. Bohužel však neobsahuje latinský slovník, a kterýkoliv jiný nevyhnutelně prováděl chybná rozeznání.

Proofreading je snadný díky možnosti editace přímo v náhledu .PDF, ale zároveň tím prolínání snímku se zvýrazněným průhledným

Použitá verze byla 2020.006.20042 v časově omezené *Trial* verzi.

4.4.2 Kofax OmniPage Ultimate⁹⁹

Dostupné z: <https://www.kofax.com/Products/OmniPage/ultimate>

Jedná se o profesionální program určený primárně nejen pro OCR, ale lze ho použít už ve fázi samotného skenování. Zahrnuje řadu nastavitelných parametrů a nabízí převod textu včetně formátování do dokumentu vlastního formátu .OPD.

Kromě toho obsahuje vestavěný editor textu i obrázků s jednoduššími i pokročilejšími nástroji a snadno si poradí i s prohlížením a převáděním PDF.

Pro začátečníky i pokročilejší nabízí tzv. „*Workflows*“ – jakési přednastavené procedury pro konkrétní úkon,¹⁰⁰ které je možné upravovat nebo vytvářet zcela nové a mohou být sdíleny více uživateli najednou pro rozdělení práce.

Obsahuje řadu slovníků (včetně latiny) a také napojením na slovníky v Microsoft Office a s možností nahráním vlastních, uživatelem vytvořených, které jsou použitelné pro samotné OCR, ale rovněž i pro následný *proofreading*, kde uživatel může procházet jednotlivá slova a jsou mu nabízeny pravděpodobné doporučené alternativy, umístění daného slova na stránce a náhled na původní sken s označenou oblastí slova.

Použitá verze 19.2 v časově omezené *Trial* verzi.

---

⁹⁹ (KOFAX Inc. 2020)

¹⁰⁰ Např.: obrázek do MS Excel, PDF na soubor pro hlasové čtení atd.

4.4.3 gImageReader¹⁰¹

Dostupné z: <https://sourceforge.net/projects/gImagereader/>

Freeware program pracující na enginu Tesseract, který byl původně vyvinut již v osmdesátých letech společností Hewlett-Packard, ale byl později zveřejněn jako *opensource* software a do současné doby pokračuje jeho vývoj pod taktovkou společnosti Google.

Program nabízí uživatelsky přívětivější nadstavbu grafického rozhraní namísto původního příkazového řádku. Zdrojové soubory mohou být PDF dokumenty i obrázky, které je možné brát přímo ze skeneru.

Nabízí automatické rozvržení celého snímku, nebo pouze rozeznávání v označených oblastech, případně pevné stanovení počtu sloupců apod.

Lze nahrát sadu slovníků, které jsou využity při OCR procesu a případně i jako následný *spellcheck*.

Ihned pro provedení OCR nabízí *proofreading* s korekcí, kdy uživatel vidí přehledně vedle sebe původní obrázek a přečtený text. Výsledky OCR lze exportovat ve formě prostého textu nebo také .PDF dokumentu.

Použitá verze 3.3.1 a program je volně přístupný pod *freeware* licenci.

4.4.4 Porovnání OCR programů

Jak bylo popsáno výše, došlo z důvodu komplexní povahy skenovaného materiálu k vyzkoušení programů, Adobe Acrobat Pro DC, OmniPage Ultimate a gImageReader, pro strojové čtení textu, který je latinský,¹⁰² plný zkratk, latinizovaných křestních i místních českých a německých jmen, často nižší kvality tisku, případně s vybledlým a jinak poškozeným obsahem z důvodu stáří či opotřebování užíváním.

Pro porovnání účinnosti jednotlivých programů byla provedena jednoduchá sonda na dvou vybraných vzorcích.

---

¹⁰¹ (Mani 2020)

¹⁰² Navíc specifické církevní povahy, která se může lišit od obecné latiny, a se specifickou slovní zásobou.

1. Nejstarší text

- První strana nejstaršího skenovaného Katalogu 1796.
- Na stránce je oddíl *Syllabus Mortuorum*, ve kterém se jednak hojně vyskytují křestní i místní jména, dále vykazoval známky opotřebení a text je zde řazen to typických těsně semknutých odstavců, přičemž je řada slov na konci řádku rozdělena spojovníkem.

2. Typický text

- Strana č. 79 (snímek 65) Katalogu 1830.
- Na stránce je oddíl *Index Locorum et Beneficiorum*, který je typickým čistě tabulkovým zápisem s linkováním jednotlivých sloupců.
- Je zde dost místních jmen, s delšími z nich rozdělených spojovníkem na další řádek, a dále vlastní jména patronů. Oproti první sondě je zde vysoká kvalita tisku, jasně členěný obsah a minimum rušivých prvků.

Locus Beneficii	Nr. ani-mar.	Lingua	Districtus seu Circulus	Dominium	Patronus	P.	N.
<i>Lit. R.</i>							
Radborzium	1025	boh.	Czaslav.	Radborz	D. A. Kracžmer	28	17
Radhofchtium	1243	boh.	Chrudim.	Chraustovitz	P. Thurnet Taxis	22	9
Radimium	2437	boh.	N. Bidežov	Radim	P. Trautmannsd.	17	19
Ranna	3507	boh.	Chrudim.	Richenburg	P. Thurn & Taxis	26	11
Rauna	2298	boh.	Chrudim.	Pardubitz	Cæs. Majest.	25	12
Reginahradecium	4564	boh.	Reginahr.	Königgratz	Cæs. Majest.	8	1
Regiomiestecium	2245	boh.	N. Bidežov.	Dimokur	Com. Colloredo	19	17
Richenburga	2781	boh.	Chrudim.	Richenburg	P. Thurn & Taxis	26	12
Richnovium	5440	boh.	Regina hr.	Reichenau	C. Fr. Kolowrat	12	2

Obrázek 69 – ukázky stran pro vyzkoušení a porovnání OCR jednotlivých programů, vlastní zpracování

Nastavení a porovnání

Výstup všech tří programů lze pro porovnání nalézt na konci práce v přílohách č. 20 pro sondu textu z r. 1796 a č. 21 pro sondu textu z r. 1830.¹⁰³

Zkoumaný text byl nejprve ručně přepsán jakožto kontrolní vzorek, se kterým budou ostatní výstupy porovnávány.

¹⁰³ Text je tam pouze s lehkými úpravami ve formátování pro přiblížení se k předloze a lepší čitelnost, ale obsahově zůstává nepozměněn.

Následně došlo k provedení OCR v jednotlivých programech a výslednému porovnání. Zde jsou upravené parametry, které v programech nebyly v základu přednastavené:

- **AAPD** – všechny stránky, jazyk angličtina (UK), kvalita 300 DPI, upravitelný text a obrazy
- **OPU** – automatické rozvržení, slovník Microsoft Office, jazyky v dokumentu čeština a latina, optimalizovat proces pro přesnost, dodatečné znaky (æ, œ), vybrat všechny stránky, export do PDF
- **gIR** – rozeznat jazyk latina (lat), automatické rozvržení, všechny stránky, export do .PDF s obrázky a neviditelnou vrstvou textu, odstíny šedé

Vlastní porovnání bylo provedeno pomocí webové aplikace Compare Text Online.¹⁰⁴ Ta je zdarma, volně přístupná a snadná na použití. Umožňuje porovnat dva texty, které lze nahrát v souborech, zvýrazňuje rozdíly mezi nimi a ve výsledcích neporovnává pouze celkovou procentuální shodu ve znacích, ale také tzv. Levenshteinovu vzdálenost, jakožto i přesný počet shodných a rozdílných znaků.

Levenshteinova vzdálenost popisuje rozdílnost dvou textových řetězců a používá se velmi často právě za účelem OCR. Sofistikovaný matematický algoritmus dává ve výsledku číselnou hodnotu, kterou lze zjednodušeně popsat jako nejmenší potřebný počet kroků pro přepsání textu do přesné podoby vzoru.¹⁰⁵

Text ze všech čtyř zdrojů byl konvertován na prostý text s příponou .TXT a odebráním veškerých mezer přetvořen na jeden dlouhý spojitý textový řetězec.

Tudíž byla zkoumána samotná přesnost určení jednotlivých znaků, neboť programy měly různé přístupy pro vyplňování prázdného prostoru a rozdíl při použití tabulátoru a mezer by výrazně ovlivnil výsledky.¹⁰⁶

---

¹⁰⁴ Přístupné zde: <https://countwordsfree.com/comparetexts>

¹⁰⁵ Čím vyšší číslo, tím časově náročnější oprava.

¹⁰⁶ Existuje vícero způsobů výpočtu, kdy záleží na stanovených pravidlech, např. jestli je možné přepsání znaku v jednom kroku, nebo umožňuje pouze ve dvou krocích vymazat a vložit nový znaku atd.

Použitý model považuje vkládání, záměnu i mazání znaků jako platné operace, čímž se nejvíce blíží počítačovému psaní.

Výsledky a zhodnocení programů

Výsledky procentuální shody a Levenshteinovy vzdálenosti shrnuje tabulka č. 4:

	Adobe Acrobat Pro DC		OmniPage Ultimate		gImageReader	
	% shody	Levenshteinova vzdálenost	% shody	Levenshteinova vzdálenost	% shody	Levenshteinova vzdálenost
1796	72,9 %	108	83,5 %	59	83,3 %	59
1830	74,4 %	107	82,4 %	80	86,8 %	55

Tabulka 4 – porovnání shody exportovaných výsledků OCR tří programů vůči kontrolnímu vlastnoručnímu přepisu, které měl v obou případech rozsah vzorku 600 znaků; barevně jsou odlišené zlatě nejlepší, šedě druhé a červeně třetí výsledky v pořadí, vlastní zpracování

- **AAPD** – shledán jako nejrychlejší a nejjednodušší na používání, české prostředí
  - absence latinského slovníku se podepsala na výsledcích OCR, které jsou ze tří testovaných programů nejméně přesné
  - *proofreading* je rovněž ochuzen o slovník a korekce textu byla obtížnější
  - tento program byl nejcitlivější, snažil se rozeznat znaky i v okrasných prvcích textu, šmouhách a skvrnách
- **OPU** – sofistikované rozhraní bylo nejsložitější na počáteční orientaci, ale nabízí nejvíc funkcí a nastavovatelných parametrů
  - program pouze v angličtině
  - možnost přidání vlastního slovníku nebo využití nainstalovaných slovníků v rámci Microsoft Office pro snadný *proofreading* a korekci textu
  - obsahuje velké množství jazykových sad pro rozpoznání textu včetně češtiny a latiny¹⁰⁷
  - v přesnosti se umístil velmi těsně na druhém místě
  - nejlépe z testovaných programů napodoboval formátování zdroje, včetně vytvoření tabulky
- **gIR** – jednoduché prostředí v angličtině s nejmenším počtem funkcí a nastavovatelných parametrů
  - program pouze v angličtině
  - výpočetně nejnáročnější
  - nejpřesnější výsledky OCR, poradil si také s ligaturami a dlouhým s
  - s obtížemi napodobuje zdrojové formátování, problémové byly například linie v tabulce
  - umožňuje vkládání vlastních jazykových sad se slovníky, v základu rozeznává pouze angličtinu, ale na svých stránkách nabízí řadu uživatelsky vytvořených sad včetně latiny

---

¹⁰⁷ Přesněji bohužel nejsou specifikovány a obzvlášť u latiny byla nedostatečná slovní zásoba.

Ani v jednom případě se program pro OCR neosvědčil natolik, aby bylo možné přejít k automatizované tvorbě databáze. Chybovost kolem 15 % je pro takový text velmi dobrým výsledkem, ale tento přístup by vyžadoval náročnou manuální korekci, nehledě na potřebu rozdělení do sloupců.

Pro nejlepší výsledky a *freeware* licenci byl zvolen program **gImageReader** pro provedení OCR i na ostatních zbývajících ročnících pro účely fulltextového vyhledávání pro usnadnění práce badatelům při online prohlížení, zatímco databáze bude muset být vytvořena ze značné části ručně.

Vypozorované skupiny s častou vnitřní záměnou znaků:

- S X O 0 3 6 9 8
- H I I K X R
- c o e a &
- in ir rn æ œ n u ii rr
- 0 O Q
- L I 1 T J
- b h k lr lc
- d cl il sl
- f¹⁰⁸ f i l l k
- f £ L

---

¹⁰⁸ Dlouhé s.

4.5 Tvorba databáze

Po předchozím průzkumu bylo pro ověření tohoto postupu v první databázi zvoleno pět ročníků, a to roky 1801-1806.¹⁰⁹ Dá se očekávat, že počátek století byl naplněn mnoha změnami vzniklými za panování Josefa II., které nemohly být implementovány okamžitě, a zároveň probíhalo složité období počátku Napoleonských válek.

Ve vybraných ročnících je největší podíl informací obsažen v oddíle *Catalogus Personarum* a na ostatní se proto nebylo nutné soustředit.

Pro svou univerzálnost a dostupnost byl pro výpis dat zvolen program Microsoft Excel.¹¹⁰ Nejprve byla vytvořena jednoduchá předloha, viz následující tabulka č. 5:

prijmeni	jmeno	pozn	funkce	misto	narozen	sveceni	prislusnost	districtus	vic	strana	rok
----------	-------	------	--------	-------	---------	---------	-------------	------------	-----	--------	-----

Tabulka 5 – předloha databáze s názvy jednotlivých sloupců, vlastní zpracování

- prijmeni – příjmení duchovního
- jmeno – křestní jméno duchovního
- pozn – dodatečné informace, například další úřad nebo příslušnost k řeholnímu kléru
- funkce – nejčastěji cur., cap., coop., cat., adm. a dec.
- místo – místo působení duchovního
- narozen – místo narození
- sveceni – rok svěcení duchovního
- prislusnost – značka kraje (A-D) a vikariátu (1-23)
- districtus – přiřazený kraj ke značce
- vic – přiřazený vikariát ke značce
- strana – číslo strany v .PDF dokumentu se zápisem
- rok – rok schematismu se zápisem

---

¹⁰⁹ Schází ročník 1805.

¹¹⁰ Součástí balíku MS Office Professional Plus 2016. Velmi se pro urychlení práce osvědčila jeho funkce napovídání již existujících hodnot sloupce.

Jednotlivé zápisy byly ručně přepisovány do tabulky, přičemž na každý rok spadalo okolo 700 zápisů (jmen). Typicky česká křestní jména byla počestěna, a stejně tak i příjmení.

Místa působiště byla navíc převáděna do současného názvu. K jejich dohledání se prokázala jako užitečná především mapa diecéze z roku 1889,¹¹¹ samotné mladší schematismy s modernějšími názvy a také kniha Františka Palackého Popis Království Českého z roku 1843.¹¹²

4.5.1 Zjištění a poznatky z vytvořené databáze

Předpokládaná hypotéza byla, že v církevním prostředí, kde bylo duchovním výslovně doporučováno¹¹³ setrvat po celý život na jednom beneficiu, nebude příliš změn. V návaznosti na takové zjištění by bylo možné výrazně omezit objem práce potřebné ke zpracování, když by se vycházelo z předchozího ročníku s malým počtem úprav záznamů, převážně způsobeným malým počtem přesunů a několika zemřelých¹¹⁴ či nově příchozích.¹¹⁵

Při zpracování se však došlo k překvapivému zjištění. Za jeden rok došlo ke změně v průměru kolem 140 zápisů, což odpovídá zhruba 20 %. Rozlišován byl počet přesunů mezi beneficií, počet úprav informací (tataž osoba a stejné působiště), počet odebrání a přidání záznamů. Konkrétní čísla zaznamenaných případů obsahuje tabulka č. 6.

Ročník	Změny od předchozího roku				Celkový počet osob
	Počet přesunů mezi beneficií	Počet úprav informací	Počet odebraných osob	Počet přidanych osob	
1801	/	/	/	/	721
1802	43	29	21	48	719
1803	39	24	34	27	724
1804	46	5	39	38	732
1806	85	83	78	75	733

Tabulka 6 – přehled jednotlivých druhů zaznamenaných změn v jednotlivých schematismech, vlastní zpracování

¹¹¹ Viz příloha č. 15.

¹¹² Palacký (1804)

¹¹³ (Borový 1879, s. 141 a násl.)

¹¹⁴ Kteří jsou zvláště jmenováni v oddíle *Syllabus Mortuorum*.

¹¹⁵ U kterých by ve většině případů byl předešlý rok rokem svěcení.

Velký nárůst v počtu úprav mezi roky 1804 a 1806 může být patrně způsoben chybějícím ročníkem, kromě úprav informací, kde je nárůst způsoben zejména odlišným způsobem zapisování řeholníků působících ve správě, kdy z původního názvu konkrétního řádu a kláštera se často objevuje pouze obecný termín „*Presb. saecularisat.*“

Přechylování příjmení.

- Např. u Vojtěcha Zelinky/Zelenky, v obou případech (1803 a 1804) kaplan v Brandýse nad Orlicí a vysvěcen r. 1801.

Změna křestního jména.

- Např. u Vojtěcha / Alberta Maywalda, v obou případech řádu sv. Františka, a vysvěcen r. 1789, pouze r. 1801 kooperátor ve Vítkovicích a r. 1802 lokalista v Sendražicích.

Změna místa narození

- Např. u Františka Šindlera. Zde se může jednat o dvě rozdílné osoby, ale v obou případech je totožný rok svěcení a jedná se o jediného duchovního tohoto příjmení.
  - o R. 1801: lokalista v Javorníku, narozen v Rychnově nad Kněžnou, svěcení r. 1797, A4 (Rychnovský vikariát).
  - o Zbylé ročníky uvádí: farář v Žamberku, narozen v Borohrádku, svěcení r. 1797, A3 (Nekořský vikariát).

Chybná značka kraje a vikariátu

- Např. František Bičičtš, farář Dolní Kalné nar. v Hořicích, svěcen r. 1766, má v roce 1803 chybně uvedenou značku B6.
  - o Šestý je vikariát Trutnov, který se ale nachází v kraje královéhradeckém (A), a navíc Dolní Kalná spadá do vikariátu Vrchlabí (B8).
  - o V předchozích dvou ročnících farnost Dolní Kalná rovněž náležela k Vrchlabí, pouze s rozdílnou značkou B7.

Administrátor farářem

- Např. František Adamec byl v letech 1801-1803 administrátorem ve Viklanticích a po roce 1804 je tam již veden jako farář.

Jedním z kritérií při konkursu na nového faráře byla také znalost místa, což může logicky zvýhodňovat duchovní pocházející z dané oblasti, což bylo samozřejmě podporováno.¹¹⁶ I v rámci této práce bylo zjištěno několik případů, že duchovní působil přímo v místě svého bydliště, nebo alespoň poblíž.

Také byl zaznamenán značný pohyb duchovních, ale přesto se podstatná část přesunů odehrávala uvnitř hranic stejného vikariátu, nebo alespoň kraje.

Byť byla zpracovaná sonda o širí pouhých šesti let, přinesla mnoho zajímavých údajů a poznatků, které jistě poukazují na přínos, jakým by bylo zpracování celého 19. století, které bohužel nebylo z kapacitních důvodů v současné době možné.

4.5.2 Převod do jazyka SQL a vznik relační databáze

Po kontrole, očištění a spojení stávajících pěti tabulek byl soubor nejprve exportován do nejuniverzálnější formy databáze .CSV, ze které byl převeden do příkazů v jazyce SQL pro vytvoření a vyplnění databáze.¹¹⁷

Tento skript byl použit pro vytvoření databáze MySQL na univerzitním serveru EDU, který umožňuje její správu a prohlížení pomocí nástroje phpMyAdmin, a navíc je součástí webového serveru Apache, což bylo ideální pro vytvoření webové aplikace umožňující prohlížení záznamů z databázi.

Jedinou úpravou relační databáze bylo přidání sloupce „id_zaznamu“ s funkcí automaticky se zvyšující hodnoty a její označení za primární klíč.¹¹⁸

Celkový počet záznamů v databázi je 3 644, ale v této podobě není využitelná pro zveřejnění badatelům. Proto bylo dalším krokem vytvoření webové aplikace pro prohlížení a hledání v záznamech.

---

¹¹⁶ (Borový 1879, s. 142)

¹¹⁷ Kompletní kód je k prohlížení v souboru přílohy nazvaném „databáze.sql.“

¹¹⁸ Výsledná struktura databáze je zobrazena na přílohách č. 22 a 23.

4.6 Webová aplikace

Databáze měla být již zpočátku určená pro zveřejnění širokému spektru badatelů. Původní záměr byl využít existujícího databázového serveru spravovaným IT oddělením Královéhradeckého biskupství, ale kvůli mimořádné situaci bylo rozhodnuto o vytvoření vlastní webové aplikace na univerzitním serveru.

Zamýšlené možnosti prohlížení byly jednak přímý výpis dat z databáze po zadání kritérií, jako například příjmení či místo působiště, a potom také samotné prohlížení schematismů v podobě PDF.

Navržená jednoduchá struktura byla následně vytvořena na této webové adrese:

<http://edu.uhk.cz/~zemanji2/schematismy/index.php>

4.6.1 Použité technologie

Aplikace byla vytvořena pomocí nejnovějších revizí jazyků HTML5, PHP a CSS3. Upravená základní struktura a styly byly převzaty z *freeware* bootstrapu Delicious od BootstrapMade,¹¹⁹ který je určen pro statický web, ale jeho následným upravením a zapojením jazyka PHP vznikl dynamický web reagující na kritéria zadaná uživatelem pro vyhledávání v databázi MySQL.

HTML5¹²⁰

Jedná se o počítačový programovací jazyk určený pro tvorbu webových stránek. První verze byla zveřejněna r. 1993 a dodnes je spravován společností W3C, která jej udržuje a vyvíjí podle současných technologických možností a trendů.¹²¹

Je založen na značkách (tagy) pro vnitřní strukturu a styl obsahu a odkazech pro volné nelineární prohlížení webových stránek. Samotný kód je čistý text s příponou .HTML. Webové prohlížeče následně tento kód dešifrují a zobrazí již členěný formátovaný text, ale originální kód si může uživatel zobrazit také.

---

¹¹⁹ K nahlédnutí zde: <https://bootstrapmade.com/delicious-free-restaurant-bootstrap-theme/>

¹²⁰ (Shannon 2020)

¹²¹ Nejnovější verze 5.2 byla zveřejněna 14. prosince 2017.

Značky jsou v kódu odděleny od obyčejného textu pomocí znaků „<“ a „>“ a při zobrazení výsledné stránky již nejsou vidět. Existují párové, které ovlivňují obsah mezi nimi, i nepárové značky.

PHP¹²²

Je počítačový programovací jazyk na straně serveru, určený především pro webové stránky. Je průběžně aktualizován a dále aktivně vyvíjen. (Poslední verze k dnešnímu datu je 7.4.8 z 9. července 2020)

Na rozdíl od statických stránek umožňuje dynamicky se měnící a interaktivní obsah, který se řídí podle uživatele a je zpracováván již webovým serverem, a nemusí být nadále zpracován prohlížečem. Tím je zároveň zajištěno, že se návštěvník nedostane ke zdrojovému kódu, ale pouze ke kódu zobrazené stránky v HTML.

Podobně jako jazyk HTML má PHP kód podobu čistého textu a často je vnořen do existujícího HTML kódu, od kterého je oddělen značkami „<?php“ a „?>“. Jazyk je „open source“ a podporuje připojení uživatelských rozšíření a knihoven. Často je používán ve spojení s databázovým serverem MySQL a webovým serverem Apache.

CSS3¹²³

Je popisovacím jazykem určeným především jako rozšíření jazyka HTML. Byl vyvinut společností W3C pro usnadnění formátování textu pomocí zástupných značek a oddělení strukturního kódu s vlastním obsahem od stylů formátování do samostatného souboru, který může sdílet více stránek najednou.

Vybraná značka nebo prvek HTML (nebo pro specifikovanou kombinaci s dědičností) má formátování deklarované v prostoru ohraničeném závorkami „{“ a „}“.

Bootstrap¹²⁴

Open source kód se šablonou pro tvorbu webových stránek s předem nastavenými parametry, formátováním, knihovnami jQuery aj. pro usnadnění programování v HTML, CSS a JavaScriptu. (V současné době je poslední verze 4.5 z 12. května 2020)

---

¹²² (Griffin 2020)

¹²³ (Andrew 2020)

¹²⁴ (WP Amelia 2020)

Nabízí responzivní design, přednastavené prvky obsahu, formátování, layout a další funkcionality, které umožňují vývojáři, aby se zaměřil pouze na obsah stránek bez nutnosti znalostí jazyků HTML a CSS. Existuje množství upravených verzí i jiných zcela samostatných šablon.

MySQL¹²⁵

Je open source systém relačně orientované databáze založené na deklarativním jazyku SQL. Data jsou uložena na serveru, odkud probíhá komunikace s uživatelem. Jednotlivé oddělené tabulky v databázi jsou relačně spojeny pomocí unikátních klíčů (UID, nejčastěji pořadové číslo záznamu). Dnes vyvíjen společností Oracle. (Poslední verze je 8.0.19 ze 13. května 2020)

Jedná se o relační databázi, a funguje tedy na principu ACID:

- Nedělitelnost – Každý příkaz tvoří nedělitelný celek. (V případě chybné části příkazu se databáze navrátí do původního stavu.)
- Validita – Žádná operace s databází nemá vliv na její funkčnost. Příkazy, které by ji mohly narušit, nemohou být vykonány.
- Izolace – Při větším množství příkazů se vykonávají postupně a nedochází tak k zahlcení, ani nejsou příkazy mezi sebou navzájem ovlivňovány.
- Trvanlivost – Data obsažená v databázi jsou v každý okamžik uložena na trvanlivém úložišti a nehrozí tak jejich ztráta při poruše systému. (Např. odpojení serveru od proudu.)

4.6.2 Propojení s databází

Propojení bylo docíleno jednoduchým PHP skriptem:

```
<?php
    require_once('Db.php');
    Db::connect('host', 'databáze', 'uživatel', 'heslo');
?>
```

---

¹²⁵ (Jackson 2020)

“Db.php” je databázový wrapper, který zajišťuje samotnou komunikaci s databází a obsahuje definici konkrétních příkazů. Tento je volně dostupný a šiřitelný jako zdrojový kód a jsoučástí tutoriálů na programátorské sociální síti: <https://www.itnetwork.cz/>

4.6.3 Prohlížení záznamů databáze

Zadání uživatelských parametrů pro vyhledávání záznamů v databázi je umožněno využitím formulářů. Pro usnadnění uživateli kontextová nabídka (párový tag „datalist“ nebo „select“) nabízí nejbližší existující hodnoty (párový tag „option“). Formulář uzavírá potvrzovací tlačítko (input type=“submit“) pro vykonání dotazu.

```
<form method="post">
  <label for="odRok">Od </label>
  <select name="odRok">
    <option value="1801" selected>1801</option>
    <option value="1802">1802</option>
    <option value="1803">1803</option>
    <option value="1804">1804</option>
    <option value="1806">1806</option>
  </select>

  <label for="doRok">do </label>
  <select name="doRok">
    <option value="1801">1801</option>
    <option value="1802">1802</option>
    <option value="1803">1803</option>
    <option value="1804">1804</option>
    <option value="1806" selected>1806</option>
  </select><br />
```

Nejprve může uživatel omezit dotaz pomocí výběru období.

Obrázek 70 – formulář pro výběr období, vlastní zpracování

Následně volí ze tří možností. Vyhledávat podle příjmení, vyhledávat podle místa a vyhledávat pomocí vikariátu. Příjmení a místo mají obdobný kód:

```
Příjmení:<br />
<input type="text" list="seznprijm" name="prijmeni" /><br />
<datalist id="seznprijm">
  <option>Adamec</option>
  ...
  <option>Žďárský</option>
</datalist>
```

```
<input name="1" type="submit" value="Hledat podle příjmení" />
</form>
```

Vlastní zadávání příjmení bylo původně upraveno funkcí Soundex, která na základě zvukové podobnosti hlásek různých písmen vyhledává nejenom zadané příjmení, ale také ty podobně znějící začínající stejným písmenem. Bohužel se příliš pro české prostředí neosvědčila,¹²⁶ a proto bylo raději ponecháno přesné vyhledávání zadaného příkazu, pouze s nápovědou existujících hodnot.

Použitím potvrzovacího tlačítka se splní podmínka pro vykonání úseku PHP skriptu, který vykoná obsažený SQL dotaz v připojené databázi. V tomto případě zobrazím příkazem SELECT stanovené sloupce z tabulka „jedna“ s podmínkou, že hotnota příjmení zadaná formuláři odpovídá danému záznamu.

Příkazem „echo“ se nejprve vytiskne první řádek tabulky s názvy jednotlivých sloupců.

```
<?php
if ($_POST['1']) {
    $pripojeni = Db::queryAll(
        SELECT prijmeni, jmeno, pozn, funkce, misto, narozen, sveceni,
        prislusnost, districtus, vic, rok, strana
        FROM jedna
        WHERE prijmeni=(?) AND rok>=(?) AND rok<=(?)
    , $_POST['prijmeni'], $_POST['odRok'], $_POST['doRok']));

    echo('<table border="1"><tr> <th>příjmení</th> <th>jméno</th>
<th>pozn.</th> <th>funkce</th> <th>místo</th> <th>místo narození-</th>
<th>rok svěcení-</th> <th>značka</th> <th>kraj</th> <th>vikariát</th>
<th>rok</th> <th>str.</th> </tr>');
}
```

Pro vypsaní více záznamů následuje v PHP skriptu funkce “foreach,” která vypíše každý záznam pomocí funkce „echo” každou hodnotu zvlášť do vlastního sloupce tabulky (párové tagy „tr“ označují řádek, „td“ buňku a „th“ buňku hlavičky).

```
foreach ($pripojeni as $p) {
    echo('<tr><td>' . htmlspecialchars($p['prijmeni']));
    echo('</td><td>' . htmlspecialchars($p['jmeno']));
    echo('</td><td>' . htmlspecialchars($p['pozn']));
    echo('</td><td>' . htmlspecialchars($p['funkce']));
    echo('</td><td>' . htmlspecialchars($p['misto']));
}
```

---

¹²⁶ Problémová byla česká i německá diakritická znaménka. S čistě latinsky psanými příjmeními byly výsledky lepší, ale přeci jenom nedosahovaly úrovně úspěšnosti jako na anglických příjmeních a jménech.

```

echo('</td><td>' . htmlspecialchars($p['narozeni']);
echo('</td><td>' . htmlspecialchars($p['sveceni']);
echo('</td><td>' . htmlspecialchars($p['prislusnost']);
echo('</td><td>' . htmlspecialchars($p['districtus']);
echo('</td><td>' . htmlspecialchars($p['vic']);
echo('</td><td>' . htmlspecialchars($p['rok']));

```

Pro poslední sloupec tabulky, obsahující stránku se záznamem, se vkládá pomocí párového tagu “a” odkaz na externě uložený dokument. Podle jednotlivých roků se přiřadí správný odkaz na dokument a uloží do proměnné „\$link.“ Celý odkaz je nakonec složen dohromady z jednotlivých stringů a přiřazen k číslu stránky čtenému z databáze.

```

$sendlink="">;
switch ($p['rok']) {
  case 1801:
    $link='<a
    href="https://drive.google.com/uc?export=view&id=1QC
    xXXAnMt5yzXuFY18P8nYUF4TvFIUph#page="';
    break;
  case 1802:
    $link='<a
    href="https://drive.google.com/uc?export=view&id=1ifgg
    wKJU_3AbKy52wiOmI7yHe6SQXgkW#page="';
    break;
  case 1803:
    $link='<a
    href="https://drive.google.com/uc?export=view&id=1c62
    6sRr2K82FhmIaxkKv_jgBooC2DCAg#page="';
    break;
  case 1804:
    $link='<a
    href="https://drive.google.com/uc?export=view&id=1sie7
    rV4D6NNKh56AvMnhE4XYK258R8Yc#page="';
    break;
  case 1806:
    $link='<a
    href="https://drive.google.com/uc?export=view&id=1LF1
    3INwBuh24YhYd3CSYq6B5jGPZ9OYm#page="';
    break;
}
echo('</td><td>' . $link . htmlspecialchars($p['strana']) . $sendlink
. htmlspecialchars($p['strana']) . '🔍 </a>');
echo('</td></tr>');
}echo "</table>";
}

```


Obdobným způsobem je také zpracován formulář pro vyhledávání pomocí místa působnosti, kde je SQL dotaz směřován na podmínku „WHERE místo=?“. Na následujícím obrázku č. 71 je ukázka zadávání i s nápovědou hodnot.

Obrázek 71 – formuláře pro vyhledávání pomocí příjmení a místa, vlastní zpracování

Rozdílný přístup byl zvolen pro vyhledávání pomocí vikariátu, kterých je pouze 23, a proto si uživatel může pouze vybrat z kontextuální nabídky, ale struktura PHP kódu je obdobná jako u předchozích možností, viz kód a obr. č. 72.

```
<form method="post">
    Vikariát:<br />
    <select name="prislusnost">
        <option value=" Hradec Králové ">Hradec Králové</option>
        ...
        <option value=" Žleby ">Žleby</option>
    </select><br />
    <input name="3" type="submit" value="Hledat podle vikariátu"/>
</form><br />
```

Obrázek 72 – formulář pro vyhledávání pomocí vikariátu, vlastní zpracování

```
<?php
    if ($_POST['3']) {
        $pokus = Db::queryAll(
            SELECT prijmeni, jmeno, pozn, funkce, misto, narozen, sveceni,
            prislusnost, districtus, vic, rok, strana
            FROM jedna
            WHERE prislusnost=(?) = AND rok>=(?) AND rok<=(?)
            , $_POST['prislusnost'], $_POST['odRok'], $_POST['doRok']);
```

```

echo('<table border="1"><tr> <th>příjmení</th> <th>jméno</th>
<th>pozn.</th> <th>funkce</th> <th>místo</th> <th>místo
narození</th> <th>rok svěcení</th> <th>značka</th> <th>kraj</th>
<th>vikariát</th> <th>rok</th> <th>str.</th> </tr>');

```

```

foreach ($pokus as $p) {
    echo('<tr><td>' . htmlspecialchars($p['prijmeni']));
    echo('</td><td>' . htmlspecialchars($p['jmeno']));
    echo('</td><td>' . htmlspecialchars($p['pozn']));
    echo('</td><td>' . htmlspecialchars($p['funkce']));
    echo('</td><td>' . htmlspecialchars($p['misto']));
    echo('</td><td>' . htmlspecialchars($p['narozeni']));
    echo('</td><td>' . htmlspecialchars($p['svecení']));
    echo('</td><td>' . htmlspecialchars($p['prislusnost']));
    echo('</td><td>' . htmlspecialchars($p['districtus']));
    echo('</td><td>' . htmlspecialchars($p['vic']));
    echo('</td><td>' . htmlspecialchars($p['rok']));
    $sendlink="";
    switch ($p['rok']) {
        case 1801:
            $link=<a
            href="https://drive.google.com/uc?export=view&id=1QC
            xXXAnMt5yzXuFY18P8nYUF4TvFIUph#page=";
            break;
        case 1802:
            $link=<a
            href="https://drive.google.com/uc?export=view&id=1ifgg
            wKJU_3AbKy52wiOmI7yHe6SQXgkW#page=";
            break;
        case 1803:
            $link=<a
            href="https://drive.google.com/uc?export=view&id=1c62
            6sRr2K82FhmIaxkKv_jgBooC2DCAg#page=";
            break;
        case 1804:
            $link=<a
            href="https://drive.google.com/uc?export=view&id=1sie7
            rV4D6NNKh56AvMnhE4XYK258R8Yc#page=";
            break;
        case 1806:
            $link=<a
            href="https://drive.google.com/uc?export=view&id=1LF1
            3INwBuh24YhYd3CSYq6B5jGPZ9OYm#page=";
            break;
    }
    echo('</td><td>' . $link . htmlspecialchars($p['strana']) . $sendlink
    . htmlspecialchars($p['strana']) . '🔍 </a>');
    echo('</td></tr>');
}echo "</table>";
}

```

Všechny tři možnosti vyhledávání dávají výsledek ve formě tabulky, viz obr. č. 73

příjmení	jméno	pozn.	funkce	místo	místo narození	rok svěcení	značka	kraj	vikariát	rok	str.
Engelhard	František		cur	Zbraslavice	stodensis	1762	d20	Čáslav	Lipnice nad Sázavou	1801	8
Kopecký	Vojtěch		adm	Zbraslavice	Vysoké Mýto	1785	d20	Čáslav	Lipnice nad Sázavou	1801	13
Engelhard	František		cur	Zbraslavice	stodensis	1762	d20	Čáslav	Lipnice nad Sázavou	1802	5
Kopecký	Vojtěch		adm	Zbraslavice	Vysoké Mýto	1785	d20	Čáslav	Lipnice nad Sázavou	1802	11
Engelhard	František		cur	Zbraslavice	stodensis	1762	d21	Čáslav	Lipnice nad Sázavou	1803	13
Kopecký	Vojtěch		adm	Zbraslavice	Vysoké Mýto	1785	d21	Čáslav	Lipnice nad Sázavou	1803	18
Engelhard	František		cur	Zbraslavice	stodensis	1762	d21	Čáslav	Lipnice nad Sázavou	1804	23
Kopecký	Vojtěch		adm	Zbraslavice	Vysoké Mýto	1785	d21	Čáslav	Lipnice nad Sázavou	1804	34
Engelhard	František		cur	Zbraslavice	stodensis	1762	d21	Čáslav	Lipnice nad Sázavou	1806	14
Kopecký	Vojtěch		adm	Zbraslavice	Vysoké Mýto	1785	d21	Čáslav	Lipnice nad Sázavou	1806	19

Obrázek 73 – tabulka vypsaná webovou aplikací pro místo vyhledávání Zbraslavice, kdy byl zpozorován stav, kdy farnost měla zároveň ve stejný čas faráře i administrátora, vlastní zpracování

4.6.4 Prohlížení PDF

Pro možnost kontroly a vlastního prohlížení byly pomocí vnořených plovoucích rámců zpřístupněny samotné PDF dokumenty naskenovaných katalogů s provedeným OCR. Nejprve se pomocí formuláře zvolí rok a následně se pomocí PHP kódu otevře na stránce plovoucí rámec s propojením na externě uložený PDF dokument.

```
<form method="post">
  <label for="roky">Zvolte rok pro prohlížení</label>
  <select id="roky" name="rok">
    <option value="1801">1801</option>
    <option value="1802">1802</option>
    <option value="1803">1803</option>
    <option value="1804">1804</option>
    <option value="1806">1806</option>
  </select>
  <input name="1" type="submit" value="Zobrazit">
</form>
```

Zvolte rok pro prohlížení 1801 ▾ Zobrazit

Obrázek 74 – formulář pro zobrazení PDF dokumentu s katalogem kléru, vlastní zpracování

```
<?php
if (isset($_POST['rok'])) {
    $rok = $_POST['rok'];
    if ($rok == 1801){
        echo('<div class="iframe-container"><iframe
src="https://drive.google.com/file/d/1QCxXXAnMt5yzXuFY18P8nYUF4TvFIUph/preview?usp=sharing"></iframe></div>');
    }
    if ($rok == 1802){
        echo('<div class="iframe-container"><iframe
src="https://drive.google.com/file/d/1ifggwKJU_3AbKy52wiOmI7yHe6SQXgkW/preview?usp=sharing"></iframe></div>');
    }
    if ($rok == 1803){
```

```

        echo('<div class="iframe-container"><iframe
src="https://drive.google.com/file/d/1c626sRr2K82FhmIaxkKv_jgBooC2DCAg/preview?usp=s
haring"></iframe></div>');
    }
    if ($rok == 1804) {
        echo('<div class="iframe-container"><iframe
src="https://drive.google.com/file/d/1sie7rV4D6NNKh56AvMnhE4XYK258R8Yc/preview?us
p=sharing"></iframe></div>');
    }
    if ($rok == 1806) {
        echo('<div class="iframe-container"><iframe
src="https://drive.google.com/file/d/1LF13INwBuh24YhYd3CSYq6B5jGPZ9OYm/preview?us
p=sharing"></iframe></div>');
    }
}
?>

```

4.6.5 Návod k použití

Po potřeby používání webové aplikace badateli vznikl následující návod k použití. Úvodní stránka vypadá následovně (obr. č. 75):

Obrázek 75 – náhled na stránku edu.uhk.cz/~zemanji2/schematismy/index.php, vlastní zpracování

Pokud se uživatel rozhodne vyhledávat pomocí příjmení, využije na stránce Databáze prvního formuláře. Příjmení v databázi mohou být zastaralého stylu zápisu, ale většina odpovídá dnešní obvyklé podobě.

Kliknutím se otevře seznam existujících hodnot, ze kterého může uživatel vybrat rovnou, nebo může napsat vlastní dotaz, jehož zadávaný řetězec i nadále ovlivňuje nabídku známých hodnot, viz obrázek č. 76. Vyhledání a výpis záznamů nastane až po kliknutí na tlačítko „Hledat.“

Obrázek 76 – formulář pro zadávání příjmení s přímým výběrem z nabídky nebo napsáním, vlastní zpracování

Analogický postup se vztahuje také na vyhledávání pomocí místa působnosti. Zde však jsou v databázi pouze současné české názvy.

Při vyhledávání pomocí vikariátu se uživatel při rozkliknutí objeví nabídka, ze které může volit pomocí myši či šipek na klávesnici, ale také pomocí počátečních písmen,¹²⁷ viz obrázek č. 77

Zeidler	Jan		cur	Hronov	Náchod	1782	a3	Hradec Králové	Náchod	1806	35
Ziwsa	Antonín		cap	Chvalkovice	Nové Město nad Metují	1803	a3	Hradec Králové	Náchod	1806	35

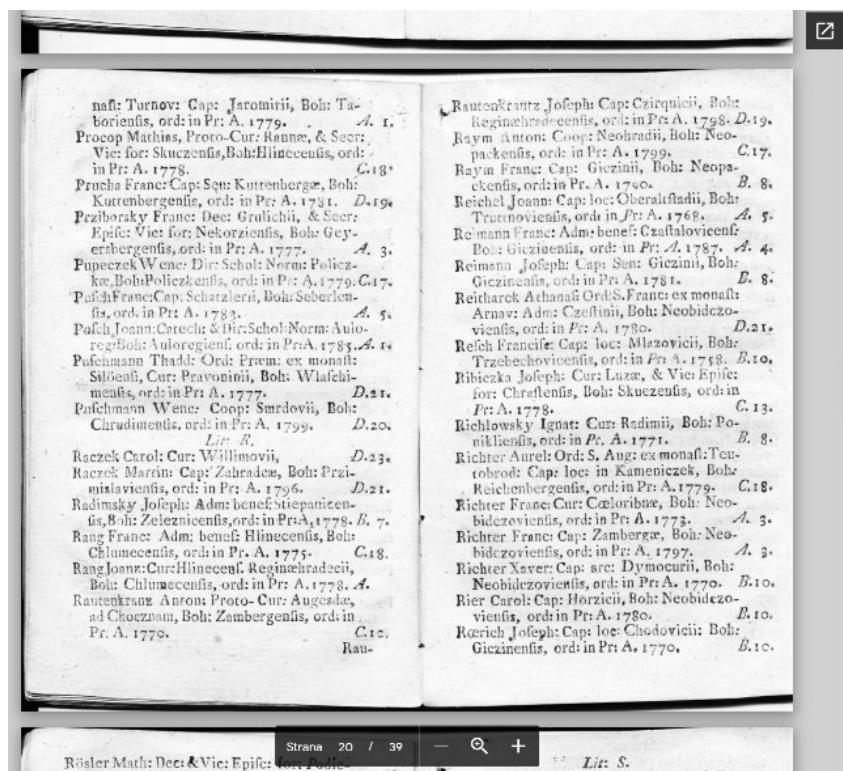
Obrázek 77 – formulář pro vyhledávání pomocí vikariátu a konec výsledné tabulky s tlačítkem pro návrat na začátek stránky, vlastní zpracování

Pro zobrazení PDF dokumentů musí uživatel přejít na stránku PDF, například pomocí výběru na horní liště. Následně si může v nabídce vybrat rok a stisknutím tlačítka „Zobrazit“ se otevře náhled na soubor PDF.

¹²⁷ Při rychlém stisku kláves lze vyhledávat pomocí více znaků, ale na tomto omezeném seznamu se s výjimkou Chrudimi a Chrasti liší veškeré možnosti již druhým znakem.

Po zobrazení náhledu lze pomocí kolečka myši, čísla stránky na spodní liště nebo posuvníku procházet dokument. Na spodní liště se také nacházejí ikonky ovládání hodnoty přiblížení. Případně je možné pomocí symbolu v pravém horním rohu otevřít čistě jenom dokument PDF na nové záložce, kde je umožněn tisk a stažení souboru. Viz obrázek č. 78.

Obrázek 78 – prohlížení PDF Katalogu 1801, vlastní zpracování

5 Navrhované možnosti využití dat z katalogů kléru

Kromě výše uvedeného sledování změn ve vývoji církevní správy (viz kapitola č. 2 Církevní správa) nabízejí údaje a data katalogů kléru řadu dalších variant využití a zdrojů zkoumání. Pro účely této práce uvádíme výběr některých zásadních z nich.

5.1 Vývoj vikariátů

Vikariáty jako střední stupeň církevní správy byly ustaveny v letech 1630 až 1631 organizační reformou, kterou provedl pražský arcibiskup kardinál Arnošt Vojtěch z Harrachu. Tvořily střední stupeň mezi arcibiskupstvím (později biskupstvími) a faráři. Vikáři (též okrskoví vikáři) byli zástupci biskupa ve vikariátu a byl jím vždy jeden z farářů daného vikariátu, který však nemusel působit v „centrálním“ místě vikariátu, naopak se názvy vikariátů občas měnily podle působiště momentálního vikáře.

Informace o jednotlivých vikariátech jsou v katalozích kléru obsaženy zpočátku pouze formou prosté tabulky, kde je uveden název vikariátu s označením kraje, do kterého vikariát náleží, od r. 1803 pak podrobněji v oddíle *Syllabus Beneficiorum*, kde je již možné uvedena jména vikářů a jejich sekretářů.

V průběhu 19. století se složení vikariátů v Královéhradecké diecézi změnilo sedmkrát, viz tabulky č. 7 a 8.

Kraje	Složení vikariátů			
	1796-1802	1803-1834	1835-1840	1842-1849
Hradec Králové	A – Hradec Králové	A1 – Hradec Králové	A1 – Hradec Králové	I – Hradec Králové
Hradec Králové				II – Broumov
Hradec Králové				III – Králíky
Hradec Králové	A1 – Jaroměř	A2 – Jaroměř	A2 – Jaroměř	IV – Jaroměř
Hradec Králové	A2 – Náchod	A3 – Náchod	A3 – Náchod	VI – Náchod
Hradec Králové	A3 – Nekoř	A4 – Nekoř	A4 – Nekoř	
Hradec Králové			A5 – Kostelec n. O.	V – Kostelec n. O.
Hradec Králové				VII – Opočno
Hradec Králové	A4 – Rychnov n. K.	A5 – Rychnov n. K.	A6 – Rychnov n. K.	VIII – Rychnov n. K.
Hradec Králové	A5 – Trutnov	A6 – Trutnov	A7 – Trutnov	IX – Trutnov
Hradec Králové	A6 – Třebechovice p. O.	A7 – Třebechovice p. O.	A8 – Třebechovice p. O.	
Nový Bydžov	B7 – Vrchlábí	B8 – Vrchlábí	B9 – Vrchlábí	X – Vrchlábí
Nový Bydžov	B8 – Jičín	B9 – Jičín	B10 – Hostinné	XI – Hostinné
Nový Bydžov			B11 – Jičín	XII – Jičín
Nový Bydžov				XIII – Hořice
Nový Bydžov			B12 – Kopidlno	XIV – Kopidlno
Nový Bydžov	B9 – Nový Bydžov	B10 – Nový Bydžov	B13 – Nový Bydžov	XV – Nový Bydžov
Nový Bydžov	B10 – Petrovice	B11 – Petrovice	B14 – Petrovice	
Nový Bydžov	B11 – Poděbrady	B12 – Poděbrady	B15 – Poděbrady	XVI – Poděbrady

Chrudim	C12 – Vysoké Mýto	C13 – Vysoké Mýto	C16 – Vysoké Mýto	XVII – Vysoké Mýto
Chrudim	C13 – Chrast	C14 – Chrast	C17 – Chrast	XVIII – Chrast
Chrudim	C14 – Chrudim	C15 – Chrudim	C18 – Chrudim	XIX – Chrudim
Chrudim	C15 – Lanškroun	C16 – Lanškroun	C19 – Lanškroun	XX – Lanškroun
Chrudim	C16 – Pardubice	C17 – Pardubice	C20 – Pardubice	XXI – Litomyšl
Chrudim	C17 – Polička	C18 – Polička	C21 – Polička	XXII – Pardubice
Chrudim	C18 – Skuteč	C19 – Skuteč	C22 – Skuteč	XXIII – Polička
Čáslav				XXV – Čáslav
Čáslav				XXVI – Dol. Královice
Čáslav	D19 – Kutná Hora	D20 – Kutná Hora	D23 – Kutná Hora	XXVII – Kutná Hora
Čáslav				XXVIII – Ledec n. S.
Čáslav	D20 – Lipnice n. S.	D21 – Lipnice n. S.	D24 – Lipnice n. S.	XXIX – Lipnice n. S.
Čáslav				XXX – Polné
Čáslav	D21 – Soutice	D22 – Soutice	D25 – Soutice	
Čáslav	D22 – Havlíčkův Brod	D23 – Havlíčkův Brod	D26 – Havlíčkův Brod	XXXI – Havlíčkův Brod
Čáslav	D23 – Žleby	D24 – Žleby	D27 – Žleby	

Tabulka 7 – složení vikariátů v letech 1796-1849, řazení převzato z katalogů, vlastní zpracování

V tomto období nedošlo ke změnám pouze na území Chrudimského kraje. V r. 1849 byly na území diecéze již pouze dva kraje, Jičínský a Pardubický. Po roce 1856 byly vikariáty řazení abecedně bez závislosti na krajích, ale jejich umístění lze zjistit až do roku 1872 v oddíle *Conspectus*. Od r. 1893 seznamu vikariátů předchází generální vikariát Hradec Králové (území města) a proboštví Poděbrady.

1850-1855		1856-1889	1893-1899
Kraje	Složení vikariátů	Složení vikariátů	Složení vikariátů
Jičín	I – Hradec Králové	I – Hradec Králové	Vic. gen. – Hradec Králové
Jičín	II – Vrchlábí	II – Vrchlábí	Praepos. – Poděbrady
Jičín	III – Hostinné	III – Vysoké Mýto	I – ex. civ. Hradec Králové
Jičín	IV – Broumov	IV – Hostinné	II – Vrchlábí
Jičín	V – Králíky	V – Broumov	III – Vysoké Mýto
Jičín	VI – Hořice	VI – Chrast	IV – Hostinné
Jičín	VII – Jaroměř	VII – Chrudim	V – Broumov
Jičín	VIII – Jičín	VIII – Čáslav	VI – Čáslav
Jičín	IX – Kopidlno	IX – Králíky	VII – Králíky
Jičín	X – Kostelec nad Orlicí	X – Hořice	VIII – Hořice
Jičín	XI – Náchod	XI – Jaroměř	IX – Chrast
Jičín	XII – Nový Bydžov	XII – Jičín	X – Chrudim
Jičín	XIII – Opočno	XIII – Kopidlno	XI – Jaroměř
Jičín	XIV – Poděbrady	XIV – Kostelec nad Orlicí	XII – Jičín
Jičín	XV – Rychnov n. K.	XV – Dolní Královice	XIII – Kopidlno
Jičín	XVI – Trutnov	XVI – Kutná Hora	XIV – Kostelec nad Orlicí
Pardubice	XVII – Vysoké Mýto	XVII – Lanškroun	XV – Dolní Královice
Pardubice	XVIII – Chrast	XVIII – Ledec nad Sázavou	XVI – Kutná Hora

Pardubice	XIX – Chrudim	XIX – Lipnice nad Sázavou	XVII – Lanškroun
Pardubice	XX – Čáslav	XX – Litomyšl	XVIII – Ledeč nad Sázavou
Pardubice	XXI – Dolní Královice	XXI – Náchod	XIX – Lipnice nad Sázavou
Pardubice	XXII – Kutná Hora	XXII – Nový Bydžov	XX – Litomyšl
Pardubice	XXIII – Lanškroun	XXIII – Opočno	XXI – Náchod
Pardubice	XXIV – Ledeč nad Sázavou	XXIV – Pardubice	XXII – Nový Bydžov
Pardubice	XV – Lipnice nad Sázavou	XV – Poděbrady	XXIII – Opočno
Pardubice	XVI – Litomyšl	XVI – Polička	XXIV – Pardubice
Pardubice	XVII – Pardubice	XVII – Polná	XV – Poděbrady
Pardubice	XVIII – Polička	XVIII – Rychnov n. K.	XVI – Polička
Pardubice	XXIX – Polné	XXIX – Skuteč	XVII – Polná
Pardubice	XXX – Skuteč	XXX – Havlíčkův Brod	XVIII – Rychnov nad Kněžnou
Pardubice	XXXI – Havlíčkův Brod	XXXI – Trutnov	XXIX – Skuteč
			XXX – Havlíčkův Brod
			XXXI – Trutnov

Tabulka 8 – složení vikariátů v letech 1850-1899, řazení převzato z katalogů, vlastní zpracování

Z výše uvedených dat lze konstatovat pozvolný nárůst počtu vikariátů. Na přelomu 18. a 19. stol. evidují katalogy 23 vikariátů, od počátku 19. století do poloviny 30. let pak 24. Ve druhé polovině 30. let počet vikariátů narůstá na 27 a od 40. let na 31, přičemž tento počet je již stabilní minimálně do konce 19. století.

Postupný a pomalý nárůst počtu vikariátů při stabilním území diecéze pravděpodobně odráží stoupající objem správní agendy, vyžadující na jedné straně zmenšování správních území, na straně druhé zvýšení počtu výkonných orgánů. Může též poukazovat na provázanost se státní krajskou správou (krajské a okresní hranice, agenda), ale také reflektovat vývoj počtu obyvatel a farností.

Obsazení konkrétního místa vikáře je v období 1796-1826 uvedeno v abecedně řazeném oddílu *Catalogus Locorum*, od r. 1827 oddíl *Syllabus Beneficiorum* (řazený podle krajů a vikariátů), který specifikuje také osazení vikariátních úřadů i jejich sekretáře. (Podrobněji zpracováno v kapitole 3.2.3 o vývoji oddílů schematismů.)

5.2 Počty beneficií a duchovních

Od roku 1834 jsou v katalozích na konci oddílu *Syllabus Beneficiorum* údaje o počtu beneficií a duchovních včetně jednotlivých řádů řeholního kléru, viz tabulky č. 9 a 10.

<i>Archidiaconatus</i>	1	<i>Capellanatus locales</i>	126
<i>Decanatus</i>	30	<i>Expositurae</i>	17
<i>Parochiae</i>	254	<i>Sacerdotes</i>	977
<i>Administraturae</i>	13		

Inter quos:

<i>Saeculares</i>	868	<i>Ordinis Servorum B. V. Mariae</i>	7
<i>Ordinis Praemonstratensium</i>	33	<i>Ordinis S. Francisci Seraph. Reformatior</i>	2
<i>Ordinis S. Benedicti</i>	36	<i>Ordinis Capucinatorum</i>	6
<i>Ordinis P. P. Piarum Scholarum</i>	20	<i>Ordinis S. Joannis de Deo</i>	3
<i>Ordinis S. Augustini Eremitarum</i>	2		

Tabulka 9 – počty beneficií a duchovních v součtech Katalogu 1834, vlastní zpracování

Od roku 1856 má oddíl se součty vlastní název – *Conspectus*.

Od roku 1872 se oddíl *Conspectus* nachází na konci katalogů.

<i>Curatia canonicalis</i>	1	<i>Sacerdotes regul. univ.</i>	92
<i>Praepositura</i>	1	<i>Sac. Praemonstr.</i>	28
<i>Curatia archidecanales</i>	3	<i>Sac. S. Bened.</i>	41
<i>Curatia decanales</i>	34	<i>Sac. PP. Piar. Schol</i>	3
<i>Parochiae saeculares</i>	406	<i>Sac. SS. Redemptoris</i>	8
<i>Administraturae reales</i>	1	<i>Sac. Eremit. S. August.</i>	3
<i>Capellaniae locales</i>	1	<i>Sac. S. Franc. Ref.</i>	2
<i>Cooperaturae expositae</i>	5	<i>Sac. Min. S. Franc. Capuc.</i>	4
<i>Capellania arc. cum cur. animarum</i>	1	<i>Sac. S. Joan. de Deo Misericord</i>	3
<i>Parochiae reg. Ord. Praem.</i>	6	<i>Moniales univ.</i>	309
<i>Parochiae reg. Ord. S. Benedicti</i>	10	<i>VV. Ord. S. Ursulae</i>	86
<i>Numerus benef. cur. univ.</i>	469	<i>VV. Schol. paup. de N.D.</i>	97
<i>Capellaniae arc.</i>	10	<i>VV. Ord S. Car. B. Sor. Misericord.</i>	33
<i>Capellaniae fundat.</i>	16	<i>VV. Divini Salvatoris</i>	4
<i>Sacerdotes saecul. univ.</i>	985	<i>VV. III. Ord. S. Franc. Seraph.</i>	82
	<i>in</i>	<i>VV. Misericord. de S. Cruce</i>	77
<i>Dioecesani</i>	<i>extra</i>		
	<i>extranei</i>		

Tabulka 10 – počty beneficií a duchovních v součtech Katalogu 1899, vlastní zpracování

Počty beneficií vykazují trvalý růst, ale navzdory tomu nebyl zpozorován očekávaný tlak na počet duchovních, případně při jejich nižším počtu příčinu k většímu počtu administrovaných neobsazených farností, viz tabulka č. 11.

Rok	1834	1845	1856	1867	1878	1889	1899
Celkem farností	254	256	283	395	416	416	422
Administrované farnosti	13	14	25	17	2	2	1
Lokálie a expositury	143	146	119	12	11	7	6
Sekulární duchovní	868	902	901	880	808	854	985

Tabulka 11 – vývoj počtu farností, administrovaných farností, sekulárního duchovenstva, údaje převzaty z jednotlivých katalogů, vlastní zpracování

Kvantitativní údaje o počtech beneficií i duchovních dokládají celkový postupný rozvoj církevní správy a nabízejí možnost sledování v chronologických řadách a posloupnostech, případně srovnání s vývojem v jiných diecézích.

5.3 Patrocinia kostelů, další kostely a kaple

Od r. 1847 obsahuje oddíl *Venerabilis Clerus Curatus* u každého benefícia patrocinium mateřského kostela, případně další kostely a kaple na území farnosti. Např.:

- Chotěboř – *S. Jacobi, ..., Cap arc. SSS. Trinit.* (Katalog 1858)
- Svinčany, *S. Laurentii, ..., Eccl. fil. Stojice, OO. SS. et Lepějovice, S. Michael* (Katalog 1847)

V roce 1872 je zápis podrobnější a nově obsahuje také hřbitovy a školy. Např.:

- Chlumec nad Cidlinou – ... ± *dec, et ± coem. SSS. Trin., + coem. Resurrect. D. N. J. Ch. + arc. Annunc. B. M. V., et + Loreta S. Joan. Nep., Sch. nat. et Sch. civ. puer., ... Lučice ± S. Benedicti, Sch., ... Nepolisy ± S. Mariae Magd., Sch., ... Voda (Altwasser Antiqua aqua) ± S. Venc., Sch., ...* (Katalog 1880)

Kromě přesného souboru patrocinií zde uvedené údaje pojednávají také informace o řadě dnes již zaniklých církevních staveb (převážně v pohraničí). Lze zde také sledovat případy více sakrálních objektů spravovaných jedním farářem, nebo naopak menšího množství staveb spravovaných vícero duchovními.

Pro dějiny školství jsou časově identifikovatelné údaje o postupném zakládání škol v jednotlivých obcích.

5.4 Vzdálenosti a cestování

Od r. 1872 v oddíle *Venerabilis Clerus Curatus* hodnotí poslední odstavec zápisu u každého benefícia obslužnost pomocí popisu dostupnosti a obtížnosti cesty od přiřazených obcí k mateřskému kostelu a uvádí v hodinách délku cesty do sídla okrskového vikáře, jehož působišť bylo často mimo sídlo vikariátu, podle kterého byl nazýván. Údaje jsou občas doplněny zdůvodněním horší dostupnosti. Např.:

II. Vikariát Vrchlabí

- *vic. ep. for.: Adm. Rev. Dom. František Štursa, Dec. pers. et farář Rokytnice nad Jizerou.*
- 1. Hoheneibe (Vrchlabí, *Albipolis*) ... *Aditus ad matr. Eccl. e pagis montanis propter et magn. distant. difficilis. temp. hiem. valde arduus. – Dist. a Vic. 5 h.*
- ...
- 15. Rokytnice nad Jizerou ... *Aditus ad matr. Eccl. pp. mont. ard. temp. hiem. periculosus. – Vic. officium in loco (Katalog 1875)*

Tyto údaje poskytují druhotně též náhled na množství a kvalitu cest, u farností v blízkosti řek jsou také odkazy na existenci brodů a mostů. Ve spojení s občasnými poznámkami o obtížnosti cestování v různých ročních dobách (např. v oblastech s větším množstvím sněhu v zimě) je možné sledovat i tehdejší klimatické podmínky.

Maximální cestovní vzdálenost od obcí k příslušnému farnímu kostelu byla upravena již dekretem Josefa II. z r. 1784 a měla vést k zakládání nových farních úřadů, expozitur a lokálií.

5.5 Osobní údaje duchovních

Konkrétní osobní údaje jednotlivých duchovních jsou do r. 1826 součástí oddílu *Catalogus Personarum*. Počínaje rokem 1827 (až do r. 1872) zůstává v tomto oddíle již pouze místo narození, datum narození a datum svěcení, zatímco jejich funkce a působišťe jsou vedeny nově v oddíle *Syllabus Beneficiorum*, který následně od r. 1872 (pod názvem *Venerabilis Clerus Curatus*) obsahuje veškeré údaje o duchovních a přidává vyznamenání nebo jiné dodatkové informace a v případě řeholního kléru datum profese.

Zvlášť je veden seznam zemřelých se jménem, funkcí a datem úmrtí.

Po roce 1823 se nově u záznamů uvádí datum narození, a zápis duchovního tak obsahuje nejvíce informací, a to jméno, funkci, datum svěcení a místo narození. Např.:

- Adamec Karel, kaplan, narozen v Nekoři 10. 10. 1790, vysvěcen 17. 10. 1813. (Zápis v *Catalogus Personarum*, Katalog 1823)
- Probluz – Cur. František Novák, *aurea cruce pro merit., Coron. Boruss. Ord. III. cl. nec non cruce hon. reg. Sax Ord. Albrecht. insig* (*Venerabilis Clerus Curatus*, Katalog 1871)
- Martínkovice – Cap. P. Hugo Jos. Trautmann, O.S.B., nar. v Broumově 6. 7. 1843, profese 28. 7. 1867 a svěcení 25. 7. 1868. (Katalog 1873)

Od roku 1837 je na konci oddílu *Syllabus Beneficiorum* veden seznam (*Elenchus*) kněží, kteří dovršili padesát let služby (*annum quinquagesimum*). Řazení jsou od služebně nejstaršího a uvádí se jméno, funkce (případně odkaz na stránku s kompletním zápisem) a datum svěcení. Např.:

- *Dominus Falge Josephus, Presb. Eccl. Trutnovii, Presb. ordin. 21. Dec 1776* (Katalog 1837)

Kromě primárního statistického využití těchto dat (např. věkové složení duchovních, jejich věk při kněžském svěcení apod.) se nabízí i další možnosti, např. sledování vztahu místa narození s místem působišťe, tzn. zda byli duchovní instalováni poblíž svého rodiště, což lze sledovat po roce 1801, kdy se nově u osobních záznamů uvádí místo narození. To může být signifikantní i pro rodný jazyk, potažmo pro posouzení, zda byli duchovní obsazováni do farností s jedním převládajícím jazykem, nebo zda přecházeli z jednoho jazykového prostředí do druhého. Tyto profesní údaje mohou být doplněny i zjištěními o působení duchovních mimo diecézi – viz níže.

5.6 Patroni

Důležitou otázkou výkonu církevní správy byla i praxe obsazování beneficí. Z tohoto důvodu jsou zásadní údaje o držitelích patronátních práv.

Od roku 1827 je součástí *Catalogus Locorum* údaj o patronovi benefícia. Např.:

- *Teyinicium ad Albim – ..., (Patronus) Caes. Majest.* (Katalog 1840)

Od roku 1872 se jméno patrona přesouvá do oddílu *Venerabilis Clerus Curatus*. Např.:

- *Příbram – ..., Patr. L. Baro Dobřenský. Dom. qd. Ouhrov, D. p. et j. Chotěboř* (Katalog 1872)

Od roku 1885 navíc v katalozích následuje po oddílu *Clerus Regularis* zvlášť oddíl *Conspectus Collationis, Praesentationis et Patronatus beneficiorum eccl.*, kde je pouze výčet jednotlivých patronů s beneficí. Je dále dělen na oddíly:

A. *Libera Collationis,*

B. *Juris patronatus (1. Ecclesiastici, 2. Laicalii, 3. Regularis.)*

Např.:

- *Reverendissimus ac Amplissimus Dominus Abbas Siloensis habet jus patronatus et praesentat. ad parochias Ordini Praemonstr., incorporatus: Jungbříst', Jiřice, Senožaty, Vojislavice et Želiv.* (Katalog 1885)
- *Senatus civit. reg. dot. Chrudim exercet Officium patronat. ibidem.* (Katalog 1899)

Patronátní právo dávalo patronům vliv nad benefíciem, např. při jmenování tamních duchovních správců z úspěšných uchazečů po splnění konkursní zkoušky.¹²⁸ Mecenášství většího rozsahu mohlo být známkou společenskou prestiže a nepřímo poukazuje také např. na velikost majetku.

Praxe patronátního práva je svědectvím o vztahu církve k partikulární a státní správě. O jisté setrvačnosti v této oblasti svědčí např. skutečnosti, že byť v r. 1850 dochází k zániku patrimoniální správy, jsou údaje o patronátu uváděny v katalozích až do roku 1949.

---

¹²⁸ U beneficí pod správou biskupství (*liberae collationis*) rozhodoval přímo biskup.

5.7 Synodální a prosynodální examinátoři

Uprázdňená beneficia byla obsazována na základě konkursních zkoušek, které měli na starosti synodální examinátoři jmenovaní stávající synodou, případně prosynodální examinátoři jmenovaní přímo biskupem.

Jména a funkce synodálních examinátorů jsou uváděna od r. 1864 jako *Comissio Examinis Synodalis*. Např.:

- *Præses: Reverendissimus ac Amplissimus Dominus Joannes Nep. RAIS, ut supra pag. 6.*¹²⁹ (Katalog 1864)

Od roku 1869 jsou uvedeni jmenovitě i prosynodální examinátoři. Např.:

- *Examinatores Prosynodales:*
- *Venerabilis D. Antonius Frodl, SS. Theol. Doctor. Cand., Professor Theologiæ dogmat. et Pædagog. universalis.* (Katalog 1869)

Od r. 1872 jsou jména a funkce examinátorů doplněna o místa a data jejich narození a data svěcení. Např.:

- *Exam. Prosynodales.: Venerabilis D. Antonius FRODL, SS. Theol Doct. Candid., Prof. Theol. dogm. et Pædag. univ. – Boh. Dobrouč., n. 31. Dec. 1834, o. 25. Jul. 1858.* (Katalog 1872)

Od roku 1889 jsou vedeni již pouze prosynodální examinátoři.

---

¹²⁹ Tamtéž na s. 6 je uveden plný zápis u důležitějšího postu jakožto děkana katedrální kapituly. Tam je uveden výčet všech jeho funkcí.

5.8 Řeholní klérus

V Katalozích 1803-1825 následuje po oddílu *Syllabus Beneficiorum* oddíl *Monasteria in Diecoesi* s výčtem klášterů v jednotlivých krajích. Např.:

- *In Districtu Chrudimensi – Chrudimii, Monasterium Ordinis Capucinatorum* (Katalog 1803)

Od Katalogu 1827 se oddíl nazývá *Clerus Regularis* a obsahuje i jména, funkce a data profesury jednotlivých řeholníků. (Včetně řádových farářů, kaplanů apod.) Např.:

- *Carolus Roth, Prior, profess. 24. Junii 1813* (klášter Vrchlabí, Katalog 1850)

Od Katalogu 1837 je jmenován také první ženský klášter, tj. Klášter voršilek v Kutné hoře, kde u řeholnic je na rozdíl od mužských řeholníků zapsáno také místo a datum narození. Např.:

- *Augustina Česnovský, Boh. Jičínensis, Superior, n. 7. Mart. 1800, p. 28. Aug. 1824.* (Katalog 1855)

Od Katalogu 1858 přibývají Milosrdné sestry sv. Karla Boromejského z Kartouz-Valdic a Chudé školské sestry ze starobince ve Žlebech, kde je množství záznamů pouze s datem narození a nikoliv profesury.

Od Katalogu 1859 přibývají Chudé školské sestry z Hradce Králové (dívčí škola a chudobinec), taktéž s datem a místem narození a případně s datem profesury.

Od Katalogu 1872 je nově u řeholního kléru (mužského i ženského) funkce, místo a datum narození, případně datum profesury a datum svěcení. Nadále vzrůstá počet dívčích škol, chudobinců aj. pod vedením řeholnic. Např.:

- *S. Maria Alexia Weigl, Coqua, Bav. Eismannsberg, n. 18. Apr. 1837, p. 30. Aug. 1860.* (Chlapecký seminář v Hradci Králové, Katalog 1872)

Možností je porovnat postupný vývoj ženských řeholnic v diecézi, jejichž počet značným způsobem rostl a významně převyšoval stagnující počet mužských řeholníků. Řeholnice se staraly o několik škol, špitálů a chudobinců a měly i vlastní kláštery. (Součástí katalogů kléru jsou až od r. 1837)

Např. v roce 1888 nově vzniklý klášter ve Slatiňanech. kongregace Školských sester sv. Františka měl rok po svém založení 3 sestry a jednu novicku (Katalog 1889), ale po deseti letech měl už 10 řádových sester a 17 novicek. (Katalog 1899).

Řeholní kněží se také účastnili v malém množství církevní správy, např. dočasně vykonávali funkce administrátorů neobsazených farností při nedostatku vlastních kněží diecéze, např.:

- *Ruppersdorfii (Ruprechtice) S. Jacobi, Admin. paroch. Othmar. Roštlapil, Ord. S. Bened., P. Braunau* (Katalog 1867)

Počty příslušníků jednotlivých řádů jsou uvedené v součtech *Conspectus*, viz kapitola 5.2 Počty beneficí a duchovních. Na následující tabulce č. 12 jsou uvedeny celkové počty v deseti až jedenáctiletých intervalech.

Rok	1834	1845	1856	1867	1878	1889	1899
Řeholníci	109	122	125	109	115	95	92
Řeholnice	-	-	12	59	101	179	309

Tabulka 12 – vývoj počtu mužských řeholníků a ženských řeholnic na území diecéze, údaje převzaty z jednotlivých katalogů, vlastní zpracování

5.9 Vojenští duchovní

Zvláštní kategorii duchovních představují vojenští duchovní. Od r. 1827 jsou na konci oddílu *Syllabus Beneficiorum* uvedeni duchovní působící ve vojsku se jménem velitele pluku. Např.:

- *Wenc. Pillarz ad Legionem Com. de Giulay* (Katalog 1827)

Od roku 1838 jsou zápisy doplněny o typ pluku (pěší, jízdní a dělostřelecký) a jeho číselné označení. Např.:

- *Wenc. Raimann ad Caes. Reg. Legionem Artis tormentariae Nro. 2* (Katalog 1838)
- *Joannes Cysarž, ad Caes. Reg. Legionem L. Bar. de Palombini, Nro. 36* (Katalog 1838)

Od roku 1844 následuje po přehledu vojenských duchovních seznam vojenských oddílů, do kterých musí diecéze zajišťovat kaplany. (Upravují vyjmenované dekrety Dvorské válečné rady a později dekrety Ministerstva války.) Např.:

- *Caes. Reg. Legio pedestris de Reisinger, Nro. 18* (Katalog 1844)

Od roku 1872 jsou záznamy vojenských duchovních upřesněny a doplněny o místa a data narození a data svěcení. Např.:

- *Dom. Ant. Landsmann, c. r. Cap. mil. II. Cl. in distr. paroch. mil. Posoniensi (Pressburg) – Ödenburgii, Boh. R. Hradec., n. 9. Jun. 1835, o. 25. Jul. 1859* (Katalog 1873)

Vojenští duchovní působili u konkrétních oddílů stálé armády, ale také např. ve vojenských posádkách měst a jejich působnost se dá označit za netradiční formu církevní správy, kdy vojenský kněz měl na starosti namísto běžných osadníků oddíl vojáků. Vedl společné modlitby, prováděl zpovědi, měl na starosti pohřby, staral se o polní kapli aj., a měl tak v životě vojáků důležitou roli. Vojenští duchovní byli během svého působení vyňati z pravomoce biskupa a podléhali Polnímu vikariátu se sídlem v Sankt Pöltenu.¹³⁰

---

¹³⁰ (Laňka 2017, s. 19-21)

5.10 Duchovní působící mimo diecézi i kněží z jiných diecézí

Od r. 1827 jsou na konci oddílu *Syllabus Beneficiorum* uváděni duchovní nacházející se toho času **mimo diecézi** společně s funkcí a místem pobytu. Např.:

- *Franciscus Waschura, Prof. Humanit. C. R. Gymnasii, Bohniæ, in Galicia.* (Katalog 1827)

Od roku 1872 jsou jejich zápisy kompletní s místem a datem narození a datem svěcení, např.:

- *Dom. Joan. Zabský, Presb. eccl. Boh. Borová., n. 16. Dec. 1805, o. 5. Aug. 1830 – Pragæ.* (Katalog 1872)

Od roku 1875 je za seznamem kněží mimo diecézi veden seznam **kněží** nacházejících na území Královéhradecké diecéze **z jiných diecézí**. Uváděno je jméno, funkce a místo pobytu. Např.:

- *Dom. Joan, Plzák, presb. eccl. archidiaec. Prag., Educator juv. Comit. de Chotek, – Novis Villis. (Neuhof)* (Katalog 1875)

Tyto údaje svědčí o provázanosti Královéhradecké diecéze s celou českou církevní provincií. Mimo domovskou diecézi často působili profesori a doktoři teologie, ale pozoruhodný je také případ šlechtických vychovatelů, inspektorů nebo vojenských duchovních, kteří se zdržovali u svých pluků. Také se v několika případech jedná o novice nebo naopak penzionované duchovní, kteří setrvali v místě svého narození.

Údaje umožňují sledovat pohyb duchovních vně i dovnitř diecéze, uvažovat o důvodech těchto pohybů – např. z hlediska potřeby řešení nedostatku duchovních v určitém beneficiu či oblasti apod.

5.11 Kapitula a čestní kanovníci, konzistoř a kancelář, školní inspektoři

Přestože předkládaná práce je zaměřena na nižší církevní správu diecéze, je třeba zmínit i fakt, že sledované katalogy kléru obsahují značné množství údajů i pro vyšší stupně církevních struktur, např. o konsistoři, katedrální kapitule, soudů apod.

Od Katalogu 1796 je mezi prvními seznam členů katedrální kapituly a biskupské konzistoře se jmény a funkcí. V případě duchovního, který působil ve více funkcích, se píše u každé, ale je odkazováno na jeho první místo v katalogu (*ut supra pag.*). Např.:

Reverendissimus D. Maur. Klier Assessor & Director Cancellarie (Katalog 1796)

Od roku 1808 jsou stejným způsobem jmenováni členové konzistorní kanceláře a školní inspektoři. Např.:

- *Admodum Reverendus D. Antonius Worell. Instituti Philosophici Litomisch. Comiss. Episcopalis.* (Katalog 1808)

Od roku 1810 jsou jmenováni čestní kanovníci katedrální kapituly. Např.:

- *Reverendissimus D. Thaddeus Zelisko, Decanus Zeleznicensis* (Katalog 1810)

Od roku 1812 následuje po seznamu místních čestných kanovníků seznam místních kněží, kteří jsou čestnými kanovníky u jiných kapitul se jménem, kapitulou, funkcí a působišťem. Např.:

- *Reverendissimus Dominus Joseph. Devoty, Collegiatae Eccl. Wischehradensis Pragae Canonici, Ep. Notarius, Curatus Sedleccii* (Katalog 1830)

Od roku 1872 jsou u všech duchovních s výjimkou jmen uvedených ve *Venerabilis Clerus Curatus* uváděna místa a data narození, data svěcení a případně profesury. Např.:

- *Rev. D. Jos. Ant. Šrůtek, ep. Consistorii Secretarius, ep. Judiciu matrimoniu. Consiliarius, ep. Notar., Musei Regni Bohemiae m. act. et Sectionis liter. m. corresp., civ. hon. Náchod., n. 2. Sept. 1822, o. 25. Julii 1846.* (Katalog 1872)

Tyto údaje nabízejí pohled na strukturu vyšších úřadů v biskupství a mj. jejich provázanosti. Tyto prestižní posty zastávali pouze ti nejdůležitější a nevdělanější duchovní, kteří měli často vazby i na ostatní diecéze, nebo byli nositeli řádů a vyznamenání. Např. Jan Nepomuk Rais byl zároveň kapitulním děkanem, předsedou matřimoniálního i církevního soudu a synodální examinátor. (Katalog 1860)

5.12 Soud matřimoniální a cířkevní

Od roku 1858 se za konzistořích nachází *Reverendissimum Episc. Judicium matrimoniale* se jmény a funkcemi. Např.:

- *Defensor Matrimonii: Venerabilis ac Eximus Dominus Josephus Gabriel, SS. Theologiae Doctor, Professor Studii biblici novi Testam. et Juris Canonici, H.N.M.* (Katalog 1858)

Od roku 1862 obsahuje poznámku o vyšších instancích pro odvolání proti rozsudku. (I. Arcibiskupství pražské, II. Arcibiskupství vídeňské a III. Svatý stolec.)

Od roku 1864 následuje *Judicium ecclesiasticum*, také se jmény a funkcemi. Např.:

- *Judicium ecclesiasticum. Præses: Reverendissimus ac Amplissimus Dominus Joannes Nep. RAIS, ut supra pag. 6.*¹³¹ (Katalog 1864)

Od r. 1872 jsou zápisy doplněny o místa a data narození a data svěcení. Např.:

- *Judic. matr. Secretarius: Venerabilis Dominus Franciscus Hampl, ep. Notar., Fundator et Admin Hæred. Parvulor. – Boh. Auloreg., n. 7. Nov. 1829, o. 25. Jul. 1853.* (Katalog 1872)

Mezi lety 1883 až 1889 je samostatně seznam *P. T. Domini Assessores*, který je od r. 1893 včleněn do seznamu *Judicium ecclesiasticum*.

Zde uvedená jména a údaje mohou být využita souběžně se studiem soudních spisů. Císařským patentem z r. 1855 získali až do šedesátých let téhož století biskupové soudní pravomoc pro matřimoniální katolické soudy, které vyřizovaly rozvody¹³² od stolu a od lože, obnovení zrušených sňatků a schvalovali výjimky z příbuznosti. Cířkevní soud měl i nadále plnou moc nad cířkevním majetkem, duchovními a cířkevními tresty, ale již musel brát ohled na občanská práva.¹³³

---

¹³¹ Na s. 6 je uveden plný zápis u důležitějšího postu jakožto děkana katedrální kapituly. Tam je uveden výčet všech jeho funkcí.

¹³² Při veškerých rozvodech působil jediný „*Defensor Matrimonii*“ pro celé území diecéze.

¹³³ (Šalák 2009)

5.13 Diecézní seminář

Zásadní význam pro dostatek kněží měl diecézní seminář, který zajišťoval jejich vzdělávání a výchovu.¹³⁴

Katalogy 1796-1802 obsahují před tabulkou vikariátů seznam se jmény jednotlivých alumnů.

Od roku 1803 je již seminář zcela odděleně od kapituly a konzistoře. Obsahuje jména rektora a profesorů teologie s jednotlivými zaměřenými, po kterých následuje jmenný seznam alumnů. Např.:

- *Venerabilis Dominus Antonius Wurda, Professor Theologiæ Moralis & Pastoralis* (Katalog 1803)

Později přibývají další funkce, jako např. *prodirector, subrector, vicerektor* aj.

Od Katalogu 1829 je seznam alumnů dělen na čtyři ročníky, a kromě jmen je nově uvedeno také místo narození a případná prefektura. Dále jsou odděleni alumni nacházející se mimo seminář.

V Katalozích 1834-1848 je obsažen seznam alumnů dle jednotlivých ročníků v semináři Pražského arcibiskupství.

Od roku 1861 je odděleně chlapecký seminář se seznamem duchovních. Např.:

- *Director Reverendissimus Dominus Franciscus Gruss, ut supra pag. 7* (Katalog 1861)
- *Venerabilis Dominus Josephus Čermák, ep. Notar. HSJM. cl. IV., Moderator Spir.* (Katalog 1873)

Od Katalogu 1883 jsou odděleni alumni řádu premonstrátů z kláštera v Želivě.

Od Katalogu 1885 jsou odděleni studenti teologie na České koleji v Římě a tamtéž jsou od Katalogu 1893 uvedeni také rektor a vicerektor s výčtem vyznamenání, funkcí, místem a datem narození a datem svěcení. Např.:

---

¹³⁴ Literatura k dějinám semináře je dnes již poměrně obsáhlá, viz např. HOLOUBEK, Ladislav. Život a výuka v hradeckém semináři od roku 1714 do konce 19. století. In: POLEHLA, Petr. 350 let Královéhradecké diecéze, Červený Kostelec: P. Mervart, 2015. s. 209 a násl.

- *Rector: Reverendissimus ac Doctissimus Dominus Paulus Leva, SS. Theolog., utriusque Juris Doctor, Theol. fund. in Pontif. Coll. Urbano de Propaganda Fide Prof., Biblioth. Piae in Lycaeo Pont. Sem. Rom. Praefectus, Academiae theol. ad archigymn. Rom. censor em., c. r. austr. Ord. Franc. Joseph I. Eques, n. Romae 8. Maji 1846, o. 19. Dec. 1869. (Katalog 1894)*

Seminářem procházela naprostá většina duchovních, kteří následně zamířili do nižší církevní správy. Seznamy alumnů umožňují sledovat jejich původ, sociální skladbu, postup studia. Údaje o studentech arcibiskupského semináře v Praze, případně na České koleji v Římě, pak mohou být svědectvím o případném dalším studiu konkrétních alumnů pocházejících z diecéze, resp. absolventech diecézního semináře.

Rozborem vyučujících lze zase vysledovat, zda v semináři působili kněží z praxe, zda pocházeli z jiných diecézí i mimo území Čech, nebo byli na stolice na teologickém institutu povolávání absolventi teologických fakult, popř. vídeňského Augustina.

Některé údaje, které obsahují jednotlivé katalogy kléru, mají k nižší církevní správě Královéhradecké diecéze obecnější, případně volnější vztah, nicméně mohou být předmětem studia jiných specializovaných oborů.

5.14 Historické místní názvy

Katalogy kléru Královéhradecké diecéze 19. století uvádějí latinizované české i německé názvy beneficíí, přífařených obcí i vikariátů obsahují a v chronologické posloupnosti zachycují postupné proměny těchto místních názvů.

Do roku 1802 obsahuje místní názvy pouze oddíl *Catalogus Locorum*. Od r. 1803 obsahuje výčet beneficíí také oddíl *Syllabus Beneficiorum*. Zde se objevují v závorce starší i jinojazyčné varianty názvy, přičemž v takovém případě bývají obě jména dohledatelná v *Catalogus Locorum*. Např.:

- *Nassabergæ* (Katalog 1796) → *Nassaberga* (Kat. 1830) → *Nassaberg* (Kat. 1870) → *Nasavrky* (*Nassaberg*) (Kat. 1899)
- *Röhbergæ* (Kat. 1796) → *Ræhberga* (Kat. 1830) → *Rehberga* (Kat. 1850) → *Rehberg* (Kat. 1870) → *Liberk* (*recte Richmberk, Rehberg*) (Kat. 1899)

Od r. 1872 je v oddíle *Venerabilis Clerus Curatus* výčet přífařených obcí s jejich názvy. Např.:

- Chlumeč nad Cidlinou – ... *Voda* (*Altwasser Antiqua aqua*) ... (Katalog 1880)

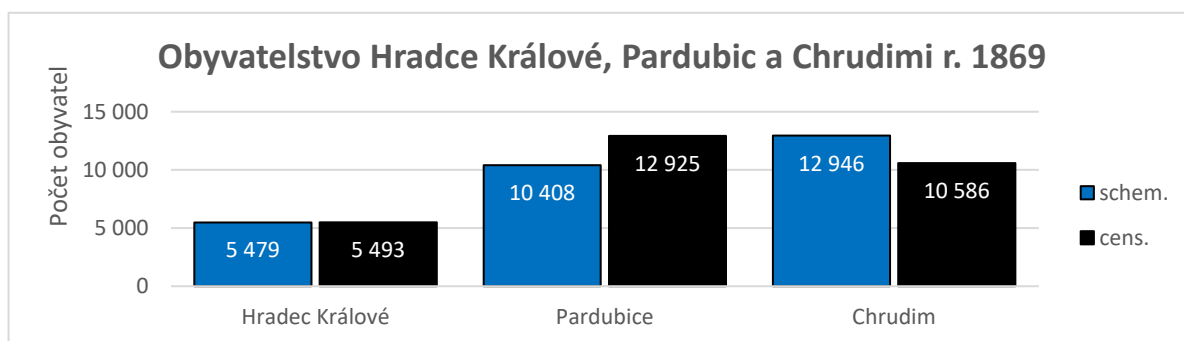
Jakkoli mohou variantní místní názvy vyvolávat jisté obtíže při identifikaci, na straně druhé se katalogy mohou stát významným dobovým pramenem pro toponomastiku.

5.15 Vývoj počtu obyvatel farností a obcí

Naopak velmi důležitým předmětem zájmu biskupství zcela jistě byly údaje o počtu obyvatelstva a konfesijních poměrech v diecézi.

Ty jsou počínaje rokem 1835 podrobně uváděny v oddílu *Syllabus Beneficiorum* u každého vikariátu, beneficia i přifařených obcí dle jednotlivých vyznání. Celkové počty obyvatel jsou v součtech na konci oddílu společně s počty duchovních. Tento oddíl se od r. 1856 nazývá *Conspectus* a po r. 1872 se nachází na konci katalogu.

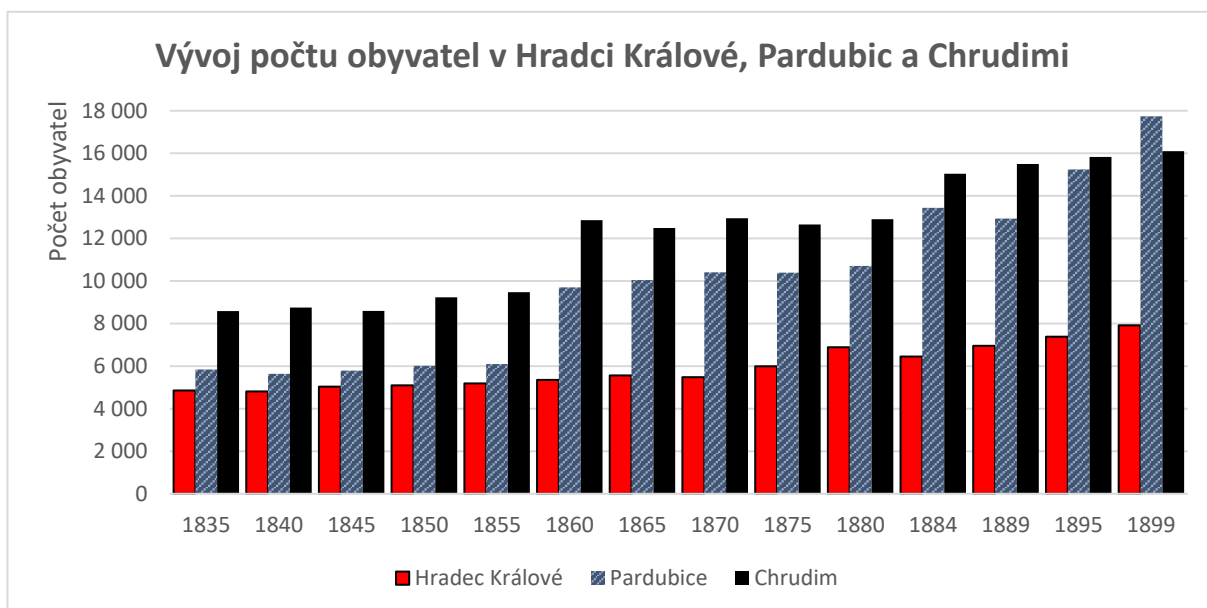
Tyto údaje mohou být cenným statistickým zdrojem, zejména proto, že na rozdíl od státních sčítání lidu jsou zde každoroční údaje. Na druhou stranu je nutné konstatovat, že existují poměrně značné rozdíly mezi oběma zdroji. Pozoruhodný případ odlišných údajů vykazuje např. srovnání součtů v Katalogu 1870 s výsledky sčítání lidu 1869,¹³⁵ viz obrázek č. 79.

Obrázek 79 – graf porovnání počtu obyvatel farností Hradce Králové, Pardubic a Chrudimi pro rok 1869 mezi součty v Katalogu 1870 a státním sčítáním lidu r. 1869 (Růžková 2006, s. 458, tamtéž, s.524 a tamtéž, s. 510), vlastní zpracování

Přes tyto zjištěné odlišnosti mohou být data katalogů využita pro sledování obecného trendu zvyšování počtu obyvatel, který je zde dokumentován na příkladu tří největších měst diecéze. Zatímco v případě Pardubic a Chrudimě je jednoznačný rozvoj od 30. let, v případě Hradce Králové počty odrážejí uzavřenost pevnostního města, viz obrázek, č. 80.

¹³⁵ (Růžková, 2006)

Obrázek 80 – graf vývoje celkového počtu obyvatel farností Hradce Králové, Pardubic a Chrudimi v pětiletých intervalech mezi 1835 a 1900, údaje z jednotlivých katalogů, vlastní zpracování

V konfrontaci s údaji o vývoji počtu duchovenstva a beneficií lze sledovat a vyhodnocovat reakci církevní správy na tyto demografické trendy, např. rozšiřováním beneficií či zvyšováním počtu duchovenstva v oblastech s největší koncentrací lidí.

Počínaje Katalogem 1834 jsou součástí schematismů i počty věřících za celou diecézi. Od Katalogu 1835 jsou v oddíle *Syllabus Beneficiorum* uváděny součty z každého benefícia, včetně přiřazených obcí. Odděleně jsou vedeni nekatolíci, kteří jsou dělení na vyznání helvétské, augšpurské, židovské, schismatické a řecké, a osoby bez vyznání.

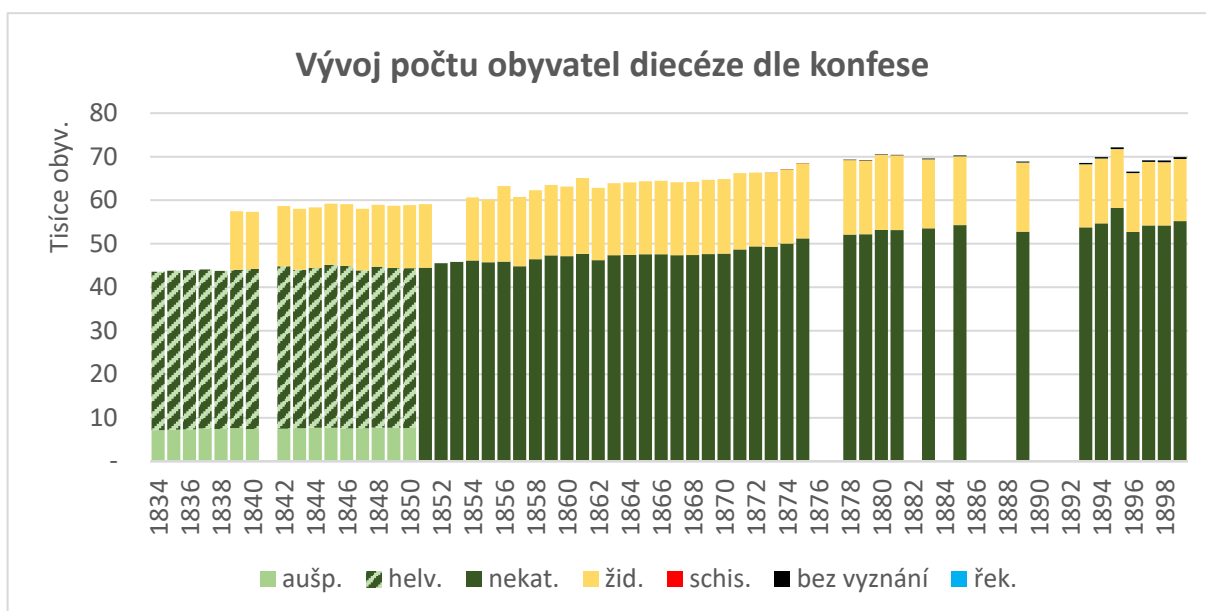
V roce **1834** jsou uváděni:

- *Catholici*.....1 071 054
- *Acatholici*.....*augastanae confessionis*..... 7 164
- helveticae confessionis*..... 36 399 (Katalog 1834)

Na konci 19. století (**1899**)

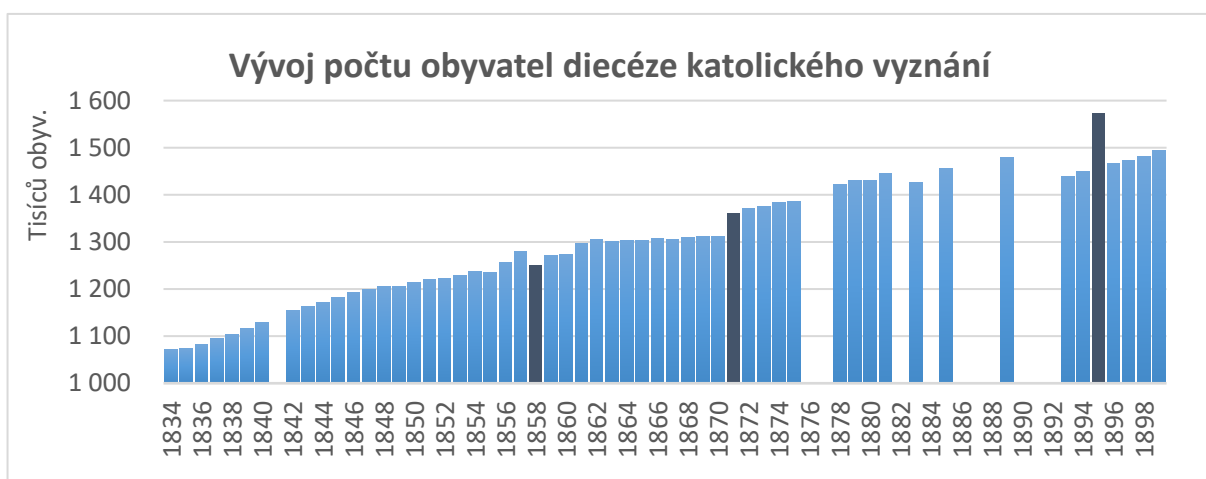
- *Cath.*.....1 493 364
- *acath., angl., A. et H. C. et vet. cath.*..... 55 196
- *graec. n. u.*..... 5
- *jud.*..... 14 265
- *sine Confess.*..... 455 (Katalog 1899)

Následující graf (obr. 81) obsahuje počty nekatolických věřících v jednotlivých letech:

Obrázek 81 – graf počtu obyvatel Královéhradecké diecése podle nekatolických vyznání přejatý se součtů v jednotlivých katalozích od 1834 do 1899, vlastní zpracování

Nezvyklé výkyvy jsou v letech 1858, kdy oproti předešlému roku klesla (především katolická) populace v diecézi o 28 tis. s počtem beneficí beze změny, následně v roce 1871, kdy populace (převážně katolická) vzrostla o 52 tis, přičemž počet beneficí za daný rok vzrostl o čtyři a v roce 1895, kdy přechodně na jeden rok vzrostla populace o 122 tis., přičemž do příštího roku opět poklesla o 106 tis.

Obrázek 82 – graf počtu katolických obyvatel Královéhradecké diecése přejatý se součtů v jednotlivých katalozích od 1834 do 1899, vlastní zpracování

Přes tyto výkyvy naznačují data jednoznačný trend růstu počtu obyvatel (cca o 450 tis.) mezi polovinou 30. let a koncem století a současně stabilní zastoupení katolíků kolem 95 až 96 procent. Vývoj počtu jednotlivých konfesí v absolutních číslech uvádí tabulka v příloze č. 25.

5.16 Jazykové poměry

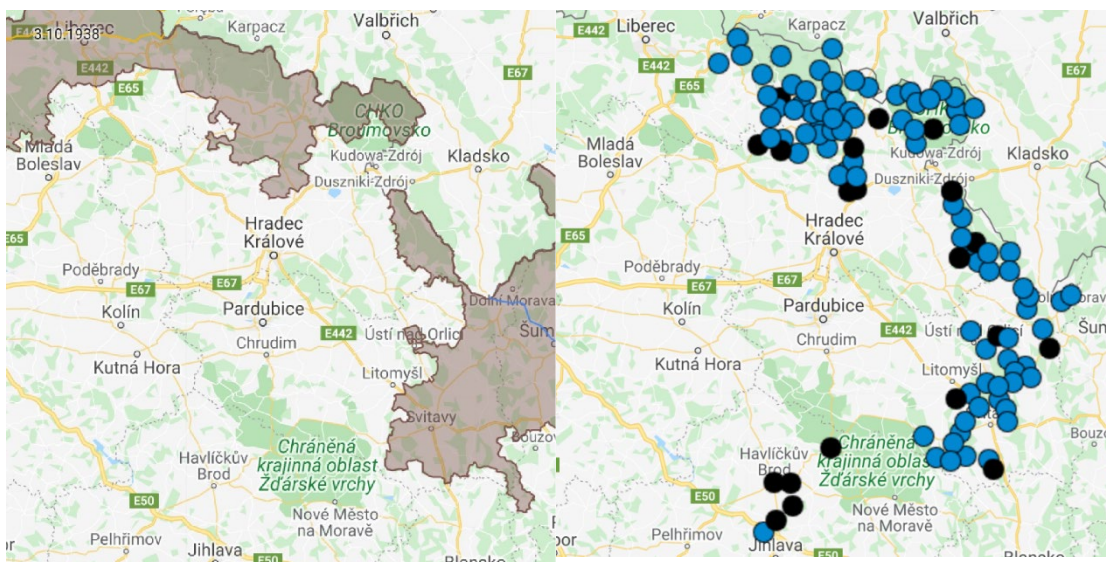
Důležitým faktorem, který ovlivňoval působení církve v Královéhradecké diecézi, bylo národnostní složení obyvatelstva.

Mezi lety 1827-1871 se v *Catalogus Locorum* u jednotlivých beneficí objevuje poznámka o převládajícím jazyku při mateřském kostele (tj. českém /b./, německém /g./ nebo oběma, kdy první v pořadí převládá – b. g. či g. b.). Po r. 1872 tento údaj přechází do oddílu *Venerabilis Clerus Curatus*.

Jako ukázka možného využití těchto údajů byla provedena dílčí sonda pro rok 1870, jejímž výsledkem je mapa¹³⁶ na snímku č. 83.

V příslušném katalogu bylo pro její vznik použito všech 463 beneficí uvedených oddílu *Index Locorum*. Následně byla identifikována beneficia s převládajícím německým jazykem (tj. zkratky *ger.* nebo *g.b.*), kterých bylo celkem 112. Rozložení těchto lokalit je patrné na níže uvedené mapě, která byla vytvořena nahráním seznamu jmen beneficí na portál Google Maps.

Nad rámec časového vymezení této práce je možné konstatovat, že získaná data naznačují poměrně zjevnou stabilitu jazykových poměrů, resp. jazykové hranice v pohraničí diecéze – pro srovnání byla použita mapa tzv. Sudet z roku 1938.¹³⁷

Obrázek 83 – srovnání mapy tzv. Sudet vyznačených Mnichovskou dohodou¹³⁷ (vlevo) s mapou vyznačených beneficí s německým (modrá) s převládajícím německým (černá) jazykem v roce 1870 (vpravo), vlastní zpracování

¹³⁶ Dostupné online na:

<https://www.google.com/maps/d/edit?mid=1LiCn638Ptc825uswkgOTIghgvjgtJguc&usp=sharing>

¹³⁷ (Katedra právních dějin Fakulty právnické Západočeské univerzity v Plzni 2013)

Pro zvýšení přesnosti by bylo možné přiřazení GPS souřadnic¹³⁸ pro přesné zanesení do mapy, případně pro detailnější rozlišení (od r. 1872) v oddílu *Venerabilis Clerus Curatus* vyhledat názvy přiřazených obcí pro přesné znázornění hranic farností.

Bude předmětem dalšího bádání, nakolik byla tato data využívána biskupy a konzistory ve spolupráci s patrony při ustanovování příslušných duchovních tak, aby jejich jazykové vybavení umožňovalo komunikaci s obyvatelstvem jazykové většiny, případně obou hlavních užívaných jazyků.

5.17 Pošta a telegraf

Jistou marginálií mohou být údaje o poštovních a komunikačních službách na území diecéze. Od r. 1855 se v oddíle *Venerabilis Clerus Curatus* na konci zápisu každého benefícia objevuje drobným písmem sídelní obec obsluhujícího poštovního úřadu. Např.:

- *Reginæ-Hradecii ... Post. in loco* (Katalog 1855)
- *Všestarii ... P. Königgræz* (Katalog 1855)

V roce 1878 přibývá na témže místě zápisu údaj o telegrafu. Např.:

- *Hradec Králové ... Posta et T. in loco* (Katalog 1878)
- *Všestarii ... P. in loco et T. Hrad. Král.* (Katalog 1878)

Tyto údaje jsou jasným ukazatelem postupného rozvoje poštovní a telegrafní sítě na území diecéze. Data by bylo možné vizualizovat do podoby map a lze je porovnávat s dalšími parametry, jako je počet obyvatel, jazykovost a vzdálenost beneficií od mateřského kostela a obtížnosti cesty.

---

¹³⁸ Lze i automatizovaně, např. online na: <https://www.gpsvisualizer.com/geocoder/>

5.18 Zhodnocení

Na předcházejících stranách byly naznačeny některé z možností využití katalogů kléru Královéhradecké diecéze z 19. století, přičemž některé zde prozatím nebyly zmíněny výslovně a jednoznačně. Samozřejmou podmínkou využití těchto dat je v první řadě jejich úplnost, přístupnost, podrobná kritika jako historického pramene a jejich verifikace.

Druhou podmínkou – která zůstává ještě úkolem do budoucna – je zpracování a utřídění dat, případně jejich převod do veřejně přístupné formy, která by umožňovala všestranné počítačové zpracování a využití.

Bez ohledu na tyto podmínky je z rozborů na předchozích stranách – alespoň podle názoru autora – zjevné, že data předmětných katalogů nabízejí široké spektrum interpretací z mnoha hledisek a v mnoha rovinách.

V první řadě umožňuje struktura katalogů sledovat v čase v průběhu 19. století vývoj duchovní správy Královéhradecké diecéze v na úrovni jednotlivých beneficí a vikariátů, jak z hlediska jejich organizace, tak konkrétního personálního obsazení. U vikářů je možné sledovat nejen jejich působiště, délku působení, ale i poměrně přesně také stanovit věk, kdy z jejich strany docházelo – zejména vzhledem k náročnosti visitací svěřeného vikariátu – k rezignaci (obvykle ze zdravotních důvodů).

Na úrovni farností je v první řadě zjevné rozrůstání („zahušťování“) farní sítě i obsazení jednotlivých beneficí. Z publikovaných dat je možné velmi detailně sledovat osobní a profesní údaje kněží, jejich mobilitu a věkové složení, ale třeba i neformální požadavky na ustanovení duchovního na beneficium – např. přibližný počet odsloužených let na kaplanských, kooperátorských místech před řádnou kanonickou investiturou.

Z hlediska personální politiky je další sledovatelnou oblastí strategie sebeprezentace církve. V určitých letech se mezi osobními údaji objevují i dosažená vyznamenání, mj. třeba čestná občanství měst, která dokazují, že duchovní si ve svém působišti vydobyl postavení důvěry místní správy, nebo že si ji alespoň neznepřátelil.

Skutečnost, že se objevuje i seznam kněží – jubilantů hovoří také o důrazu, který dobová církev kladla na svátost kněžství a v tomto smyslu i na disciplinaci kléru, rovněž však také na snahu o upevnění živého kněžského společenství a posílení vědomí sounáležitosti. Odpovědi na tyto otázky pak naleznou uplatnění zejména ve výzkumu dějin kněžských identit.

Specifické údaje o inkorporovaných farnostech lze podrobit analýze, jejímž výsledkem bude míra podílu řeholního kléru na správě diecéze, který má svůj přímý původ ve skutečnosti, do jaké míry byla soudobá mládež ochotna věnovat se řeholnímu stavu.

Katalogy naznačují v neposlední řadě nepřímo i úroveň majetkového zabezpečení beneficí, které se projevuje v možnosti ustanovit na beneficium také pomocné duchovní pro beneficiáta.

Katalog poskytuje také svědectví o vztahu církve k partikulární a státní správě. Zejména je v tomto ohledu dokladem konzervativnosti církve, co se týká vztahů s patrony. Byť dochází r. 1850 k zániku patrimoniální správy, jsou údaje o patronátě uváděny až do r. 1949.

Samostatnou skupinu představují širší souvislosti demografické, národnostní a konfesijní poměry v diecézi.

Data katalogů umožňují poměrně přesně a kontinuálně sledovat růst počtu obyvatelstva, přičemž zejména zde je třeba upozornit na potřebu publikovaná data před jejich případnou interpretací podrobit kritickému posouzení a ověření.

Další skupinou údajů, která je využitelná zejména při studiu dějin regionálních dějin jsou doplňující údaje o školách, kaplích v obvodu benefícia, rozvoji pošt a technických komunikačních prostředků.

Opomenout nelze ani národnostní složení v diecézi, které se po celou dobu jeví poměrně stabilní, zvláště z hlediska geografického rozložení. Z národnostního hlediska lze pak sledovat míru tendence biskupa a konzistoře ve spolupráci s patronem ustanovovat na beneficium kněze schopné dorozumět se s místním obyvatelstvem na osadě v rodné řeči, nebo alespoň poskytnout v případě osad smíšených duchovní personál znalý všech osadních jazyků.

Specifickým průvodním jevem národnostních poměrů jsou i používané podoby místních názvů, které mohou být předmětem toponomastického bádání. V souvislosti s geografickými názvy je možno upozornit i na specifické projevy neutrality v národnostních otázkách ve 30. letech 19. století, kdy se objevují latinizované německé názvy beneficí.

Velká pozornost je v katalozích kléru věnována i průběžným údajům o konfesijních poměrech, kvantitativnímu vyjádření počtu katolíků a nekatolíků (včetně jejich postupného přesnějšího rozlišování). Shromažďovaná data byla zjevně důležitým signálem a impulsem dovnitř katolické církve, na druhé straně pak vyjádřením míry kvality a účinnosti působení katolické církve mezi obyvatelstvem.

Předmětem speciálního studia mohou být otázky týkající se diecézního semináře. Je možné kromě prvotních údajů o počtech a složení alumnů sledovat například, zda v semináři působili kněží z praxe, či byli-li na stolice na teologickém institutu povolávání absolventi teologických fakult, popř. vídeňského Augustina. To lze obecně říci o všech vyšších strukturách v diecézi, je totiž možno sledovat, rekrutovali-li se jejich příslušníci z řad farního kléru, či nikoli. Kvantitativní údaje o počtech absolventů semináře mohou napomoci při zodpovězení, do jaké míry jeho produkce uspokojovala potřeby církevní praxe.

Obecně lze konstatovat, že již samotná skutečnost, které údaje byly v katalogu uváděny, vypovídá o tom, že byly církví samotnou považovány za důležité. Markantní je to i z hlediska soupisu relací činěných ke konzistoři, který uvádí nejdůležitější hlášení, která jsou duchovní povinni včas odeslat do konzistorní kanceláře.

Závěrem je třeba konstatovat, že případný další výzkum těchto schematismů bude vždy nutné doplnit studiem aktového materiálu vzniklého z činnosti konzistoře, případně jednotlivých vikariátních a farních úřadů. Nutné bude také zohlednit posun vzhledem k uváděným údajům, neboť katalog zachycuje vždy údaje zpětně k určitému datu, tedy s jistým zpožděním.

Závěr

Tato práce se zaměřila na možnosti použití katalogů kléru 19. století Královéhradecké diecéze jako historických pramenů a rozdílné postupy v jejich zpracovávání. Obtížná situace a podmínky v době jejího vzniku bohužel značně omezily původní záměry.

Prvotní myšlenka automatizovaného digitálního zpracování do databázových dat pomocí funkce OCR v běžně dostupných počítačových programech se ukázala být značně problematická. Příčinou byla zejména relativně vysoká míra chybovosti, kdy nutnost následné manuální korekce nepřinesla kýženou úsporu času ve srovnání s ručním zadáváním záznamů, a jako nejefektivnější se prokázala metoda ručního přepsání prvního katalogu a následného porovnávání nového s předcházejícím ročníkem a vyhledáváním jednotlivých změn.

V souvislosti s výše zmíněným postupem vyplynula nečekaná skutečnost, kdy v každém zpracovávaném katalogu byla oproti předcházejícímu zhruba sedmina zápisů pozměněná, a nejednalo se pouze o úmrtí a příchody nových duchovních, ale v nezanedbatelném počtu docházelo i k přesunům z místa na místo uvnitř diecéze.

Za 19. století došlo v obsahu sledovaných schematismů k velkým změnám a postupnému nárůstu obsažených informací nejen o nižší církevní správě. Od prostých jmenných záznamů duchovních a beneficií se lze dostat až k biografickému seznamu biskupů, jazykovému složení diecéze nebo k informaci, že se obyvatelé farnosti v zimě jen s obtížemi dostávají k farnímu kostelu.

Velký přínos práce spočívá ve zdigitalizování samotných schematismů a jejich zpřístupnění veřejnosti na internetu.¹³⁹ Souběžně s tím byl každý zpracovaný katalog podrobně všestranně popsán a odděleně byl popsán také celkový vývoj za 19. století, jakožto i postupný vývoj jejich nejdůležitějších oddílů.

---

¹³⁹ Přístupné na: <http://edu.uhk.cz/~zemanji2/schematismy/index.php>, nebo také dostupný v Biskupské knihovně Biskupství Královéhradeckého

V poslední kapitole je rozpracováno několik možností využití cenných dat obsažených v katalogích vždy s příklady, popisem podrobností údajů a časovým ohraničením, avšak jedná se pouze o několik málo příkladů z nesmírně širokého spektra možných směrů zkoumání.

Tato práce má velký potenciál pro budoucí rozšíření, kdy by mohlo dojít ke zpracování všech katalogů do podoby digitální databáze s vylepšenými možnostmi vyhledávání a zobrazování obsažených záznamů, například pomocí grafové databáze, jako je např. Neo4J,¹⁴⁰ pro znázornění na první pohled skrytých souvislostí a vztahů v obsažených datech.

Zpracovaný vzorek úspěšně nastínil možnosti, jaké by skýtalo obdobné zpracování celého fondu královéhradeckých schematismů, kterým by se zcela otevřel tento cenný pramen a informace v něm obsažené nejen odborné ale i široké laické veřejnosti.

---

¹⁴⁰ Viz příloha č. 24.

Seznam zdrojů a literatury

ADOBE INC., 2020. Adobe Acrobat Pro DC. *Adobe Inc.* [online]. San José, USA: Adobe Inc. [cit. 2020-07-21]. Dostupné z: <https://acrobat.adobe.com/cz/cs/acrobat/acrobat-pro.html>

ANDREW, Rachel, 2020. Introduction to CSS. *MDN web docs* [online]. Mountain View, Kalifornie, USA: Mozilla [cit. 2020-07-27]. Dostupné z: https://wiki.developer.mozilla.org/en-US/docs/Learn/CSS/First_steps/What_is_CSS

BIENER VON BIENENBERG, Karl Joseph, 1790. *Geschichte der Stadt Königgratz: Mit Kupfern, mit Genehmigung der k. k. Censur.* 1. vyd. Praha.

BÍLEK, Tomáš, 1892. *Reformace katolická: Obnovení náboženství katolického v království Českém po bitvě Bělohorské.* Praha: Dr. Frant. Bačkovský.

BISHK, 2015. Diecézní katalog: Základní údaje o královéhradecké diecézi. *Biskupství královéhradecké: oficiální stránky královéhradecké diecéze* [online]. Hradec Králové: Biskupství královéhradecké [cit. 2020-07-17]. Dostupné z: <http://www.bihk.cz/dieceze/diecezni-katalog>

BOHÁČ, Zdeněk, 1993. Vývoj diecézní organizace českých zemí. BERÁNEK, Karel a Zdeňka HLEDÍKOVÁ. *Traditio et cultus: Miscellanea historica bohemica Miloslao Vlk, archiepiscopo Pragensi, ... ad annum sexagesimum dedicata.* 1. vyd. Praha: Karolinum, s. 21-35. ISBN 80-7066-762-1.

BOROVÝ, Klement, 1879. *Úřední sloh církevní: příručná kniha praktického úřadování pro katolické duchovenstvo.* 1. vyd. Praha: knihkupectví B. Stýbla.

Catalogus universi cleri in dioecesi episcopali Litomericensi existentis anno .., 1941. Vetero-Pragae: Typis & expensis Francisci Caroli Hladky, typographi archi-episcopalis, sv. ISBN (Brož.).

CROŮ, Jana, 2014. *Královéhradečtí biskupové a jejich rezidence.* 1. vyd. Hradec Králové: Garamon (Hradec Králové).

Designatio Archidiaconorum, Præpositorum, Decanorum et Parochorum, de Anno currente 1648, in Archidioecesi Pragensi, per Districtus Regni, residentium, 1648. Národní archiv Praha. APA I, inv. č. 5325. Nepublikováno.

GRIFFIN, Lyna, 2020. What is PHP Used For? - Uses & Advantages. *Study.com* [online]. Mountain View, Kalifornie, USA: Study.com [cit. 2020-07-27]. Dostupné z: <https://study.com/academy/lesson/what-is-php-used-for-uses-advantages.html>

HÁJEK Z LIBOČAN, Václav, Jan LINKA, ed., 1819. *Kronika česká.* Česko: Rytíř Jan Ferdynand z Ssenfeldu, 1819. ISBN 978-80-200-2255-4.

HELFERT, Josef, 1864. *Anleitung zum geistlichen Geschäftsstyle nach dem gemeinen und Oesterreichischen Kirchenrechte*. 1. vyd. Praha: F. Tempsky.

HELLER, Jan, 1956. *Hebrejsko-řecko-latinsko-český slovníček pro bohoslovce*. 1. vyd. Praha: Ústřední církevní nakladatelství, 84 s.

HLEDÍKOVÁ, Zdeňka, Jan JANÁK a Jan DOBEŠ, 2005. *Dějiny správy v českých zemích: od počátků státu po současnost*. 1. vyd. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny. ISBN 80-710-6709-1.

HRUBÝ, Vladimír, 2002. *Katedrála Sv. Ducha: Kaple sv. Klimenta ; Biskupská rezidence*. 1. vyd. Hradec Králové: Garamon. ISBN 80-864-7210-8.

HRUBÝ, Vladimír, Ota NAPILÝ a Dagmar ZBOŘILOVÁ, 1994. *Královéhradecká diecéze: Diecéze - biskupství - biskupové. Pohledy do minulosti církve na území královéhradecké diecéze*. 1. vyd. Hradec Králové: Nadace na opravu církevních památek v diecézi královéhradecké, 95 s.

IMAGE ACCESS, Inc., 2018. Bookeye® 4 V1A – Digitization Excellence and High Productivity. *Image Access* [online]. Boca Raton, Florida: Image Access, Inc. [cit. 2020-07-20]. Dostupné z: <https://www.imageaccess.com/bookeye4v1a>

JACKSON, Brian, 2020. What is MySQL?: A Beginner-Friendly Explanation. *Kinsta: Premium WordPress hosting for everyone, small or large* [online]. West Hollywood: Kinsta Inc. [cit. 2020-07-27]. Dostupné z: <https://kinsta.com/knowledgebase/what-is-mysql/>

KATEDRA PRÁVNÍCH DĚJIN FAKULTY PRÁVNICKÉ ZÁPADOČESKÉ UNIVERZITY V PLZNI, 2013. *Územní ztráty Československa po Mnichovské dohodě na území dnešní ČR (Německý zábor): Právní skutečnosti nacistické okupace a jejich důsledků*. Plzeň. Dostupné

z: https://www.google.com/maps/d/u/0/viewer?mid=117vj_EyzlrlwQrrqN6486Y56vOc&ll=49.99572619082312%2C15.506295880497408&z=8. Mapa byla zpracována v rámci projektu ZČU SGS-2012-054 "Právní skutečnosti nacistické okupace a jejich důsledků" na Katedře právních dějin Fakulty právnické Západočeské univerzity v Plzni.

KOFAX INC., 2020. OMNIPAGE ULTIMATE 19.2: OCR SCANNING FOR WINDOWS: Turn paper, PDFs and images into valuable digital files to maximize productivity. *KOFAX* [online]. Irvine, Kalifornie, USA: KOFAX Inc. [cit. 2020-07-21]. Dostupné z: <https://www.kofax.com/Products/omnipage/ultimate>

KORONTHÁLY, Vladimír, ed., 1681. *Beneficia curata circa 1681 in archidioecesi Pragensis extincta*. Národní archiv Praha. APA I, B 10/13, inv. č. 1301.

KORONTHÁLY, Vladimír, ed., 1806. *Seznam držitelů beneficií 1734–1806*. Národní archiv Praha. APA I, B 10/18, inv. č. 1306.

KORONTHÁLY, Vladimír, 2008. *Správa pražské arcidiecéze v letech 1913 - 2006 ve světle katalogů kléru* [online]. Praha [cit. 2020-07-18]. Dostupné z: https://dspace.cuni.cz/bitstream/handle/20.500.11956/16860/BPTX_2006_1_11260_KBAK000_48689_0_14953.pdf?sequence=1. Bakalářská práce. Univerzita Karlova v Praze. Vedoucí práce PhDr. Petr Kubín, Ph.D.

KORONTHÁLY, Vladimír, 2013. *Almanach duchovních Arcidiecéze pražské ve 20. století a lexikon farností Arcidiecéze pražské 1948-2010*. Praha: Arcibiskupství pražské.

KPC, 2014. Mapa Diecéze. In: *Cesty katecheze z.s.* [online]. Hradec Králové: Katechetické a pedagogické centrum Biskupství královéhradeckého [cit. 2020-07-17]. Dostupné z: https://kpcpodpora.webnode.cz/_files/200000049-be8c2bf870/mapa_dieceze-cb.jpg

KRAFL, Pavel, Martin HOLÝ, Jiří MIKULEC a Jaroslav ŠEBEK, 2009. *Církevní správa. Akademická encyklopedie českých dějin: A-C*. 1. vyd. Praha: Historický ústav AV ČR v.v.i., s. 349-355. ISBN 978-80-7286-147-7.

LAŇKA, Jiří Ignác, 2017. *Vojenská duchovní služba v československé armádě v letech 1918–1939*. České Budějovice. Disertační práce. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích. Vedoucí práce Prof. ThLic. PaedDr. Martin Weis, Th.D.

MANI, Sandro, 2020. GImageReader: A graphical frontend to tesseract-ocr. *SourceForge: The Complete Open-Source and Business Software Platform* [online]. La Jolla, Kalifornie, USA: Slashdot Media [cit. 2020-07-21]. Dostupné z: <https://sourceforge.net/projects/gimagereader/>

MARTÍNKOVÁ, Lenka, 2017. *Reverendissimum officium: biskupská konzistoř v Českých Budějovicích na cestě od josefínismu k revoluci (1785-1850)*. V Praze: Vyšehrad. ISBN 978-80-7429-886-8.

MIKAN, Jaroslav, 1946. *Vznik a počátky hradeckého biskupství*. Hradec Králové: Městské průmyslové a historické museum v Hradci Králové.

MVČR, 2019. *Metodický pokyn č. 1/2019 k archivnímu zpracování fondů typu „farní úřad“* [online]. 1. vyd. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky, 371 s. [cit. 2020-07-18]. Č. j. MV- 13807-1/AS-2019. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/soubor/metodicky-pokyn-c-1-2019-k-archivnimu-zpracovani-fondu-typu-farni-urad.aspx>

NEKVAPIL, Ladislav, 2010. Náboženská a církevně-správní situace na Chrudimsku v 18. století ve světle zповědních výkazů. *Theatrum historiae*. Pardubice: Univerzita Pardubice, 7, 147-177. ISSN 1802-2502. Dostupné také z: https://dk.upce.cz/bitstream/handle/10195/58422/NekvapilL_NabozenskaACirkevne_2010.pdf?sequence=1&isAllowed=y

PALACKÝ, František, 1804. *Popis Království Českého: čili Podrobné poznamenání všech dosavadních krajuw, panství, statkůw, měst, městeček a wesnic, někdejších hradůw a twrzí, též samot a zpustlých osad mnohých w zemi české, s udáním jejich obywatelstwa dle popisu r. MDCCCXLIII wykonaného w jazyku českém i německém* [online]. 1. vyd. Praha: Knihkupectví J. G. Kalve, 608 s. [cit. 2020-07-21]. Dostupné z: <https://play.google.com/store/books/details?id=aroAAAAAcAAJ&hl=cs>

PETERKA, Josef, 2006. *Cesta k rodinným kořenům, aneb, Praktická příručka občanské genealogie*. 1. vyd. Praha: Libri. ISBN 80-727-7307-0.

PLODEK, Kristin, 2020. Církevní mapa biskupství Králové-Hradeckého 1889. In: *Chartae-Antiquae.cz: Virtuální mapová sbírka* [online]. Praha: Zdíby: Výzkumný ústav geodetický, topografický a kartografický, v.v.i. [cit. 2020-07-17]. Dostupné z: <http://chartae-antiquae.cz/cs/maps/35787>

POKORNÝ, Pavel, 1995. Jičínské biskupství. In: FRANCEK, Jindřich. *Rekatolizace v Českých zemích: Sborník příspěvků z konference v Jičíně 10. 9. 1993*. Pardubice: Městský Úřad Jičín, s. 72-84.

POLEHLA, Petr, 2015. *350 let královéhradecké diecéze*. 1. vyd. Červený Kostelec: P. Mervart. ISBN 978-80-7465-160-1.

PUMPR, Pavel, 2014. Struktura moravského duchovenstva ve světle nejstaršího katalogu kléru olomoucké diecéze z roku 1745/1746. In: *Folia Historica Bohemica*. Praha: Historický ústav AV ČR v.v.i., s. 63-100, 497 s. : č. 1, Roč. 29. ISSN 0231-7494.

RICHARD, Nicolas, 2015. Proč v Čechách v 17. století založit novou diecézi: Pastorační strategie u zrodu biskupství v Hradci Králové. In: POLEHLA, Petr. *350 let královéhradecké diecéze*. 1. vyd. Hradec Králové: Pavel Mervart, s. 23, 464 s. ISBN 978-80-7465-160-1.

RŮŽKOVÁ, Jiřina a Josef ŠKRABAL, 2006. *Historický lexikon obcí České republiky 1869-2005*. Praha: Český statistický úřad. ISBN 80-250-1277-8.

SEDLÁČEK, Jan, 2011. *Kapesní slovník latinsko-český a česko-latinský a latinská slova používaná v češtině*. 1. vyd. Praha: Československý spisovatel, s. r. o. Reprint vyd. z r. 1936. ISBN 978-80-87391-82-2.

SEEMANN, Pavel, 2016. *Geografický informační systém církevní správy v českých zemích v raném novověku*. Praha. Disertační práce. ČVUT v Praze. Vedoucí práce Doc. Ing. Jiří Cajthaml, Ph.D.

SHANNON, Ross, 2020. What is HTML?. *HTML Source: HTML Tutorials* [online]. Irsko: Ross Shannon [cit. 2020-07-27]. Dostupné z: <https://www.yourhtmlsource.com/starthere/whatishtml.html>

SCHLENZ, Johann Ev., 1912. *Dějiny založení Biskupství Litoměřického: Díl I*. 1. vyd. Varnsdorf: Svaz německého katolického duchovenstva v Čechách.

SLAVÍKOVÁ, Věra, 2020. *Farní archivy jako svědectví o roli duchovního správce a jejich proměnách v dlouhém 19. století* [online]. Olomouc [cit. 2020-07-18]. Dostupné z: https://theses.cz/id/z3n9u5/Slavikova_Farni_archivy.pdf. Dizertační práce. Univerzita Palackého v Olomouci. Vedoucí práce Doc. Mgr. Antonín Kalous, M.A., Ph.D.

SOLAŘ, Jeroným Jan Nepomucký, 1870. *Dějepis Hradce Králové n. Labem a biskupství hradeckého*. 1. vyd. Praha: Solař, J. J.

ŠALAK, Boris, 2009. *Organizace soudnictví ve druhé polovině devatenáctého století*. Praha. Diplomová práce. UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE. Vedoucí práce Doc. JUDr. Ladislav Soukup, CSc.

ŠRŮTEK, Josef Antonín, 1857. *Statistisch-topografisches Handbuch der Königingräzer Diözes*. 1. vyd. Hradec Králové: Ladislav Pospíšil, 488 s. Dostupné z: <https://kramerius4.svkhk.cz/view/uuid:a5b00f5f-f857-4213-9176-0c05a8234935?page=uuid:447ddc68-9fee-11e5-af48-00155d010f03>

ŠŮLA, Jaroslav, 2008. Církevně správní vývoj na území dnešního římskokatolického vikariátu Rychnov nad Kněžnou od nejstarších dob po dnešek. In: WOLF, Vladimír. *Sborník / Katedra náboženské výchovy a charitativní práce Pedagogické fakulty Univerzity Hradec Králové*. 1. vyd. Trutnov: Radimír Vyčítal - Lupus, s. 195-241, 429 s. Acta Universitatis Reginaehradecensis. Facultas paedagogica, Humanistica ; 1. ISBN 978-80-903509-7-7.

ŠURKALA, Milan, 2019. Canon CanoScan 9000F: nejen pro kinofilmy. *DigiManie* [online]. Praha: oXy Online s.r.o. [cit. 2020-07-20]. Dostupné z: <https://www.digimanie.cz/recenze-canon-canoscan-9000f-nejen-pro-kinofilmy/4339>

TLUKA, Jindřich, 2002. *Správní dělení diecéze – historický přehled* [online]. In: . Hradec Králové: Katechetické a pedagogické centrum Biskupství královéhradeckého, Cesty katecheze z.s. [cit. 2020-07-17]. Dostupné z: <http://files.kpcpodpora.webnode.cz/200000128-0a7220b6c3/Spr%C3%A1vn%C3%AD%20d%C4%9Blen%C3%AD%20diec%C3%A9ze%20-%20historick%C3%BD%20v%C3%BDvoj.doc>

TRETERA, Rajmund a Záboj HORÁK, 2011. *Slovník církevního práva*. 1. vyd. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-3614-3.

VENUTO, Jan, 1790. *Mappa dioceseos Reginaehradecensis 1790: in usum et commodum venerabilis cleridiocesani delineata* [kartografický dokument] / reverendissimo et illustrissimo domino domino Joanni Leopoldo dei gratia episcopo Reginaehradecensi & humillime dicata a Joanne Venuto canonico capitulari Rgaehradecensi et consistorii assessore ; Kil. Ponheimer sculp. *Digitální univerzitní repozitář* [online]. Praha: Univerzita Karlova [cit. 2020-07-17]. Dostupné z: http://digitool.is.cuni.cz/R/-?func=dbin-jump-full&object_id=794184&silolibrary=GEN01. Biskupství královéhradecké.

WP AMELIA, 2020. *What is Bootstrap?: An In-depth Guide of the Framework*. *Amelia: Appointments and Events WordPress Booking Plugin* [online]. Srbsko: TMS [cit. 2020-07-27]. Dostupné z: <https://wpamelia.com/what-is-bootstrap/>

Seznam příloh

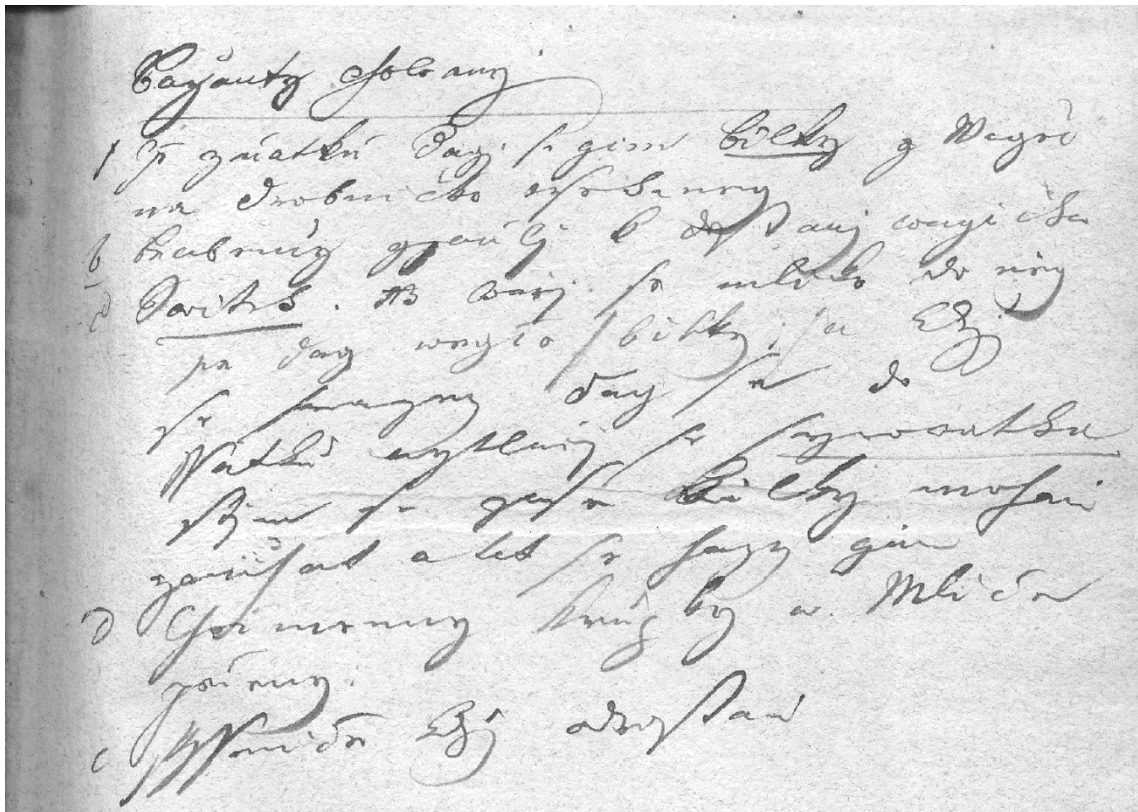
Příloha 1 – stručná mapa dnešní působnosti diecéze s rozdělením do vikariátů a vyznačením jejich sídelních měst (KPC, 2014).....	I
Příloha 2 – recept na krmení pro bažantí kuřata v Katalogu 1827, vlastní zpracování	I
Příloha 3 – příklad ručně připsaných poznámek v direktoriu z Katalogu 1852, vlastní zpracování.....	II
Příloha 4 – nabídka knihtiskaře Pospíšila na konci Katalogu 1818. (Nejedná se o volně vložené listy, ale pevnou součást svazku.), vlastní zpracování	II
Příloha 5 – ukázka rozdílu mezi měkkými deskami Katalogu 1830 (pouštějícími barvu) a honosně zdobeným biskupským výtiskem z roku 1838, vlastní zpracování	III
Příloha 6 – zápis zemřelého z Katalogu 1796, vlastní zpracování	III
Příloha 7 – zápis člena katedrální kapituly z r. 1796, vlastní zpracování.....	III
Příloha 8 – seznam krajů a vikariátů v r. 1796, vlastní zpracování	III
Příloha 9 – zápis duchovního z roku 1796, vlastní zpracování	IV
Příloha 10 – zápis benefícia z r. 1796, vlastní zpracování.....	IV
Příloha 11 – skener Bookeye® 4 V1A Professional (Image Access, 2018).....	IV
Příloha 12 – používaný skener CanoScan 900F, vlastní zpracování	IV
Příloha 13 – rozšířený režim skenování v MP Navigator EX s otevřeným nastavením tónové křivky stupňů šedi, vlastní zpracování.....	V
Příloha 14 – vedutová mapa diecéze z roku 1790 (Venuto, 1790).....	VI
Příloha 15 – mapa diecéze k roku 1889, zeleně jsou vyznačeny oblasti s převahou němčiny (Plodek, 2020).....	VII
Příloha 16 – diagram procesu skenování, vlastní zpracování.....	VIII
Příloha 17 – ukázka rozdílného nastavení kontrastu a jasu s původním obrázkem uprostřed, vlastní zpracování	VIII
Příloha 18 – uživatelské rozhraní programu OmniPage Ultimate při provádění oprav rozeznaného textu, vlastní zpracování	IX
Příloha 19 – gImageReader po provedení OCR, vlastní zpracování	X
Příloha 20 – výsledky porovnání OCR na nejstarším tisku po drobných úpravách formátování pro snazší orientaci:.....	XI
Příloha 21– výsledky OCR na typickém obsahu po drobných úpravách formátování pro snazší orientaci:	XII
Příloha 22 – struktura vzniklé relační databáze, vlastní zpracování.....	XIII
Příloha 23 – ukázka dat v databázi, vlastní zpracování	XIII
Příloha 24 – příklad grafového výstupu z ukázkové filmové databáze Neo4j, modře jsou vyznačeny filmy, oranžově lidé a šipky znázorňují a popisují jednotlivé vztahy, vlastní zpracování.....	XIV
Příloha 25 – součty věřících v diecézi dle jednotlivých vyznání, údaje převzaty z katalogů, vlastní zpracování	XV

Přílohy

Příloha 1 – stručná mapa dnešní působnosti diecéze s rozdělením do vikariátů a vyznačením jejich sídelních měst (KPC 2014)

Příloha 2 – recept na krmení pro bažantí kuřata v Katalogu 1827, vlastní zpracování

2. Martin pro + imperatore Francisco.
2. Martin. Pro + Rosalia Neuber.

Příloha 3 – příklad ručně připsaných poznámek v direktoriu z Katalogu 1852, vlastní zpracování

N á w ě s t j.

W biskupské a kragské impressy v Jana Sr.
Pospíšila w Hradcy Králové nad Labem, blize
pražské brány w geho vlastním přibytku Dro.
85, glau mimo jiných prvé oznámených
kněz gessce následujících knihy k
Dostání :

Rázanj na wšecky slavnosti a swátky celého roku.
Od Matěge Sychry, faráře w Imramowě. 1817 za
4, šl.

Siwé Swětlo Prawy, oswěcujících každého člověka.
Od Františka Matěgky, Faráře w Holicích. W Praze
1817.

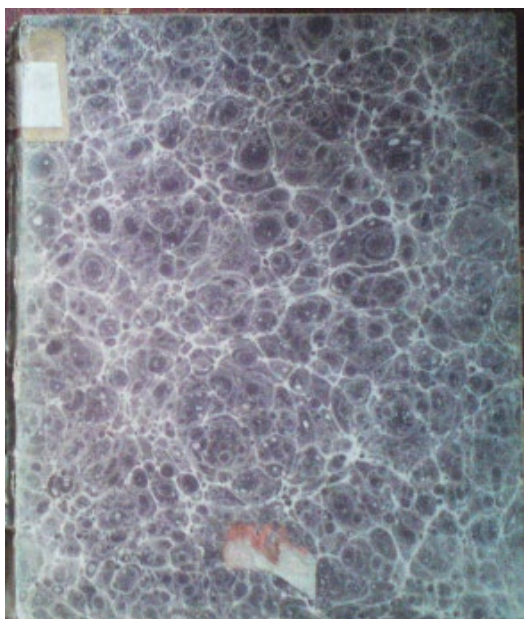
Důležitost stálého wyznání zgeweného náboženstwj
Krystowa a ššestinedělnj ewičenj pro ty, kteří mjnj od
katolické cirkwe odstoupit, dle nejwššij wůle Pána
země léta 1782. dne 15. prosynce k zastawenj odpa-
du wysazené. Od Wáclawa Laufoty, probosšta w mě-
stě Kaudnicy nad Labem. 1812.

Jakuba Benygn a Bosseta biskupa mieldensského.
Přiběhowé o změnách cirkwj protestantských. Dwa
dílů 3 šl.

Kronyka cirkewnj w něj se přiběhowé a přibody
cirkwe Čjéské od geyho počátku až do léta Páně
1532 wypravuj, sepsana před třemi sly lety od
Wohustawa Wilegowského, kněze širany pod oboj.
Druh pal wůbec wydaná s předmluwau a mnohými
zaznamenánjmi, kteráž k zamezenj ššod jinál čtenáři
pogjti mohauých slaužiti magj, od Josefa Škalické-
ho, kněze širany pod gednau. W Praze 1816, Wá-
zaná 2 šl.

Příloha 4 – nabídka knihtiskáře Pospíšila na konci Katalogu 1818. (Nejedná se o volně vložené listy, ale pevnou součást svazku.), vlastní zpracování

Příloha 5 – ukázka rozdílu mezi měkkými deskami Katalogu 1830 (pouštějícími barvu) a honosně zdoběným biskupským výtiskem z roku 1838, vlastní zpracování

Honorabilis Joannes Kaspar Ex - Administ: Heralecensis obiit die 14. Octobris Kuttenbergæ.

Příloha 6 – zápis zemřelého z Katalogu 1796, vlastní zpracování

*Cathedrale Capitulum ad S. Spiritum
Reginæ - Hradecii.*
Reverendissimus D. Joannes Franc: Wokaun,
Cathed: Eccl: & Capituli Decanus Infulatus.

Příloha 7 – zápis člena katedrální kapituly z r. 1796, vlastní zpracování

19. Kittenbergenf.	Lit: D. In <i>Diocesi</i> Cas- laviensf.
20. Lippincenfm.	
21. Sauticenfem.	
22. Teutobordenf.	
23. Zlebenfem.	
18. Skuczenfem.	
17. Policzkenfem.	
16. Pardubicenfem.	
15. Landscronenf.	
14. Chrudimenfem.	Lit: G. In <i>Diocesi</i> Chru- dimensf.
13. Chraftenfem.	
12. Altomautenfem.	
11. Podiebradenfem.	
10. Fatrovicenfem.	
9. Neobidczovienf.	Lit: B. In <i>Diocesi</i> Neobid- czoviensf.
8. Glezinenfem.	
7. Altipolienfem.	
6. Trebechovic;	
5. Trutnovienfem.	
4. Richnovienfem.	
3. Nekorzienfem.	Lit: A. In <i>Diocesi</i> Reginæ- Hradecensf.
2. Nachodienfem.	
1. Jaroniřienfem.	

Příloha 8 – seznam krajů a vikariátů v r. 1796, vlastní zpracování

Adametz Franc: Administr: Wiklanticii. D. 21.

Příloha 9 – zápis duchovního z roku 1796, vlastní zpracování

Wiklanticii, Adm: Franc: Adametz. D. 21.

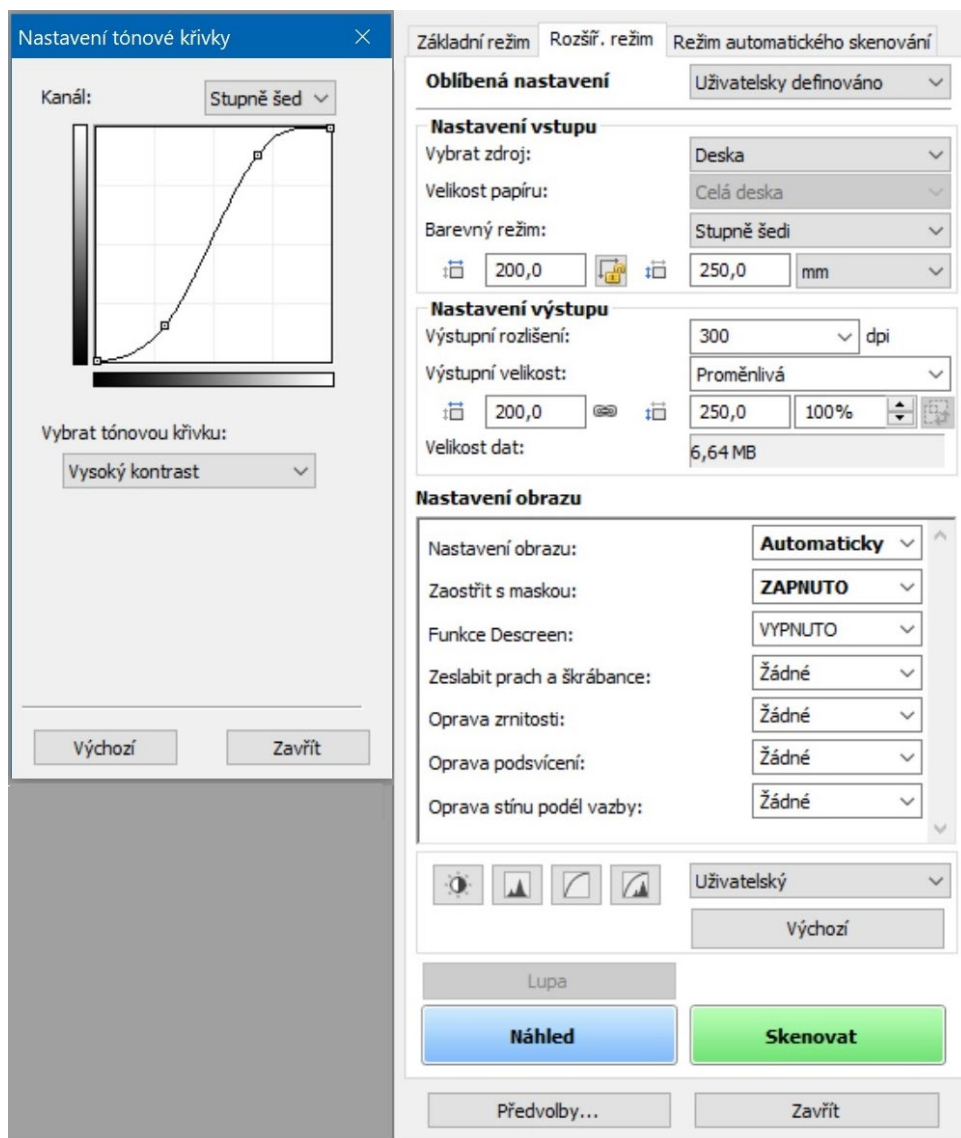
Příloha 10 – zápis benefícia z r. 1796, vlastní zpracování

Příloha 11 – skener Bookeye® 4 VIA Professional (Image Access 2018)

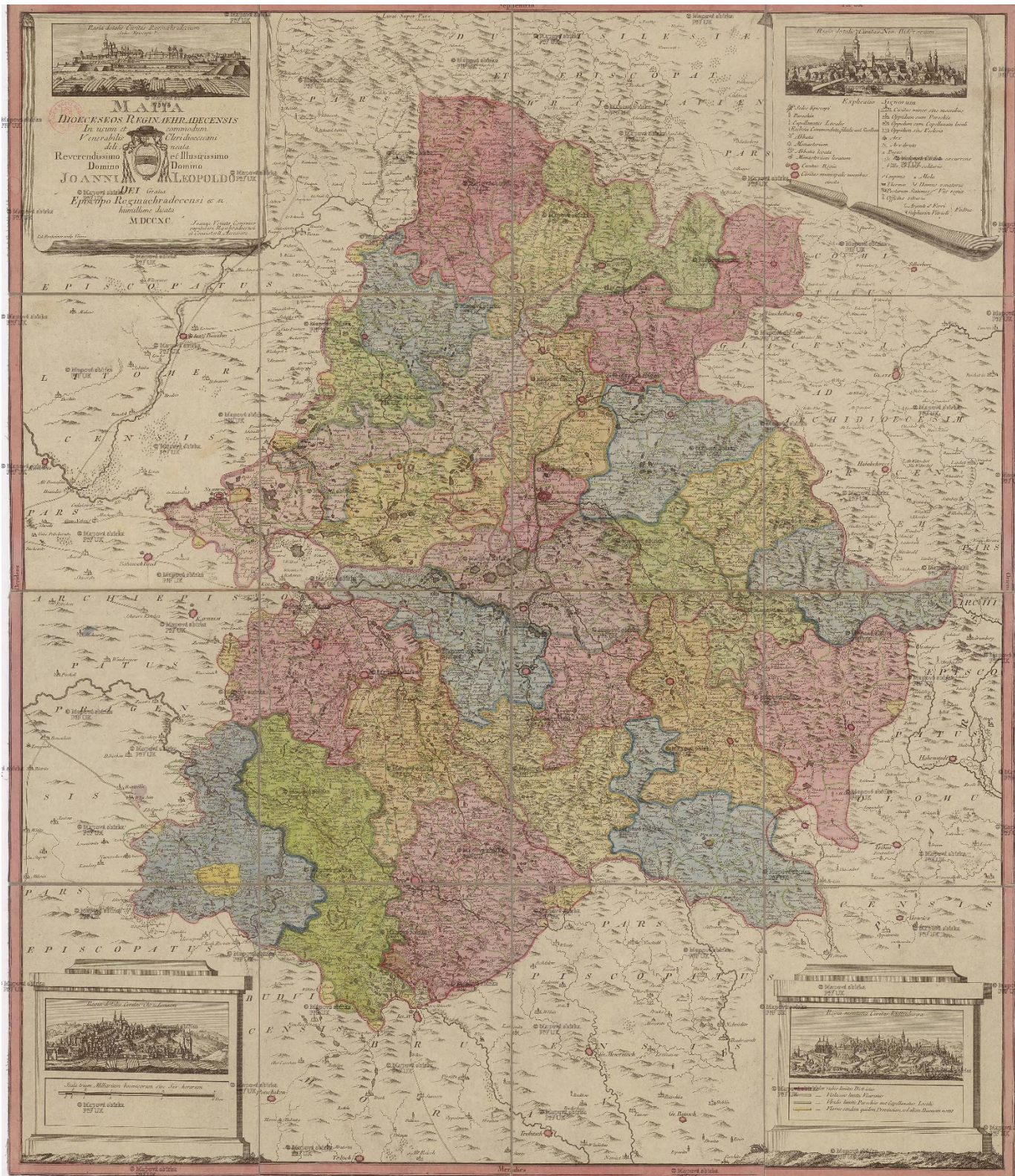

Příloha 12 – používaný skener CanoScan 900F, vlastní zpracování

Příloha 13 – rozšířený režim skenování v MP Navigator EX s otevřeným nastavením tónové křivky stupňů šedi, vlastní zpracování

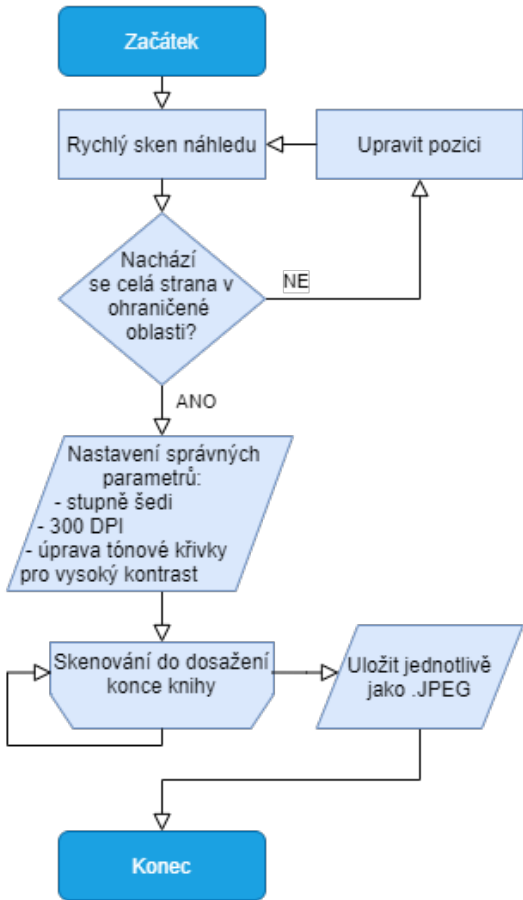
Příloha 14 – vedutová mapa diecéze z roku 1790 (Venuto 1790)

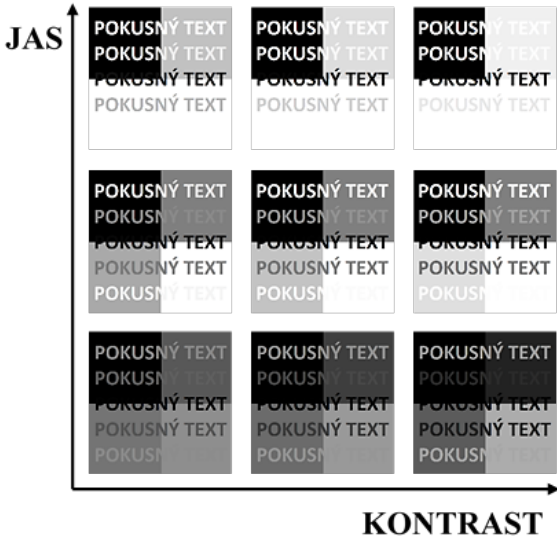

SKENOVÁNÍ

Příloha 16 – diagram procesu skenování, vlastní zpracování

Příloha 17 – ukázka rozdílného nastavení kontrastu a jasu s původním obrázkem uprostřed, vlastní zpracování

Text Editor

Times New Roman 11,5 B / U

OCR Proofreader - Page 1 of 30

Cok

Suspect word:
Cok DECEMBER.

Resume
Ignore All
Add

Suggestions: (Click or press Ctrl+Number to select)

1) Cok 2) Coke 3) Conk 4) Cook
5) Cork 6) Co

Change
Change All

User dictionary: [none]

Page Ready Document Ready Close

ral ecenis obiit die 4. Oobris Kutenberg
Honorabilis Jotephus Knobloch Curatus
Czemi-
lovii obiit die 29. Oobris.
Venerabilis Carolus Worell Decanus Podiebra-
dii obiit die 30. Oobris.
Honorabilis Joannes Thomas Fundatilla Gevers-
bergz obiit die 3. Novembris.
Honorabilis Religiofus P. Antoni us Kopp Ordina-
min: Conyl S. Francisci ex abolito Monasterio
Pardubicen obiit Pardubicii die 28. Decembr:
ANNO a 795.
Honorabilis joannes Sch-
auffler Curatus Soppot-
nii obiit die 7. Januarii

Ho-

Untitled OmniPage Document 2 - OmniPage

File Edit View Format Tools Process Window Help

100% Flexible View

Load Files 100% Save to File...

Page	Image Source	Stat...	Suspect...	Image Resolu...	Note	Recogni...	Proofed	Bookmar...
1	C:\Users\zeman\Desktop\...	Rec...	62	300, 300				
2	C:\Users\zeman\Desktop\...	Rec...	82	300, 300				
3	C:\Users\zeman\Desktop\...	Rec...	129	300, 300				
4	C:\Users\zeman\Desktop\...	Rec...	166	300, 300				
5	C:\Users\zeman\Desktop\...	Rec...	135	300, 300				
6	C:\Users\zeman\Desktop\...	Rec...	0	300, 300				
7	C:\Users\zeman\Desktop\...	Rec...	115	300, 300				
8	C:\Users\zeman\Desktop\...	Rec...	175	300, 300				
9	C:\Users\zeman\Desktop\...	Rec...	133	300, 300				
10	C:\Users\zeman\Desktop\...	Rec...	0	300, 300				
11	C:\Users\zeman\Desktop\...	Rec...	147	300, 300				
12	C:\Users\zeman\Desktop\...	Rec...	100	300, 300				
13	C:\Users\zeman\Desktop\...	Rec...	0	300, 300				
14	C:\Users\zeman\Desktop\...	Rec...	0	300, 300				
15	C:\Users\zeman\Desktop\...	Rec...	0	300, 300				
16	C:\Users\zeman\Desktop\...	Rec...	0	300, 300				
17	C:\Users\zeman\Desktop\...	Rec...	154	300, 300				
18	C:\Users\zeman\Desktop\...	Rec...	113	300, 300				
19	C:\Users\zeman\Desktop\...	Rec...	152	300, 300				
20	C:\Users\zeman\Desktop\...	Rec...	154	300, 300				
21	C:\Users\zeman\Desktop\...	Rec...	0	300, 300				
22	C:\Users\zeman\Desktop\...	Rec...	0	300, 300				
23	C:\Users\zeman\Desktop\...	Rec...	0	300, 300				
24	C:\Users\zeman\Desktop\...	Rec...	0	300, 300				

Page 1 of 30

Priloha 18 – uživatelské rozhraní programu OmniPage Ultimate při provádění oprav rozeznávaného textu, vlastní zpracování

SYLLABUS

Mortuorum ex Venerabili Clero
Dioecetano.

ANNO 1794.

Honorabilis Joannes Kaspar Ex - Administ: Heralecensis obiit die 14. Octobris Kutenbergæ.

Honorabilis Josephus Knobloch Curatus Czernilovii obiit die 29. Octobris.

Venerabilis Carolus Worell Decanus Podiebradii obiit die 30. Octobris.

Honorabilis Joannes Thomas Fundatista Geyersbergæ obiit die 13. Novembris.

Honorabilis Religiosus P. Antonius Kopp Ordinis: Conventus S. Francisci ex abolito Monasterio Pardubicensi obiit Pardubicii die 28. Decembris.

ANNO 1795.

Honorabilis Joannes Schauflier Curatus Sopotnicii obiit die 7. Januarii.

1 2

SYLLABUS

Mortuorum ex Venerabili Clero
Dioecetano.
ANNO 1794.

Honorabilis Joannes Kaspar Ex - Administ: Heralecensis obiit die 14. Octobris Kutenbergæ.

Honorabilis Josephus Knobloch Curatus Czernilovii obiit die 29. Octobris.

Venerabilis Carolus Worell Decanus Podiebradii obiit die 30. Octobris.

Honorabilis Joannes Thomas Fundatista Geyersbergæ obiit die 13. Novembris.

Honorabilis Religiosus P. Antonius Kopp Ordinis: Conventus S. Francisci ex abolito Monasterio Pardubicensi obiit Pardubicii die 28. Decembris.

ANNO 1795.

Honorabilis Joannes Schauflier Curatus Sopotnicii obiit die 7. Januarii.

SYLLABUS

Mortuorum ex Venerabili Clero
Dioecetano.
ANNO 1794.

Honorabilis Joannes Kaspar Ex - Administ: Heralecensis obiit die 14. Octobris Kutenbergæ.

Honorabilis Josephus Knobloch Curatus Czernilovii obiit die 29. Octobris.

Venerabilis Carolus Worell Decanus Podiebradii obiit die 30. Octobris.

Honorabilis Joannes Thomas Fundatista Geyersbergæ obiit die 13. Novembris.

Honorabilis Religiosus P. Antonius Kopp Ordinis: Conventus S. Francisci ex abolito Monasterio Pardubicensi obiit Pardubicii die 28. Decembris.

ANNO 1795.

Honorabilis Joannes Schauflier Curatus Sopotnicii obiit die 7. Januarii.

3 4

SYLLABUS

Mortuorum ex Venerabili Clero
Dioecetano.
ANNO 1794.

Honorabilis Joannes Kaspar Ex - Administ: Heralecensis obiit die 14. Octobris Kutenbergæ.

Honorabilis Josephus Knobloch Curatus Czernilovii obiit die 29. Octobris.

Venerabilis Carolus Worell Decanus Podiebradii obiit die 30. Octobris.

Honorabilis Joannes Thomas Fundatista Geyersbergæ obiit die 13. Novembris.

Honorabilis Religiosus P. Antonius Kopp Ordinis: Conventus S. Francisci ex abolito Monasterio Pardubicensi obiit Pardubicii die 28. Decembris.

ANNO 1795.

Honorabilis Joannes Schauflier Curatus Sopotnicii obiit die 7. Januarii.

*Příloha 20 – výsledky porovnání OCR na nejstarším tisku po drobných úpravách formátování pro snazší orientaci:
1. originál (Katalog 1796), 2. Adobe Acrobat Pro DC, 3. OmniPage, 4. gImageReader, vlastní zpracování*

Pozn.: Číslice, okrasné symboly a linka pod posledním řádkem a další znečištění.

Locus Beneficii	Nrus ani-mar.	Lingua	Districtus seu Circulus	Dominium	Patronus	P.	N.
<i>Lit. R.</i>							
Radborzium	1025	boh.	Czaslav.	Radborz	D. A. Kracimer	28	17
Radhofchtium	1243	boh.	Chrudim.	Chraufstovitz	P. Thurnet Taxis	22	9
Radimium	2437	boh.	N. Bidečov	Radim	P. Trautmannsd.	17	19
Ranna	3507	boh.	Chrudim.	Richenburg	P. Thurn & Taxis	26	11
Rauna	2298	boh.	Chrudim.	Pardubitz	Cæs. Majest.	25	12
Reginæhradecium	4564	boh.	Reginæhr.	Königgratz	Cæs. Majest.	8	1
Regiomieftecium	2245	boh.	N. Bidečov.	Dimokur	Com. Colloredo	19	17
Richenburga	2781	boh.	Chrudim.	Richenburg	P. Thurn & Taxis	26	12
Richnovium	5440	boh.	Regina hr.	Reichenau	C. Fr. Kolowrat	12	2

L.	Nrus ani-mar.	Lingua	Districtus seu Circulus	Dominium	Patronus	P.	N.
-Locus Beneficii							
<i>Lit. R.</i>							
Radborzium	1025	boh.	Ci aslav,	nadborz	D. A. Krac zml; r	28	17
Radhofc hium	1243	b á b..	Chrudim.	Chraufiovitz	P :TburnetTaxis	22	9
Radirrium	2437	boh.	N.Bidečov	Rad im	P. Tram mann sd.	17	19
Ranna	3507	bob.	Chrudim.	Riche1;burg	P.'hurn& Taxis	26	11
Rauna	2298	h o h	Chrudim.	Pardubitz	Ct'es. Majeit.	25	12
Reginrehradecium	4564	bob.	Heginlfhr.	Roniggratz.	Cres. Majeft.	8	1
Regiomieil:ecium	2245	boh.	N.Bidciöv.	Dimokur	Co rn. Colloredo	19	17
Richenburga	2781	bob.	Chrudim.	Híchenhurg	P.Thurn&Taxis	26	12
Richnovium	5440	bob.	Regina: hr.	Reiche1lau	C. Fr. Kolowrat	12	2

Locus Beneficii	Nrus ani-mar.	Lingua	Districtus seu Circulus	Domini=	Patronus	P.	N.
<i>Lit. 11.</i>							
Radborzium	1025	boh.	Ciaslav.	Radbor2	D. A. Kracimer	28	17
Radhofchtium	1243	boh.	Chrudim.	Chrauflovitz	P. ThurnetTaxis	22	9
Radimium	2437	boh.	N.Bideci-ov	Radim	P. Trautmannsd.	17	19
Ranna	3507	boh.	Chrudim.	Richeuburg	P. Thurn & Taxis,	26	11
Rauna	2298	boh.	Chrudim.	Pardubitz	Ca2s. Majest.	25	12
Regimehradecium	4564	boh.	ReginRbr.	Königgratz	Cxs. Maieil.	8	1
Regiomieftecium	2245	boh.	N.Bide)mv.	Dimokur	Corn. Colloredo	19	17
Richenburga	2781	boh.	Chrudim.	Richenburg	P. Thurn & Taxis	26	12
Richnovium	5440		Regina hr.	Reichenau	C. Fr. Kolowrat	12	2

- T9 -

Locus Bene ficii	Nrus ani-mar.	Lingua	Districtus seu Circulus	Dominium	Patronus	P.	IN.
<i>Lit. R.</i>							
Radboręium	1025	boh.	CZaslav.	Radborz	D. A. Krac:mer	28	17
Radhofchtium	12453]	boh.	Chrudim.]	Chraufstovitz	P. Thurnet Taxis	22	9
Radimium	24837]	boh.]	N.Bidečov	Radim	P. Trautmannsd.	17	19
Ranna	85077]	boh.]	Chrudim.]	Richenburg	P. Thurn & Taxis	26	11
Rauna	2298]	boh.]	Chrudim.	Pardubitz	Cæs. Majest.	25	12
Reginuhradecium	145640	boh.	Reginehr.	Eöniggrata]	Cæs. Majest.	8	1
Regiomieftecium	]2245]	boh.	IN. BideZov..	Dimokur	Com. Colloredo	19	17
Richenburga	27811	boh.	Chrudim:	Richenburg	P. Thurn & Taxis	26	12
Richnovium	5440	boh.]	Regina hr.	Reichenau	C. Fr. Kolowrat	12	æ

Příloha 21 – výsledky OCR na typickém obsahu po drobných úpravách formátování pro snazší orientaci: 1. originál (Katalog 1830), 2. Adobe Acrobat Pro DC, 3. OmniPage, 4. gImageReader, vlastní zpracování

Pozn.: Číslice a problematické určování linek mezi sloupci.

#	Název	Typ	Porovnávání	Vlastnosti	Nulový	Výchozí	Další
☐	1 id_zaznam	int(11)			Ne	Žádná	AUTO_INCREMENT
☐	2 prijmeni	varchar(100)	utf8_general_ci		Ano	NULL	
☐	3 jmeno	varchar(100)	utf8_general_ci		Ano	NULL	
☐	4 pozn	varchar(100)	utf8_general_ci		Ano	NULL	
☐	5 funkce	varchar(100)	utf8_general_ci		Ano	NULL	
☐	6 misto	varchar(100)	utf8_general_ci		Ano	NULL	
☐	7 narozen	varchar(100)	utf8_general_ci		Ano	NULL	
☐	8 sveceni	decimal(10,0)			Ano	NULL	
☐	9 prislusnost	varchar(100)	utf8_general_ci		Ano	NULL	
☐	10 districtus	varchar(100)	utf8_general_ci		Ano	NULL	
☐	11 vic	varchar(100)	utf8_general_ci		Ano	NULL	
☐	12 strana	decimal(10,0)			Ano	NULL	
☐	13 rok	decimal(10,0)			Ano	NULL	

Příloha 22 – struktura vzniklé relační databáze, vlastní zpracování

id_zaznam	prijmeni	jmeno	pozn	funkce	misto	narozen	sveceni	prislusnost	districtus	vic	strana	rok
1	Beran	Severin		cap	Hradec Králové	teutohermanicz	1795 a		Hradec Králové		5	1801
2	Čeněk z Vartenberka	Josef		canonicus curatus resident	Hradec Králové	Nový Bydžov	1788 a		Hradec Králové		7	1801
3	Červenka	Marian	ex abol. Carth. Waldic.	coop	Nový Hradec Králové	Mirovice	1783 a		Hradec Králové		7	1801
4	Dvorský	Jan		proto cur	Pouchov	Hradec Králové	1774 a		Hradec Králové		8	1801
5	Finger	Kilián		presb eccl	Hradec Králové	cronstadt	1772 a		Hradec Králové		9	1801
6	Fleisner	Tomáš	noricus egrensis	not epist praefect caes reg gymnas	Hradec Králové		1771 a		Hradec Králové		9	1801
7	Holeček	František	ord S August Can Lateran	cap loc	Lochenice	Choceň	1783 a		Hradec Králové		11	1801
8	Javůrek	Matyáš		prof caes reg gymnasii et not episc	Hradec Králové	dublovensis	1772 a		Hradec Králové		12	1801
9	Kossina	Ignác		coop	Kukleny	Polička	1779 a		Hradec Králové		13	1801
10	Kuchinka	Josef		proto cur	Plotiště	Chraст	1772 a		Hradec Králové		14	1801
11	Musil	Ignác		conc in eccl reg	Hradec Králové	Vysoké Myto	1764 a		Hradec Králové		17	1801
12	Němec	Josef		cap loc	Nový Hradec Králové	Rosice	1781 a		Hradec Králové		18	1801
13	Pícek	Václav		prof caes reg gymn	Hradec Králové	zamezens	1783 A		Hradec Králové		19	1801
14	Rost	Josef		SS theol doct et conc in eccl regia	Hradec Králové	Jičín	1771 a		Hradec Králové		21	1801
15	Schiska	Josef		cap loc	Opatovice nad Labem	Kostelec nad Orlicí	1781 a		Hradec Králové		22	1801
16	Snětivý	Václav		cap sen	Hradec Králové	Lázně Bohdaneč	1793 a		Hradec Králové		23	1801
17	Švenda	František		presb eccl	Hradec Králové	Hradec Králové	1770 a		Hradec Králové		22	1801

Příloha 23 – ukázka dat v databázi, vlastní zpracování

Rok	Katolíci	Aušp.	Helv.	Nekatolíci	Židé	Schism.	Bez vyznání	Řeck.
1834	1 071 054	7 164	36 399					
1835	1 074 072	7 280	36 526					
1836	1 082 600	7 341	36 604					
1837	1 094 739	7 561	36 532					
1838	1 103 031	7 407	36 355					
1839	1 115 543	7 658	36 378		13 425			
1840	1 128 156	7 429	36 782		13 125			
1842	1 153 797	7 500	37 329		13 809			
1843	1 162 099	7 600	36 421		13 999			
1844	1 171 909	7 720	36 700		13 958			
1845	1 181 477	7 700	37 454		14 040			
1846	1 192 464	7 576	37 332		14 194			
1847	1 199 868	7 604	36 251		14 184			
1848	1 205 325	7 741	36 966		14 247			
1849	1 205 634	7 719	36 695		14 313			
1850	1 213 686	7 663	36 728		14 500			
1851	1 219 857			44 495	14 610			
1852	1 222 513			45 513				
1853	1 229 238			45 831				
1854	1 237 883			46 159	14 500			
1855	1 235 282			45 755	14 400			
1856	1 256 771			45 907	17 331			
1857	1 280 185			44 822	15 914			
1858	1 250 047			46 459	15 853			
1859	1 271 781			47 345	16 158			
1860	1 273 233			47 137	15 999			
1861	1 296 190			47 642	17 462			
1862	1 304 249			46 208	16 636			
1863	1 300 830			47 359	16 554			
1864	1 302 197			47 423	16 674			
1865	1 304 025			47 568	16 777			
1866	1 306 626			47 596	16 885			
1867	1 305 412			47 351	16 776			
1868	1 309 625			47 405	16 797			
1869	1 310 836			47 628	17 064			
1870	1 310 942			47 736	17 125			
1871	1 361 937			48 705	17 523			
1872	1 370 332			49 392	16 965			
1873	1 374 845			49 328	17 007	5		
1874	1 382 916			50 061	17 023	3	28	
1875	1 386 029			51 225	17 214	3	48	
1878	1 421 524			52 127	17 079		129	
1879	1 429 696			52 167	16 925		138	
1880	1 430 447			53 177	17 238		123	
1881	1 444 897			53 126	17 178		129	
1883	1 425 381			53 526	15 853		200	
1885	1 455 502			54 292	15 797		197	6
1889	1 480 247			52 781	15 864		241	3
1893	1 438 407			53 749	14 516		293	7
1894	1 450 385			54 702	14 873		320	5
1895	1 572 486			58 245	13 515		386	3
1896	1 466 249			52 697	13 519		344	10
1897	1 471 861			54 211	14 590		362	10
1898	1 481 301			54 220	14 518		388	12
1899	1 493 364			55 196	14 265		455	5

Príloha 25 – součty věřících v diecézi dle jednotlivých vyznání, údaje převzaty z katalogů, vlastní zpracování